

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 533

**Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun
Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Tasarısı (1/914) ile Plan ve
Bütçe Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/914 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
- Madde Gerekçeleri	8
• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	24
• Muhalefet Şerhleri.....	46
• Tasarı Metni	154
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....	155
• Tasarı Metnine Ekli Cetveller	224
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Cetveller	238
• Tasarı Metnine Ekli Listeler.....	252
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	253

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1510-39

2/2/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 22/1/2018 tarihinde kararlaştırılan "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (1/914)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Gerçekleştirilen yapısal reformlar, yatırım, üretim ve istihdamın artırılması, araştırma, geliştirme, yenilik ve tasarım faaliyetlerinin teşvik edilmesi, vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması, kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesi amacıyla hayata geçirilen düzenlemeler ile uygulamaya koyduğumuz mali disiplin ve alınan makroekonomik tedbirler sayesinde ülkemiz, gelişmekte olan ülkelerden pozitif yönde ayrılmıştır.

Yapılan çalışmalara ilave olarak hazırlanan bu Tasarıda;

- Yatırım, üretim ve istihdamın, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinin teşvik edilmesi,
 - Amatör sporun desteklenmesi,
 - Vergi tabanının genişletilmesi,
 - İhtilafların ve belirsizliklerin giderilmesi,
 - İş yapma kolaylığının artırılması,
 - Ekonomik canlılığın ve tasarrufların artırılması,
 - Kamu taşınmazlarının değerlendirilmesi,
 - Enerji verimliliğinin ve enerjide tasarruf sağlayıcı yatırımların teşvik edilmesi,
 - Koruma ve bakım altındaki çocukların istihdamının iyileştirilmesi,
- yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda, yatırım ve üretimin teşviki amacıyla;

- 2018 ve 2019 yıllarında imalat sanayii ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik makina ve teçhizat alımlarında KDV istisnası ve amortisman uygulama süresinin kısaltılması sağlanmaktadır.

- Sermaye şirketlerine işe başlanılan dönemi takip eden hesap dönemi sonuna kadar yurtdışından sermaye olarak konulan ancak kullanılmayan veya yatırım teşvik belgesinde öngörülen harcamalarda sarf edilen yabancı paraların değerlendirilmesi nedeniyle vergiye tabi tutulması önlenmektedir.

- Organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinin altyapı yatırımları ile küçük sanayi sitelerinin işyeri yapımına ilişkin mal ve hizmet alımlarının KDV'den istisna tutulması suretiyle sanayicilerimize destek verilmektedir.

- Yurtiçinde üretilen taşıtlar üzerindeki imalat sürecinde ÖTV'ye tabi malların kullanımından kaynaklanan ÖTV yükü kaldırılarak yerli araç üreticilerinin ithalatçılara göre aleyhte olan durumunun düzeltilmesi sağlanmaktadır.

İstihdamın teşvik edilmesi amacıyla;

- Asgari ücretin yıl boyunca vergi dilimi değişikliklerinden etkilenmemesini sağlayacak kalıcı düzenleme yapılmaktadır.

- 2020 yılı sonuna kadar yeni işe alımlarda, gelir vergisi stopajı, damga vergisi, sigorta prim desteği ile ücret desteği sağlanmaktadır.

- İmalat sektöründe faaliyet gösteren küçük işletmelerimize ilave istihdam sağlamaları şartıyla gelir vergisi stopajı, damga vergisi, sosyal güvenlik primi ve asgari ücret üzerinden ücret desteği verilmektedir.

- İşverenlere asgari ücret desteği verilmesi uygulamasına 2018 yılında da devam edilmektedir.

- Okul öncesi çağındaki çocuklar için kreş ve gündüz bakımevi hizmetlerini sağlayan işverenlerin sağladıkları bu hizmetler sebebiyle kadın hizmet erbabının elde ettiği ücret vergi dışı bırakılmaktadır.

Amatör sporun desteklenmesi amacıyla; Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve özerk spor federasyonlarına tescil edilmiş spor kulüpleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin, amatör spor faaliyetlerinde kullanılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Vergi tabanının genişletilmesi amacıyla;

- Elektrik motorlu taşıtlar, Motorlu Taşıtlar Vergisi,

- Akaryakıt olarak kullanılabilen bazı mallar ÖTV,

kapsamına alınmaktadır.

Belirsizliklerin giderilmesi ve ihtilafların ortadan kaldırılması amacıyla;

- Hizmet erbabına iş sözleşmesi sona erdikten sonra çeşitli adlar altında (iş kaybı, iş sonu, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesi tazminatı gibi) yapılan ödemelerin, ücret olduğu hususu ve gelir vergisi istisnası karşısındaki durumu açıklığa kavuşturulmaktadır.

- Adi ortaklıklar gibi tüzel kişiliği olmayan veya vakıflar, dernekler ve üniversiteler gibi tüzel kişiliği olan teşekküllerin sona ermesi durumunda, bunlar hakkında sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak tarhiyatların ve kesilecek cezaların muhatapı netleştirilmektedir.

- Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan mer'î G.T.İ.P. numaraları ile Özel Tüketim Vergisi Kanunu ekinde yer alan listelerdeki mevcut G.T.İ.P. numaraları uyumlaştırılmaktadır.

- Okul aile birlikleri tarafından yapılan kantin kiralaması işlemlerine KDV istisnası tanınmaktadır.

- 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda yer alan taşıt tanımları, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda yer alan tanımlarla uyumlu hale getirilmektedir.

- Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirim oranı artırılmakta, elektronik ortamda düzenlenmesi gereken belgelerin kağıt ortamında düzenlenmesi ve e-tebligatla ilgili yükümlülüklerin uyulmaması halinde kesilecek cezalar netleştirilmektedir.

İş yapma kolaylığının artırılması amacıyla;

- Arabuluculuk müessesesinde alınacak harç tutarı netleştirilmektedir.

- Gıda ve ilaç gibi son kullanma tarihi geçen ve imha edilmesi gereken mallar için emsal bedel tespitinin kolaylaştırılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

- Kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliğini artırmak suretiyle bu kurumların görevlerini yerine getirirken zorunlu olarak ihtiyaç duyduğu verilerin paylaşılmasına imkan sağlanmaktadır.

Ekonomik canlılığın ve tasarrufların artırılması amacıyla;

- Konut Hesabı Sistemine işlerlik kazandırılmasına,

- Bireysel Emeklilik Sisteminin etkinliğinin artırılmasına,

- Yeni araç alımının teşvikine,

yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Kamu taşınmazlarının değerlendirilmesi amacıyla;

- Özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmazları izinsiz kullananlardan ecimisil tahsil edilmesi ve bu taşınmazların tahliyesine yönelik idari ve hukuki ihtilafların giderilmesi,

- Tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler ve tarımsal üretici birlikleri ile kuruluş amaçlarında kullanılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine Hazine taşınmazlarının, harca esas değerinin yarısı üzerinden satılması, sağlanmaktadır.

Enerji verimliliği ve tasarruf sağlayıcı yatırımların teşvik edilmesi amacıyla;

- Sahibi oldukları veya kira ile kullandıkları meskenlerde, 6446 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinden ürettikleri elektrik enerjisini, son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişilerin gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınması,

- Kamu idarelerine enerji performans sözleşmesi uygulaması getirilmesi, sağlanmaktadır.

Ayrıca;

- Ülke arz güvenliğinin sağlanması ve doğal gazın kesintisiz bir şekilde tüketicilere sunulmasını teminen, uzun dönemli bir kontrat şartı aranmaksızın kısa dönemli spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılmasına olanak sağlanması,

- Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi ve Japonya Hükümeti ile Ülkemiz arasında akdedilen İşbirliği Zaptı kapsamında yapılacak nükleer enerji santrali yatırımlarının Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda nükleer enerji santrali için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması,

- Yurtiçi pazar payı %2'nin altında olan sıvılaştırılmış petrol gazları dağıtıcı lisansı sahiplerinin, Petrol Piyasası Kanunu gereği ulusal petrol stok mükellefiyeti kapsamındaki stok yükümlülüğünden muaf tutulması,

- Türk Petrol Kanunu kapsamında, petrol işlemine etkileri oranında petrol hakkı sahibinin hak ve yükümlülüklerinin ertelenmesine olanak tanıyan ve sadece doğal afet ve savaş halinin sayıldığı mücbir sebep hallerinin, Türk hukukundaki genel yaklaşıma uygun olarak yeniden düzenlenmesi,

- Kaynak veya rezerv içermediği halde Maden İşleri Genel Müdürlüğü kayıtlarında ihalelik ruhsat sahası olarak gözükten sahaların sistemden silinebilmesi amacıyla ihalesi iki defa yapılmasına rağmen hakkında müracaatta bulunulmayan sahaların aramalara açık hale getirilmesi,

- Kaçak madencilik faaliyetlerinin önüne geçilmesi amacıyla bu faaliyetlerde bulunanlara hapis cezası getirilmesi ve bu sebeple hapis cezası alanların infazının tamamlanmasından itibaren on yıl boyunca madencilik faaliyetinden men edilmesi,

- Özel hukuk tüzel kişilerinin işlettikleri yeraltı maden işletmelerinde olduğu gibi, kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin işlettikleri yeraltı maden işletmelerine de işçilik giderleri nedeniyle gerçekleşen maliyet artışlarının karşılanması için destek verilmesi,

yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

Koruma ve bakım altındaki çocukların istihdamının iyileştirilmesi amacıyla;

- Bu çocuklar hakkında verilen, korunma/bakım tedbiri kararının veya 2828 sayılı Kanunda belirtilen himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren istihdam hakkından yararlanmak üzere başvurma zorunluluğuna ilişkin iki yıl olarak belirlenen süre beş yıla çıkarılmaktadır.

- Öğrenim durumlarına uygun olmayan kadrolarda istihdam edilen koruma ve bakım altındaki çocukların mağduriyetlerinin giderilmesi ve yükseköğrenime devam etmelerinin teşvik edilmesi amacıyla öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen vergisel düzenlemeler ve diğer hususlara ilave olarak Tasarıyla;

- Öğrenim görmekte olan çocukların anne veya babasından dolayı hak kazanmış olduğu pasaport hakkının, çalışmaya devam edilmesi halinde de korunması,

- Büyük ölçekli bilgi işlem birimlerinde istihdam edilecek sözleşmeli bilişim personeli sayısının ve bunlara ödenecek ücret tavanının artırılması,

- Kuruluşların özelleştirme kapsamına alınmasında, ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlanması amaçlarına ilave olarak kamuya gelir elde edilmesi veya belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirilebilmesi,

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı teşkilat yapısının, bazı daire başkanlıkları birleştirilmek ve yeniden isimlendirilmek suretiyle yeniden düzenlenmesi,

- Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan asgari nispi ödeme oranının kaldırılması, hizmet ihracatında nispi ödemenin tahsil edilmemesi ve hizmet sektöründe bir İhracatçılar Birliği kurulması halinde gelirlerini oluşturmak üzere giriş ve yıllık aidat belirlenmesi,

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan tahsis edilebilecek olan %5'lik kısmın, engellilerin ve yaşlıların topluma uyumunu kolaylaştıracak proje, faaliyet, yapım ve kiralama işlerinde kullanılması,

- Terör eylemlerinin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinde yardımcı ve faydalı olanlardan hayatını kaybeden sivillerin hak sahiplerine ikinci istihdam hakkı verilmesi,

- Çeyiz hesabı açtıranlara ödenen Devlet katkısının oranı ile azami tutarının artırılması,

- Belirlenmiş taşınmazların, bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflar arasından Vakıflar Meclisinin kararı ile belirlenecek vakıflar adına, ilgili tapu sicil müdürlüklerince tescil edilmesi, yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri kapsamında, öğrenim görmekte olan çocukların anne veya babasından dolayı hak kazanmış olduğu pasaport hakkının, çalışması halinde de devam ettirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi, cebren tahsil şekilleri arasında yer almaktadır. Anılan Kanun, kural olarak hacizli menkul ve gayrimenkul malların açık artırma usulü ile satılarak paraya çevrilmesi, menkul malların ise Kanunda öngörölmüş sınırlı hallerde pazarlık usulü ile satılabilmesi esasını getirmektedir.

Madde ile, icra yoluyla yapılan satışlardan elde edilen sonuçlar dikkate alınarak, amme borçlusunun hacizli malı üzerinde tasarrufuna imkân verilmek suretiyle kamu alacaklarının tahsilatında etkinliğin artırılması amaçlanmakta, haczedilen malların 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen değeri esas alınmak suretiyle tahsilat yapılması ve buna bağlı olarak haczin kaldırılabilmesine imkân verilmektedir.

Düzenleme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanuna göre haczedilen malların, aynı Kanuna göre tespit edilen değerinin %10 fazlasıyla birlikte ödenmesi ve maddede belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla, mahcuz mal üzerine tatbik edilen hacizlerin kaldırılması ve üç ay süreyle aynı mal üzerine tahsil dairelerince haciz konulmamasını sağlamaktadır. Madde ile ayrıca bu hükmün, haczi kaldırılan malın üçüncü şahıslar tarafından amme borçlusu lehine teminat olarak gösterilen mal olması halinde, üçüncü şahsın 6183 sayılı Kanun kapsamına giren borçları için uygulanmayacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 3- Madde ile, yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etme hedefi doğrultusunda elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, sahibi oldukları veya kira ile kullandıkları meskenlerde, 6446 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan, elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişiler, gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınmaktadır. Madde kapsamına giren birden fazla üretim tesisine sahip olanların, söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için, bir yıl içinde tüm tesislerinden üretip satabilecekleri elektrik enerjisi miktarının tespitinde de 10 kW'lık (10 kW dahil) sınır göz önünde bulundurulacaktır. Bu şekilde ürettikleri elektriği son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişilerin, belge düzenleme, defter tutma, beyanname verme yükümlölüğü olmayacak, satış yapan kişiye son kaynak tedarik şirketi gider pusulası düzenlemek suretiyle ödemelerini tevsik edecektir.

MADDE 4- Madde ile, kadınların çalışma hayatına katılmasının teşviki amacıyla, işverenlerce okul öncesi çağındaki çocuklar için verilen ve ücretin bir parçası olan kreş ve gündüz bakımevi hizmetinin vergi dışı bırakılması sağlanmaktadır.

Düzenlemede, işverenlerce kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ile işverenler tarafından söz konusu hizmetin işyerinde verilmemesi durumunda kadın hizmet erbabına aylık olarak, asgari ücretin aylık brüt tutarının % 15'ini geçmemek üzere sağlanan kreş ve gündüz bakımevi yardımları ücret istisnası kapsamına alınmaktadır. Ödemenin çalışanlara nakden yapılmadan kreş ve gündüz bakımevi hizmeti sağlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine doğrudan yapılması gerekmekte olup, hizmet bedelinin belirlenen tutarı aşması halinde aşan kısım ücret olarak vergilendirilecektir. Ayrıca, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi yardımı gibi adlar altında nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan diğer menfaatler istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

MADDE 5- Madde ile, Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının yeniden düzenlenen (7) numaralı bendi ile 1475, 854 ve 5953 sayılı Kanunlara göre ödenen kıdem tazminatlarından istisna edilen tutarlar aynen korunmaktadır.

Madde ile ayrıca, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra hizmet erbabına, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi adlar altında yapılan ödemeler ve yardımların, çalışanın tabi olduğu mevzuata göre kıdem tazminatına ilişkin söz konusu istisna tutarın hesabında dikkate alınması gerektiği hususuna açıklık getirilmektedir. Böylece, anılan Kanunlar uyarınca ödenecek kıdem tazminatlarından istisna edilecek tutar hesap edilirken, metne eklenen (7) numaralı bendin (b) alt bendinde sayılan ödemeler de dahil edilerek, ödemeler toplamı üzerinden istisna uygulanması, istisnayı aşan tutarların ise ücret olarak gelir vergisine tabi tutulması sağlanmaktadır.

Diğer taraftan madde ile, Maliye Bakanlığına (7) numaralı bendin uygulamasına ilişkin usul ve esas belirleme yetkisi verilmektedir.

MADDE 6- Madde ile, bekar ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınmak suretiyle, gerek bu durumdaki ücretlilerin gerekse net ücreti vergi tarifesi uygulanması nedeniyle içinde bulunulan yılın Ocak ayma ilişkin ödenen net ücretin altında kalanların, net ücretlerinde meydana gelen bu azalmayı telafi edecek şekilde asgari geçim indirimi ilave edilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 7- Madde ile, hizmet erbabına hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar ile iş kaybı, iş sonu ve iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödeme ve yardımların ücret kapsamında olduğu hususu açıklığa kavuşturulmaktadır.

MADDE 8- Madde ile, kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili kanunlarına istinaden mükelleflerden talep edilebilen ve bu kurum ve kuruluşların görevlerinin ifası için zorunlu ve süreklilik arz eden bilgilerin, bu kurum ve kuruluşlara verilmesinin vergi mahremiyetinin ihlali sayılmayacağına yönelik düzenleme yapılmakta, ayrıca bu fıkra uyarınca verilecek bilgilerin kapsamı ile bilgi paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 9- Madde ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü 213 sayılı Vergi Usul Kanununa taşınmakta, ayrıca adi ortaklıklar gibi tüzel kişiliği olmayan veya vakıflar, dernekler ve üniversiteler gibi tüzel kişiliği olan teşekküllerin sona ermesi durumunda, bunlar hakkında sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak tarhiyatların ve kesilecek cezaların muhatabı netleştirilmektedir.

MADDE 10- Madde ile, gıda veya ilaç gibi bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtianın, emsal bedelinin, takdir komisyonu kararı olmaksızın mükelleflerce değerlendirilmesinin yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Bu kapsamda işlem tesis edilebilmesi için, bu mahiyetteki imha işlemleri süreklilik arz eden mükelleflerce Maliye Bakanlığına başvurulması gerekmektedir. Bu başvuru üzerine mükellefin geçmiş yıllardaki işlemleri, fiili üretimi, satış ve imha süreçleri ile sektördeki diğer mükelleflerin durumu, yetkili idare, oda ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınmak suretiyle mükellefle yapılacak anlaşma ile belirlenecek usul çerçevesinde ve imha oranını aşmayacak şekilde imha edilen emtianın emsal bedelinin sıfır olarak kabul edileceği düzenlenmektedir.

Öte yandan, maddenin son fıkrası ile Maliye Bakanlığı, bu maddeden yararlanmak için başvuruda bulunabilecek mükelleflerde aranacak şartları, tayin olunan imha oranının geçerli olacağı süreyi, imha oranının süresinden önce iptaline ilişkin kriterleri, madde kapsamına giren emtiayı, sektörler, iş kolları ve işletme büyüklüklerini ayrı ayrı ya da birlikte dikkate almak suretiyle, belirlemeye ve maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları tespiti yetkili kılınmaktadır.

MADDE 11- Madde ile, yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, işe başladıkları hesap dönemi ve bu dönemi takip eden hesap döneminde sermaye olarak yurtdışından getirilen yabancı paralar için yeni bir değerlendirme müessesesi getirilmektedir.

Öngörülen düzenlemeyle, bu amaçla getirilen yabancı paraların işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar kullanılmayan kısmı ile yatırım teşvik belgesinde öngörülen yatırımları gerçekleştirmek üzere kullanılan kısmı için yabancı para değerlemesi nedeniyle ortaya çıkacak vergisel sonuçların önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 12- Madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında elektronik olarak düzenlenmesi gereken belgelere ilişkin maddede belirtilen fiiller için kesilecek özel usulsüzlük cezaları ile ilgili tereddütlerin giderilmesi amaçlanmakta, ayrıca Kanun kapsamına giren belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılması durumunda, özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerektiği hususu da açıklığa kavuşturulmaktadır.

MADDE 13- Madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin başlığı değiştirilmekte, ayrıca Kanunun 107/A maddesinde yer alan yetkiye istinaden Maliye Bakanlığı tarafından getirilen yükümlülükler uylunması durumunda kesilecek özel usulsüzlük cezasıyla ilgili belirleme yapılmaktadır.

MADDE 14- Madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında kesilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında, Kanunun 376 ncı maddesinde yer alan şartlara uyulması kaydıyla, kesilen cezanın yarısı oranında indirim uygulanması yönünde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 15- Madde ile, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamından çıkarılmaktadır.

MADDE 16- Madde ile, üretim, yatırım, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinin teşvik edilmesi amacıyla, 6948 sayılı Kanuna göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerin münhasıran imalat, 4691 sayılı Kanun, 5746 sayılı Kanun ve 6550 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerin ise münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanmak üzere iktisap ettikleri yeni (kullanılmamış) nitelikteki makina ve teçhizat ile yatırım teşvik belgesini haiz mükelleflerin belge kapsamında iktisap ettikleri makina ve teçhizatın, Maliye Bakanlığınca ilan edilen faydalı ömür süresinin yarısı dikkate alınmak suretiyle bulunacak amortisman oranlarına göre daha kısa sürelerde itfa edilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Öngörülen düzenlemeden, maddenin yürürlük tarihinden 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilecek makina ve teçhizat için yararlanılabilecektir.

Bunun yanı sıra, bu imkandan 6948 sayılı Kanuna göre sanayi sicil belgesini haiz mükellefler, kapsamı belirlenecek makina ve teçhizat için yararlanılabilecektir.

Öte yandan, bu düzenlemeden yararlanılması mükellefler açısından ihtiyari olmakla birlikte, bu imkandan yararlanılmaya başlanılmasını müteakiben izleyen yıllarda, madde kapsamında belirlenen oran ve sürelerin değiştirilmesi mümkün değildir.

Bakanlar Kuruluna, imalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makina ve teçhizatı tespit, Maliye Bakanlığına ise uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmektedir.

MADDE 17- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda yer alan minibüs ve otobüs tanımlarına uyum sağlamak için 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde düzenleme yapılmakta, aynı maddeye motorlu taşıtlarla ilgili olarak motor gücü tanımı da eklenmektedir.

MADDE 18- Sadece elektrik motorlu otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtı ve benzeri taşıtlar ile elektrik motorlu motosikletler 197 sayılı Kanun kapsamına alınmakta ve bunların Kanunun (I) sayılı tarifesindeki vergi tutarlarının %25'i oranında vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 19- Sadece elektrik motorlu panel van ve motorlu karavanlar 197 sayılı Kanun kapsamına alınmakta ve bunların Kanunun (II) sayılı tarifesindeki vergi tutarlarının %25'i oranında vergilendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, sadece elektrik motorlu minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlara ilişkin motorlu taşıtlar vergisinin ise mevcut (II) sayılı tarifede yer alan tutarların %25'i dikkate alınmak suretiyle hesaplanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 20- Madde ile, 197 sayılı Kanunun 11 inci maddesine sadece elektrik motorlu taşıtlar için, motor gücü ibaresi eklenmektedir.

MADDE 21- Sadece elektrik motorlu otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtı ve benzeri taşıtlar 197 sayılı Kanun kapsamına alınmakta ve bunların Kanunun (I/A) sayılı tarifesindeki vergi tutarlarının %25'i oranında vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 22- Madde ile, 492 sayılı Kanuna hüküm eklemek suretiyle, dava konusu edilmiş uyuşmazlıkların arabuluculuk yoluyla çözümlenmesinde, karar ve ilam harçları konusunda yaşanan tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 23- Kaldırılan Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde (AYİM) görülen davalar hakkında bu Mahkemenin bağımsız ve tarafsız olmadığı iddiasıyla yapılan başvurularda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) istikrarlı bir biçimde başvurucuların adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini belirterek tazminata hükmetmektedir. Benzer şekilde AİHM önünde 280 civarında derdest başvuru bulunmakta olup, AİHM'in bu dosyalarda da aynı gerekçelerle ihlal kararı vermesi kuvvetle muhtemeldir.

Madde ile, AİHM'e bu kapsamda yapılmış ve halen derdest olan başvurulara konu AYİM dosyaları bakımından yeniden yargılama yolu açılmaktadır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde veya AİHM'in vereceği kabul edilemezlik kararının tebliğinden itibaren üç ay içinde başvurucular Ankara idare mahkemelerinden yargılamanın yenilenmesini istemeleri halinde, yeniden yargılama yapılarak karar verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 24- 2828 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde belirtilen korunma/bakım tedbirleri kararının sona erdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde istihdam hakkından yararlanmak üzere Bakanlığa başvurma zorunluluğu, yükseköğrenime devam edenler açısından hakkın kullanımını zorlaştırmaktadır. Madde ile, bu sürenin beş yıla çıkarılması ve sürenin himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren başlatılması sağlanarak, koruma ve bakım altında yetişenlerin hak kaybına uğramalarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Lisans, ön lisans ve ortaöğretim mezunu olanlardan öğrenim durumları dikkate alınmadan memur kadrosuna atanmalar, kamudaki unvan değişikliği sınavlarının kurumdan kuruma göre değişiklik göstermesi, uzun süreler boyunca sınav açılmaması gibi nedenlerle mağdur olmaktadır. Madde ile, öğrenim durumlarına uygun olmayan kadrolarda istihdam edilenlerin, öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanarak mağduriyetlerinin giderilmesi ve yükseköğrenime devam etmelerinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 25- 2828 sayılı Kanuna eklenen geçici 16 ncı madde ile, daha önce ek 1 inci madde kapsamında istihdam edilenlerden öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanmamış olanların, kurumların kadroları ve ihtiyaçları gözönünde bulundurulmuş, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanmaları öngörülmektedir.

Ayrıca, bu düzenlemenin yürürlük tarihinden önce hak sahibi olanlar için beş yıllık başvuru süresi getirilmekte ve sürenin bu maddenin yürürlüğünü takip edecek şekilde başlaması amaçlanmaktadır.

MADDE 26- 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinde, münhasıran Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmazların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine bu taşınmazlardan alınacak ecrimisile ve bu taşınmazların tahliyesine ilişkin işlemler konusunda genel esaslar düzenlenmektedir.

Ancak, hem 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesinde hem de ilgili diğer mevzuatta özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmazların, gerek bu idareler tarafından düzenlenen bir sözleşmeye bağlı olarak kullanılması sonucunda sözleşme süresi bittiği halde tahliye edilmemesi, gerekse herhangi bir sözleşmeye dayanmaksızın kullanılmaları durumunda bu taşınmazların nasıl tahliye edileceğine ve bu taşınmazlardan ecrimisil alınıp alınmayacağına ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmemektedir.

Madde ile, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmazların bu idarelerin izni ve bilgisi dışında kullanılması durumunda, kullananlardan ecrimisil tahsil edilmesi ve bu taşınmazların tahliyesinin nasıl sağlanacağı konusunda uygulamada yaşanan idari ve hukuki ihtilafların giderilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 27- Madde ile, baraj inşası için yapılan kamulaştırmalarda, taşınmaz mal sahiplerine mücavir alanda kalan taşınmazlarının çevresel, sosyal, ekonomik ve yerleşme düzeninin bozulması gerekçeleriyle, dava açmadan önce kamulaştırılmaya tabi tutulabilmesi için ilgili valiliğe başvuru yapma imkanı getirilmektedir. Ayrıca, ilgili valilik bünyesinde kurulacak bir komisyon marifetiyle, taşınmazların çevresel, sosyal, ekonomik ve yerleşme düzeninin bozulup bozulmadığı gerekçeleriyle taşınmazın kamulaştırılıp kamulaştırılmayacağını değerlendirip bu sonuca göre bir karar vermesi sağlanmaktadır. Komisyon, mücavir alanda kalan taşınmazların hangi sebeple düzeninin bozulduğunu, bu bozulmanın taşınmazın kullanımını etkileyip etkilemediğini, taşınmazdan kısmen ya da tamamen yararlanma imkanının kalıp kalmadığını, baraj kamulaştırmasının tek başına mücavir alandaki taşınmazların kamulaştırılması için yeterli sebep olup olmadığını, bozulmaya sebebiyet veren ya da hukuki kısıtlamayı yapan ilgili idare ya da kurum ve kuruluşu ve benzeri diğer sebepleri tespit ederek gerekli inceleme ve araştırmayı yapacak ve kararını verecektir. Bu inceleme ve araştırmanın kapsam ve şartları yönetmelik ile belirlenecektir. Diğer taraftan, ilgili valiliğe başvuru, dava şartı olarak kabul edilmekte olup bu yola başvurulmadan dava açılması halinde davanın usulden reddedilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili yönetmeliğin Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulması amaçlanmaktadır.

MADDE 28- Madde ile, görülmekte olan davalar açısından zorunlu idari başvuru yolu öngörülmektedir. Böylelikle halen derdest olan davalar, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilecektir. Ayrıca, usulden reddedilen davalar ile ilgili olarak yargılama gideri kamu üzerinde bırakılacak ve davalı idare lehine de vekalet ücreti ödenmeyecektir. Bu madde değişikliğinden sonra taşınmaz sahipleri ilgili idareye başvurma ve taşınmazların kamulaştırmaya tabi tutulmasını talep hakkını haiz olacaklardır.

MADDE 29- Madde ile, organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin, su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki iş yerlerinin inşasına ilişkin, organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerine veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları katma değer vergisinden istisna tutulmak suretiyle yatırımlar üzerindeki katma değer vergisi yükünün azaltılması amaçlanmaktadır.

Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerine veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere istisna kapsamında teslimde bulunan veya hizmet ifa eden mükelleflerin mal ve hizmet alımları ise genel hükümlere göre KDV'ye tabi olacaktır.

MADDE 30- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların kiralınması, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre katma değer vergisine tabi bulunmaktadır. Bu husus mükellefler tarafından sıkça dava konusu yapılmakta olup, söz konusu davalar genellikle idare aleyhine sonuçlanmaktadır. Madde ile, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemlerine KDV istisnası tanınarak ihtilafların sonlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 31- Madde ile, 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere 31/12/2019 tarihine kadar yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri katma değer vergisinden istisna tutulmak suretiyle imalatçı mükellefler üzerindeki katma değer vergisinden kaynaklı finansman yükünün azaltılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla ülke sanayisi ve ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için teknolojik bilgi üretilmesini, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılmasını, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesini, verimliliğin artırılmasını, üretim maliyetlerinin düşürülmesini teminen, 4691 sayılı Kanun kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 6550 sayılı Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere 31/12/2019 tarihine kadar yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri KDV'den istisna tutulmaktadır.

Madde kapsamında vergiden istisna edilen işlemleri yapan mükelleflerin istisna edilen işlemleri nedeniyle yükledikleri verginin indirim konusu yapılması, indirim yoluyla telafi edilemeyen verginin ise iadesi mümkündür.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri veya imalat sanayii dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.

Öte yandan madde ile, imalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye Bakanlar Kuruluna, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 32- Madde ile, ihalesi iki defa yapılmasına rağmen, maden sahasına müracaat olmaması halinde söz konusu sahanın müracaata açık hale getirilmesine imkan sağlanmaktadır. Maden İşleri Genel Müdürlüğü kayıtlarında yaklaşık 100.000 adet ihalelik ruhsat sahalarının olduğu, kaynak veya rezerv içermeyen alanların devamlı ihalelik saha konumunda sistemde bekletildiği gözönüne alındığında, madencilik yapılmayacak bu sahaların sistemden silinerek gerçek anlamda madencilik faaliyeti yapılabilecek sahaların ihalelik saha konumunda olması amaçlanmaktadır.

MADDE 33- Madde ile, kaçak maden ocağı faaliyetlerinin önlenmesi amaçlanmaktadır. Buna göre, ruhsatsız olmaksızın maden ocağı açılması, işletilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahasında madencilik faaliyetinde bulunulması fiilleri suç haline getirilmektedir. Öngörülen suç tipine karşılık gelen ceza ise üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile yirmibin güne kadar adli para cezası olarak belirlenmektedir.

MADDE 34- Madde ile, kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin işlettirdikleri yeraltı maden işletmelerinde çalışan rodovansılara, yapılan düzenlemeler çerçevesinde çalışma saatindeki azalma, ücret artışı ve yıllık izin düzenlemeleri gibi iyileştirmelere bağlı olarak oluşan maliyet artışlarının karşılanması için destek verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 35- Türk sporunun geliştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketlerinin sporculara yaptıkları ücret ödemeleri üzerinden kestikleri gelir vergisinin, kanuni süresi içerisinde beyan edilip ödenmesinden sonra bu kesintilerin spor kulüplerince veya sermaye şirketlerince oluşturulan özel bir hesaba ilgili vergi dairesi tarafından, amaç dışı kullanım nedeniyle yapılmış tarhiyatlar hariç olmak üzere, 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın beş işgünü içinde aktarılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca;

- Özel hesaba aktarılan tutarların, amatör sporcuların, bunların çalıştırıcılarının ve diğer spor elemanlarının ücretleri ile bunların sportif faaliyetleri ile ilgili seyahat, sağlık, eğitim-ğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, tescil ve katılım harcamalarında kullanılması,

- Özel hesaptan amaç dışı kullanıldığı tespit edilen tutarlar için, amaç dışı kullanılan döneme gelir (stopaj) vergisi tarhiyatı yapılarak vergi ziyayı cezası kesilmesi,

- Özel hesapta yer alan tutarların, amaç dışı kullanım nedeniyle yapılmış tarhiyatlar hariç olmak üzere, rehin ve haciz dışı bırakılması,

- Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken belirlenmesi,

hususlarında düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 36- Madde ile, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu gelirlerinden engellilere ve yaşlılara yönelik hizmetlere tahsis edilebilecek olan %5’lik kısmın kullanım alanı ve usulleri belirlenmektedir. Engellilerin ve yaşlıların topluma uyumunu kolaylaştıracak ve erişilebilirliklerini sağlayacak her türlü proje ve faaliyet ile yapım ve kiralama işlerinin bu kaynak ile gerçekleştirilebilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 37- Madde ile, Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında terör eyleminin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı olanlardan hayatını kaybeden sivillerin hak sahiplerine ikinci istihdam hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 38- Madde ile, kuruluşların zelleştirme kapsamına alınmasında, ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlanmasına ilave olarak kamuya gelir elde edilmesi amaçlarından birisi veya belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirilebilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 39- Madde ile, zelleştirme İdaresi Başkanlığının bazı daire başkanlıkları birleştirilmek ve yeniden isimlendirilmek suretiyle teşkilat yapısı yeniden düzenlenerek daha verimli ve dinamik çalışması ile insan kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması amaçlanmaktadır.

MADDE 40- Madde ile, zelleştirme İdaresi Başkanlığının teşkilat yapısındaki değişikliklere uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 41- Madde ile, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının teşkilat yapısındaki değişikliklere uygun kadro düzenlemesi yapılmaktadır.

MADDE 42- 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga ek 3 üncü maddesi ile, Konut Hesabı sistemi ile tamamı kendisine ait bir konutu olmayan Türk vatandaşlarının yurtiçinde ilk ve tek konut satın alımlarına destek olunması amaçlanmış olup; hesap sayısı, birikim miktarı ve benzeri veriler incelendiğinde sistemin beklentileri karşılayamadığı görülmüş, uygulamanın daha etkin hale getirilmesi amacıyla mevcut sistemin aksaklıklarının giderilmesi ve sisteme yeni destek unsurlarının eklenmesi ihtiyacı duyulmuştur.

Madde ile, %20 olan Devlet katkısının %25'e çıkarılması, tasarruf süreci ve konut kredisi arasında ilişki kurulmasına olanak tanınması öngörülmekte, mevcut durumda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesine konulması öngörülen Devlet katkısına ilişkin ödeneğin Hazine Müsteşarlığı bütçesine konulması ve uygulamanın bütünüyle Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmesi sağlanmaktadır.

Bu düzenleme ile Konut Hesabı sisteminin daha cazip hale gelmesi, konut alımını kolaylaştırması ve aynı zamanda tasarrufları artırıcı bir etki yaratılması beklenmektedir.

Ayrıca, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı Tarifinin "I-Tapu İşlemleri" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinde düzenlenen nispi tapu harçlarının, konutları bu madde çerçevesinde açılan konut hesaplarına istinaden devralanlar açısından farklılaştırılmasına yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmekte, haksız olarak harçların eksik ödenmiş olması durumunda, harem geri alınmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 43- Madde ile, 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga ek 3 üncü maddesi ve anılan maddeye istinaden 22/2/2016 tarihli ve 2016/8559 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Konut Hesabı ve Devlet Katkısına Dair Yönetmelik kapsamındaki katılımcılara öngörülen Devlet desteğine ilişkin koşulların korunması ve 4059 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 6 ncı maddeye istinaden Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarılacak usul ve esaslar yürürlüğe girinceye kadar söz konusu Yönetmeliğin uygulanması amaçlanmaktadır.

MADDE 44- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen;

- Geçici 19 uncu madde ile, istihdamın artırılması amacıyla kadın, engelli ve gençlere pozitif ayrımcılık yapılmak suretiyle ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine yönelik prim desteği sağlanması,

- Geçici 20 nci madde ile, imalat sektöründe faaliyet gösteren küçük işletmelerimize ilave istihdam sağlamaları şartıyla prim desteği ve ücret desteği getirilmesi,

- Geçici 21 inci madde ile, istihdamın artırılması amacıyla kadın, engelli ve gençlere pozitif ayrımcılık yapılmak suretiyle ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine yönelik gelir vergisi stopajı teşviki ve damga vergisi desteği sağlanması,

amaçlanmaktadır.

MADDE 45- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında, işverenleri aracılığıyla otomatik olarak emeklilik planına dâhil edilen çalışanların, sistem kapsamına alındıklarının kendilerine bildirildiği tarihten itibaren iki aylık dönemde cayma hakkını kullanmak suretiyle sistemden ayrılacaklarına ilişkin hüküm yer almaktadır. Bu hükmeye göre; çalışanın sisteme dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihten itibaren iki aylık süre,

başlangıç dönemi olarak nitelendirilmektedir. Bu süre boyunca, yatırılan katkı paylarının, çalışanın tercih ettiği fonlarda yatırıma yönlendirilmesi suretiyle değer kaybetmemesinden emeklilik şirketi sorumludur. Çalışanların, maaşlarından/ücretlerinden kesilmek suretiyle sisteme aktarılan katkı paylarının birikime dönüştüğünü görmelerinin, cayma hakkını kullanmama, sisteme karşı olumlu algı oluşturma ve sistemde devam etme kararlarında önemli bir unsur olduğu bilinmektedir. Madde ile, söz konusu üçüncü fıkraya eklenmesi öngörülen cümleyle, bu sürenin çalışanlar lehine üç katına kadar uzatılabilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

4632 sayılı Kanun uyarınca, emekliliğe yönelik olarak bireylerin tasarruf etmesinin özendirilmesi amacıyla, Devlet katkısı adı altında üç farklı ödeme yapılmaktadır. Buna göre, Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında katkı payları üzerinden yüzde yirmibeş Devlet katkısı; ek 2 nci maddesi kapsamında cayma hakkının kullanılmaması halinde, bin Türk lirası tutarında ilave Devlet katkısı; hesapta bulunan birikimin en az on yıllık, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında alınarak emekli olunması halinde birikimin yüzde beşi karşılığında ek Devlet katkısı sağlanmaktadır.

Kanunun ek 2 nci maddesine göre; Bakan, Devlet katkısı ödemelerinin aylık nakden ödenmesi yerine hak edildikçe ödenmesini teminen taahhüt edilerek hesaplanmasına karar vermeye yetkilidir. Diğer taraftan, taahhüt olarak hesaplanan ve kayda alınan nominal tutarların, hak ediş dönemine kadar geçecek zaman içinde değerini muhafaza edecek şekilde nemalanmak suretiyle ilgisine ödenmesi, sistemin itibarı, uzun vadede sürdürülebilirliği ve katılımcıların sisteme olan güven ve bağlılığının devamı açısından önem arz etmektedir.

Madde ile, ek 2 nci maddenin yedinci fıkrasında bu amaçlarla değişiklik yapılması öngörülmekte ve taahhüt olarak hesaplanan Devlet katkısı tutarlarının nemalandırılması ve nemalarıyla birlikte ödenmesi hususundaki usul ve esaslar ile birikimin yüzde beşi oranındaki ek devlet katkısının azami limiti ile hak kazanma koşullarının kaybedilmesi hâlinde iadesine ve bin Türk lirası tutarındaki ilave Devlet katkısının yıllar itibarıyla yeniden değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasların Bakan tarafından belirlenebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesi uyarınca düzenleme yapma yetkisinin Müsteşarlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Sermaye Piyasası Kurulunda olduğu gözetilerek, fonların içeriği ve fonlara sayı sınırı getirilebilmesine ilişkin hükmün anılan fıkradan çıkarılması düzenlenmektedir.

Madde ile, 4632 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası, aynı maddenin sekizinci fıkrası kapsamında bu konuda düzenleme yapma yetkisinin Müsteşarlıkta olduğu gözetilerek ve konunun ikincil mevzuatla ayrıntılı olarak düzenlenmesine imkan sağlanması amacıyla yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 46- Madde ile, ülkemiz doğal gaz tüketiminin %98'inin ithal yoluyla temin edilen doğal gaz ile karşılandığı hususu dikkate alındığında, günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak, doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelebilecek doğal gaz açığını gidererek, ülke arz güvenliğinin sağlanmasını teminen sürekli ve kesintisiz doğal gaz tüketiminin sağlanabilmesi amacıyla, uzun dönemli kontrata bağımlı olmayan anlık boru gazı ithalatı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 47- 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında Hazineye ait taşınmazların, küçük sanayi sitesi yapılmak üzere bu amaçla kurulmuş kooperatifler ile kamu kurum ve kuruluşlarına, borsa yapılmak üzere ticaret borsalarına, serbest bölge olarak kullanılmak üzere, bu amaçla tahsis edilmiş taşınmazlar da dahil, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu

kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, teknoloji geliştirme bölgelerinde yönetici şirkete ve toplu konut üretmek amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabileceği ve bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konulacağı yönünde düzenlemeye yer verilmiştir.

Madde ile, tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler ve tarımsal üretici birlikleri ile kuruluş amaçlarında kullanılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine Hazine taşınmazlarının harca esas değerinin yarısı üzerinden satılması sağlanarak, bu kooperatif ve birliklerin önemli bir girdi maliyeti olan arazi temini maliyetlerinin azaltılması ve böylece bunların teşvik edilerek etkin ve günümüz koşullarına, serbest rekabet ortamına uygun bir şekilde faaliyet göstermelerinin temin edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 48- 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle; Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan öğrencilere yönelik eğitim ve yurt temini faaliyeti bulunanlardan Gençlik ve Spor Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından müştereken belirlenen şartları sağlayanlar lehine, kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere, mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların üzerinde maddede belirtilen süre ve koşullarla bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilmesi ve bunlar adına kullanma izni verilebilmesi imkanı getirilerek, bu şekilde irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlardan söz konusu vakıflar tarafından elde edilen gelirin tamamının, münhasıran öğrencilere yönelik eğitim kurumlarının veya yurtların yapım, bakım, onarım, işletim ve benzeri giderlerinin karşılanmasında kullanılacağı ve bu taşınmazların tapu kütüğüne amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin şerh konulacağı yönünde düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeye bağlı olarak 4706 sayılı Kanuna eklenen geçici 21 inci madde ile de anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinlerinin 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesine uyarlanmasına imkan sağlanmıştır.

Madde ile, 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinde ve buna bağlı olarak geçici 21 inci maddesinde yapılan bu düzenlemenin kapsamına, kamu yararına çalışan derneklerin de dahil edilmesi ve bu derneklerin maddede belirtilen imkanlardan yararlanmalarının sağlanması ve geçici 21 inci maddesinde belirlenen sürenin bir yıl daha uzatılması amaçlanmaktadır.

MADDE 49- Madde ile, tek hazine kurumlar hesabı tanımı yapılmaktadır.

MADDE 50- “Tek Hazine Hesabı” kavramı, Devletin tüm ödeme ve tahsilat işlemlerinin gerçekleştirildiği tek bir hesabı ya da birbirine bağlı bir dizi hesabı ve kamu hesaplarının konsolide bir biçimde izlenebilmesini sağlayan bütünlüştürülmüş bir yapıyı ifade etmektedir. Literatürde etkin bir nakit yönetim sistemi için tüm kamu hesaplarının toplandığı “Tek Hazine Hesabı” yapısının var olması birincil koşul olarak ifade edilmektedir.

Uluslararası iyi uygulama örneklerinde de tek hazine hesabı sisteminin geniş bir kapsama sahip olduğu gözlemlenmektedir. Bazı ülke uygulamalarında tüm merkezi yönetim sektörü sisteme dahil edilirken, bazılarında merkezi yönetime ek olarak sosyal güvenlik kurumları, mahalli idareler, yurtdışı menşeli proje özel hesapları ve bütçe dışı fonlar da kapsama dahil edilmektedir. Örneğin, Fransa’da uygulanan tek hazine hesabı sistemi merkezi yönetimin yanında, yerel yönetimleri, kamu kurumu niteliğine haiz diğer kurumlar ve denizaşırı topraklardaki kamu kurumlarını da kapsamaktadır. İngiltere’de uygulanan tek hazine hesabı sisteminde ise merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurumları ile bütçe dışı fonlar tek hazine hesabı kapsamı içerisinde yer almaktadır. Ancak ülkemizde uygulanan

tek hazine hesabı sisteminin kapsamı yalnızca genel bütçeli idarelerin bütçe ödeme ve tahsilat hesapları ile sınırlıdır. Dolayısıyla ülkemizde kamu kaynağının büyük bir kısmı tek hazine hesabı kapsamı dışında yönetilmekte, bu durum kamu nakit yönetimi açısından büyük verimsizlik yaratmaktadır.

Bu itibarla, yapılan düzenlemeyle, uygulanmakta olan tek hazine hesabı sisteminin kapsamının genişletilmesi yoluyla kamunun nakit kaynaklarının Hazine Müsteşarlığı tarafından tek bir hesapta etkin bir şekilde takip edilmesi ve yönetilmesi sağlanarak kamu nakit yönetiminin etkinliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

Madde ile, uluslararası literatür ve iyi uygulama örnekleri gözönünde bulundurularak halihazırda genel bütçeli idareler için uygulanmakta olan tek hazine hesabı sisteminin kapsamının, kurumların mevcut idari ve bütçesel süreçlerinde herhangi bir değişikliğe yol açmaksızın, genişletilmesi amacıyla yönelik olarak getirilen tek hazine kurumlar hesabı uygulamasının genel çerçevesi düzenlenmektedir.

Bu kapsamda, söz konusu uygulamanın işleyişine ilişkin olarak,

- Tek hazine kurumlar hesabına yönelik Hazine işlemlerinin yapılmasına imkan verilmesi,
- Hazine hesaplarında oluşacak nakit büyüklüklerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının yanı sıra Türkiye’de yerleşik bankalarda da nemalandırılmasının sağlanması,
- Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek kaynakların kapsamının belirlenmesine yönelik yetkinin düzenlenmesi,
- Tek hazine kurumlar hesabına yönelik usul ve esasların Müsteşarlıkça hazırlanacak yönetmelikle belirlenmesinin düzenlenmesi,
- Tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kaynakların değerlendirilmesinden elde edilen gelirlerin genel bütçeye gelir kaydedilmesinin sağlanması,
- Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında Müsteşarlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasında oluşan her türlü yükümlülüğün ilgili taraflarca faizsiz olarak yerine getirilmesinin sağlanması, amaçlanmaktadır.

MADDE 51- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanununa ekli listeler kapsamına giren mallar, Türk Gümrük Tarife Cetveli (TGTC)’nde yer alan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (G.T.İ.P.) numaraları itibarıyla tespit edilmiştir.

ÖTV Kanununa ekli listelerde kapsamlı en son güncelleme 2011 yılında yapılmış olup, günümüze kadar, TGTC’de çok sayıda değişiklik olmasına rağmen, ÖTV Kanununda G.T.İ.P. uyumlaştırmaları yapılmamıştır.

Bu nedenle, öngörülen düzenleme ile, 4760 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listelerin güncellenmesi ve halen uygulanmakta olan vergi tutar ve/veya oranlarının bu listelerde yer alması amacıyla söz konusu listeler, ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmektedir.

Ayrıca, TGTC’nin 38.26 G.T.İ.P. numarasında yer alan bazı malların “biodizel” ile teknik olarak birbirine çok yakın özellik göstermesi, 3801.20.10.00.00 ve 3819.00.00.00.00 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların ise akaryakıtı karıştırılarak ya da doğrudan akaryakıt olarak kullanılabilmesi nedeniyle söz konusu mallar ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı liste kapsamına alınmaktadır.

MADDE 52- Madde ile, 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (IV) sayılı listede yapılan güncelleme çerçevesinde, Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan tabanca ve revolverlerin G.T.İ.P. numarası “9302.00.00.00.00” şeklinde değiştirilmekte; Milli Savunma

Bakanlığına bağlı iken alımları ve ithalatları istisna kapsamında olan “Savunma Sanayii Müsteşarlığı”, 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Cumhurbaşkanına bağlandığından, madde metnine eklenmek suretiyle, bu Kurumun maddede belirtilen silah alımları ve ithalinde istisnadan yararlanmaya devam edeceği hususuna açıklık getirilmektedir.

MADDE 53- Madde ile, 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yapılan güncelleme çerçevesinde, bu Kanunun 7/A maddesinde yer alan motorin türlerinin G.T.İ.P. numaraları da güncellenmektedir.

MADDE 54- Madde ile, ÖTV Kanununun 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında hükme bağlanan ihraç kayıtlı teslimlerde, ihracatın mücbir sebeplerle gerçekleştirilememesi halinde, KDV Kanununda yer alan düzenlemede olduğu gibi, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi durumunda vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebileceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 55- 4760 sayılı ÖTV Kanunu gereği, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki taşıtların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki radyo, hoparlör, monitör gibi mallar için ödenen özel tüketim vergisinin indirimi mümkün olmadığından, madde ile, bu malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve mükellefi tarafından beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisinin, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların imalatçılarına iade edilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 56- Madde ile, 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yapılan güncelleme çerçevesinde, aynı Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan fuel oil ile motorin türlerinin G.T.İ.P. numaraları da güncellenmektedir.

MADDE 57- Madde ile, Eti Maden İşletmelerince ihtiyaç duyulan konulardaki Ar-Ge çalışmalarının, Ulusal Bor Enstitüsünün Eti Maden İşletmelerinin desteği ve işbirliği halinde yapılması ve/veya desteklenmesi öngörülmekte ve Enstitünün yurtdışında da Ar-Ge faaliyetleri yürütmesine ve/veya desteklemesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 58- Madde ile, Ulusal Bor Enstitüsünün işleyişini hızlandırmak ve etkinliğini artırmak amacıyla; Ar-Ge proje desteklerinin yürütücü idareler tarafından açılacak özel hesaplara aktararak harcamaların bu idarelerce doğrudan gerçekleştirilebilmesi, projelerde görev alan kamu görevlilerine ücret ödenebilmesi, ihtiyaç duyulan kritik insan kaynakları gelişimini desteklemek üzere Ar-Ge projelerinde görev alan lisansüstü öğrencilere ve doktora sonrası araştırmacılara burs verilebilmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, Enstitünün Ar-Ge projeleri için diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan destek alabilmesi öngörülmektedir.

MADDE 59- Mevcut uygulamada, sektördeki küçük dağıtıcıların büyük stoklama yatırımı yapma ve yirmi günlük yakıtı kullanmadan tutma zorunlulukları, bu oyuncuların büyük dağıtım şirketlerine göre daha avantajlı hale getirmekte ve piyasa yapısında sadece yüksek sermayeli şirketlere avantajlı alan bırakmaktadır. Bu küçük şirketlerin önemli bir bölümü, ülkemizin nüfus yoğunluğu düşük bölgelerinde faaliyet göstermektedir. Söz konusu şirketlerin dağıtım hizmeti yaptıkları bölgelerin iktisadi gelişmişlik seviyeleri düşüktür. Bu sebeple madde ile, belirli bir büyüklük seviyesini yakalayana kadar bu şirketlerin yüksek maliyet ve finansman gerektiren yatırımlardan muaf tutulması ile tüketicinin (özellikle düşük gelir grubunun) daha rekabetçi fiyatlarla daha ucuza ürün bulabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 60- Madde ile, istihdam edildikleri alanlar ve istihdam şekilleri gözönüne alınarak, günümüz teknolojik koşullarında doğan ihtiyacı karşılamak ve istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla gençlerin sigortalı işe giriş bildirgesinin çalışılmaya başlanılan tarih itibarıyla verilebilmesine imkan sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 61- Madde ile, ölüm aylığı alan hak sahibi çocuklardan lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmuyan ve öğrencilik nitelikleri devam edenlerin hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da aylık hakkından yararlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 62- Madde ile, ay içerisinde otuz günden az çalıştırılan sigortalıların bildiriminde işverenin beyanının kabul edilerek, Kurumca bu belgelerin gerekli görülmedikçe istenilmemesi uygulaması getirilerek, Kurumun arşiv yükünün azaltılması, bürokrasi ve kırtasiyeciliğin kaldırılması, eksik güne ilişkin belgeleri ibraz etmeyen veya ibraz etmekle birlikte bu belgeleri geçerli sayılmayanlarla ilgili aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin Kurumca resen düzenlenmeden önce işverenlerden öngörülen sürede istenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 63- Madde ile, konut kapıcılığı işyerlerinde çalıştırılan sigortalılarla ilgili Kanunun işverenlere getirdiği bildirme ve belge verme yükümlülüklerinin azaltılması, iş ve işlemlerin sadeleştirilerek bürokratik süreçlerin asgariye indirilmesi, her bir işverenimiz kendi işverenliğine ilişkin işlemlerini kendilerinin takip edebilmesi, söz konusu işyeri işverenlerinin yasal yükümlülüklerinden kaynaklı süreleri geçirmeleri nedeniyle maruz kaldıkları idari para cezalarının minimum düzeye indirilmesi ve buna bağlı mağduriyetlerin önüne geçilmesi ve bu işyerlerinde kayıtlı istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 64- Madde ile, 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 16 ncı maddede, vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul aile birliklerinin ve 5510 sayılı Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurtiçinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerlerinin bu Kanun ve diğer Kanunlar çerçevesinde yer alan prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlandırılması, bu kanundan önce kapsama girmedikleri halde yararlanmış oldukları teşvik ve desteklerden usulüne uygun yararlanılmış sayılmaları, uygulandığı dönem/aylarda şartlarını sağladıkları ve kapsamına girdikleri hariç olmak üzere yararlanamadıkları teşvik ve desteklerden geçmişe dönük yararlanılamaması ve değiştirilememesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 17 nci maddede, uygulandığı dönem ve aylarda gerekli koşulların sağlanması ve ilgili olduğu ay/dönemi takip eden altı ay içerisinde Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla yararlanılamayan teşvik, destek ve indirimlerden yararlandırılması, yararlanılmış teşvik, destek ve indirimlerin bir başkası ile değiştirilebilmesi, maddenin yürürlük tarihini takip eden ay başından itibaren bir ay içinde Kuruma yapılacak müracaatlarda bu maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanabilme imkanı getirilmesi, geriye dönük yararlanılması gerektiği tespit edilen teşviklerin ödeme ve mahsup usullerinin belirlenmesi, kamu giderlerinin artmasının önüne geçilmesi ile geriye yönelik finansal belirsizliğin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 65- Madde ile, 10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişinin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilmelerine imkan sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 66- 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 74 üncü madde ile, bu maddenin yürürlük tarihinden önce ilgili kanunlarına göre gelir veya aylık bağlanan ve 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını tamamlamamış olan çocukların,

anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları halinde gelir ve aylıklarının kesilmemesi, bu maddenin yürürlük tarihinden önce hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle aylığı kesilmiş olan çocukların da 34 üncü maddede yapılan değişiklikten yararlandırılmaları amaçlanmaktadır.

Anılan Kanuna eklenen geçici 75 inci madde ile ise istihdamın korunması amacıyla özel sektör işverenlerimize asgari ücret desteği verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 67- Madde ile, 5520 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan hükmün 213 sayılı Vergi Usul Kanununa taşınması nedeniyle, mezkûr fıkra yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 68- 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullanılmasına Dair Kanunda kar payı destekli fon kullandırmalarına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Madde ile, gelir kaybı uygulamasının faizsiz fon kullandırımını da içerecek biçimde genişletilmesi ve Kanun adının buna uygun olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 69- Madde ile, enerji performans sözleşmesi tanımlanmaktadır.

MADDE 70- Kamu kesiminde yaptırılan enerji verimliliği etütlerinde %35'lere varan tasarruf potansiyelleri tespit edilmesine rağmen idarelerin bütçe kısıtı sebebiyle söz konusu potansiyeli değerlendiremedikleri görülmektedir. Madde ile, kamuda enerji verimliliğinin artırılması, uygulama maliyetlerinin sağlanacak tasarruflardan karşılanması, böylece kamu kaynağının doğrudan kullanılmadan yıllara sari borçlanma (edim/yüklenme) ile uzun vadeli ve yüksek maliyetli enerji tasarrufu yatırımlarının yapılabilmesi ve gerektiğinde işletme faaliyetinin de dahil edilebilmesi amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda, ihtiyaç duyulacak iyileştirme yatırımlarının, yatırım sonrası yıllarda sağlanacak tasarruflardan elde edilecek kaynaklarla yapılabilmesine imkan sağlayacak bir model ile yatırımlar için yapılan harcamalar sağlanacak tasarruflarla geri kazanılacaktır. Bu yöntem ile idarelere bu tür projelerin maliyetlerini karşılamalarında esneklik sağlanacak, tasarruf potansiyellerinin ekonomiye kazandırılmasına ve enerji arz güvenliğine olumlu yansımaları olacaktır. Söz konusu modelin uygulanabilmesi için, tüketim bedeli kamu kaynakları ile karşılanan enerjinin tüketimini düşürmeye yönelik en iyi projenin seçimine ve uygulanmasına imkan sağlayan, rekabetçi müzakere sonucu imzalanan sözleşmelerle yatırımların geri ödeme süresi boyunca yıllara yaygın yüklenme yapılabilmesi gerekmektedir. Kamu ihale mevzuatında enerji performans sözleşmelerine dair bir tanımlama ve uygulama altlığı bulunmamaktadır. Şeffaflık, hesap verilebilirlik, eşit muamele ve rekabet hususları da esas alınmak suretiyle, kamu kaynağı kullanılmadan, sağlanacak tasarruflar ile enerji tasarruf potansiyelinin hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

Diğer yandan enerji verimliliği konusunda, ulusal ve uluslararası alternatif ve yenilikçi finansman ve özel sektörü de içine alan bir iş modeli geliştirilerek ekonomiye canlılık kazandırılması da amaçlanmaktadır.

MADDE 71- Madde ile, Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetindeki bazı taşınmazların bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflara devri amaçlanmaktadır.

MADDE 72- Madde ile, 5910 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan asgari nispi ödeme oranının kaldırılması; hizmet ihracatının tevsiki ve tespitinde karşılaşılan zorluklar nedeniyle hizmet ihracatında nispi ödemenin tahsil edilmeyeceğinin belirtilmesi ve hizmet sektöründe giriş ve yıllık aidat belirlenebilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 73- Bilişim sektöründe meydana gelen teknolojik gelişmeler ile genişband internet hizmetlerinin kullanımının yaygınlaşması nedeniyle, radyo ve televizyon yayınları internet ortamına yönelmeye başlamıştır. İnternet ortamından yayınlanmak üzere, özel içerikler de sıklıkla üretilir olmuştur. Karasal, uydu ve kablo ortamından lisanslı olarak yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar yayınlarını aynı zamanda internet üzerinden de sunmaya başlamışlardır. Bunun yanında, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan lisansı bulunmayan pek çok kuruluş da kayıtsız olarak internet üzerinden radyo ve televizyon içeriklerini yayınlamaya başlamıştır.

Söz konusu yayınları internet üzerinden ileten platformlar, iletim yönünden Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca yetkilendirilmedikleri gibi, Üst Kurul tarafından da yayın iletim yetkisi ile yetkilendirilmemiştir. İnternet üzerinden radyo ve televizyon yayınlarını sunan kuruluşlar da Üst Kurul tarafından herhangi bir şekilde lisanslandırılmamıştır. Dolayısıyla, söz konusu kuruluşlar, yayın içerik denetiminden kaçındıkları gibi, gerek yurtiçinden çoğunlukla da yurtdışından söz konusu yayınlar nedeniyle elde ettikleri gelirler nedeniyle vergi ve benzeri mali yükümlülüklerden de kaçınmaktadırlar. Belirtilen gerekçelerle, sabit ve mobil internet altyapıları üzerinden sunulan radyo ve televizyonlar içeriklerinin de denetlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Madde ile, Üst Kurul kayıtlarında yayıncı olarak gözüken kuruluşların, eş zamanlı olup olmadığına bakılmaksızın, herhangi bir ilave külfete de girmeksizin yayınlarını isterlerse kendilerine ait internet sitelerinden sunabilecekleri hususu açıkça düzenlenmektedir. Radyo ve televizyon yayınlarını sadece internet üzerinden sunmak isteyen kuruluşlara da sadece bu amaçla lisans alabilme imkanı getirilmektedir. Bu sayede söz konusu yayınlar da karasal, uydu ve kablo ortamından yapılan diğer yayınlar gibi Üst Kurulun içerik denetimine tabi olacaktır. Bunların haricinde, internet üzerinden, radyo ve televizyon yayını yapan, ancak Üst Kurulca yetkilendirilmeyen kuruluşların yayınları ise Üst Kurulun bildirimine üzerine sulh ceza hâkimi kararı ile engellenebilecektir. Bu karara karşı, Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilecektir.

MADDE 74- Madde ile, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunundaki mücbir sebep halleri yeniden düzenlenmektedir. Böylelikle, yükümlülüğünü kendisinden kaynaklanmayan sebepler dolayısıyla yerine getiremeyen ruhsat sahiplerinin muhtemel hak kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanmakta ve ayrıca Türk hukukundaki genel mücbir sebep yaklaşımı maddeyle hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 75- Madde ile, nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 76- Bu Kanunun geçici 1 inci maddesinde öngörülen özel tüketim vergisi teşviğini desteklemek amacıyla madde ile, 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde düzenlenen hurda teşviklerinin süresi bir yıl uzatılmakta ve araçların doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmeleri durumunda da maddede düzenlenen hükümlerden faydalanılmasına imkan tanınmaktadır.

MADDE 77- Madde ile, kapsamda yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının büyük ölçekli bilgi işlem birimlerinde, bilişim hizmetlerini yürütmek üzere istihdam edilecek sözleşmeli bilişim personeli sayısına ilişkin tavanın yükseltilebilmesi ve ücret ödemelerinde esas alınacak ücret tavanının artırılabilmesine ilişkin olarak Maliye Bakanına yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 78- Madde ile, çeyiz hesabı Devlet katkısı oranı ve azami tutarı artırılarak söz konusu desteğin daha cazip hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 79- Madde ile, 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Konut hesabı ve Devlet katkısı başlıklı ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılarak diğer düzenlemelerle birlikte bu hususa ilişkin yetkinin ve uygulamanın bütünüyle Hazine Müsteşarlığı tarafından yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 80- Madde ile, Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9 uncu maddesi kapsamında, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış olanlardan;

- Bu görevlerinden dolayı en az 540 gün sigorta primi ödenmiş olması,

-657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmenliğe atanabilmek için aranan özel şartları taşımaları,

- Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmaları,

- Kamu Personel Seçme Sınavında Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen taban puan ve üzerinde puan almış olmaları,

kaydıyla, yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilmelerine imkan sağlanmaktadır. Bu şekilde istihdam edilecek personelin alanları Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenecek ve sayısı 5.000’i geçmeyecektir.

GEÇİCİ MADDE 1- Yapılan düzenlemeyle, model yılı ilerlemiş ve yıpranmış araçların ihraç edilerek veya hurdaya ayrılarak trafikten çekilmesi ve bu araçların yerine yeni araç alımının teşvik edilmesi suretiyle, araç parkımızın yenilenmesi, trafik güvenliğinin artırılması, eski araçların çevreye verdiği zararların azaltılması, ihracatımızın artırılması ve yeni oluşacak araç talebiyle üreticilerimizin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda madde ile, 31/12/2019 tarihine kadar uygulanmak üzere, 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 G.T.İ.P. numaralarında yer alan, 16 ve daha büyük yaştaki araçların adına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması ve ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescilinin silinmesi şartıyla, aynı cins bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinden, Bakanlar Kurulunca, 10.000 lirayı aşmamak üzere, araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre belirlenecek kısmın terkin edilmesine imkan tanınmaktadır.

Madde ile ayrıca, Bakanlar Kuruluna, terkin konu edilebilecek tutarı; sıfıra kadar indirebilme, aracın hurdaya çıkarılması veya ihraç edilmesi durumuna göre farklılaştırabilme, madde hükümlerinden faydalanılabilmesi için hurdaya ayrılacak veya ihraç edilecek araçların teslim edilmesi gereken yerleri veya kişileri ve bunlarda aranılacak nitelikleri belirleyebilme yetkisi verilmektedir.

MADDE 81- Yürürlük maddesidir.

MADDE 82- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

28/2/2018

Esas No: 1/914

Karar No: 32

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/914 esas numaralı '*Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı*', Komisyonumuzun 8/2/2018, 13/2/2018, 14/2/2018, 15/2/2018, 20/2/2018, 21/2/2018 ve 22/2/2018 tarihlerinde yaptığı 37, 38, 39, 40, 41, 42 ve 43 üncü birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

1/914 esas numaralı '*Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı*', 2/2/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça 2/2/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 8/2/2017 tarihinde yaptığı 37 nci birleşiminde 1/914 esas numaralı Kanun Tasarısının görüşmelerine başlanmıştır. Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 8/2/2018, 13/2/2018, 14/2/2018, 15/2/2018, 20/2/2018, 21/2/2018 ve 22/2/2018 tarihlerinde yaptığı 37, 38, 39, 40, 41, 42 ve 43 üncü birleşimlerinde; Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Naci AĞBAL, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU ile Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Yükseköğretim Kurulu, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Spor Genel Müdürlüğü, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO), Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ), Vakıflar Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye Gıda ve Şeker Sanayi İşçileri Sendikası (ŞEKER-İŞ), Türkiye Belediyeler Birliği, Türkiye Futbol Federasyonu, Beşiktaş Jimnastik Kulübü, Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED), Organize Sanayi Bölgeleri Derneği (OSBDER), Mobil Telekomünikasyon Operatörleri Derneği, Otomotiv Distribütörleri Derneği, Otomotiv Sanayii Derneği, Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu (TASKK), Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Makina İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu (MAKFED), Türkiye Madenciler Derneği, Kömür Üreticileri Derneği (KÖMÜRDER), Türkiye Millî Kooperatifler Birliği, Ziraat Bankası, Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK), Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği (TÜMMER), Anadolu LPG Derneği ve Enerji Verimliliği ve Yönetimi Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 1/914 ESAS NUMARALI KANUN TASARISINDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Tasarının gerekçesinde; makroekonomik tedbirler ile ortaya konulan mali disiplin ve yapısal reformlar, araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerinin teşviki amacıyla yapılan düzenlemeler sayesinde ülkemizin gelişmekte olan ülkeler arasında son derece olumlu bir görünüm sergilediği ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan Tasarının metni ve gerekçesi incelendiğinde; yatırım ve üretimin teşviki kapsamında AR-GE ve imalat sektörüne münhasır makine ve teçhizat yatırımını teşvik eden, organize sanayi ve küçük sanayi sitelerinde alt yapı yatırımlarını destekleyen, yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak elektrik üretimini teşvik eden, yerli otomobil ve taşıt üreticisini desteklemek üzere çeşitli vergi istisnaları tanıyan, yeni araç alımını teşvik eden, mal ve hizmet ihraç eden şirketlerin ihracat meclisi ve birliklerine ödedikleri aidat miktarlarını yeniden düzenleyen, kadın istihdamını artırmak üzere münhasır tedbirler ve teşvikler içeren, imalat ve bilişim sektörleri ile küçük işletmelere yönelik

2020 yılı sonuna kadar istihdam teşvikleri sağlayan, asgari ücretin vergi dilimi uygulamasından etkilenmemesini temin eden, doğal gaz arzını kuvvetlendiren ve enerji tasarrufunu önceleyen, hazine taşınmazlarının tarımsal üretim için kullanılmasına olanak sağlayan ve amatör sporun gelişimini teşvik etmeyi amaçlayan düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

Tasarıda yer alan düzenlemeler daha ayrıntılı ele alındığında, yatırım ve üretimin artırılmasına ve ihracatçıların desteklenmesine yönelik olarak;

- 31/12/2019 tarihine kadar imalat sanayii ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik sanayi sicil belgesine sahip işletmeler için yatırım teşvik belgesi aranmaksızın yeni makina ve teçhizat alımlarında KDV istisnası sağlanması, ayrıca bu süre kapsamında alınan yeni makine ve teçhizat için amortisman indirim sürelerinin yarısı kadar kısaltılması,

- Organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinin kanalizasyon, su, arıtma, elektrik, yol gibi altyapı yatırımları ile küçük sanayi sitelerinin iş yeri yapımına ilişkin mal ve hizmet alımlarına KDV istisnası sağlanması,

- Sermaye şirketlerine işe başlanılan dönemi takip eden hesap dönemi sonuna kadar yurtdışından sermaye olarak konulan ancak kullanılmayan veya yatırım teşvik belgesinde öngörülen harcamalarda sarf edilen yabancı paraların değerlendirilme nedeniyle vergiye tabi tutulmaması,

- Ülkemizde üretilen taşıtlarda kullanılan hoparlör, radyo, monitör gibi mallar için ödenen ÖTV'nin Maliye Bakanlığınca ilgili imalatçıya iade edilmesine imkan tanınması, böylelikle motorlu taşıt imalatında ÖTV yükünün azaltılarak otomotiv sanayinin daha rekabetçi kılması,

- 16 ve daha büyük yaştaki araçların adına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından doğrudan veya ihracatçı vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması ve ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescilinin silinmesi şartıyla, aynı cins bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinden, Bakanlar Kurulunca, 10.000 Türk lirasını aşmamak üzere, araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre belirlenecek kısmın terkin edilmesine imkan tanınması,

- İhraç kayıtlı teslim edilen ÖTV'ye tabii malların ihracatının mücbir sebeplerle gerçekleştirilememesi halinde, üç aylık sürenin bitiminden itibaren ihracatçı tarafından on beş gün içinde başvuru yapılması halinde, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi durumunda vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilmesi,

- Türkiye İhracatçı Birliklerinin gelirleri arasında yer alan nisbi ödeme tutarının hizmet ihracatçıları için kaldırılması, hizmet sektörü için giriş aidatı ve yıllık aidatın brüt aylık asgari ücretin beş katını aşamayacağı düzenlenmesi ve mal ihracatçıları için aidat asgari alt sınırının kaldırılarak aidatların aşağıya çekilmesine olanak tanınması,

öngörülmektedir.

İstihdamın artırılması ile genç, engelli ve kadın istihdamının teşvik edilmesine yönelik olarak;

- Asgari ücretin yıl boyunca vergi dilimi değişikliklerinden etkilenmemesini sağlamak amacıyla net ücretlerde meydana gelen azalmayı telafi edecek şekilde asgari geçim indirimi ilave edilerek kalıcı bir düzenleme yapılması ve işverenlere verilen 100 Türk lirası tutarındaki asgari ücret desteğinin 2018 yılında da devamına imkan tanınması,

- 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında yapılacak yeni işe alımlarda, işverene 12 ay süreyle gelir vergisi stopajı, damga vergisi ve sigorta prim desteği verilmesi, imalat ve bilişim sektörlerinde yapılacak işe alımlarda sosyal güvenlik desteğinin daha yüksek tutarda olması ve söz konusu teşvik uygulamalarının genç, kadın ve engellilerin istihdamında 12 yerine 18 ay süreyle uygulanması,

- İmalat sektöründe bir ila üç çalışını olan ve ustalık belgesine sahip küçük esnafa, 18 ila 25 yaşlarında en fazla iki kişiye istidam sağlamaları halinde iki ayda bir asgari ücret üzerinden ücret, gelir vergisi stopajı, sosyal güvenlik primi ve damga vergisi desteği sağlanması,

- Kadınların çalışma hayatına katılımının teşviki amacıyla işverenlerce, kadın çalışanların okul öncesi çağındaki çocukları için kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ile işverenler tarafından söz konusu hizmetin iş yerinde verilmemesi durumunda kadın çalışanlara aylık olarak asgari ücretin aylık brüt tutarının % 15 ' ini geçmemek üzere sağlanan kreş ve gündüz bakımevi yardımlarının gelir vergisi istisnası kapsamına alınması,

- Haklarında koruma veya bakım tedbiri alınmış çocukların reşit olmaları ve bu tedbirler kalktığı tarihten itibaren istihdam hakkında yararlanılması için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına iki yıl içinde başvuru yapma zorunluluğunun beş yıla çıkarılması suretiyle yükseköğrenime devam edenler için hak kaybının önüne geçilmesi,

öngörülmektedir.

Enerji sektörüne yönelik olarak yapılan düzenlemelerde;

- Elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, meskenlerde kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan elektrik üretim tesisinde üretilen elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişilerin, gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınması,

- Doğal gaz tüketiminin kesintisiz sağlanabilmesi amacıyla uzun dönemli sözleşmeye bağımlı olmayan anlık boru gazı ithalatı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılabilmesi,

- LPG sektöründe faaliyet gösteren (yurt içi pazar payı yüzde ikinin altında olan) küçük ölçekli şirketlerin rekabet gücünü artırmak amacıyla, depolarında asgari 20 günlük yakıt tutma zorunlulukları kaldırılması,

- Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi ve Japonya Hükümeti ile Türkiye arasında akdedilen İşbirliği Zaptı kapsamında yapılacak nükleer enerji santrali yatırımlarının Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda nükleer enerji santrali için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması,

- 6491 sayılı Türk Petrol Kanununda sadece doğal afet ve savaş halinin sayıldığı mücbir sebep halleri yeniden düzenlenerek 'kısmi veya genel seferberlik hali', 'genel salgın hastalık' ve faaliyet ile yükümlülükleri engelleyen benzer faktörlerin mücbir sebep halleri kapsamına alınması, belirlenen bu mücbir sebep hallerinde petrol işlemine etkileri oranında petrol hakkı sahibinin hak ve yükümlülüklerinin ertelenmesine imkan tanınması,

- Enerji performans sözleşmelerinin proje sonrasında enerji tasarruflarının garanti edildiği ve yapılan harcamaların ileride sağlanacak tasarruflarla ödenmesi esasına dayanan sözleşmeler olarak mevzuatta tanımlanması ve kamu kurum ve kuruluşlarının enerji giderleri ve tüketimlerini düşürmek amacıyla enerji performans sözleşmeleri yapabilmelerine imkan verilmesi,

- 10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerde meydana gelen iş kazalarında ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi; eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisinin kamu kurumlarında istihdam edilmesine imkan sağlanması,

- Eti Maden İşletmelerince ihtiyaç duyulan konulardaki Ar-Ge çalışmalarının, Ulusal Bor Enstitüsü tarafından Eti Maden İşletmelerinin desteği ve iş birliği ile yapılmasına, Enstitünün yurtdışında da Ar-Ge faaliyetleri yürütmesine, Ulusal Bor Enstitüsünün projelerinde görev alan kamu görevlilerine ücret ödenebilmesine, Ar-Ge projelerinde görev alan lisansüstü öğrencilere ve doktora sonrası araştırmacılara burs verilebilmesine imkan tanınması,

- İki defa ihalesi yapıldığı halde maden sahasına müracaat olmaması halinde söz konusu sahanın aramalara açık hale gelmesi, bir ay içinde müracaat olursa sahanın belirlenen ihale taban bedeli üzerinden ruhsatlandırılması ve birden fazla müracaat olması halinde sahanın yeniden ihale edilmesine olanak sağlanması,

- Kaçak maden ocağı açılması, işletilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahasında madencilik faaliyetinde bulunulması filleri işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilebilmesi ve bu suçlardan hüküm giyenlerin on yıl madencilik yapamayacağına hüküm altına alınması,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin işlettikleri yeraltı maden işletmelerinde çalışan rödovansçılara, yapılan düzenlemeler çerçevesinde çalışma saatindeki azalma, ücret artışı ve yıllık izin düzenlemeleri gibi iyileştirmelere bağlı olarak oluşan maliyet artışlarının karşılanması için destek verilmesi,

- Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalarda taşınmaz mal sahiplerinin mücavir alanda kalan taşınmazlarının; çevresel düzenin bozulması sebebiyle kullanımının mümkün olmaması durumunda valiliklere başvurarak kamulaştırılmasının sağlanması, valilik bünyesindeki bir komisyonun bu etkileri değerlendirmesi, valiliğin yapacağı incelemenin kapsam ve şartlarının Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi ve valiliğe yapılacak bu başvurunun dava şartı olarak kabul edilmesi, başvuru yapılmaması durumunda davanın usulden reddedilmesi, usulden reddedilen davalarda yargılama giderinin kamu üzerine bırakılması ve davalı idare lehine vekalet ücreti ödenmemesi,

öngörülmektedir.

Amatör spor dallarının desteklenmesi amacıyla;

- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş spor kulüpleri tarafından sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisi tutarının amatör dallardaki sporcular, antrenörler ve diğer personelin giderlerine harcanması kaydıyla iade edilmesi öngörülmektedir.

Vergi uyumsuzlukları ile belirsizliklerin giderilmesi ve ihtilafların ortadan kaldırılması amacıyla;

- Hizmet erbabına iş sözleşmesi sona erdikten sonra çeşitli adlar altında (iş kaybı, iş sonu, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesi tazminatı gibi) yapılan ödemelerin, ücret olduğu hususunun açıklığa kavuşturulması ve bunların kıdem tazminatına kadar olan tutarının gelir vergisinden istisna tutulması,

- Adi ortaklıklar gibi tüzel kişiliği olmayan veya vakıflar, dernekler ve üniversiteler gibi tüzel kişiliği olan teşekküllerin sona ermesi durumunda, bunlar hakkında sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak tarhiyatların ve kesilecek cezaların muhatabının netleştirilmesi,

- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanununa ekli listeler kapsamına giren malların G.T.İ.P numaralarının, Türk Gümrük Tarife Cetveli (TGTC)'nde yapılan değişikliklere göre güncellenmesi, bu Kanunda G.T.İ.P numaralarına yapılan atıfların güncellemeye koşut yeniden düzenlenmesi, akaryakıt olarak kullanılabilen bazı ürünlerin ÖTV kapsamına alınması,

- Savunma Sanayii Müsteşarlığının belirtilen silah alımları ve ithalinde ÖTV istisnasından yararlanmaya devam edeceğinin açıklığa kavuşturulması,

- Okul aile birlikleri tarafından yapılan kantin kiralaması işlemlerine KDV istisnası tanınması,

- 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda yer alan 'minibüs' ve 'otobüs' tanımlarının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda yer alan tanımlarla uyumlu hale getirilmesi,

- Elektrik motorlu otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtı ve motosikletlerin motorlu taşıtlar vergisi kapsamına alınması ve motor güçlerine denk gelen verginin yüzde 25'inin alınması,

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre elektronik ortamda düzenlenmesi gereken belgelerin hiç düzenlenmemesi durumunda kesilecek özel usulsüzlük cezalarının açıklığa kavuşturulması ve elektronik ortamda tebliğ yapılmasına rağmen bilgi vermeyenlere özel usulsüzlük cezası verilmesi,

- Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde veya teminat gösterilerek vadenin bitmesinden itibaren 3 ay içinde cezanın ödeneceğinin bildirilmesi durumunda, kesilen cezanın yarısı oranında indirim uygulanması ve usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamından çıkarılması,

öngörülmektedir.

İş yapma kolaylığının artırılmasına yönelik olarak,

- Uyuşmazlık davalarının arabuluculuk son tutanağına dayalı olarak çözülmesi durumunda karar ve ilam harcı olarak 35,90 TL maktu harç alınması,

- Gıda veya ilaç gibi bozulan ve son kullanma tarihinin geçmesi nedeniyle imha edilmesi gereken malların emsal bedelinin, takdir komisyonu kararı olmadan mükelleflerce yapılabilmesi,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının görevlerini yerine getirirken zorunlu olarak ihtiyaç duyduğu ve mükelleflerden doğrudan görevleriyle ilgili istenilen bilgilerin, ihtiyaç halinde başka kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasının vergi mahremiyetinin ihlaline neden olmayacağını açıklığa kavuşturulması,

- Kamu alacaklarının tahsilatında etkinliğin artırılması amacıyla amme borçlusuna hacizli malı üzerinde tasarruf imkânı sağlanması ve hacedilen malların 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen değeri esas alınmak suretiyle tahsilatının yapılması ve buna bağlı olarak haczin kaldırılabilmesi,

öngörülmektedir.

Çalışma hayatına ve kamuda istihdama yönelik yapılan düzenlemeler kapsamında;

- 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış gençlerin, sigortalı işe giriş bildiregelerinin çalışılmaya başlanılan tarih itibarıyla verilebilmesi,

- Ölüm aylığı alan çocuklardan 18 yaşını; lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını; yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamışların, hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da ölüm aylığı almaya devam edebilmesi,

- Otuz günden az çalıştırılan sigortalıların bildiriminde işverenin beyanının kabul edilerek belge ibraz etme zorunluluğunun kaldırılması,

- Ev hizmetlerinde çalışanlar bakımından işverenlere sağlanan bazı yasal kolaylıkların konut kapıcılığı iş yerlerinde çalıştırılan sigortalıları da kapsayacak şekilde genişletilmesi ve bu sayede sektördeki kayıt dışılığın azaltılması,

- Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ile Sosyal Güvenlik Kurumunun yurt içinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerlerinin sosyal güvenlik mevzuatı ile getirilen prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlanabilmesi,

- 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış ücretli öğretmenlerin belirtilen şartları taşımaları kaydıyla sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmesine imkân tanınması,

- Terör eyleminin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı olanlardan hayatını kaybeden sivillerin hak sahiplerine ikinci istihdam hakkı verilmesi,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının büyük ölçekli bilgi işlem birimlerinde, istihdam edilecek sözleşmeli bilişim personeli sayısının kurumlar itibariyle 100'e kadar yükseltilebilmesine ve ücret ödemelerinde esas alınacak ücret tavanının beş katına kadar artırılabilmesine ilişkin Maliye Bakanına yetki verilmesi,

öngörülmektedir.

Kamu taşınmazlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan düzenlemelerde;

- Özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmazların gerek bir sözleşmeye dayalı olarak kullanımı sonunda sözleşme bitmesine rağmen kullanılmaya devam edilmesi gerekse sözleşmeye dayanmadan kullanılması durumlarında kullananlardan ecrimisil tahsil edilmesi ve tahliyesinin sağlanması,

- Tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler ve tarımsal üretici birlikleri ile kuruluş amaçlarında kullanılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine Hazine taşınmazlarının harca esas değerinin yarısı üzerinden satılabilmesine olanak tanınması,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetindeki bazı taşınmazların bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflara devrinin sağlanması,

öngörülmektedir.

Ekonomik canlılığın ve tasarrufların artırılması amacıyla;

- Konut Hesabı Sisteminin yeniden yapılandırılarak Devlet katkısı tutarının 15 bin Türk lirasından 20 bin Türk lirasına ve Devlet katkısı oranının yüzde 20'den 25'e çıkarılması,

- Bireysel emeklilik sisteminde çalışanların iki aylık dönemde cayma hakkının çalışanlar lehine üç katına kadar uzatılabilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi, 1.000 TL lik Devlet katkısının yıllar itibariyle değerlemeye tabii tutulabilmesi,

- Çeyiz hesabı uygulamasında devlet katkısı oranının yüzde 20'den 25'e ve azami katkı tutarının 5.000 Türk lirasından 7.500 Türk lirasına yükseltilmesi,

öngörülmektedir.

Tasarıda yer alan diğer düzenlemeler kapsamında;

- Yürürlükte olan tek hazine hesabı sisteminin kapsamının genişletilmesi yoluyla kamunun nakit kaynaklarının Hazine Müsteşarlığı tarafından tek bir hesapta etkin bir şekilde takip edilmesinin ve yönetilmesinin sağlanması,

- Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde görülen davalardan adil yargılanma hakkına aykırı olduğu gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurusu yapılmış ve halen görülmekte olan davalar hakkında Ankara İdare Mahkemelerinden yargılamanın yeniden istenmesi hakkı getirilerek yargılamanın yeniden yapılabilmesinin önünün açılması,

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının bazı daire başkanlıkları birleştirilmek ve yeniden isimlendirilmek suretiyle teşkilat yapısının yeniden düzenlenmesi ve kuruluşların özelleştirilme esaslarını düzenleyen maddenin yeniden düzenlenmesi,

- RTÜK kayıtlarında yayıncı olarak gözüken kuruluşların, eş zamanlı olup olmadığına bakılmaksızın, herhangi bir ilave külfete de girmeksizin yayınlarını isterlerse kendilerine ait internet sitelerinden sunabilecekleri hususunun düzenlenmesi, yayınlarını sadece internet üzerinden sunmak isteyen kuruluşlara da sadece bu amaçla lisans alabilme imkanı sağlanması, internet üzerinden radyo ve televizyon yayını yapan ancak RTÜK tarafından yetkilendirilmeyen kuruluşların yayınlarının RTÜK'ün bildirimine üzerine sulh ceza hâkimi kararı ile engellenebilmesine olanak verilmesi,

öngörülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA KANUN TASARISI ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Tasarısı üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Tasarıyla; Türkiye’de yatırım ortamının iyileştirilmesinin, ekonomik canlılığın, tasarrufların, üretimin ve istihdamın artırılmasının, ar-ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinin teşvik edilmesinin, vergiye uyum maliyetinin azaltılarak kayıtlı ekonomiye geçişin teşvik edilmesinin, enerji verimliliğinin ve enerjide tasarruf sağlayıcı yatırımların teşvik edilmesinin amaçlandığı, bu anlamda Tasarının başta iş dünyası olmak üzere geniş toplum kesimleri tarafından beklenen birçok düzenlemeyi ihtiva ettiği,

- Türkiye’deki yatırım ortamının iyileştirilmesi ve küresel ölçekte ülke ekonomisinin rekabet gücünün artırılması amacıyla atılan adımların önemli olduğu, ancak düzenlemenin gerek bütçeye maliyeti ve gerekse düzenlemelerin sosyal ve ekonomik etkileri bakımından yeterince değerlendirilmediği, nitekim şimdiye kadar uygulanan teşvik politikalarının ülkemiz için katma değeri yüksek üretimi daha da artıracak, yabancı girdi bağımlılığını azaltacak bir netice doğurmadığı, güvenli bir yatırım ortamının oluşturulabilmesi için genelde geniş planda hukukun üstünlüğüne dayalı bir devlet sistemi ve kurumsallaşmış bir iktisadi sistemin tesis edilmesi, özeldense rasyonel bir teşvik sisteminin işler hale getirilmesi gerektiği,

- Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan etki analizine göre Tasarının mevcut haliyle bütçeye maliyetinin yaklaşık 19 milyar TL olduğu, Türkiye’nin dış finansman ve cari açık sorunu dikkate alındığında Tasarıyla getirilen ilave yükün hangi kaynaklarla karşılanacağı hususunun önem arz ettiği,

- Özel sektörde ilave istihdam sağlayanlara yönelik teşviklerin maliyetinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasının Fonun kullanım amacına uygun olmadığı, zira Fonun nasıl ve hangi amaçlarla kullanılacağı yasal düzenlemeyle tayin edilmiş olduğu ve bunun dışına çıkabilecek uygulamalardan kaçınılması gerektiği,

- Hükümetin, amatör sporun teşvik edilmesine yönelik düzenleme girişimlerinin memnuniyet verici olduğu, fakat Tasarıyla getirilmesi öngörülen düzenlemenin başta 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun hazine birliğini öngören ve belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilememesi (adem-i tahsis) ilkesiyle uyumlu olmayan hususlar içerdiği, diğer taraftan düzenlemenin spor kulüplerinin yetiştireceği amatör sporcular arasında adaletsizliğe sebep olacağı, büyük bütçeli spor kulüpleri ile küçük bütçeli spor kulüplerinin imkanlarının kıyas edilemeyeceği, bu sebeple spor kulüplerinden elde edilecek vergi gelirlerinin Gençlik ve Spor Bakanlığı ve yerel yönetimlerle koordineli olarak bütün amatör sporcuların eşit olarak yararlanacağı şekilde kulüplere aktarılmasının daha yerinde olacağı,

- İnternet üzerinden radyo ve televizyon yayını yapan tüm kuruluşların Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan lisans alması gerektiğine dair düzenleme önerisinin çerçevesi ve uygulamada doğabilecek etkileri itibarıyla net olmayan ve bu bağlamda toplumun haberleşme hürriyetinin kısıtlanmasına yönelik bir tedbir şeklinde değerlendirildiği, mevcut haliyle bu düzenleme önerisinin gerek Anayasa’nın 13’üncü ve 22’nci maddelerinde yer alan hükümlere gerekse AİHM içtihatlarına aykırılık teşkil ettiği,

- Öğrenim görmekte olan çocukların anne veya babasından dolayı edindiği diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport hakkının çocukların iş sahibi olması halinde de 25 yaşına kadar devam etmesini sağlayacak düzenlemenin, pasaportun kurulacak iş ilişkisinde de kullanılabilmesi gerekçesiyle Anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği,

- Günümüzdeki teknolojik imkânlarla rağmen iş kazalarında can kayıplarının yaşanmaya devam ettiği, ülkemizde iş kazalarının oranının gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında yüksek olduğu, Tasarı ile iş kazalarında ölen madencilerin yakınlarına istihdam hakkı verilmesinin doğru bir adım olmasına rağmen

bu düzenleme önerisinin maden kazalarında meydana gelen ölümlere kalıcı bir çözüm getirmekten uzak olduğu, önceliğin iş kazalarını önlemeye yönelik tedbirlere verilmesi gerektiği, belirli bir dönemle sınırlı istihdam hakkı tanımaktan ziyade uygulamanın tüm maden kazalarını kapsayacak şekilde sürekli hâle getirilmesi gerektiği,

- AK Parti iktidarları döneminde çok hızlı bir özelleştirme sürecinin yaşandığı, bu dönemde büyük ölçekli KİT'lerin çoğunluğunun özelleştirildiği, öte yandan özelleştirme konusunun son 30 yıldır ülke gündeminde çeşitli vesilelerle yer aldığı ve tartışıldığı, özelleştirme uygulamalarının hangi usul ve esaslar çerçevesinde yapılabileceğine ilişkin Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararlarının olduğu, dolayısıyla özelleştirme uygulamaları için yapılmak istenen değişikliklerin bütün bu tecrübeler dikkate alınarak hazırlanması gerektiği,

- Genel bütçeli idareler için uygulanmakta olan tek hazine hesabı sistemi kapsamının genişletilmesinin bütçeleme tekniği ve 5018 sayılı Kanunla getirilen sistemin ruhuyla çeliştiği, bütçelerini iyi kullanan ve bütçelerinden çok daha fazla nakitleri olan kurumların bu düzenlemeyle nema kaybına uğrayabileceği, öte yandan seçimle gelen ve kendi özerk yönetimleri olan belediyelerin tek hazine hesabı kapsamı içinde değerlendirilmemesi gerektiği,

- Tasarıda yer alan düzenlemeyle, baraj inşası sebebiyle mal sahiplerinin kamulaştırma sahasına mücavir alan içerisinde kalan taşınmazlarının kullanımlarını engelleyecek zararlar doğması durumunda devlete verilen zorunlu kamulaştırma yükümlülüğünün ihtiyari bir hale getirildiği, hâlbuki bu düzenlemenin varlık amacının esasında kamulaştırma nedeniyle taşınmazı kullanılamaz hâle gelen vatandaşların mülkiyet haklarının etkin şekilde korunması olduğu, bu konudaki temel sorunun mücavir alan tanımından kaynaklandığı ve bunun da ilgili yönetmelikte yapılacak değişiklikle çözülebileceği, öte yandan baraj yapımı dolayısıyla değerinde değişme olan taşınmazların değer tespitlerinin valilik bünyesinde kurulacak komisyonlar tarafından yapılması yerine ihtisas sahibi gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından yapılmasının uygulamada ortaya çıkabilecek ihtilafların önüne geçebileceği,

- Son yıllarda imalat sanayiinde faaliyet gösteren birçok firma için makine ve teçhizat yenilemenin bir ihtiyaç hâline geldiği, buradan hareketle makine ve teçhizat teslimlerinin KDV'den istisna tutulmasının yatırım ortamının teşvik edilmesi bakımından önemli bir adım olduğu ve bu düzenlemenin kalıcı hale getirilmesinin de değerlendirilmesi gerektiği,

- Bireysel emeklilik sistemine (BES) otomatik katılım düzenlemesinin etraflıca değerlendirilmeden yürürlüğe konulduğu ve bu nedenle sistemden çıkanların oranlarının yaklaşık %60'lara geldiği, sistemden çıkabilme süresinin artırılmasının düzenlemenin işlerliğine olumlu katkı sağlamayacağı,

- Öğrencilere yönelik olarak eğitim ve yurt temini faaliyetlerinde kullanılmak üzere mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların üzerinde kırk dokuz yıla kadar bedelsiz irtifak hakkı imkânının vakıfların yanında kamu yararına çalışan derneklere de verilmesinin yerinde olduğu, ancak kamu yararına çalışan derneklerin tespitinde ve düzenlemenin hayata geçirilmesinde objektiflik ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde davranılması gerektiği,

- Uzun dönemli kontrata bağımlı olmayan anlık boru gazı ithalatı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılabilmesine ilişkin düzenlemenin ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesi açısından müspet bir uygulama olarak görüldüğü, ancak bu düzenlemenin gerekçesinde herhangi bir siyasi, ekonomik veya ticari bir sorunun varlığı ya da yakın gelecekte olma ihtimali hususunun açıklığa kavuşturulması gerektiği,

- Tasarıda yer alan düzenleme önerisiyle, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu gelirlerinden Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına tahsis edilecek %5'lik kısmın kullanım alanının genişletilmesinin olumlu karşılandığı, bu vesileyle kırsal kesimdeki yaşlıların kendi ortamlarından koparılmadan yaşayabilmesini mümkün kılan butik projelerin hayata geçirilebileceği, öte yandan

engelliler ve yaşlı bakımı konusunda daha fazla ihtisas çalışmaları yapılması gerektiği, zira ortalama hayat süresinin artmasıyla birlikte ülke nüfusunun yaşlanma eğilimine girdiği, hâlihazırda nüfusun yaklaşık yüzde 8'lik kısmının yaşlı kategorisinde olduğu ve 2023 yılına gelindiğinde bu oranın yüzde 10'a çıkacağı, bu kapsamda yatılı bakımın yanında gündüzlü bakımevi modelinin de hayata geçirilmesinin faydalı olacağı,

- 2017-2018 eğitim-öğretim yılında ek ders ücreti karşılığı Millî Eğitim Bakanlığının okullarında derse giren öğretmenlerin gerekli şartları taşımaları kaydıyla sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmelerine imkân sağlanmasının yerinde bir düzenleme olduğu, fakat düzenlemenin Millî Eğitim Bakanlığı dışındaki kurumlarda çalışan ücretli öğretmenler nezdinde haksızlık olarak algılanabileceği, bu düzenleme önerisi ile bir yandan beş bin öğretmenin istifade edebilmesini sağlarken diğer taraftan mevcut öğretmen açığının da göz ardı edilmemesi gerektiği,

-16 yaş ve üzerindeki araçların hurdaya ayrılması ya da ihraç edilmesi durumunda yeni araç alımlarında getirilen ÖTV indiriminin önemli bir teşvik olduğu, öte yandan önceki yıllarda sağlanan hurda teşviklerinde çeşitli suiistimallerin yaşandığı, bu nedenle düzenleme hayata geçirilirken geçmişte karşılaşılan sorunların da göz önünde bulundurularak gerekli tedbirlerin alınması gerektiği, öte yandan makro planda değerlendirildiğinde hurda araç teşvikinin ithalat baskısı oluşturarak cari açığı tetikleme gibi bir riski de barındırdığı, zira Türkiye'deki otomotiv piyasasının üçte ikisinin ithal araçlardan oluştuğu,

- Elektrikli araçlara yönelik yapılması öngörülen MTV düzenlemesinin yeniden değerlendirilmesi gerektiği, elektrikli araçların piyasadaki satış oranları düşüken böyle bir düzenlemenin satışları daha da düşürebileceği, söz konusu araçlara ilişkin düzenlemenin kademeli olarak gerçekleştirilmesinin daha yerinde olacağı,

- Türkiye'nin dünyadaki bor rezervlerinin yaklaşık %70'ine sahip olduğu, ancak ülkemizin bu rezervleri etkin olarak kullanamadığı, böylesine büyük oranda rezerv sahibi olan ülkemizin yurt içinde ar-ge faaliyetlerine yönelmesinin daha doğru olacağı,

- Akkuyu ve Sinop Nükleer Santral Projelerini gerçekleştirecek şirketlerin, Türkiye'deki iç hukuka göre benzer nitelikteki şirketlerin yararlandığı teşviklerden yararlandırılmasında herhangi bir sorunun olmadığı fakat TBMM tarafından uygun bulunan uluslararası andlaşmayla yapılmış bir düzenlemenin bir kanun ile yeniden düzenlenmesi ihtiyacının açıklığa kavuşturulması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Tasarının ülke ekonomisinde ortaya çıkan ihtiyaçların etkin bir şekilde karşılanması amacıyla hazırlandığı, Tasarının ekonominin büyümesini destekleyecek, sektörel bazda ekonomiye güç katacak yatırım, üretim, ihracat ve istihdamın teşvikine dönük ve geniş toplum kesimleri tarafından beklenen kapsamlı düzenlemeleri ihtiva ettiği, bu çerçevede Tasarıda tasarrufların artırılması, enerji ve madencilik sektörünün geliştirilmesi, vergi konularıyla ilgili ihtilafların giderilmesi, iş yapma kolaylığının artırılması, çalışma hayatındaki birçok düzenlemenin vatandaş ve mükellefler lehine kolaylaştırılması, kamu taşınmazlarının ekonomiye kazandırılması ile sporun ve özellikle amatör sporcuların teşvik edilmesine yönelik düzenlemelerin olduğu,

15 Temmuz hain darbe girişimi başta olmak üzere ülkemizin maruz kaldığı iç ve dış şoklar karşısında Hükümet tarafından hızla uygulamaya konulan tedbirler ve gerçekleştirilen reform niteliğindeki düzenlemeler neticesinde Türkiye ekonomisinin çok hızlı bir toparlanma içine girdiği, açıklanan makroekonomik göstergeler itibarıyla Türkiye ekonomisinin 2017 yılının ilk üç çeyreğinde yüzde 7,4 oranında büyüdüğü ve bu oranın gerek OECD ülkeleri gerekse Avro bölgesi büyüme oranlarıyla karşılaştırıldığında oldukça iyi bir performansa işaret ettiği ve bu performansın 2018 yılında da devam edeceğinin öngörüldüğü,

Tasarı kapsamında İşsizlik Sigortası Fonunun kullanılmasına ilişkin düzenlemelerin istihdamın artırılması amacıyla yönelik olduğu, ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine sağlanan katkılar kapsamında 2018 yılında ilk defa ilave olarak işe alınacaklarla ilgili imalat ve bilişim sektöründe 200 bin, diğer sektörlerde de 500 bin olmak üzere yaklaşık 700 bin ilave istihdam oluşacağı tahmin edildiği,

Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmesine yönelik vergi kanunlarında çok sayıda hüküm olduğu, spor kulüplerine yönelik düzenlemede vergilerini tam olarak ve zamanında ödeyen spor kulüplerinin bu vergileri sadece amatör spor branşlarında kullanılmak üzere tekrar geri alabilmelerinin amaçlandığı, düzenlemenin amatör spora tahsis edilen kaynakların artırılması konusunda önemli bir adım olduğu, esasında sporun finansmanı ve kulüplerin kuruluşu, çalışma usul ve esasları gibi konular başta olmak üzere spor alanında kapsamlı bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu, öte yandan amatör sporlarda kullanılmak üzere spor kulüplerine iade edilmesi öngörülen vergilerin daha sonra kulüplerce bu düzenlemenin amaçlarına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının Bakanlık tarafından takip edileceği,

İnternet üzerinden yapılan yayınlarda, herhangi bir düzenleme olmamasından kaynaklı olarak suç unsuru içeren yayınların yapılabilirdiği, söz konusu düzenlemenin ifade ve basın özgürlüğünü sınırlamak için değil, suç unsuru bulunan yayınları engellemek amacıyla gerçekleştirildiği, öte yandan RTÜK'ün görev alanına frekans tahsisinin yanında, yayıncılık faaliyetlerinin izlenmesi ve denetlenmesinin de girdiği, düzenlemenin RTÜK mevzuatında hâlihazırda tanımlanan yayın platformlarının karasal, uydu ve kablo yayınları bakımından tabi oldukları kuralların internet yayınlarında da uygulanmasının ötesinde bir amaç taşımadığı,

Öğrenim görmekte olan gençlerin anne veya babasından dolayı edindiği pasaport hakkının iş sahibi olunması durumunda da devamına ilişkin düzenlemeyle gençlerin istihdamdaki payının artırılmasının amaçlandığı,

Geçmişte yapılan düzenlemelerle. Soma ve Ermenek'te meydana gelen maden kazalarında hayatını kaybeden işçilerin yakınlarına şartsız ölüm aylığı, banka borçlarının silinmesi ve kamuda istihdam gibi çeşitli imkânların sağlandığı, daha sonra yapılan bir düzenlemeyle 10/6/2003 ile 13/5/2014 tarihleri arasında kömür ve linyit madenlerinde meydana gelen kazalarda hayatını kaybeden işçilerin yakınlarına da benzer hakların verildiği ancak istihdam hakkının sağlanmadığı, Tasarı ile bu eksikliğin giderilmesinin amaçlandığı,

Kamu kaynağının büyük bir kısmının tek hazine hesabı kapsamı dışında yönetilmekte olduğu ve bu durumun kamu nakit yönetimi açısından büyük verimsizlik oluşturduğu, yapılan düzenlemeyle uygulanmakta olan tek hazine hesabı sisteminin kapsamının genişletilmesi yoluyla kamunun nakit kaynaklarının Hazine Müsteşarlığı tarafından tek bir hesapta etkin bir şekilde takip edilmesi ve yönetilmesi sağlanarak kamu nakit yönetiminin etkinliğinin artırılmasının hedeflendiği,

AİHM'de baraj kamulaştırmalarıyla ilgili 353 davanın olduğu, bununla birlikte yaklaşık 1.600 davanın daha açılmasının öngörüldüğü ve bunların vaki olması halinde 2 milyar TL gibi aleyhte bir tazminatın doğabileceği, yapılan değişiklik ile idarenin sürekli aleyhine karar verilmesinin önüne geçileceği, düzenlemenin vatandaşların mülkiyet hakkına hâle getireceği şeklindeki değerlendirmelerin doğru olmadığı, burada amaçlanan bahsi geçen davalar bakımından dava şartı olarak öncelikle idareye başvurma zorunluluğunun getirilmesi olduğu, ayrıca ilgili valiliklerde kurulacak komisyonun verdiği kararların yargı denetimine tabi olmaya devam edeceği,

Makine ve teçhizat alımlarında KDV istisnası için getirilen süre sınırlamasıyla firmaların birkaç yıldır beklettiği makine teçhizat alım kararlarını öne almalarının öngörüldüğü, öte yandan hâlihazırda sistemde teşvik belgeli yatırımlarda makine ve teçhizat üreticilerinin KDV iadesi talebinde bulunabildiği ve sektör açısından KDV yükünün üzerlerinde kalacağı şeklinde bir endişenin bu zamana kadar Maliye Bakanlığına iletilmediği,

Bireysel emeklilik sistemine (BES) otomatik katılım düzenlemesinde cayma hakkının kullanım süresinin iki aydan üç katına kadar çıkarılmasına ilişkin Bakanlar Kuruluna yetki verilmesindeki amacın çalışanların sistemde daha uzun süreli kalmasını teşvik etmek olduğu,

Anlık boru gazı ithalatı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılabilmesine ilişkin düzenlemeyle enerji arzı güvenliğinin sağlanması kapsamında ülkemizdeki doğal gaz tüketiminde günlük ve mevsimlik değişikliklerin karşılanması, arz kaynaklarında olabilecek kesilme veya azalmaların bertaraf edilebilmesi, böylelikle gerekli durumlarda uzun dönemli doğal gaz alım satım anlaşması tesis edilmeksizin spot boru gazı ithalatının yapılabilmesi, ayrıca üretim hattı ve dağıtım şebekesinin ulaşmadığı bölgelerde de ivedi bir şekilde CNG ithalatının gerçekleştirilebilmesinin hedeflendiği,

Hurda araç düzenlemesinin, ekonomik ömrünü doldurmuş ve emisyon oranları yüksek araçların trafikten çekilerek trafik güvenliğinin artırılması, eski araçların çevreye verdiği zararların azaltılması, ihracatın artırılması ve yeni oluşacak araç talebiyle yerli üreticilerin teşvik edilmesinin amaçlandığı, öte yandan geçmişte yapılan hurda araç teşvikinde bazı suiistimallerin yaşandığı, bu düzenleme sonucunda ortaya çıkabilecek olası suiistimallerin önüne geçmek için Ekonomi Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığıyla işbirliği halinde çalışılacağı,

Hâlihazırda Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda motor silindir hacmine bağlı bir vergileme sisteminin olduğu, düzenlemeyle esasen teknolojilerdeki farklılıktan ötürü elektrikli araçlarda motor silindiri olmadığı için kanundaki vergileme ölçütleri arasına “motor gücü” tanımının eklenerek elektrikli araçların vergilendirilmesi bakımından bir boşluğun giderildiği, ayrıca düzenlemeyle elektrikli araçlardan, muadili olan araçlardan alınan verginin dörtte biri oranında motorlu taşıtlar vergisi alınmasının sağlanacağı, nitekim benzer şekilde geçmişte elektrikli ve hibrit araçların üretimini ve satışını desteklemek amacıyla bu araçların özel tüketim vergisi oranlarının diğer muadili olan araçlardan daha düşük belirlendiği, düzenlemeyle birlikte elektrikli araçlardan alınacak motorlu taşıtlar vergisi bakımından da benzer bir teşvik yaklaşımının hayata geçirilmiş olacağı, dolayısıyla düzenlemede elektrikli araçların vergilendirilmesi bakımından kanuni oranda bir değişikliğe gidilmediği, mevcut kanundaki oranların Tasarıda da aynen korunduğu,

Bor madeninin ülkemiz için çok önemli bir doğal kaynak olduğu, yaklaşık 250'nin üzerinde sanayinin değişik dallarında kullanılabilen bor madenine ilişkin yenilikçi bir yaklaşım sergilenememesi durumunda bu kaynağın ekonomiye dönüşümünün mümkün olamadığı, yurt içinde şu ana kadar Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü'nde (BOREN) yürütülen proje sayısının 250, tamamlanan proje sayısının 215 ve fiilen yürütülen proje sayısının 35 olduğu, bor madeninin hangi alanlarda kullanıldığının ortaya konulması ve ülkemizde bor madeniyle ilgili sanayinin gelişebilmesi için imkânlar oluşturulabilmesi gerektiği, bu nedenle yurtdışında da AR-GE faaliyetini gerçekleştirip o ülkelerdeki borla ilgili gerekli teknoloji, bilgi ve çalışma kültürünün edinilerek ülkemize aktarmanın faydalı olacağı,

Türkiye'de nükleer enerji santrallerinin yapımı ve enerji çeşitlenmesi konularında yürüyen bir sürecin olduğu, Hükümet olarak bu süreçte ülke menfaatlerine en uygun adımları atacak bir çerçevede çalışmalara devam edildiği, yürürlükteki 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında, nükleer enerji santrali yatırımlarının enerji açığını azaltmaya yönelik öncelikli yatırımlar arasında yer aldığı, düzenlemenin Akkuyu ve Sinop nükleer enerji santrallerinin hakları ve yükümlülüklerine ilişkin 2017 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla yapılan işlemin kanunla yapılması amacını taşıdığı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin ardından İhtüzüğün 38 inci maddesi uyarınca Tasarının çerçeve 73 üncü maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmeden reddedilmesine ilişkin önerge verilmiştir. Komisyon tarafından önerge kabul edilmemiş ve Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir. Tasarı metni aşağıdaki değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

Tasarının çerçeve 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 2

Tasarının çerçeve 2 nci maddesi; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna eklenen 74/A maddesine, “Bazı hallerde haczin kaldırılması” başlığının eklenmesi ve madde kapsamında haczin kaldırılabilmesi için ödenecek paraların; takip konusu olan, muaccel hale gelmiş bulunan, ödeme zamanı gelmiş henüz vadesi geçmemiş olan ve tecil edilmiş bulunan alacaklarına, haciz sırasına göre mahsup edildikten sonra haciz tatbik etmemiş dairelerin bu kapsamda belirtilen alacaklarına garameten taksim edilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 3

Tasarının çerçeve 3 üncü maddesi; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun vergiden muaf esnafları düzenleyen 9 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, konutların çatı ve/veya cephelerinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi için kullanımını teşvik etmek maksadıyla yapılan düzenlemede kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerji ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulanların da kapsama dâhil edilebilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 4

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesi; işverenlerce, kadın hizmet erbabına verilecek kreş ve gündüz bakımevi hizmetinin sadece çalışanın bulunduğu işyerleri ile sınırlandırılmaksızın uygulanması kapsamında Bakanlar Kuruluna asgari ücretin aylık brüt tutarının %15’i olarak belirlenen istisna haddini, asgari ücretin %50’sine kadar artırma ve kanuni seviyesine getirme yetkisinin verilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 5

Tasarının çerçeve 5 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 6

Tasarının çerçeve 6 ncı maddesi; net asgari ücretin temmuz ayına kadar ocak ayında geçerli olan net ücretin, temmuz ayından sonra ise temmuz ayında geçerli olan net ücretin altına düşmesinin engellenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 7, 8, 9 ve 10

Tasarının çerçeve 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Madde 11

Tasarının çerçeve 11 inci maddesi; 213 sayılı Kanuna eklenen 280/A maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesinin ifade bütünlüğünün sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutularak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 12

Tasarının çerçeve 12 nci maddesi; uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutularak “gerekirken” ibarelerinden sonra “Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere” ibarelerinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 13

Tasarının çerçeve 13 üncü maddesi; 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 nci maddesinin değiştirilen başlığının, maddenin kapsamının belirginleştirilmesini teminen redaksiyona tabi tutularak “Bilgi vermekten çekinenler ile 107/A, 256, 257, mükerrer 257 nci madde ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için ceza” şeklinde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26

Tasarının çerçeve 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 27

Tasarının çerçeve 27 nci maddesi; baraj inşası için yapılan kamulaştırmalar nedeniyle valiliğe başvuru yapılmadan dava açılması halinde reddedilen davalardaki yargılama giderlerinin kamu üzerinde bırakılması ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmemesine ilişkin hükmün madde metninden çıkarılması, valilikte kurulan komisyonca yapılan inceleme sonucunda çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulduğuna ve taşınmaz maldan yararlanılmasının mümkün olmadığına karar verilmesi halinde taşınmaz malın kamulaştırmaya tabi tutulabileceği hükmünün farklı anlamlara sebebiyet vermesinin önüne geçilmesi amacıyla “tutulur” şeklinde değiştirilmesi ve taşınmaz mal sahiplerinin bu kapsamda açacağı davalarda ilgili valilik komisyonuna başvurularının dava şartı olarak düzenlenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 28

Tasarının çerçeve 28 inci maddesi; baraj inşası için yapılan kamulaştırmalar nedeniyle açılmış olan davaların usulden reddedilmesi üzerine, Tasarının çerçeve 27 nci maddesi ile 2942 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin altıncı fıkrasında yapılan değişiklikler kapsamında dava açanların dosyasının mahkeme tarafından bir karar verilmesi için ilgili valilikte kurulacak komisyona gönderilmesini teminen değiştirilmesi ve bu değişikliğe paralel olarak davacının, ret kararının kesinleşmesinden itibaren altı ay içinde ilgili valilikte kurulacak komisyona başvurarak taşınmazın kamulaştırmaya tabi tutulmasını talep edebilmesini, aksi halde daha önce açılmış olan davanın açılmamış sayılacağına dair hükümlerin madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 29, 30, 31 ve 32

Tasarının çerçeve 29, 30, 31 ve 32 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 33

Tasarının çerçeve 33 üncü maddesi; işletme izni veya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüne ilgili mevzuat kapsamında verilmiş işletme izni veya Bakanlıkça şerh edilmiş rödovans sözleşmesi olmaksızın mücavirdeki sahalara taşmalar hariç olmak üzere, maden ocağı açılması, maden üretilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahalarında üretim faaliyetlerinin durdurulmasına sebep olan durumların düzeltilmesi ve/veya işletme güvenliğine yönelik faaliyetlerin dışında üretim faaliyetinde bulunulması fiillerinin suç kapsamına alınmasını teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 34

Tasarının çerçeve 34 üncü maddesi; kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerine ait sahalarını, 3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesinin yürürlük tarihinden önce rüdevans karşılığı işleten ve madencilik alanında yapılan kanuni düzenlemeler neticesinde getirilen maliyet artışlarından etkilenen işletmelerin de mezkur maddede öngörülen destek kapsamına alınmasını teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 35

Tasarının çerçeve 35 inci maddesi; özel hesaptan amatör spor dallarında faaliyet gösteren her bir sporcuya, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılacak ödeme ile ilgili olarak yıllık belirlenen sınırdan Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşmamasını teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 36 ve 37

Tasarının çerçeve 36 ve 37 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 38

Tasarının çerçeve 38 inci maddesi; özelleştirme uygulamalarındaki amaçlar arasında yer alan kamuya gelir elde etmek amacının “Hazineye ait taşınmazları değerlendirmek” şeklinde sınırlandırılmasını teminen ve “veya kuruluşun özellikleri dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenecek sair bir gerekçe” ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 39, 40 ve 41

Tasarının çerçeve 39, 40 ve 41 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 42 ve 43

Tasarının çerçeve 42 ve 43 üncü maddeleri; tasarının çerçeve 79 uncu maddesinde Konut hesabı ve Devlet Katkısı uygulamasının mevcut durumda olduğu gibi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülmesini teminen gerekli düzenlemeler yapılması nedeniyle tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 44

Tasarının çerçeve 44 üncü maddesi; kanunların hazırlamasında uyulması gereken usul ve esaslar çerçevesinde 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenmesi öngörülen geçici 19, 20 ve 21 inci maddelerinin ayrı çerçeve maddeler olarak düzenlenmesini teminen bölünmesi suretiyle sırasıyla çerçeve 42, 43 ve 44 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 45

Tasarının çerçeve 45 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında yurtiçi talebe göre üretilen ve pazarlama yılı içinde iç pazara verilebilen şeker miktarını ifade eden A kotası ile A kotasının belirli bir oranına tekabül eden ve güvenlik payı için bulundurulmak üzere üretilen şeker miktarını ifade eden B kotasının tespit, iptal ve transferlerinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yapılacak teklif üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenmesini ve alınacak kararların Bakanlık tarafından uygulanmasını teminen 4634 sayılı Şeker Kanununun 2/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin değiştirilmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 46 ncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

4634 sayılı Şeker Kanununa göre şirketlerin A ve B kotalarının Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından her yıl en geç 30 Haziran tarihine kadar, yurt içi şeker talebinin, fabrikaların işleme ve şeker üretim kapasiteleri göz önünde bulundurulmuş müteakip beşer yıllık dönemler için tespit edilmesi; yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikaların kapasitelerini artırabilmeleri için A ve B kotaları temin etme zorunluluğunun getirilmesi ve yeni A ve B kotalarının tahsisine Bakanlar Kurulunca karar verilmesini teminen 4634 sayılı Şeker Kanununun 3 üncü maddesinin üçüncü ve beşinci fıkralarının değiştirilmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 47 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

A ve B şeker kotalarının tespit, tahsis, iptal, transfer, yeni kota tahsisi ile uygulama ve denetime ilişkin hususların Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenebilmesini teminen 4634 sayılı Şeker Kanununun 4 üncü maddesinin değiştirilmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 48 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Tasarı ile 4634 sayılı Şeker Kanununda yapılan değişiklikler kapsamında A ve B kotalarına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı doğrultusunda yeni yönetmelik çıkarılıncaya kadar mevcut Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesini teminen 4634 sayılı Şeker Kanununa geçici madde eklenmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 49 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 46

Tasarımın çerçeve 46 ncı maddesi; çerçeve 50 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Vergi mevzuatının başta OECD ve AB standartları olmak üzere uluslararası vergileme ilkelerine uyumlu hale getirilmesi amacıyla Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım, tasarım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesna tutulmasına bağlı olarak bu kazançların sayılan kazanç kapsamında olduğunun tescil, kayıt veya bildirim şartının yerine getirilmemesi durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmeyen verginin, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunmasını teminen 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 51 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 47

Tasarımın çerçeve 47 nci maddesi; Hazineye ait taşınmazların, tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler, tarım satış kooperatifleri ve tarım üretici birlikleri ile bunların üst kuruluşlarına 492 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerın yüzde biri üzerinden yirmi yıl süre ile doğrudan kiralanmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 52 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 48

Tasarımın çerçeve 48 inci maddesi; çerçeve 53 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 49

Tasarımın çerçeve 49 uncu maddesi; tek hazine kurumlar hesabının tanımında bahsi geçen kamu idarelerinin kapsamından İşsizlik Sigortası Fonunun hariç tutulmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 54 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 50

Tasarının çerçeve 50 nci maddesi; Hazine hesaplarındaki nakit fazlalıklarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında veya diğer kamu bankalarında değerlendirilmesi ve belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birliklerinin tek hazine kurumlar hesabına alınan kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu elde edilecek getirinin Kamu Haznedarlığı Genel tebliği hükümleri dikkate alınarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan bankalarca bir aya kadar vadeli mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranının %70'i esas alınarak belirlenmesi ve bu getirinin bu kurumlar ile paylaşılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 55 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 51

Tasarının çerçeve 51 inci maddesi; 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P numarasının “-Diğerleri” satırında yer alan bazı taşıtların vergi oranlarının, özel tüketim vergisi matrahları esas alınarak ayrıştırılmasını teminen maddeye bağlı (2) sayılı cetvelin değiştirilmesi suretiyle çerçeve 56 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 52, 53, 54 ve 55

Tasarının çerçeve 52, 53, 54 ve 55 inci maddeleri; sırasıyla çerçeve 57, 58, 59 ve 60 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P numarasının “-Diğerleri” satırında yer alan bazı taşıtların vergi oranlarının, özel tüketim vergisi matrahları esas alınarak ayrıştırılmasına bağlı olarak Bakanlar Kuruluna, bu oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını belirleme yetkisinin verilmesini teminen 4760 sayılı Kanunun 12 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendinin değiştirilmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 61 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 56, 57 ve 58

Tasarının çerçeve 56, 57 ve 58 inci maddeleri; sırasıyla çerçeve 62, 63 ve 64 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlendiği tespit edilen rafineri hariç her türlü tesiste lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından geçici olarak durdurulduğundan ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilemediğinden, Tasarıya eklenen bu maddenin yürürlük tarihinden önce işlenmiş kaçakçılık fiillerinde fail konumunda olmayan tesis üzerindeki aynı hak sahiplerinin tesislerinin tekrar lisanslandırılarak petrol piyasası faaliyetlerine dâhil edilmesini teminen 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa geçici bir maddenin eklenmesini öngören düzenleme komisyon metnine yeni çerçeve 65 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 59, 60, 61, 62 ve 63

Tasarının çerçeve 59, 60, 61, 62 ve 63 üncü maddeleri; sırasıyla çerçeve 66, 67, 68, 69 ve 70 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 64

Tasarının çerçeve 64 üncü maddesi; kanunların hazırlanmasında uyulması gereken usul ve esaslar çerçevesinde 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek madde 16 ile ek madde 17'nin iki ayrı çerçeve madde olarak düzenlenmesini teminen bölünmesi suretiyle sırasıyla çerçeve 71 ve 72 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 65

Tasarının çerçeve 65 inci maddesi; çerçeve 73 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 66

Tasarının çerçeve 66 ncı maddesi; kanunların hazırlanmasında uyulması gereken usul ve esaslar çerçevesinde 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 74 üncü ve 75 inci maddelerinin iki ayrı çerçeve madde olarak düzenlenmesini teminen bölünmesi suretiyle sırasıyla çerçeve 74 ve 75 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 67

Tasarının çerçeve 67 nci maddesi; vergi mevzuatının OECD ve Avrupa Birliği standartları doğrultusunda uluslararası vergileme ilkelerine uyumluluğunun sağlanması amacıyla Ekonomi Bakanlığından alınan izne istinaden kurulan bölgesel yönetim merkezlerine tanınan kurumlar vergisi muafiyetinin kaldırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 76 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 68 ve 69

Tasarının çerçeve 68 ve 69 uncu maddeleri; sırasıyla çerçeve 77 ve 78 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 70

Tasarının çerçeve 70 inci maddesi; Tasarıya eklenen 5627 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine “uygulanacak ihale usul ve esasları” ibaresinin eklenerek uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin giderilmesini ve enerji performans sözleşmelerinde uygulanacak usul ve esasların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesini teminen redaksiyona tabi tutularak değiştirilmesi suretiyle çerçeve 79 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 71

Tasarının çerçeve 71 inci maddesi; Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde bulunan Mardin ili Midyat, Nusaybin ve Dargeçit ilçelerinde yer alan bazı taşınmazların da listeye dâhil edilerek, Süryani cemaatine ait vakıflar adına tescil edilecek taşınmazların yer aldığı listesinin güncellenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 80 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 72

Tasarının çerçeve 72 nci maddesi; çerçeve 81 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Karayolları Genel Müdürlüğüne ait ihtiyaç fazlası taşınmazların özelleştirilmesi sağlanarak ekonomiye kazandırılması ve elde edilen özelleştirme gelirlerinden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan özelleştirme giderleri düşüldükten sonra kalan miktarın Karayolları Genel Müdürlüğü hesaplarına aktarılmasını teminen 6001 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna yeni bir ek madde eklenmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 82 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Maddenin yürürlüğe gireceği tarihte özelleştirme kapsam ve programında olan ve özelleştirme işlemleri devam eden Karayolları Genel Müdürlüğünün taşınmazlarının satışından elde edilecek gelirlerin, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan özelleştirme giderleri düşüldükten sonra kalan miktarın Karayolları Genel Müdürlüğü hesaplarına aktarılmasını teminen 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna yeni bir geçici maddenin eklenmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 83 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 73

Çerçeve 73 üncü maddesi; uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla maddede yer alan “geçici yayın hakkı ve/veya” ibarelerinin madde metninden çıkarılması; kanunların hazırlanmasında uyulması gereken usul ve esaslar çerçevesinde madde metninde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılması suretiyle çerçeve 84 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

EPİAŞ’ın faaliyet alanının genişlemesine paralel olarak, elektrik piyasasında olduğu gibi doğalgaz piyasasına da vergi istisnasının getirilmesi amacıyla EPİAŞ veya iştiraklerinin yaptığı işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna olmasını teminen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin on birinci fıkrasının değiştirilmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 85 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Sistem kaynaklarını daha verimli kullanarak tüketiciye uygun maliyetli elektrik sağlanması ve sisteme daha fazla yenilenebilir kaynaklı kapasite alımı amacıyla lisanssız yürütülebilecek faaliyetlere, yeni teknolojilere imkân sağlayan, sistem esnekliğini ve arz güvenliğini destekleyici elektrik depolama ve talep tarafı katılımı hizmetlerinin dâhil edilmesini teminen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına yeni (e) bendinin eklenmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 86 ncı madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Elektrik üretimi için önlisans sahibi tüzel kişilerin, üretim lisansına sahip tüzel kişilere uygulanan teşvik kapsamına dahil edilmesi amacıyla önlisansın geçerlilik süresi içinde bu kapsamda kuracağı üretim tesisleriyle ilgili yaptıkları işlemlerin harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtların ise damga vergisinden istisna olmasını teminen 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 4 üncü maddesine yeni bir fıkra eklenmesini öngören düzenleme Komisyon metnine yeni çerçeve 87 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 74

Çerçeve 74 üncü maddesi; mücbir sebep hallerinin kapsamının genişletildiği 6491 sayılı Türk Petrol Kanununun 16 ncı maddesine eklenen ikinci fıkrasıyla mücbir sebep hallerinin petrol işlemine etkileri oranında petrol hakkı sahibinin hak ve yükümlülüklerini eşit sürede erteleyeceğine açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutularak “yükümlüklerini” ibaresinden sonra gelmek üzere “eşit sürede” ibaresinin eklenmesi suretiyle çerçeve 88 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 75, 76, 77 ve 78

Tasarımın çerçeve 75, 76, 77 ve 78 inci maddeleri; sırasıyla çerçeve 89, 90, 91 ve 92 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 79

Tasarının çerçeve 79 uncu maddesi; Konut hesabı ve Devlet Katkısı uygulamasının mevcut durumda olduğu gibi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülmesi, yüzde 20 olan Devlet katkısının yüzde 25'e çıkarılması, konutları bu düzenlemeye istinaden devralanlar açısından nispi tapu harçlarının farklılaştırılmasına yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi, harç indiriminden haksız yararlanılması durumunda gecikme faizi ve cezasıyla birlikte hak sahibinden geri alınması ve devlet katkısı ödemesinin katılımcı bazında azami 15.000 Türk lirasından 20.000 Türk lirasına çıkarılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 93 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 80

Çerçeve 80 inci maddesi; 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici madde ile ücretli öğretmenlerin sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmesini öngören düzenlemede yer alan başvuru şartlarından, en az 540 gün sigorta primi ödenmiş olmasına ilişkin hususa açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutularak "bu görevlerinden" ibaresinden önce gelmek üzere "başvuru tarihinin son günü itibarıyla" ibaresinin eklenmesi suretiyle çerçeve 94 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1

Tasarının Geçici 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 81

Tasarının yürürlüğe ilişkin 81 inci maddesi;

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin hükmün yürürlük tarihinin 1/1/2019; 1/1/2019 tarihi itibarıyla kurulu bölgesel yönetim merkezleri bakımından da 1/1/2022 tarihinden itibaren uygulanmasını teminen maddeye (e) bendinden sonra gelmek üzere (f) bendinin eklenmesi ve diğer bendin buna göre teselsül ettirilmesi,

- Ayrıca ihdas edilen ve çıkarılan maddelere istinaden yapılan değişiklikler doğrultusunda madde numaralarının yeniden düzenlenmesi,

suretiyle 95 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 82

Tasarının yürütmeye ilişkin 82 nci maddesi; 96 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; Tasarı metni kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uyulan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmış, madde numaraları yeni eklenen maddeler çerçevesinde teselsül ettirilmiştir.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
- Aydın Milletvekili Mustafa SAVAŞ,
- Bayburt Milletvekili Şahap KAVCIOĞLU,
- Elâzığ Milletvekili Ejder AÇIKKAPI,
- Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,

- Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İstanbul Milletvekili Hulusi ŞENTÜRK,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - İstanbul Milletvekili Hurşit YILDIRIM,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Isparta	Adana	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Emine Nur Günay</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
Eskişehir	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü, son toplantıya katılmadı)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü, son toplantıya katılmadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Savaş</i>	<i>Kasım Bostan</i>	<i>Şahap Kavcıoğlu</i>
Aydın	Balıkesir	Bayburt
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Son toplantıya katılmadı)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Lale Karabıyık</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>	<i>Cahit Özkan</i>
Bursa	Denizli	Denizli
(Muhalefet şerhi var, son toplantıya katılmadı)	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ayşe Keşir</i>	<i>Ejder Açıkkapı</i>	<i>İbrahim Aydemir</i>
Düzce	Elazığ	Erzurum
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Cemal Öztürk</i>	<i>Mehmet Bekaroğlu</i>
Eskişehir	Giresun	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz var)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi var)

Üye <i>Garı Paylan</i> İstanbul (Muhalefet Şerhi ektedir)	Üye <i>Hulusi Şentürk</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Bihlun Tamaylıgil</i> İstanbul (Muhalefet Şerhi var, son toplantıya katılmadı)
Üye <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü, son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Hurşit Yıldırım</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Muhalefet Şerhi ektedir)
Üye <i>Ertuğrul Kürkcü</i> İzmir (Muhalefet Şerhi var, son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Zekeriya Temizel</i> İzmir (Muhalefet Şerhimiz vardır)	Üye <i>Yusuf Selahattin Beyribey</i> Kars
Üye <i>Mikaıl Arslan</i> KırŐehir	Üye <i>Sami Çakır</i> Kocaeli (Son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Halil Etyemez</i> Konya (Son toplantıya katılmadı)
Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet Şerhi eklidir)	Üye <i>Ebubekir Gizligider</i> NevŐehir (Son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Ergün TaŐcı</i> Ordu
Üye <i>İbrahim Ayhan</i> Őanlıurfa (Son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Mehmet Ali Cevheri</i> Őanlıurfa	Üye <i>Kadim Durmaz</i> Tokat (Muhalefet Şerhi ektedir)
	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon	Üye <i>Faruk Çaturoğlu</i> Zonguldak

MUHALEFET ŞERHİ

(1/914) Esas sayılı "**Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı**"na karşı olmamızın nedenleri aşıağıda belirtilmiştir.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

Kanun tasarısının geneli üzerindeki görüşmelere başlarken ve tasarının maddelerinin görüşülmesi sırasında; tasarının 1., 28., 35., 55., 84. ve 89. maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

1.1 Tasarının 1. Maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Tasarının 1. maddesiyle;15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasında ve 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının beşinci paragrafında ve (B) fıkrasının son paragrafında yer alan "öğrenimi devam eden" ibarelerinden önce gelen "iş sahibi olmayan" ibareleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Yapılan düzenleme anne veya babalarının konumlarından dolayı diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport hakkına sahip bulunan ve öğrenim gören 25 yaşını doldurmamış çocukların bu haklarının bunların çalışmaları halinde de sürdürülmesine yöneliktir.

Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir. Kanunların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle kanun koyucunun hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde tutarak kullanması gerekir.

Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10. maddesinde; "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım*

gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz....”hükmüne yer verilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme ile anne ve babalarının konumlarından dolayı diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport taşıma hakkına sahip, öğrenime devam eden ve 25 yaşından küçük T.C. vatandaşı çocukları ile normal bir pasaport hakkına sahip anne ve babanın aynı konumdaki T.C. uyruklu çocukları açısından çalışmaları halinde ayrıcalık getirilmektedir. Yani 1. grupta olanlar yurt dışında iş bulma ve iş kurma aşamasında 2.grupta tanımlananlara görece avantajlı duruma gelmektedirler. Bu düzenleme aynı durumda bulunan vatandaşlar arasında ayrımcılık yaratan ve Anayasa'nın 2. maddesi ile 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı düzenleme niteliğindedir.

1.2 Tasarının 28. Maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Tasarının 27 ve 28. maddeleriyle Kamulaştırma Kanununda yapılan ek ve değişikliklerle; Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalarda taşınmaz mal sahiplerinin mücavir alanda kalan taşınmazlarının; çevresel düzenin bozulması sebebiyle kullanımının mümkün olmaması durumunda valiliklere başvurarak kamulaştırılmasının sağlanmakta,, valilik bünyesindeki bir komisyonun bu etkileri değerlendirmesi mekanizması kurulmakta, Kamulaştırma Kanununun 12. Maddesinde yapılan değişikliğin görülmekte olan davalar için de geçerli olduğuna dair düzenleme getirilmektedir.

Tasarı metninde Anayasa'ya aykırılıklar içeren bu maddeler Anayasa'mızın temel ilkesi olan kuvvetler ayrılığı ilkesinin yasama faaliyeti gerçekleştirilirken ihlal edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Daha önceden idarece uygulanmış, yargı tarafından karara bağlanmış, sonuçlandırılmış olan herhangi bir işlem, yasa maddesiyle, yargı kararını ortadan kaldıracak şekilde ortadan kaldırılmaktadır.

Yasal bir düzenlemeyle sorunun parlamento çatısı altında o olaya özgü bir biçimde çözümlenmeye çalışılması kuvvetler ayrılığı ilkesinin ihlali niteliğindedir.

Bunun yanında, yürütmenin yapması gereken işlemleri toptancı bir zihniyetle yine Türkiye Büyük Millet Meclisine kanun yaptırarak çözüme yoluna gidilmesi de Anayasa Mahkemesinin bu tür düzenlemeler nedeniyle vermiş olduğu daha önceki kararlarda da olduğu gibi anayasada tanımını bulan kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı bulunmaktadır.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin son fıkrası yasama, yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymalarını zorunlu hâle getirmiştir. Ve yine bu organlar ve idare mahkeme kararlarının etkilerini ortadan kaldıracak şekilde herhangi bir düzenleme yapamazlar.

Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti, insan haklarına saygılı, bu hakları koruyan toplum yaşamında adalete, eşitliğe uygun bir hukuk düzeni kuran ve bu düzeni sürdürmekle kendini yükümlü sayan, bütün davranışlarında Anayasaya ve hukuk kurallarına uyan, işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir. Hukuk devleti ilkesi, devletin tüm faaliyetlerinde hukukun egemen olmasını amaçlar. Bu amacın gerçekleşmesi için, çıkarılan yasalarla konulacak kurallarda adalet ve hakkaniyet ölçülerinin göz önünde tutulması gerektiği gibi, hukuk güvenliğinin de sağlanması gerekir. Bu nedenle hukuk devletinde yasa koyucu, yasaların yalnız Anayasaya değil, evrensel hukuk ilkelerine de uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür. Oysa getirilen bu düzenleme ile mahkemelerin vereceği kararlar tanımlanırken aynı zamanda yasaların geriye yürümezliği ilkesi de zedelenmektedir.

Tasarının 28. Maddesi ile getirilen düzenleme Anayasanın yukarıda belirtilen 2 ve 138. maddelerine aykırılık içermektedir.

1.3 Tasarının 35. Maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Tasarının 35. maddesiyle; 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ek madde ilavesiyle Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye'de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketlerinin sporculara yaptıkları ücret ödemeleri üzerinden kestikleri gelir vergisinin, kanuni süresi içerisinde beyan edilip ödenmesinden sonra bu kesintilerin spor kulüplerince veya sermaye şirketlerince oluşturulan özel bir hesaba aktarılması sağlanmakta, özel hesaba aktarılan tutarların, amatör sporcuların, bunların çalıştırıcılarının ve diğer spor elemanlarının ücretleri ile bunların sportif faaliyetleri ile

ilgili seyahat, sağlık, eğitim oğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları. müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, tescil ve katılım harcamalarında kullanılması konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği "adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi" olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 2. maddesinde "demokratik devlet" ilkesine yer verilmiş; 6. maddesinde egemenliğin Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanılacağı, hiçbir kimse ve organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı belirtilmiş ve 87. maddesinde ise "bütçe hakkı"nın Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anayasa, siyasal iktidarın yapısını, işleyişini, siyasal kurumların statülerini, görev ve yetkilerini belirleyen, vatandaşların hak ve özgürlüklerini tespit eden ve bunların hukuki güvencelerini içeren bir "*Toplum Sözleşmesidir*". Kişilerin hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınabilmesi için yasama ve yürütme organlarının yetkilerinin sınırlanması ihtiyacı sadece temel hak ve özgürlükler alanında değil, kamu harcamalarına ilişkin düzenlemeler alanında da gerekli olup, bu bağlamda çeşitli kurallar anayasalarda yer alır. Demokrasilerde kamu harcamalarının büyüklüğü ve kapsamı ile bu harcamaların yapılabilmesi için vatandaşlara getirilecek yükümlülöklere halk karar verir ki buna "**Bütçe Hakkı**" denilmektedir. Halk sahip olduğu ve sahip olmak üzere yüzyıllarca mücadele ettiği "Bütçe Hakkı"nı seçtiği temsilcileri aracılığıyla kullanır.

Kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanım meşruiyeti, parlamentoların varlık sebebiyle özdeş tutulan ulusal egemenliğin bütçe hakkına dayanır. Bütçe hakkı, dünya tarihinde demokrasi için vazgeçilmez bir kurum olarak çetin mücadelelerin ürünüdür.

Öncelikle vergi toplanması temsil yeteneği sınırlı çevrelerin iznine tabi tutulmuştur. Daha sonra harcamaların yapılması temsil yeteneği kısmen güçlenen zeminlerce izne tabi kılınmış ve nihayet gelir ve harcamaların birlikte bütçe olarak her yıl için izin ve onaya tabi tutulması ve gerçekleştirmelerin denetimi suretiyle bütçe hakkı bugünkü çehresine kavuşmuştur. 19-20. yüzyılın ilk yarısında bütçe hakkı hem birçok bütçe ilkesinin (önceden izin ilkesi, yıllık olma ilkesi, bütçe birliği ilkesi, genellik ilkesi, gelir ve giderlerin gayrisafilığı ilkesi) oluşması ve yerleşmesiyle güçlenmiş, hem de tedrici olarak diğer devletlerce de bütçe hakkı benimsenen evrensel bir değer haline gelmiştir. Her ülke, kendi tarihsel koşulları içinde bütçe hakkının kurumsallaşma sürecine farklı bir uyarlanma deneyimi yaşamıştır.

Çağdaş demokrasilerde hükümetler politika önceliklerini amaç ve hedefler seti, kaynak-harcama yapısı, uygulama adımları ve benzeri açılardan ortaya koyarak Parlamenteoya sunarlar ve Parlamentodan izin/onay isterler. İlgili dönemin sonunda Milletın Meclisince döneme ilişkin gerçekleştirmeler ve yürütölen faaliyetler, bütçenin amaç ve hedeflerine ulaşma derecesi açısından değerlendirilir. Böylece, hükümetin performansı; bütçenin amaç ve hedefleri ile gerçekleştirmeler arasındaki açıklık ve meydana gelen sapmalar üzerinden müzakere edilir ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde hükümetten hesap sorulur.

Ölkemizde 1982 Anayasası'nın 87, 160, 161, 162, 163 ve 164. maddelerinde Bütçe Hakkı çeşitli yönleri ile hüküm altına alınmıştır. Bu anayasal normlar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gibi kod düzenlemelerle somut ve uygulanabilir kılınmıştır. Bütçe hakkı, vergi ve benzeri gelirlerle kamu harcamalarının çeşit ve miktarını belirleme ve onaylama hakkıdır. Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ölkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşan ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. Anayasa'nın 87., 160., 161., 162., 163 ve 164. maddelerine göre bütçe hakkı TBMM'nindir. Bütçe, hükümetin Meclise karşı temel sorumluluk mekanizmasıdır

5018 sayılı Kanun, benzer dünya örneklerinde olduğu gibi bütçe hakkının kullanılmasında TBMM'nin konumunu güçlendirmiş, getirdiği yeni mali yönetim sistemi düzenlemeleri ile Bütçe Hakkının daha etkin kullanımının alt yapısını oluşturmuştur.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği üzere, *“Yasama organının, halk adına kamu gelirlerini toplama ve yine halk adına bu gelirleri harcama konusunda yürütme organına sınırlarını belirleyerek yetki vermesi ve sonuçlarını*

denetlenmesine bütçe hakkı denilmektedir. (...) Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ülkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşan ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. (...) Bütçe yapısının fonksiyonunu ifa edebilmesi, temel bütçe ilkelerine uyulması ile mümkün olmaktadır. Bütçe ilkeleri; bütçenin hazırlanması, görüşülüp onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile ilgili olarak göz önünde bulundurulması gereken kuralları ifade eder. Bu ilkeler, devlet bütçelerinin temel özellikleri ve amaçlarının gerçekleşmesi için uygulanması zorunlu olan ulusal ve uluslararası alanda kabul görmüş klasik maliye biliminin ilkeleridir.” (Bkz. Anayasa Mahkemesi'nin 30.12.2010 günlü ve E.2008/84, K.2010/121 sayılı ve 27.12.2012 günlü ve E.2012/102, K.2012/207 sayılı kararları).

Anayasa'nın 161. maddesinin 29.10.2005 tarihli ve 5428 sayılı Kanunun 3. maddesiyle değişik ikinci fıkrasında, **“Mali yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.”** kuralına yer verilmiş; fıkra gerekçesinde ise **“Anayasamızın 161 inci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenmek suretiyle, bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin süreç güçlendirilmektedir.”** denilmiştir.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun bütçe ile ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısı ile bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanuna uygun olması, Anayasal bir zorunluluktur.

Anayasa'nın “Bütçenin hazırlanması ve uygulanması” başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, “Devletin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır.” ikinci fıkrasında ise; “Mali yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü Kanunla düzenlenir.” hükmü yer almıştır.

Bu hüküm çerçevesinde çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bütçe ilkelerini düzenleyen 13. maddesinin (g) bendinde ise “Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.” denilmek suretiyle “bütçenin

genelliği ilkesi” ve kamu gelirlerinin belli bir kamu hizmetine ayrılmaması “ademî tahsis ilkesi” esas alınmıştır.

Buna göre kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanarak, kamu hizmetlerinde öncelik sırasına göre kamu gideri olarak harcanacaktır. Böylece bütçe disiplini ve denetimi daha etkin bir şekilde sağlanacaktır.

Kaynakta kesinti suretiyle tahakkuk ettirilen ve tahsil edilen vergilerin yeniden spor kulüplerince kullanılması Anayasa’nın 161. maddesinde öngörülen bütçenin hazırlanması ve uygulanması ilkeleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda düzenlenen “bütçenin genelliği ve ademî tahsis ilkelerine” de aykırıdır.

Bu nedenle tasarının 35. maddesi Anayasa’nın 2., 87 ve 161. maddelerine açık aykırılık oluşturmaktadır.

1.4 Tasarının 55. maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Tasarının 54. maddesinde yer alan *Tek hazine kurumlar hesabı tanımı oldukça geniş tutulmuş*, İşsizlik Sigortası Fonu hariç olmak üzere tüm kamu idarelerinin mali kaynaklarının bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin karşılığı Hazineden alacak kaydedilmek üzere toplandığı ve Müsteşarlık tarafından yönetilen hesap olarak tanımlanmıştır.

Komisyon görüşmeleri sırasında hükümet yetkililerince yapılan açıklamalardan İşsizlik Fonu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna bağlı şirketler hariç olmak üzere tüm merkezi ve yerel yönetim kamu kurum, kuruluşları, idareleri, kamu iktisadi kuruluşları, il özel idareleri ve belediyelerin söz konusu genişletilmiş hazine tek hesap uygulamasına bir diğer adıyla “kamu genel nakit yönetimi sistemine” dahil olacağı anlaşılmaktadır.

Tasarının 55. maddesinde de belirtildiği üzere belediyeler ve il özel idarelerinin ve bunlara bağlı ortaklık ve müesseselerin nakit varlıklarının “tek hazine kurumlar hesabı” sistemine dahil edilmesinin Anayasal normlar açısından irdelenmesi, bu nedenle söz konusu madde düzenlemesinin Anayasanın 123 ve 127’nci madde hükmü açısından da ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

Anayasanın;

“İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzel kişiliği” başlıklı 123’üncü maddesinde;

” İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur.”

“Mahalli İdareler” başlıklı 127’nci maddesinde;

” Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir....

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir...”

hükmüne yer verilmiştir.

Anayasa’da mahallî idarelere idari ve mali özerklik tanınmış olmasına karşın merkezi yönetime, yerinden yönetim kuruluşlarını denetleme yetkisi verilmiş ve bu yetki idari vesayet olarak somutlaştırılmıştır.

Anayasa’nın 127. maddesinin beşinci fıkrasına göre idari vesayet; merkezi idarenin, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde sahip olduğu yetkidir.

Belirtilen yetki, hukuka uygunluk denetiminin yanında yerindelik denetimini içerir şekilde düzenlenebilir. Vesayet makamınca, işlemler üzerinde iptal, onama, erteleme, izin, tekrar görüşülmesini isteme, düzeltme gibi çeşitli denetim usulleri uygulanmaktadır.

Mahalli idareler kuruluş kanunlarında belirtildiği üzere, idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Bunların kendilerine özgü karar ve yönetim organları bulunmaktadır. 5302 sayılı İl Özel

İdareleri Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, 5393 sayılı Belediyeler Kanununda mali kaynakların yönetimi, bütçenin hazırlanması, görüşülmesi, bütçenin kabul edilmesi, vb konularda özel düzenlemelere yer verilmiştir. Mahalli İdarelerin mali kaynaklarının yönetiminden bunların karar ve yönetim organları sorumludur.

Anayasa’da merkezî idare- mahallî idare ayrımının yapılması, mahallî idarelerin organlarının seçimle göreve gelmesinin öngörülmesi, seçimlerinin süreli olması, kararlarını kendi organları eliyle alması ve uygulaması, kendilerine özgü bütçelerinin bulunması gibi yetki ve ayrıcalıklar tanınmış olması, bu idarelerin özerkliklerinin somutlaşmış hâlidir. Tasarının 55. maddesi içeriğinde bulunan hüküm ile bu idarelerin kullanımında bulunan nakit varlıkların tek hazine kurumlar hesabı kavramı içine dahil edilmesi idari ve mali özerklik kavramları açısından sakıncalıdır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin geçmiş kararlarında da, Anayasa’nın 127. maddesi uyarınca mahallî idarelerin idari ve mali özerkliklerinin bulunduğu vurgulanmıştır.

Mahalli idarelerin nakit varlıklarını da “tek hazine kurumlar hesabı” kapsamına alan düzenleme Anayasa’nın 127. maddesinde yer alan mahallî idarelerin özerkliği ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

1.5 Tasarının 84. maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Tasarının 84. Maddesi ile 6112 sayılı *Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanuna 29 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 29/A maddesi eklenmiştir.*

“Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu

MADDE 29/A- (1) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, bu hak ve lisansları ile yayınlarını bu Kanun ve 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak internet ortamından da sunabilirler. Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini sadece internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılar Üst Kuruldan yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecileri de Üst Kuruldan yayın iletim yetkisi almak zorundadır.

(2) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletilişinin Üst Kurulca tespiti halinde Üst Kurulun talebi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından internet ortamındaki söz konusu yayınlara ilişkin olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu karar, 5651 sayılı Kanun uyarınca gereği yapılmak üzere Erişim Sağlayıcılar Birliğine gönderilir. Sulh

ceza hâkimi, Üst Kurulun talebini en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(3) İçerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu Üst Kurulun görev alanına ilişkin uluslararası anlaşmalar ve bu Kanun hükümlerine aykırı yayın yaptığı Üst Kurulca tespit edilen bir başka ülkenin yargı yetkisi altındaki medya hizmet sağlayıcılarının veya platform işletmecilerinin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletimi ile internet ortamından Türkçe olarak Türkiye'ye yönelik yayın yapan veya yayın dili Türkçe olmamakla birlikte Türkiye'ye yönelik ticari iletişim yayınlarına yer veren yayın kuruluşlarının yayın hizmetleri hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır. Bu kuruluşların internet ortamındaki yayınlarına devam edebilmeleri için Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yargı yetkisi altındaki diğer kuruluşlar gibi Üst Kuruldan yayın lisansı, bu kapsamdaki platform işletmecilerinin de yayın iletim yetkisi alması zorunludur.

(4) İnternet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi verilmesine, söz konusu yayınların denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin **usul ve esaslar**, Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde müştereken çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.”

Maddede yer alan hüküm ile;

- RTÜK tarafından yayıncı olarak kabul edilen kuruluşların yayınlarını isterlerse kendilerine ait internet sitelerinden de sunabilmeleri sağlanmakta,
- Sadece internet üzerinden yayın yapan radyo ve televizyonlara da sadece bu amaçla lisans alma zorunluluğunun getirilmekte,
- Söz konusu yayınlar içerik denetimine tabi tutulmakta,
- Ayrıca bunların haricinde İnternet üzerinden, radyo ve televizyon yayını yapan, ancak Üst Kurulca yetkilendirilmeyen kuruluşların yayınlarının ise Üst Kurulun bildirim üzerine sulh ceza hâkimi kararı ile engellenebilmesine olanak tanınmaktadır.

İnternet üzerinden yapılan yayınlarda herhangi bir kamusal alan bulunmamakta, kişiler veya şirketler kendilerince ücret ödenerek kiralanan hat üzerinden yayın yapılmaktadır.

Anayasanın “Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti” başlıklı 26. maddesi;

“Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Madde 26 – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.”

hükmünü taşımaktadır.

Bu hükme göre düşünceyi açıklamada; Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmamaktadır.

Anayasanın “Haberleşme Hürriyeti” başlıklı 22. maddesi;

Madde 22 –Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.”

hükümünü taşımaktadır.

Anayasa'nın 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği, bu sınırlamaların Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir.

Çağdaş demokrasiler, temel hak ve özgürlüklerin en geniş ölçüde sağlanıp güvence altına alındığı rejimlerdir. Temel hak ve özgürlükleri büyük ölçüde kısıtlayan ve kullanılamaz hâle getiren sınırlamalar hakkın özüne dokunur. Temel hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamaların yalnız ölçüsü değil, koşulları, nedeni, yöntemi, kısıtlamaya karşı öngörülen kanun yolları gibi güvenceler hep demokratik toplum düzeni kavramı içinde değerlendirilmelidir. Bu nedenle, temel hak ve özgürlükler, istisnai olarak ve ancak özüne dokunmamak koşuluyla demokratik toplum düzeninin gerekleri için zorunlu olduğu ölçüde ve ancak kanunla sınırlandırılabilirler.

Frekans olmaksızın lisans verilmesi uygulaması gibi bir uygulama yoktur. Tahsis edilecek bir frekans boyutu yok ise, lisans verme işlemine başka dayanaklar aranılması gerekir. Bu konuda da kriterler yasal olarak tespit edilmemiş ise, o takdirde lisans verme veya vermeme kararlarının kişisel durum incelemesine dönüşme potansiyeli bulunmaktadır. Bu konudaki kriterlerin kanun maddesinde yazılı olması gerekir.

Tasarının bu maddesi Anayasanın 2, 13, 22, ve 26. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır.

1.6 Tasarının 89. maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Tasarının 89. maddesinde yer alan bu hükümlerle; geçmişte yapılan uluslararası anlaşmalara istinaden yürütülen mevcut nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”da öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

“Anayasanın Milletlerarası anlaşmaları uygun bulma” başlıklı 90. maddesi;

“Madde 90 – Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan antlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu antlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir antlaşmaya dayanan uygulama antlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari antlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluğu yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticari veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren antlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü antlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.”

hükmünü taşımaktadır.

Tasarı maddesi ile tartışmalı olan husus, geçmişte yapılan ve T.B.M.M. tarafından da onaylanmış bulunan uluslararası anlaşmalara istinaden yürütülen mevcut nükleer enerji santrali yatırımları ile ilgili olan düzenleme ve hakların kanunlar hiyerarşisi içerisinde onun altında olan kanun ve kararnamelerle değiştirilip değiştirilemeyeceği konusudur.

Kanunlar hiyerarşisinde Anayasa, uluslararası anlaşmalar, kanunlar, tüzükler, yönetmelikler sıralaması bulunmaktadır. Hatta uluslararası anlaşmaların Anayasa'ya aykırılığının da iddia edilmemesi nedeniyle uluslararası anlaşmaların bu hiyerarşi içerisinde ön sırada yer aldığı söylenebilir. Anayasanın 94. maddesinde; *Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında*

Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz” hükmü yer almaktadır.

Uluslararası hukukta, uluslararası anlaşmalarda, bir konuda herhangi bir hüküm varsa bu hükümler tek başına, tek yanlı olarak ulusal parlamentolarda çıkarılacak yasalara konulacak hükümlerle değiştirilemez. Bunların ilgili taraflar tarafından yapılacak yeni müzakereler neticesinde düzenlenecek ek antlaşma veya mutabakat zabıtlarıyla değiştirilmesi gerekir.

Söz konusu uluslararası anlaşmalarda nükleer santral projelerinin tarife, teşvik kredi vb gibi konularda önemli belirlemeler var iken, yapılan uluslararası anlaşmalara istinaden yürütülen mevcut nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”da öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılmasının sağlanması ile ilgili hüküm taşıyan tasarının bu maddesini; antlaşmanın koşullarını tek taraflı olarak pazarlık dahi yapmadan değiştirdiği için Anayasanın 94. maddesine aykırı bulmaktayız.

Tasarının 1, 28, 35, 55, 84, 89. maddeleri ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır

Oysa Meclis İç Tüzüğü’nün 38. maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder. “hükümünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa’ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan görüşmelere geçilmesi içtüzüğe aykırıdır.

2. Birbiriyle ilgili olmayan ve 38¹ ayrı yasayı ilgilendiren düzenlemelere aynı tasarıda yer verilerek bunu da genel kurulda Temel Yasa olarak görüşme alışkanlığı yaratılması iç tüzük aykırılığı olarak görülmektedir.

Son dönemlerde, içeriğinde birbiriyle hiçbir ilişki bulunmayan çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasını öngören ve "Torba Kanun" olarak adlandırılan kanun tasarıları ve tekliflerinin gündeme getirilerek aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline gelmiştir. Söz konusu "torba yasalar", aynı zamanda İttüzüğün 91. maddesi uyarınca da temel kanun olarak görüşülmek üzere genel kurula indirilmektedir.

Kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmakta hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, bütçe dengesini, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntem, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının kanunların hazırlık aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına ve tartışılmasına neden olmaktadır. Son dönemlerdeki kanun teklif ve tasarıları, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmakta dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamakta ve bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır.

¹ Komisyon görüşmeleri sonucunda verilen önergelerden dolayı eklenen maddelerle bu sayı 43'e çıkmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 14'üncü maddesi, kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği malî yüke ilişkin hesaplamalarla, Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Kalkınma Bakanlığı veya Hazine Müsteşarlığı'nın görüşlerinin de bu çalışmalara eklenmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Daha önceki torba yasa tasarılarının görüşülmesi sırasındaki ısrarlı taleplerimiz sonucunda; komisyon görüşmeleri sırasında 82 maddelik taslağa yönelik olarak hazırlanan ve söz konusu düzenlemeler dolayısıyla yıllar itibarıyla karmaşık şekilde düzenlenen kendi içerisinde mantıksal tutarlılığı² bulunmayan ve toplam 17.298.228.000 TL. vazgeçilen gelir tutarını gösteren bir tablo komisyon üyelerinin dikkatine sunulmuştur. Söz konusu tablo düzenleyici etki analizi hüviyetinde bulunmamaktadır.

5018 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde açıklanan düzenleyici etki analizlerine ilişkin hesaplamalar ile ilgili kamu idarelerinin görüşlerinin eksik olduğu hallerde öncelikle bu eksikliklerin giderilmesi daha sonra kanun tekliflerinin ve tasarılarının Komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tasarıları ve tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Tasarıda yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Söz konusu tasarı 02.02.2018 tarihinde TBMM. Başkanlığına sunulmuş, TBMM. Başkanlığı tarafından da 02.02.2018 tarihinde Esas Komisyon olarak Bütçe Plan Komisyonuna sevk edilmiştir, herhangi bir tali komisyona sevkine gerek duyulmamıştır.

² Düzenlemelerin yıllar itibarıyla ne kadar gelir kaybına neden olacağına dair detay bilgilere yer verilmemiş, bazı düzenlemeler için bir yıllık bazı düzenlemeler için üç yıllık rakamlara yer verilmiştir.

Komisyonu sevk edildiği metni 82 maddeden oluşan söz konusu torba tasarının;

-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 67, 68, 73, 75, 76, 77, maddelerinin Plan ve Bütçe Komisyonunda,

-1. ve 37. maddelerinin İçişleri Komisyonunda,

-23 ve 71. maddelerinin Adalet Komisyonunda,

-24, 25, 36, 44, 45, 60, 61,62, 63, 64, 65, 66, 78, 79. maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

-32, 33, 34, 46, 57, 58, 59, 69, 70, 72, 74. maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,

-80. maddesinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda,

-73. maddesinin³ Anayasa Komisyonunda,

asıl komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İttüzüğünün 23 üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İttüzüğün 34 üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, tasarı veya teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o tasarı veya teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir.

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman

³Avrupa Birliği Uyum komisyonu ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda (tali) komisyon olarak görüşülmesi gerekmektedir.

olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tasarı ve tekliflerin ilgili komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de ıçtüzükle uygun olacaktır.

08.02.2018 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine alınarak görüşülen yaklaşık 38 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararınamede değişiklik yapılmasını öngören yürürlük ve yürütme dahil 82 madde ve 1 geçici maddeden oluşan söz konusu kanun tasarısının;

-1. maddesi; 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununda,

-2. maddesi; 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda,

-3, 4, 5, 6 ve 7.maddeleri; 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda;

-8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16. maddeleri; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda;

-17, 18, 19, 20 ve 21. maddeleri; 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda;

-22. maddesi; 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununda,

-23. maddesi; 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda

-24 ve 25. maddeleri; 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda,

-26. maddesi; 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet ihale Kanununda,

-27 ve 28. maddeleri; 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda,

-29, 30 ve 31. maddeleri; 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda,

-32, 33 ve 34. maddeleri; 4/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanununda

-35. maddesi; 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununda,

-36. maddesi; 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda,

-37. maddesi; 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda,

-38, 39, 40 ve 41. maddeleri; 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununda,

-42 ve 43. maddeleri; 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununda,

-44. maddesi; 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda,

-45. maddesi; 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda,

-46. maddesi; 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda,

-47 ve 48. maddeleri; 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununda,

-49 ve 50. maddeleri; 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununda,

-51, 52, 53, 54, 55 ve 56. maddeleri; 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda,

-57 ve 58. maddeleri; 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanununda,

-59. maddesi; 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununda

-60, 61, 62, 63, 64, 65 ve 66. maddeleri; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genci Sağlık Sigortası Kanununda,

-67. maddesi; 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda,

-68. maddesi; 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullanılmasına Dair Kanununda,

-69 ve 70. maddeleri; 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununda,

-71. maddesi; 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununda,

-72. maddesi; 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununda,

-73. maddesi; 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanununda,

-74. maddesi; 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununda,

-75. maddesi; 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununda,

-76. maddesi; 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununda,

-77. maddesi; 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede,

-78 ve 79. maddeleri; 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede,

-80. maddesi; 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede,

ek ve değişiklikler yapmaktadır.

Başlangıçta yaklaşık 38 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Değişiklik Yapılmasını öngören tasarıdaki yürürlük ve yürütme hariç 80 madde ve 1 geçici maddeden oluşan torba yasa tasarısının ;

39 maddesi Maliye Bakanlığını, 8 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını, 6 maddesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını, 6 maddesi Hazine Müsteşarlığını, 5 maddesi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, 4 maddesi Özelleştirme İdaresi Başkanlığını, 2 maddesi İçişleri Bakanlığını, 2 maddesi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu, 2 maddesi Ulusal Bor Araştırma Enstitüsünü, birer maddesi de; Radyo ve Televizyon Üst Kurulunu, Vakıflar Genel Müdürlüğünü,

Ekonomi Bakanlığını, Adalet Bakanlığını, Milli Eğitim Bakanlığını, Gençlik ve Spor Bakanlığını ilgilendiren hususlardan oluşmakta idi.

82 maddeden müteşekkil söz konusu torba kanun tasarısının 08.02.2018 tarihindeki bileşimde gündeme alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine görüşmelerden sadece bir gün önce 07.02.2018 tarihinde bildirilmiş, tasarının tüm maddeleri 08.02.2018 tarihinde esas komisyon olarak Bütçe Plan Komisyonunda görüşülmeye başlanılmıştır. Komisyon görüşmelerinde söz konusu tasarıya önergelerle 12 madde daha ilave edilmiş, mevcut 1 maddesi 3'e mevcut 2 maddesi de 2'ye bölünmek suretiyle 7 madde haline getirilmiş, 2 madde tasarı metninden çıkarılmış, 19 maddesi de önergelerle değişikliğe uğramıştır. Bu değişiklik ve ilavelerden sonra tasarı metni 96 maddelik bir torba yasa tasarısı haline dönüşmüştür.

94 adet asıl (yürütme yürürlük maddeleri hariç) 1 geçici maddeden oluşan Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısında;

- Öğrenim görmekte olan çocukların anne veya babasından dolayı hak kazanmış olduğu diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport hakkının, bunların çalışması halinde de devam ettirilmesi için Pasaport Kanununda yapılan düzenleme,

-6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında amme borçlusuna hacizli malı üzerinde tasarruf hakkı sağlanması, haczin kaldırılmasına olanak tanınması,

-Gerçek kişilerin sahibi oldukları veya kiraladıkları meskenlerde 6446 sayılı Enerji Piyasası Kanununun 14 üncü maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan, elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satanların gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınması,

-İşverenlerce kadın hizmet erbabına sağlanan kreş ve gündüz bakımevi hizmetinin ücretten istisna edilmesi,

-Hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra hizmet erbabına çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımların, çalışanın tabi olduğu mevzuata göre kıdem tazminatına ilişkin istisna tutarın hesabında dikkate alınması gerektiği hususuna açıklık getirilmesi, istisnayı aşan tutarların ise ücret olarak gelir vergisine tabi tutulması,

-Artan oranlı gelir vergisi tarifesi nedeniyle asgari ücretliler için net ücretin yılın son aylarında azalmasını telafi edecek şekilde asgari geçim indiriminin farklılaştırılarak net asgari ücrete ilave edilmesinin sağlanması,

-Kamu kurum ve kuruluşları tarafından mükelleflerden doğrudan görevleriyle ilgili olarak istenilen bilgilerin, ihtiyaç halinde başka kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasının, vergi mahremiyetinin ihlali kapsamında değerlendirilmemesi,

-Tüzel kişiliği olan teşekküller ile tüzel kişiliği olmayan adi ortaklıkların sona ermesi durumunda, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak tarhiyatların ve kesilecek cezaların muhatabının netleştirilmesi,

-Vergide değerlendirme hükümleri uygulamaları açısından; gıda veya ilaç gibi bozulan ve son kullanma tarihinin geçmesi nedeniyle imha edilmesi gereken emtianın emsal bedelinin, takdir komisyonu kararı olmaksızın mükelleflerce değerlemesinin yapılabilmesi,

-Teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, sermaye olarak yurtdışından getirilen yabancı paralar için yeni bir değerlendirme sisteminin uygulanması,

-Vergi Usul Kanununa göre elektronik ortamda düzenlenmesi gereken belgelere ilişkin özel usulsüzlük cezaları ile ilgili tereddütlerin giderilmesi amacıyla, Kanun kapsamına giren belgelerin hiç düzenlenmemesi durumunda, kesilecek özel usulsüzlük cezası hususu açıklığa kavuşturulması,

-Vergi Usul Kanununa göre elektronik ortamda tebliğ yapılmasına ilişkin Maliye Bakanlığı tarafından getirilen yükümlülüklerle uyulmaması durumunda kesilecek özel usulsüzlük cezasıyla ilgili belirleme yapılması,

-Vergi Usul Kanunu kapsamında kesilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında, belirli koşullarda üçte bir oranında yapılan indirimin, ½ oranına yükseltilmesi,

-Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının, tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamından çıkarılması,

-İmalat sanayii ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik yeni makina ve teçhizat alımları ile yatırım teşvik belgesini haiz mükelleflerin belge kapsamında iktisap ettikleri makina ve teçhizatın amortisman uygulama süresinin sadece 2018 ve 2019 yıllarına münhasıran kısaltılması,

-Karayolları Trafik Kanunu ile uyum sağlamak üzere Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunundaki minibusün azami oturma kapasitesi sürücü dâhil 15'ten 17'ye, otobüsün asgari oturma kapasitesi ise sürücü dâhil 16'dan 18'e çıkarılması,

-Elektrikli araçlar nedeniyle Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunundaki tanımlara ve vergiye etki eden değişkenlerin tanımına "motor gücü" ibaresinin eklenmesi,

-Sadece elektrik motorlu otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtı, panelvan, karavan, minibus, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve motosikletlerin Motorlu Taşıtlar Vergisi kapsamına alınması, motor silindir hacmine karşılık gelen elektrik gücüne göre mevcut tarifenin yüzde 25'i tutarında vergilendirilmesi,

-31/12/2017 tarihinden önce trafiğe tescil edilen araçlar için uygulanmakta olan tarifeye sadece elektrik motorlu araçların eklenmesi ve motor güçlerine denk gelen Motorlu Taşıtlar Vergisinin yüzde 25'inin alınması,

-Uyuşmazlık davalarının arabuluculuk son tutanağına dayalı olarak çözülmesi durumunda karar ve ilam harcı olarak maktu harç alınması,

-Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde görülen davalardan adil yargılanma hakkına aykırı olduğu gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurusu yapılmış ve halen görülmekte olanlar hakkında Ankara İdare Mahkemelerinden yargılamanın yeniden istenmesi hakkının getirilmesi ve yargılamanın yeniden yapılabilmesinin sağlanması,

-Haklarında koruma veya bakım tedbiri alınmış çocukların reşit olmaları ve bu tedbirler kalktığı tarihten itibaren istihdam hakkından yararlanmak için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına başvuru yapma zorunluluğu ile ilgili sürenin 2 yıldan 5 yıla çıkarılması,

-Haklarında koruma veya bakım tedbiri alınmış çocuklardan reşit olanların istihdam hakkından yararlanmış olanlarının öğrenim durumuna göre uygun kadrolara atanabilmesi ve daha önce başvuru yapmamış olanların 5 yıl içerisinde başvuru yaparak istihdam hakkından yararlanmalarının sağlanması,

-Daha önceden sadece hazine taşınmazları, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün temsil ettiği vakıflara ait taşınmazlar üzerindeki işgallerden alınacak ecrimisil ve taşınmazların tahliyesine ilişkin olarak uygulanan hükümlerin, özel bütçeli idarelere ait taşınmazlar üzerindeki işgaller için de uygulanmasının sağlanması,

-Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalarda taşınmaz mal sahiplerinin mücavir alanda kalan taşınmazlarının; çevresel düzenin bozulması sebebiyle kullanımının mümkün olmaması durumunda valiliklere başvurarak kamulaştırılmasının sağlanması,

kanunda yapılan bu değişikliğin görölmekte olan davalarda da idari başvuru yolu olarak zorunlu kılınması ve dava şartı olmayanların usulden reddedilmesinin temini,

-OSB'ler ve küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme tesisleri, yol yapımı ve küçük sanayi sitelerinde iş yeri inşasına ilişkin olarak bu yerlere ve bunların oluşturdukları iktisadi işletmelere yapılan satış ve hizmetlerin Katma Değer Vergisinden istisna edilmesi,

-Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birliği kararı ile kiraya verilmesi işlemlerine Katma Değer Vergisi istisnası getirilmesi,

-Sanayi sicil belgesini haiz KDV mükellefleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde, AR-Ge ve tasarım merkezlerinde, araştırma laboratuvarlarında AR-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara münhasıran yapılan yeni makine ve teçhizat teslimlerinin 31/12/2019 tarihine kadar Katma Değer Vergisinden istisna edilmesi,

-İki defa ihalesi yapıldığı halde ihalesine müracaat olmayan maden sahalarının aramalara açık hale geleceğinin ilanının sağlanması ve bir ay içinde müracaat olursa sahanın belirlenen ihale taban bedeli üzerinden sahanın ruhsatlandırılması, birden fazla müracaat halinde maden sahasının yeniden ihale edilmesinin temini,

-Kaçak maden ocağı açılması, işletilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahasında madencilik faaliyetinde bulunulması fiillerini işleyenlere verilecek hapis ve adli para cezası belirlenmesi ve bu suçlardan hüküm giyenlerin on yıl madencilik yapamayacağının hüküm altına alınması,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin işlettirdikleri yeraltı maden işletmelerinde çalışan rödovansçılara destek verilmesi,

-Spor kulüplerinin sporculara yaptıkları ücret ödemeleri üzerinden kestikleri gelir vergisinin, beyan edilip ödenmesinden sonra ödemeyi alan ilgili vergi dairesi tarafından kulüplerce oluşturulan özel bir hesaba, amatör sporcular ve faaliyetleri için kullanılmak üzere beş işgünü içinde aktarılmasının sağlanması,

-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu gelirlerinden engellilere ve yaşlılara yönelik hizmetlere tahsis edilebilecek olan %5'lik kısmın kullanım alanının genişletilmesi,

-Terör eyleminin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı olanlardan hayatını kaybeden sivillerin hak sahiplerine ikinci istihdam hakkının verilmesi;

-Kuruluşların özelleştirme kapsamına alınmasında, ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlanması amacıyla ilave olarak "kamuya gelir elde

edilmesi veya belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirilebilmesi” şartları eklenerek özelleştirme kapsamı genişletilmesi,

-Özelleştirme İdaresi Başkanlığının bazı daire başkanlıkları birleştirilmesi ve yeniden isimlendirilmek suretiyle teşkilat yapısının yeniden düzenlenmesi,

-Konut Hesabı sisteminde, %20 olan Devlet katkısının %25'e, Devlet katkı sınırınının 15.000TL'den 20.000TL'ye çıkarılması, mevcut durumda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesine konulması öngörülen Devlet katkısına ilişkin ödeneğin Hazine Müsteşarlığı bütçesine konulması ve uygulamanın bütünüyle Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmesinin sağlanması, Konut Hesabı ve Devlet Katkısına Dair Yönetmelik kapsamındaki katılımcılara öngörülen Devlet desteğine ilişkin koşulların korunması ve tasarı ile yapılacak düzenlemeye istinaden Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarılacak usul ve esaslar yürürlüğe girinceye kadar söz konusu Yönetmeliğin uygulanmaya devam ettirilmesinin temini,⁴

-4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici maddelerle⁵, 01.01.2018 ila 31.12.2020 tarihleri arasında; Kadın, engelli ve gençlere ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine prim desteği, imalat sektöründe faaliyet gösteren küçük işletmelere ilave istihdam sağlamaları koşuluyla prim ve ücret desteği, kadın, engelli ve gençlere ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine gelir vergisi stopaj desteği +damga vergisi desteği sağlanması ve bu tutarların İşsizlik Fonundan karşılanması,

-Zorunlu Bireysel Emeklilik sisteminde işverenleri aracılığıyla otomatik olarak emeklilik planına dâhil edilen çalışanların, iki aylık dönem olan mevcut cayma hakkının üç katına kadar uzatılabilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

-Uzun dönemli kontrata bağımlı olmayan anlık boru gazı ithalatı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılabilmesinin sağlanması,

-Tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler ve tarımsal üretici birlikleri ile tarım kredi kooperatiflerine hazine taşınmazlarının harca esas değerinin yarısı üzerinden satılması,

-Kamu yararına çalışan derneklerin de, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan eğitim ve yurt temini faaliyetinde bulunanlara tanınan ayrıcalık ve imkandan yararlandırılması ve bu derneklere de kamu taşınmazlarının, eğitim veya yurt olarak kullanılmak üzere 49 yıllığına irtifak veya kullanım hakkı verilmesinin sağlanması, daha önce bu tür taşınmazları bedelli olarak kullanan vakıf ve derneklere,

⁴ Söz konusu düzenlemeyi içeren iki madde Komisyon görüşmeleri sırasında önce tasarı metninden çıkarılmış, bilahare verilen yeni bir önerge tek madde halinde (93.madde) belli ölçüde içeriği korunarak Hazine Müsteşarlığı yerine eskiden olduğu gibi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile ilişkilendirilmiştir.

⁵ Söz konusu düzenlemeyi içeren tek madde komisyon görüşmeleri sırasında 3 ayrı madde haline getirilmiştir.

iki yıl içerisinde başvuruları halinde buralarının bedelsiz olarak kullanabilmelerine olanak sağlanması,

-4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna 'tek hazine kurumlar hesabı' tanımının eklenmesi ve "tek hazine hesabı"nın kapsamının genişletilmesi,

-4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler yeniden güncellenmesi,

-4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (IV) sayılı listede yapılan güncelleme çerçevesinde Savunma Sanayii Müsteşarlığı belirtilen silah alımları ve ithalinde istisnadan yararlanmaya devam edeceği hususuna açıklık getirilmesi,

-4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yapılan güncelleme çerçevesinde, bu Kanunun 7/A maddesinde yer alan motorin türlerinin G.T.İ.P. numaralarının da güncellenmesi,

-İhraç kayıtlı teslimlerde, ihracatın mücbir sebeplerle gerçekleştirilememesi halinde, Katma Değer Vergisi Kanunundaki düzenlemeye benzer şekilde ÖTV Kanununda da düzenleme yapılarak vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebileceğine ilişkin düzenleme yapılması,

-4760 sayılı ÖTV Kanunu gereği (II) sayılı listedeki taşıtların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki radyo, hoparlör, monitör gibi mallar için ödenen özel tüketim vergisinin, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre taşıtların imalatçılarına iade edilmesinin sağlanması,

-4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yapılan güncelleme çerçevesinde, aynı Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan fuel oil ile motorin türlerinin G.T.İ.P. numaralarının güncellenmesi,

-Eti Maden İşletmelerince ihtiyaç duyulan konulardaki Ar-Ge çalışmalarının, Ulusal Bor Enstitüsünün Eti Maden İşletmelerinin desteği ve işbirliği halinde yapılmasının sağlanması ve Enstitünün yurtdışında da Ar-Ge faaliyetleri yürütmesine imkan tanınması,

-Ulusal Bor Enstitüsünün Ar-Ge proje desteklerinin yürütücü idareler tarafından açılacak özel hesaplara aktarılmasının, Enstitünün projelerinde görev alan kamu görevlilerine ücret ödenebilmesinin ve Ar-Ge projelerinde görev alan lisansüstü öğrencilere ve doktora sonrası araştırmacılara burs verilebilmesinin sağlanması,

-LPG sektöründe faaliyet gösteren (yurtiçi pazar payı yüzde ikinin altında olan) küçük ölçekli şirketlerin depolarında asgari 20 günlük yakıt tutma zorunluluklarının kaldırılması,

-18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış sigortalıların işe giriş bildirelerinin çalışılmaya başlanılan tarih itibarıyla da verilebilmesinin sağlanması,

-Ölüm aylığı alan çocuklardan 18 yaşını; lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını; yükseköğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamışların, hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da ölüm aylığı almaya devam edebilmesinin sağlanması,

-Ay içerisinde otuz günden az çalıştırılan sigortalıların bildiriminde işverenin beyanının kabul edilerek belge ibraz etme zorunluluğunun kaldırılması, ayrıca, sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin Kurumca istenilmesine rağmen ibraz edilmemesi durumunda, işverene tebligatla bildirim yapılarak bir aylık süre içinde bunların tamamlanması için imkân verilmesinin sağlanması,

-Konut kapıcılığı işinde çalıştırılan sigortalılara ilişkin Kanunun işverenlere getirdiği bazı yükümlülüklerin hafifletilmesinin sağlanması,

-Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ile SGK'nın yurtiçinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerlerinin çeşitli kanunlarda öngörülen prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlandırılmasının sağlanması, bu kanundan önce kapsama girmedikleri halde yararlanmış oldukları teşvik ve desteklerden yararlanılmış sayılmaları, ayrıca gerekli koşulların sağlanması şartıyla geriye dönük olarak yararlanılmayan teşvik, destek ve indirimlerden de yararlanılmasının veya yararlanılmış teşvik, destek ve indirimlerin bir başkası ile değiştirilebilmesi imkanının tanınması,⁶

-10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerde meydana gelen iş kazalarında ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi; eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisinin kamu kurumlarında istihdam edilmesine imkan sağlanması,

-Kendisine gelir veya aylık bağlanan ve 18 yaşını; lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını; yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını tamamlamamış olan çocukların, hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da gelir ve aylıklarını almaya devam etmelerinin sağlanması,⁷

⁶ Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu düzenlemeyi kapsayan tasarı metnindeki tek madde 2 maddeye dönüştürülmüştür.

⁷ Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu düzenlemeyi kapsayan tasarı metnindeki tek madde 2 maddeye dönüştürülmüştür.

-Hizmet akdine tabi sigortalıları çalıştıran işverenlerin sigorta primlerinin belli bir kısmının, İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması yönündeki uygulamanın 2018 yılında da devam etmesinin sağlanması,

-Özel ve/veya kamu sermayeli bankalar ile -ödemeleri Ziraat Bankası kanalıyla yapılmak üzere- tarım kredi kooperatiflerinin, faiz destekli kredi kullanımından dolayı uğradıkları gelir kaybının Hazinece ödenmesi uygulamasının kapsamının faizsiz fon kullanımını da içerecek biçimde genişletilmesinin sağlanması,

-Proje sonrasında enerji tasarruflarının garanti edildiği ve yapılan harcamaların ileride sağlanacak tasarruflarla ödenmesi esasına dayanan sözleşmeler olarak tanımlanan "Enerji performans sözleşmesi" kavramının mevzuata dahil edilmesi,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının enerji giderleri ve tüketimlerini düşürmek amacıyla enerji performans sözleşmeleri yapabilmelerine imkan verilmesi,

-Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetindeki bazı taşınmazların bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflara devredilmesinin sağlanması,

-İhracatçı birliklerinin gelirleri kapsamında alınan asgari nispi ödeme oranının kaldırılmasının, hizmet ihracatında nispi ödemenin tahsil edilmemesinin, hizmet sektöründe giriş ve yıllık aidat belirlenmesinin sağlanması,

-RTÜK tarafından yayıncı olarak kabul edilen kuruluşların yayınlarını isterlerse kendilerine ait internet sitelerinden de sunabilmelerinin sağlanması, sadece internet üzerinden sunmak isteyen kuruluşlara da sadece bu amaçla lisans alma zorunluluğunun getirilmesi, söz konusu yayınların içerik denetimine tabi olması sağlanması, ayrıca bunların haricinde İnternet üzerinden, radyo ve televizyon yayını yapan, ancak Üst Kurulca yetkilendirilmeyen kuruluşların yayınlarının ise Üst Kumlun bildiri üzerine sulh ceza hâkimi kararı ile engellenebilmesine olanak tanınmasının sağlanması,

-6941 sayılı Türk Petrol Kanununda mücbir sebep halleri konusunda yeni kriterler getirilmesi,

-Mevcut nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılmasının sağlanması;

-7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Kanununun geçici 1'inci maddesiyle sağlanan hurda teşviklerinin süresi bir yıl daha uzatılmasının sağlanması. ayrıca araçların doğrudan veya ihracatçılar aracılığıyla ihraç edilmeleri halinde de maddede düzenlenen hükümlerden faydalanılmasına imkân tanınması,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının büyük ölçekli bilgi işlem birimlerinde, istihdam edilecek sözleşmeli bilişim personeli sayısını yükseltmeye ve ücret tavanının artırmaya ilişkin Maliye Bakanına yetki verilmesi,

-Çeyiz hesabı açtıranlara ödenen Devlet katkısının oranı ve bu katkının azami tutarının artırılması,

-633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıda yer alan ve Konut hesabı açtıranlara ödenen Devlet katkısını düzenleyen ek 3 üncü maddenin yürürlükten kaldırılması,⁸

-2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders karşılığı görev yapmış ücretli öğretmenlerin, bazı kriterleri karşılama durumunda sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmesinin sağlanması,

-16 ve daha büyük yaştaki araçların doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması durumunda yeni aracın ilk alımındaki ÖTV'den 10.000 liraya kadar indirim yapılmasının sağlanması

konularında çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararılarla değişiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

Komisyon ayrıca verilen önergelerle tasarıya 12 adet yeni madde ihdası yapılmıştır. İlave edilen maddeler;

-4634 sayılı Şeker Kanununda,

-4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda,

-4760 sayılı ÖTV Kanununda,

-5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda,

-6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda,

-6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda,

bazı değişiklik ve ilaveler yapmaktadır.

Önerge ile tasarıya ilave edilen bu maddelerde de;

-Şeker üretiminde A ve B kotasına ilişkin yetkilerin Bakanlar Kuruluna verilmesi,

-Şeker üretiminde şirketlerin A ve B kotalarının tespitinin Bakanlar Kuruluna verilmesi, tahsis edilen kotaların iptal ve transferinin yeniden düzenlenmesi, yeni düzenlemeler yapıncaya kadar mevcut düzenlemelerin uygulanması,

⁸ Komisyon görüşmeleri sırasında bu madde verilen önerge ile yeniden düzenlenerek Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının "Konut Hesabı ve Devlet Katkısı" konusundaki görevlerinin 633 sayılı K.H.K.'dan çıkartılması yönündeki tasarı metninde yer alan düzenlemeden vazgeçilmiş, madde yeniden düzenlenmiştir.

-4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanununda değişiklik yapılarak tescil, kayıt, bildirim şartların yerine getirilmesi,

-ÖTV Kanununa ekli II sayılı listede 87.03 G.T.İ.P numarasının "Diğerleri" satırındaki bazı taşıtların ÖTV matrahlarının alt ve üst sınırlarını belirleyebilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna(BK) yetki verilmesi ile Bakanlar Kurulunun in kanununun 12/2/c bendinde yer alan yetkilerinin yeniden düzenlenmesi,

-5015 sayılı Petrol Kanununa geçici madde eklenerek maddenin yürürlük tarihinden önce işlenmiş fiillerde fail konumunda olmayanların kapsam dışında tutulması,

- Karayolları Genel Müdürlüğüne ait ihtiyaç fazlası taşınmazların özelleştirilme kapsamına alınması, özelleştirme kapsamındaki taşınmazların satışından elde edilen gelirin Genel Müdürlük hesabına aktarılması,

- EPIAŞ'ın faaliyet alanının genişlemesine koştur olarak, doğalgaz piyasasında da vergi istisnası getirilmesi,

-Lisanssız yapılabilecek faaliyetlere elektrik depolama ve talep tarafı katılımı kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetlerinin eklenmesi, önlisans sahibi tüzel kişilerin de teşvik kapsamına alınması

konularında yukarıda sayılan Kanunlarda değişiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

Daha komisyon aşamasında veya komisyonun üzerinde görüşmeye dahi başlamadığı bazı maddelerin (2 adet) tasarı metninden çıkarılması, 19 maddenin komisyonda verilen önergelerle, 10 maddesinin komisyona verilen redaksiyon yetkisiyle değiştirilmesi, 12 maddenin verilen önergelerle tasarı metnine ilave edilmesi; birçok problemi torba yasa ile çözüme veya düzenleme anlayışının ne kadar yanlış olduğunu ortaya koymakta, aynı zamanda söz konusu torba yasanın hazırlık çalışmalarının gereğinin yeteri ölçüde yerine getirilmediğini göstermektedir.

Birbiriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 43 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik veya ekleme yaparak mevcut mevcut sistemi değiştiren söz konusu maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Komisyonda görüşülüp kabul edilen ve birbiriyle ilgili bulunmayan 43 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname metninde değişiklik yapan veya ek ve geçici madde ekleyen, 96 maddelik söz konusu tasarı, torba yasa tasarısı hüviyetindedir. Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır. Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda

torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temelinde dayalı yasa yapma mantığı, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "torba yasa"daki bazı hükümler bir önceki "torba yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun tasarısı da birbirinden farklı ve farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun tasarısının komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Hükümetin torba yasa hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılabilir değildir. Biri biriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 43 ayrı Kanunda mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz. Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artırdığı ve yasama faaliyetinin kalitesini esastan etkilediği gözlemlenmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan torba kanunlarla sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilerek yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Torba Kanun Tasarısının" bütününe karşıyız.

3. Kanun tasarısının maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Tasarının maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Tasarının 1. maddesiyle ilgili değerlendirme:

Tasarının 1. maddesiyle;

15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasında ve 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının beşinci paragrafında ve (B) fıkrasının son paragrafında yer alan "öğrenimi devam eden" ibarelerinden önce gelen "iş sahibi olmayan" ibareleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin gerekçesi tasarıda;

"Madde ile 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri kapsamında, öğrenim görmekte olan çocukların anne veya babasından dolayı hak kazanmış olduğu pasaport hakkının, çalışması halinde de devam ettirilmesi amaçlanmaktadır."

şeklinde yer almıştır.

Aslında yapılan düzenleme anne veya babalarının konumlarından dolayı diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport hakkına sahip bulunan ve öğrenim gören 25 yaşını doldurmamış çocukların bu haklarının bunların çalışmaları halinde de sürdürülmesine yöneliktir.

Başka bir ifade ile bu konumda bulunan çocuklar mevcut kanun hükümleri gereğince çalışmaları halinde anne, babalarının konumlarından dolayı elde etmiş buldukları diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport haklarını kaybetmekte idiler. Pasaport Kanununda yapılan bir düzenleme ile bu konumda bulunan çocukların çalışmaları halinde bile bu pasaportların tanıdığı ayrıcalıklardan yararlanmalarının sürdürülmesi amaçlanmaktadır.

Hükümet sözcüsü söz konusu düzenlemenin bu durumda bulunanların mevcut pasaportların kendilerine tanıdığı ayrıcalıklardan vazgeçemedikleri için kayıt dışı çalışmak zorunda bırakılmalarının engellenmesi amacıyla yapıldığını ifade etmiştir.

Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir. Kanunların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle kanun koyucunun hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde

tutarak kullanması gerekir. Bir kuralın kamu yararı dışında saklı bir amacı gerçekleştirmek amacıyla konulduğu ve keyfiliği teşvik ettiği durumlarda yetki saptırması durumu ve giderek kuralın amaç açısından sakatlığı ortaya çıkar.

Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10. maddesinde; "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz....*" hükmüne yer verilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme ile anne ve babalarının konumlarından dolayı diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaport taşıma hakkına sahip, öğrenime devam eden ve 25 yaşından küçük T.C. vatandaşı çocukları ile normal bir pasaport hakkına sahip anne ve babanın aynı konumdaki T.C. uyruklu çocukları açısından çalışmaları halinde ayrıcalık getirmektedir. Yani 1. grupta olanlar yurt dışında iş bulma ve iş kurma aşamasında 2.grupta tanımlananlara görece avantajlı duruma gelmektedirler. Bu düzenleme aynı durumda bulunan vatandaşlar arasında ayrımcılık yaratan ve Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı düzenleme niteliğindedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında, söz konusu düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğu yönündeki uyarılarımız hükümet temsilcilerince ve iktidar partisi üyelerince dikkate alınmamış, bu konuda verilen anayasaya aykırılık önergemiz red edilmiştir.

3.2 Tasarının 2.maddesiyle ilgili değerlendirme:

Tasarının 2. maddesiyle 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek 74/A maddesi eklenmek suretiyle; Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanuna göre haczedilen malların, aynı Kanuna göre tespit edilen değerinin %10 fazlasıyla birlikte ödenmesi ve maddede belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla, mahcuz mal üzerine tatbik edilen hacizlerin kaldırılması ve üç ay süreyle aynı mal üzerine tahsil dairelerince haciz konulmamasını sağlayıcı düzenleme yapılmakta, ayrıca bu hükmün, haczi kaldırılan malın üçüncü şahıslar tarafından amme borçlusuna lehine teminat olarak gösterilen mal olması halinde, üçüncü şahsın 6183 sayılı Kanun kapsamına giren borçları için uygulanmayacağı yönünde belirleme yapılmaktadır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında amme borçlusuna hacizli malı üzerinde tasarruf hakkı sağlanması, haczin kaldırılmasına olanak tanınması yönündeki tarafımızca da uygun görülmeyle beraber söz konusu hükmün Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları açısından da uygulanmasını sağlayacak gerekli mevzuat değişikliğinin yapılmasında yarar görülmektedir.

3.3 Tasarının 3. maddesi ile ilgili değerlendirme;

Tasarının bu maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına (8) numaralı bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmesi suretiyle; Gerçek kişilerin sahibi oldukları veya kiraladıkları meskenlerde 6446 sayılı Enerji Piyasası Kanununun 14 üncü maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan, elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satanların gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınması sağlanmaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etmeyi bir ölçüde hedefleyen söz konusu düzenleme tarafımızca da uygun görülüp desteklenmiştir. Söz konusu madde komisyon görüşmeleri sırasındaki uyarı ve katkılar dikkate alınarak değiştirilerek kabul edilmiştir. Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edeceği üretimin artırılması açısından bu uygulamanın dünya örnekleri dikkate alınarak, bazı teşvik mekanizmaları da devreye konularak geliştirilmesi gerekir.

3.4 Tasarının 4. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının bu maddesiyle, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına bent eklenerek, kadınların çalışma hayatına katılmasının teşviki amacıyla, işverenlerce okul öncesi çağındaki çocuklar için verilen ve ücretin bir parçası olan kreş ve gündüz bakımevi hizmetinin vergi dışı bırakılması sağlanmaktadır.

Düzenlemede, işverenlerce kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ile işverenler tarafından söz konusu hizmetin işyerinde verilmemesi durumunda kadın hizmet erbabına aylık olarak, asgari ücretin aylık brüt tutarının %15'ini geçmemek üzere sağlanan kreş ve gündüz bakımevi yardımları ücret İstisnası kapsamına alınmaktadır. Ödemenin çalışanlara nakden yapılmadan kreş ve gündüz bakımevi hizmeti sağlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince doğrudan yapılması gerekmektedir. Komisyon görüşmeleri sırasında % 15 oranını asgari ücretin aylık brüt tutarının %50 sine kadar artırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Söz konusu düzenleme tarafımızca da uygun bulunmakla beraber istisnanın, ödemenin çalışanlara nakden yapılmadan kreş ve gündüz bakımevi hizmeti sağlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince doğrudan yapılması şartına bağlı kılınması kapsamı daraltıcı ve aylık yararlanılan 53.72TL'lik istisna tutar ise yetersiz bulunmuştur. İşverenlerin kreş açma yükümlülüğüne ilişkin 150 kadın işçi şartının kaldırılması ya da en azından ülke gerçekliğine uygun bir seviyeye çekilmesi ve ülke

genelinde ücretsiz, nitelikli ve erişilebilir kreş bakımevi olanaklarının sağlanması gerekli bulunmaktadır.

3.5 Tasarının 6. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının bu maddesiyle; artan oranlı gelir vergisi tarifesi nedeniyle asgari ücretliler için net ücretin yılın son aylarında azalmasını telafi edecek şekilde asgari geçim indiriminin farklılaştırılarak net asgari ücrete ilave edilmesinin sağlanması amacıyla; 193 sayılı Kanunun 32 nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Net ücretleri, bu Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle bu maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgarî geçim indirimi hesaplanan asgarî ücretlilere, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile bu tutarın altında kaldığı aylara ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkroda geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgarî geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder."

Maddenin gerekçesinde;

"Madde ile, bekar ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınmak suretiyle, gerek bu durumdaki ücretlilerin gerekse net ücreti vergi uygulanması nedeniyle içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanların, net ücretlerinde meydana gelen bu azalmayı telafi edecek şekilde asgari geçim indirimi ilave edilmesi sağlanmaktadır."

açıklaması yer almaktadır.

Geçici maddelerle yapılan uygulama bu kez Gelir Vergisi Kanununun içerisine alınarak sürekli hale getirilmektedir. Ancak uygulamada bu madde düzenlemesi nedeniyle yapılan asgari geçim indiriminin farklılaştırılması yöntemiyle net ücret telafi mekanizmasının çalışanların medeni hali ve eşin çalışıp çalışmadığına göre farklı avantajlara neden olduğu, kayıpların tümünün karşılanmadığı rakamsal olarak da bilinmektedir. Bu tür karmaşık düzenlemeler yerine Gelir Vergisi Kanununda yer alan ücretliler için vergi dilimleri ve artan vergi oranı yapısının asgari ücret de dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi gerektiğine inanıyoruz.

3.6 Tasarının 10. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının bu maddesiyle gıda veya ilaç gibi bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtianın, emsal bedelinin,

takdir komisyonu kararı olmaksızın mükelleflerce değerlemesinin yapılabilmesine imkân sağlanması amacıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanuna 278 inci maddesinden sonra gelmek üzere "İmha edilmesi gereken mallar başlıklı 278/A maddesi eklenmektedir.

Bu düzenleme tarafımızca da uygun görülmektedir. Ancak söz konusu düzenleme mükellefler açısından bu konudaki birçok sorunu içermemekte olup örneğin miadı dolan mallar için ve iadesi için benzeri bir çözüm içermemektedir. Bu nedenle söz konusu madde içeriğinin bu tür talepler göz önünde bulundurularak detaylandırılması gerekmektedir.

3.7 Tasarının 27 ve 28. maddeleri ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 27. maddesinde;

"4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalar sonunda kamulaştırma sahasına mücavir taşınmaz mallar, kamulaştırma işleminin tamamlandığına ilişkin ilanının indirildiği tarihten itibaren bir yıl içinde sahiplerinin yazılı başvurusu üzerine çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulup bozulmadığı, ekonomik veya sosyal yönden yararlanılmasının mümkün olup olmadığı yönlerinden ilgili valilikte kurulan komisyon tarafından incelenir. Komisyonca yapılan inceleme sonucunda çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulduğuna ve taşınmaz maldan yararlanılmasının mümkün olmadığına karar verilmesi halinde taşınmaz mal kamulaştırmaya tabi tutulur. Taşınmaz mal sahibinin bu kapsamda açacağı davalarda ilgili valilik komisyonuna başvurulması dava şartıdır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri, Maliye, Çevre ve Şehircilik, Gıda, Tarım ve Hayvancılık ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu Bakanlıkça hazırlanarak Bakanlar Kurulunca bir yıl içinde yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Bu suretle kamulaştırılan mücavir taşınmaz mallar hakkında 22 nci ve 23 üncü maddeler uygulanmaz. İdare, bu taşınmaz mallar üzerinde imar mevzuatı hükümlerini de göz önünde tutarak dilediği gibi tasarrufta bulunabilir ve gerektiğinde Hazineye bedelsiz olarak devredebilir."

hükmü yer almaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

" Madde ile baraj inşası için yapılan kamulaştırmalarda, taşınmaz mal sahiplerine mücavir alanda kalan taşınmazlarının çevresel, sosyal, ekonomik ve yerleşme düzeninin bozulması gerekçeleriyle, dava açmadan önce kamulaştırılmaya tabi tutulabilmesi için ilgili valiliğe başvuru yapma imkanı getirilmektedir. Ayrıca, ilgili valilik bünyesinde kurulacak bir komisyon marifetiyle taşınmazların çevresel, sosyal, ekonomik ve yerleşme düzeninin bozulup bozulmadığı gerekçeleriyle taşınmazın kamulaştırılıp kamulaştırılmayacağını değerlendirip bu sonuca göre bir karar vermesi

sağlanmaktadır. Komisyon, mücavir alanda kalan taşınmazların hangi sebeple düzeninin bozulduğunu, bu bozulmanın taşınmazın kullanımını etkileyip etkilemediğini, taşınmazdan kısmen ya da tamamen yararlanma imkanının kalıp kalmadığını, baraj kamulaştırmasının tek başına mücavir alandaki taşınmazların kamulaştırılması için yeterli sebep olup olmadığını, bozulmaya sebebiyet veren ya da hukuki kısıtlamayı yapan ilgili idare ya da kurum ve kuruluşu ve benzeri diğer sebepleri tespit ederek gerekli inceleme ve araştırmayı yapacak ve kararını verecektir. Bu inceleme ve araştırmanın kapsam ve şartları yönetmelik ile belirlenecektir. Diğer taraftan, ilgili valiliğe başvuru, dava şartı olarak kabul edilmekte olup bu yola başvurulmadan dava açılması halinde davanın usulden reddedilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili yönetmeliğin Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Tasarının 28. maddesinde ise;

“MADDE 28- 2942 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 13- Bu Kanunun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri, görülmekte olan davalarda da uygulanır ve dava, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilerek, dava açanların dosyalarının mahkeme tarafından ilgili valilik komisyonuna gönderilmesine karar verilir. Reddedilen davalarda yargılama gideri kamu üzerine bırakılır ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmez.”

hükmü yer almaktadır.

Maddenin gerekçesinde ise;

“Madde ile görülmekte olan davalar açısından zorunlu idari başvuru yolu öngörülmektedir. Böylelikle halen derdest olan davalar, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilecektir. Ayrıca, usulden reddedilen davalar ile ilgili olarak yargılama gideri kamu üzerinde bırakılacak ve davalı idare lehine de vekalet ücreti ödenmeyecektir. Bu madde değişikliğinden sonra taşınmaz sahipleri ilgili idareye başvurma ve taşınmazların kamulaştırmaya tabi tutulmasını talep hakkını haiz olacaklardır”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında 27. madde ile Kamulaştırma Kanununun 12. maddesinde yapılmak istenilen değişikliğin nedeninin, Kamulaştırma Kanunu'nun 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında, baraj kamulaştırmaları nedeniyle mücavir taşınmazların çevresel, sosyal, ekonomik gerekçeler doğrultusunda kullanılamaz hâle gelmesi hâlinde mutlak suretle kamulaştırılacağı şeklindeki kanun hükmü nedeniyle geçen sene Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından bir taşınmaz sahibi lehine, idarenin tazminata mahkûm edilmesinden kaynaklandığı, hali hazırda 353 davanın

derdest olduğu, 1600 adet dava açılmasının beklendiği, bu nedenle madde içeriğinde yer alan “kamulaştırılır” ifadesinin “kamulaştırılabilir” hale getirilmesinin ve madde içeriğine valilikte kurulan komisyon tarafından taleplerin incelenip sonuçlandırılacağına ve bu komisyona başvurunun, dava açma şartı olması dair düzenlemelerin eklenmesi gerektiği ifade olunmuştur.

Baraj kamulaştırmaları nedeniyle mücavir taşınmazların çevresel, sosyal, ekonomik gerekçeler doğrultusunda kullanılamaz hâle gelmesi hâlinde, mücavir alan kodlarının daha işlemlerin başında bilimsel yöntemlerle belirlenmesi, mücavir alan içinde kalan ve kullanılamaz hale gelen taşınmazların da ilgili idare tarafından kamulaştırmaya tabi tutulması, hakkaniyetin ve hukuk devleti olmanın bir gereğidir. Aslında tasarı görüşmeleri sırasında konu hakkında yürürlükte olan yönetmeliğin bazı hükümlerinin değiştirilmesi suretiyle de sorunun çözümlenebileceği, ancak idarenin AİHM kararları nedeniyle kanun maddesi değişikliğinde ısrarcı olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca 28. madde hükmü ile de Kamulaştırma Kanununun 12. maddesinde yapılan değişikliğin görülmekte olan davalar için de geçerli olduğuna dair düzenleme getirilmektedir.

Tasarı metninde Anayasa’ya aykırılıklar içeren bu maddeler Anayasa’mızın temel ilkesi olan kuvvetler ayrılığı ilkesinin yasama faaliyeti gerçekleştirilirken ihlal edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Daha önceden idarece uygulanmış, yargı tarafından karara bağlanmış, sonuçlandırılmış olan herhangi bir işlem, yasa maddesiyle, yargı kararını ortadan kaldıracak şekilde ortadan kaldırılmaktadır.

Yasal bir düzenlemeyle sorunun parlamento çatısı altında o olaya özgü bir biçimde çözümlenmeye çalışılması kuvvetler ayrılığı ilkesinin ihlali niteliğindedir.

Bunun yanında, yürütmenin yapması gereken işlemleri toptancı bir zihniyetle yine Türkiye Büyük Millet Meclisine kanun yaptırarak çözüme yoluna gidilmesi de Anayasa Mahkemesinin bu tür düzenlemeler nedeniyle vermiş olduğu daha önceki kararlarda da olduğu gibi anayasada tanımını bulan kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu maddeler üzerinde komisyon görüşmelerinde yaptığımız eleştiri ve uyarıların bir bölümü dikkate alınarak verilen önergelerle değiştirilmiştir. Ancak tasarinin 28. maddesi hükmü halen Anayasa açısından bazı sakıncalı durumları içermektedir.

Tasarının 28. maddesi ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa eklenen geçici 13. madde de; *“tasarinin 27. maddesiyle değiştirilecek olan Kamulaştırma Kanununun 12. maddesinin altıncı fıkrası hükümlerinin görülmekte olan davalarda da uygulanacağı, ve bu davaların, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilerek, dava açanların*

dosyalarının mahkeme tarafından ilgili valilik komisyonuna gönderilmesine karar verilmesi gerektiği, reddedilen davalarda yargılama giderinin kamu üzerine bırakılacağı ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmeyeceği” yönünde düzenlemelere yer verilmiştir.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin son fıkrası yasama, yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymalarını zorunlu hâle getirmiştir. Ve yine bu organlar ve idare mahkeme kararlarının etkilerini ortadan kaldıracak şekilde herhangi bir düzenleme yapamazlar.

Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti, insan haklarına saygılı, bu hakları koruyan toplum yaşamında adalete, eşitliğe uygun bir hukuk düzeni kuran ve bu düzeni sürdürmekle kendini yükümlü sayan, bütün davranışlarında Anayasaya ve hukuk kurallarına uyan, işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir. Hukuk devleti ilkesi, devletin tüm faaliyetlerinde hukukun egemen olmasını amaçlar. Bu amacın gerçekleşmesi için, çıkarılan yasalarla konulacak kurallarda adalet ve hakkaniyet ölçülerinin göz önünde tutulması gerektiği gibi, hukuk güvenliğinin de sağlanması gerekir. Bu nedenle hukuk devletinde yasa koyucu, yasaların yalnız Anayasaya değil, evrensel hukuk ilkelerine de uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür. Oysa getirilen bu düzenleme ile mahkemelerin vereceği kararlar tanımlanırken aynı zamanda yasaların geriye yürümezliği ilkesi de zedelenmektedir.

Tasarının 28. maddesi ile getirilen düzenleme Anayasanın yukarıda belirtilen 2 ve 138. maddelerine aykırılık içermektedir.

3.8 Tasarının 35. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 35. maddesi ile 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinin iadesi

EK MADDE 12- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarları, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz.

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Bu hesaptan yapılan ödeme, her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları.

Özel hesaba aktarılan iade tutarları ile bu hesaptan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyayı cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“Türk sporunun geliştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketlerinin sporculara yaptıkları ücret ödemeleri üzerinden kestikleri gelir vergisinin, kanuni süresi içerisinde beyan edilip ödenmesinden sonra bu kesintilerin spor kulüplerince veya sermaye şirketlerince oluşturulan özel bir hesaba ilgili vergi dairesi tarafından, amaç dışı kullanım nedeniyle yapılmış tarhiyatlar hariç olmak üzere, 61 83 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın beş işgünü içinde aktarılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Özel hesaba aktarılan tutarların, amatör sporcuların, bunların çalıştırıcılarının ve diğer spor elemanlarının ücretleri ile bunların sportif faaliyetleri ile ilgili seyahat, sağlık, eğitim öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, tescil ve katılım harcamalarında kullanılması,

Özel hesaptan amaç dışı kullanıldığı tespit edilen tutarlar için, amaç dışı kullanılan döneme gelir (stopaj) vergisi tarhiyatı yapılarak vergi ziyayı cezası kesilmesi.

Özel hesapta yer alan tutarların, amaç dışı kullanım nedeniyle üzere, rehin ve haciz dışı bırakılması,

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken belirlenmesi hususlarında düzenleme yapılmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Bu madde ile 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna yapılan ek madde ilavesi ile; Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketlerinin sporculara yaptıkları ücret ödemeleri üzerinden kestikleri gelir vergisinin, kanuni süresi içerisinde beyan edilip ödenmesinden sonra bu kesintilerin spor kulüplerince veya sermaye şirketlerince oluşturulan özel bir hesaba aktarılması,

Özel hesaba aktarılan tutarların, amatör sporcuların, bunların çalıştırıcılarının ve diğer spor elemanlarının ücretleri ile bunların sportif faaliyetleri ile ilgili seyahat, sağlık, eğitim öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, tescil ve katılım harcamalarında kullanılması

konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin tevkifat, tahsilat, ret ve iadeler gibi vergi ile ilgili hususları içermesine rağmen Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda yer alması yasama tekniğine aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme ulusal ve uluslararası alanda kabul görmüş bulunan klasik maliye biliminin ilkelerinden birisi olan ademi tahsis ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir. Komisyon çalışmalarında önce yapılan eleştirilerin bir kısmı dikkate alınarak iktidar partisi milletvekilleri tarafından verilen önerge ile kulüplere gelir vergisi reddiyatı şeklinde tasarının ilk halinde önerilen ödemenin Maliye Bakanlığı Bütçesine konulacak bu amaçla konulacak ödenekten karşılanması önerilmiş bilahare bu önerge de geri çekildiğinden tasarı maddesi orijinal haliyle komisyondan geçmiştir.

Anayasanın 2. Maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere;

- eylem ve işlemleri hukuka uygun olan,
- her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren

- Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan,
- hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan,
- Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan,
- yargı denetimine açık,
- Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği “adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi” olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 2. maddesinde “demokratik devlet” ilkesine yer verilmiş; 6. maddesinde egemenliğin Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanılacağı, hiçbir kimse ve organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı belirtilmiş ve 87. maddesinde ise “bütçe hakkı”nın Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anayasa, siyasal iktidarın yapısını, işleyişini, siyasal kurumların statülerini, görev ve yetkilerini belirleyen, vatandaşların hak ve özgürlüklerini tespit eden ve bunların hukuki güvencelerini içeren bir “*Toplum Sözleşmesidir*”. Kişilerin hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınabilmesi için yasama ve yürütme organlarının yetkilerinin sınırlandırılması ihtiyacı sadece temel hak ve özgürlükler alanında değil, kamu harcamalarına ilişkin düzenlemeler alanında da gerekli olup, bu bağlamda çeşitli kurallar anayasalarda yer alır. Demokrasilerde kamu harcamalarının büyüklüğü ve kapsamı ile bu harcamaların yapılabilmesi için vatandaşlara getirilecek yükümlülükler halk karar verir ki buna “**Bütçe Hakkı**” denilmektedir. Halk sahip olduğu ve sahip olmak üzere yüzyıllarca mücadele ettiği “Bütçe Hakkı”nı seçtiği temsilcileri aracılığıyla kullanır.

Kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanım meşruiyeti, parlamentoların varlık sebebiyle özdeş tutulan ulusal egemenliğin bütçe hakkına dayanır. Bütçe hakkı, dünya tarihinde demokrasi için vazgeçilmez bir kurum olarak çetin mücadelelerin ürünüdür. Öncelikle vergi toplanması temsil yeteneği sınırlı çevrelerin iznine tabi tutulmuştur. Daha sonra harcamaların yapılması temsil yeteneği kısmen güçlenen zeminlerce izne tabi kılınmış ve nihayet gelir ve harcamaların birlikte bütçe olarak her yıl için izin ve onaya tabi tutulması ve gerçekleştirmelerin denetimi suretiyle bütçe hakkı bugünkü çehresine kavuşmuştur. 19-20. yüzyılın ilk yarısında bütçe hakkı hem birçok bütçe ilkesinin (önceden izin ilkesi, yıllık olma ilkesi, bütçe birliği ilkesi, genellik ilkesi, gelir ve giderlerin gayrisafilığı ilkesi) oluşması ve yerleşmesiyle güçlenmiş, hem de tedrici olarak diğer devletlerce de bütçe hakkı benimsenen evrensel bir değer haline gelmiştir.

Her ülke, kendi tarihsel koşulları içinde bütçe hakkının kurumsallaşma sürecine farklı bir uyarlanma deneyimi yaşamıştır.

Çağdaş demokrasilerde hükümetler politika önceliklerini amaç ve hedefler seti, kaynak-harcama yapısı, uygulama adımları ve benzeri açılardan ortaya koyarak Parlamenteoya sunarlar ve Parlamenteodan izin/onay isterler. İlgili dönemin sonunda Milletın Meclisince döneme ilişkin gerçekleşmeler ve yürütölen faaliyetler, bütçenin amaç ve hedeflerine ulaşma derecesi açısından değerlendirilir. Böylece, hükümetin performansı; bütçenin amaç ve hedefleri ile gerçekleşmeler arasındaki açıklık ve meydana gelen sapmalar üzerinden müzakere edilir ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde hükümetten hesap sorulur.

Ölkemizde 1982 Anayasası'nın 87, 160, 161, 162, 163 ve 164. maddelerinde Bütçe Hakkı çeşitli yönleri ile hüküm altına alınmıştır. Bu anayasal normlar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gibi kod düzenlemelerle somut ve uygulanabilir kılınmıştır. Bütçe hakkı, vergi ve benzeri gelirlerle kamu harcamalarının çeşit ve miktarını belirleme ve onaylama hakkıdır. Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ölkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşan ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. Anayasa'nın 87., 160., 161., 162., 163 ve 164. maddelerine göre bütçe hakkı TBMM'nindir. Bütçe, hükümetin Meclise karşı temel sorumluluk mekanizmasıdır

5018 sayılı Kanun, benzer dünya örneklerinde olduğu gibi bütçe hakkının kullanılmasında TBMM'nin konumunu güçlendirmiş, getirdiği yeni mali yönetim sistemi düzenlemeleri ile Bütçe Hakkının daha etkin kullanımının alt yapısını oluşturmuştur.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği üzere, *“Yasama organının, halk adına kamu gelirlerini toplama ve yine halk adına bu gelirleri harcama konusunda yürütme organına sınırlarını belirleyerek yetki vermesi ve sonuçlarını denetlemesine bütçe hakkı denilmektedir. (...) Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ölkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşan ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. (...) Bütçe yapısının fonksiyonunu ifa edebilmesi, temel bütçe ilkelerine uyulması ile mümkün olmaktadır. Bütçe ilkeleri; bütçenin hazırlanması, görüşölüp onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile ilgili olarak göz önünde bulundurulması gereken kuralları ifade eder. Bu ilkeler, devlet bütçelerinin temel özellikleri ve amaçlarının gerçekleşmesi için uygulanması zorunlu olan ulusal ve uluslararası alanda kabul*

görmüş klasik maliye biliminin ilkeleridir.” (Bkz. Anayasa Mahkemesi'nin 30.12.2010 günlü ve E.2008/84, K.2010/121 sayılı ve 27.12.2012 günlü ve E.2012/102, K.2012/207 sayılı kararları).

Anayasa'nın 161. maddesinin 29.10.2005 tarihli ve 5428 sayılı Kanunun 3. maddesiyle değişik ikinci fıkrasında, **“Mali yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.”** kuralına yer verilmiş; fıkra gerekçesinde ise *“Anayasamızın 161 inci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenmek suretiyle, bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin süreç güçlendirilmektedir.”* denilmiştir.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun bütçe ile ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısı ile bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanuna uygun olması, Anayasal bir zorunluluktur.

Anayasa'nın “Bütçenin hazırlanması ve uygulanması” başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, *“Devletin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır.”*,

İkinci fıkrasında ise; *“Mali yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü Kanunla düzenlenir.”* hükmü yer almıştır.

Bu hüküm çerçevesinde çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bütçe ilkelerini düzenleyen 13. maddesinin (g) bendinde ise *“Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.”* denilmek suretiyle “bütçenin genelliği ilkesi” ve kamu gelirlerinin belli bir kamu hizmetine ayrılması “ademî tahsis ilkesi” esas alınmıştır.

Buna göre kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanarak, kamu hizmetlerinde öncelik sırasına göre kamu gideri olarak harcanacaktır.

Böylece bütçe disiplini ve denetimi daha etkin bir şekilde sağlanacaktır.

Kaynakta kesinti suretiyle tahakkuk ettirilen ve tahsil edilen vergilerin yeniden spor kulüplerince kullanılması Anayasa'nın 161. maddesinde öngörülen bütçenin hazırlanması ve uygulanması ilkeleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda düzenlenen “bütçenin genelliği ve ademî tahsis ilkelerine” aykırıdır.

Bu nedenle tasarının 35. maddesi Anayasa'nın 2., 87 ve 161. maddelerine açık aykırılık oluşturmaktadır.

Bütçe ile bütçe dışı kurumlar arasındaki ilişki, bütçeden yapılacak transfer ödemeleriyle kurulmalıdır. Diğer bir deyişle, finansman kaynakları bütçe dışında kullanılamaz. İlgili kurumlara "transfer gideri" niteliğindeki ödemeler ise bütçe dışında gerçekleştirilemez.

Bütçe kapsamında yapılması gereken bu tür işlemlerin kayıt dışı kalması veya ilgili oldukları hesaplar dışındaki hesaplara kaydedilmeleri, bütçede açıklığı ve aleniliği bozacaktır.

Bütçe büyüklükleri bütçede gerçek tutarları ile görülmeyecek bu da ekonomi ve maliye politikalarının gerçekçi olarak uygulanmalarına engel olacaktır.

Bu nedenlerle bütçenin birliği ve genelliği ilkelerini ihlal ederek, bütçenin temel gelirlerinden olan gelir vergisi kesintilerinin bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin red ve iade edilmesini devletin gelirleri ile harcamalarının bütçe ile yapılması Anayasanın 2 ve 161. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme ilk bakışta amatör spor dallarının teşvikine yönelik bir hüküm olarak gözükse bile uygulamada birtakım haksızlıklara neden olacak düzenlemeleri içermektedir.

Çünkü Türkiye'de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri söz konusu olanaktan kendi sporcularına yapmış buldukları ücret ödemelerinden yaptıkları vergi kesintisi tutarında yararlanacağından, bu düzenleme büyük ödemeleri olan kulüplerin daha fazla yararlanacağı, küçük ve iddiası olmayan Anadolu kulüplerinin bu olanaktan pek fazla yararlanamayacakları bir düzenlemeye dönüşmektedir.(Örnek: 4 büyükler ve Bucaspor karşılaştırıldığında bu düzenlemeden 4 büyüklerin daha fazla kazançlı çıkacağı anlaşılmaktadır.)

Bu düzenleme yerine bütçenin ademi tahsis ilkesine de sadık kalınarak,

-Sporculara yapılan ödemeler nedeniyle tevkif olunup vergi dairelerine beyan edilip ödenen vergi kesintisi tutarlarının ortak bir havuz veya hesapta toplanarak hakkaniyet kriterleri de dikkate alınarak tüm spor kulüpleri arasında amatör sporun teşviki amacıyla, Maliye Bakanlığı Bütçesine konulacak ödeneklerden karşılanması, yada

-Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinde bu amaçla bir tertip açılarak ödenek konulması ve tüm kulüplere amatör spora verdiği önem, sporcu sayısı, harcama vb kriterler dikkate alınarak bu ödenekten harcama karşılığı dağıtım yapılması sağlanabilir.

Bu yöntemlerle hem ulusal ve uluslararası alanda kabul görmüş bulunan klasik maliye biliminin ilkelerinden birisi olan ademi tahsis ilkesine sadık kalınacak hem de amatör sporun geliştirilmesi ile ilgili teşvik mekanizmasının daha etkin, adil ve paylaşımcı bir biçimde kurulması sağlanacaktır.

Kaldı ki, maddenin 2. Fıkrasının (a) bendinde belirtilen *Özel hesaba aktarılan tutarların kullanılacağı alanları belirten* 2. Fıkrasının (a) bendi; Özel hesaba aktarılan tutarların, amatör sporcuların, bunların çalıştırıcılarının ve diğer spor elemanlarının ücretleri" için kullanılacağını belirtmekte ve bu ödemelerin "31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın **üç katını** aşamayacağı belirtilmektedir.

Bu tanımın herhangi bir ücret almaksızın yapılan "amatör sporcu" tanımında ki amatörlükle bağdaşır bir durumu yoktur.

Zira Kanundaki tanıma göre her bir amatör sporcuya ödenecek yıllık tutar 360.000TL. kadar çıkabilmektedir.

Birçok profesyonel kulüpte profesyonel sporcular bile bu kadar yüksek bir ücret almamaktadır.

3.9 Tasarının 38. maddesi ile ilgili değerlendirme:

24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1 inci maddesi;

"A)Bu maddede belirtilen ve Kanunun uygulanmasında "kuruluş" adı ile anılacak olan;

a) İktisadi devlet teşekküllerinin, bunların müessese, bağlı ortaklık, işletme, işletme birimleri ile varlıklarının ve iştiraklerindeki kamu paylarının,

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri statüsü dışında kalmakla beraber sermayesinin tamamı veya yarısından fazlası devlete ve/veya diğer kamu tüzelkişilerine ait olan ticari amaçlı kuruluşlardaki kamu payları ile bu kuruluşlara ait müessese, bağlı ortaklık, işletme işletme birimleri ve varlıklarının, iştiraklerindeki kamu paylarının,

c) Devletin diğer iştiraklerindeki kamu payları ile Hazineye ait payların,

d) Genel ve katma bütçeli idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların ve kamu iktisadi teşebbüslerinden kamu iktisadi kuruluşlarının gördükleri kamu hizmetleri ile doğrudan doğruya ilgili olmayan varlıklarının ve iştiraklerindeki paylarının,

e) Belediye ve il özel idarelerine ait ticari amaçlı kuruluşlar ile pay oranlarına bakılmaksızın her türlü iştiraklerindeki paylarının,

f) Genel ve katma bütçeli idarelerle bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, mal ve hizmet üretim birimleri ve varlıkları (baraj, gölet, otoyol, yataklı tedavi kurumları, limanlar ve benzeri diğer mal

ve hizmet üretim birimleri) ile bu Kanunun 35 inci maddesinin (B) fıkrasında belirtilen kamu iktisadi kuruluşlarının temel kuruluş amaçlarına uygun mal ve hizmet üretim birimlerinin işletilmesi haklarının,

Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.”

hükmünü taşımaktadır.

Tasarının komisyona sevk edilen ve 4046 sayılı Özelleştirme Kanununun 1/A maddesinde değişiklik öngören 38. maddesinin ilk hali;

“MADDE 38- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (A) bendinde yer alan *“Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir”* ibaresi *“ekonomide verimlilik artışı, kamu giderlerin”* de azalma sağlamak, kamuya gelir elde etmek, gerekçelerinden birisi veya kuruluşun özellikleri dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir” şeklinde değiştirilmiştir.”

hükmünü içermekte idi.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, kuruluşların özelleştirme kapsamına alınmasında, ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlanmasına ilave olarak kamuya gelir elde edilmesi amaçlarından birisi veya belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirilebilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almakta idi.

Komisyonda yapılan tartışmalar sırasındaki eleştiri ve uyarıların bir kısmı dikkate alınarak tasarının 38. maddesi;

“MADDE 38- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (A) bendinde yer alan *“Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.”* ibaresi *“ekonomide verimlilik artışı, kamu giderlerinde azalma sağlamak, hazineye ait taşınmazları değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek gerekçelerinden birisi ile özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.”* şeklinde değiştirilmiştir.”

şekline getirilmiştir.

Komisyonda verilen önerge ile yapılan değişiklikle, *“kuruluşun özellikleri dikkate alınarak kurul tarafından belirlenecek sair bir gerekçe”* ibaresi madde metninden çıkarılırken *“hazineye ait taşınmazları değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek”* ibaresi madde metnine girmiştir.

Özetle; Eskiden Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilme yapılırken; 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin (A) bendinde yapılan değişiklikle "hazineye ait taşınmazları değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek" de özelleştirmenin amaç ve kapsamı arasına girmiştir.

Maddenin komisyonda görüşmeleri sırasında hükümet yetkilileri yaptıkları açıklamalarda;

-Aslında söz konusu yasal değişikliğe pek ihtiyaç olmadığı,

-Mevcut 4046 sayılı yasanın 1/A-d maddesinde yer alan "*Genel ve katma bütçeli idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların ve kamu iktisadi teşebbüslerinden kamu iktisadi kuruluşlarının gördükleri kamu hizmetleri ile doğrudan doğruya ilgili olmayan varlıklarının ve iştiraklerindeki paylarının*" özelleştirilmesinin Özelleştirme İdaresinin görev ve yetkileri arasında bulunduğunu,

-Bu yasal düzenlemeye rağmen, yapılan bazı işlemlerle ilgili olarak özelleştirme idaresinin ilgili yasada gelir elde etme amacının yokmuş gibi değerlendirilmesi neticesinde hazineye ait taşınmazların satışının özelleştirme kapsamında yapılamayacağı şeklinde yargı tarafından kararlar verilmesi nedeniyle bu düzenlemeye ihtiyaç duyulduğunu

ifade etmişlerdir.

Mevcut *Kanunun* 1/a-d. maddesinde yer alan düzenleme Özelleştirme İdaresine sadece Genel ve katma bütçeli idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların ve kamu iktisadi teşebbüslerinden kamu iktisadi kuruluşlarının gördükleri kamu hizmetleri ile doğrudan doğruya ilgili olmayan varlıklarının özelleştirilmesiyle ilgili yetki vermektedir.

Ancak maddeye yapılan ilave düzenleme; hazineye ait tüm taşınmazların değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek gerekçe gösterilerek Özelleştirme İdaresi tarafından satışına sınırsız ve koşulsuz yetki vermektedir. Aynı zamanda yetkinin kapsamı genişletmektedir, kamu kuruluşlarının ihtiyaç ve hizmeti için gerekli olsun veya olmasın tüm hazine taşınmazlarının özelleştirilmesi yoluyla gelir elde edilmesine olanak vermektedir.

Türkiye gündeminde 35 yılı aşkın bir süredir yer alan özelleştirme uygulamaları, toplumda ciddi bir tartışma yarattığı gibi, hukuki açıdan da pek çok sayıda Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararı ile özelleştirmenin hangi usul ve esaslar çerçevesinde yapılabileceğine dair belirlemeye konu olmuştur. 1999 tarihinde yapılan Anayasa değişikliği ile de özelleştirmelere Anayasal bir dayanak kazandırılmıştır. Anayasa'da özelleştirmelerin esas ve usullerinin kanunlarla belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Özelleştirme işlemlerinin anayasal dayanağı, T.C. Anayasası 47.maddesinde bulunmaktadır; Anayasanın "Devletleştirme ve özelleştirme" başlıklı 47.maddesi;

"Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.

Devletleştirme gerçek karşılığı üzerinden yapılır. Gerçek karşılığın hesaplanma tarzı ve usulleri kanunla düzenlenir.

Devletin, kamu iktisadî teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir."

Bu madde gereği, işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usullerin kanunla belirlenmesi gerekmektedir. Kanunla belirlenmeden kasit ise, başta özelleştirme amaç, usul ve yöntemlerinin, açık bir şekilde Kanun'da yazılı olmasıdır.

Anayasa Mahkemesi 1.8.2003 günlü, 4971 sayılı Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un bazı maddeleri ile ilgili olarak vermiş bulunduğu 28.12.2005 tarih ve E:2003/87, K:2005/110 sayılı kararında;

"Anayasa'nın 7. maddesinde, "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nindir. Bu yetki devredilemez."; 8. maddesinde de "yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir." denilmektedir. Buna göre, yasa koyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vermemesi, sınırsız, belirsiz bir alanı, yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Yasa ile yetkilendirme Anayasa'nın öngördüğü biçimde yasa ile düzenleme anlamına gelmez. Yasa koyucu, gerektiğinde sınırlarını belirlemek koşuluyla bazı konuların düzenlenmesini idareye bırakabilir. Bu bağlamda, sık sık değişik önlemler alınmasına veya bunların kaldırılmasına gerek görülen ekonomik, teknik veya benzeri alanlarda temel kurallar saptandıktan sonra ayrıntıların düzenlenmesinin idareye verilmesi, yasama yetkisinin devri olarak nitelendirilemez.

Yasa'nın 1. maddesiyle 4046 sayılı Yasa'nın 3. maddesinin ikinci fıkrasının (ı) bendinin sonuna eklenen ibare ile yürüttüğü hizmetin ve görev alanının özelliği gözetilerek Özelleştirme Yüksek Kurulu'na Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın hak, alacak ve borçları hakkında karar verme yetkisi tanınmıştır. Ancak, bu yetkinin kullanılmasına esas alacak ölçütler Yasa'da gösterilmemiş, sınırlar çizilmemiş, böylece yasama organı tarafından belirlenmesi gereken hususlar idareye bırakılarak yasama yetkisinin devrine yol açılmıştır

Açıklanan nedenlerle Kural, Anayasa'nın 7. ve 8. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir."

şeklinde karar vermiştir.

Madde ile yapılan düzenleme hazineye ait tüm taşınmazların değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek gerekçe gösterilerek Özelleştirme İdaresi tarafından satışına sınırsız ve koşulsuz yetki vermektedir. Kamu kuruluşlarının ihtiyaç ve hizmeti için gerekli olsun veya olmasın tüm hazine taşınmazlarının özelleştirilmesi yoluyla gelir elde edilmesine olanak vermektedir.

Söz konusu düzenlemenin Anayasanın 7 ve 8. Maddeleri hükmü dikkate alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

3.10 Tasarının 42, 43 ve 44. maddeleri ile ilgili değerlendirme:

Tasarının bu maddeleri ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici maddelerle⁹, 01.01.2018 ila 31.12.2020 tarihleri arasında;

- Kadın, engelli ve gençlere ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine prim desteği,
- İmalat sektöründe faaliyet gösteren küçük işletmelere ilave istihdam sağlamaları koşuluyla prim ve ücret desteği,
- Kadın, engelli ve gençlere ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine gelir vergisi stopaj desteği +damga vergisi desteği sağlanmakta ve destek tutarlarının İşsizlik Fonundan karşılanması öngörülmektedir.

Aslında söz konusu düzenlemelerin öncelikle bütün boyutuyla Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda ele alınarak İşsizlik Fonu açısından değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. Ancak bu çalışma ilgili komisyonda yapılmadığından İşsizlik Fonu ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerin tarafımızca bir kez daha belirtilmesi zorunluluğu ortaya çıkmış bulunmaktadır.

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu gereği Ülkemizde işsizlik sigortası zorunludur. Bu Kanunun 01.06.2000 tarihinde yürürlüğe girmesi ile çalışmakta olanlar ve çalışmaya başlayanlar zorunlu olarak işsizlik sigortası kanunu kapsamına girmişlerdir.

Kanunun 47. maddesine göre; Bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, herhangi bir kasıt ve kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalıların işsiz kalmaları nedeniyle uğradıkları gelir kaybı, belli süre ve ölçüde işsizlik sigortası ile karşılanmaktadır.

İşsizlik sigortasının kapsamı 4447 sayılı kanunun 46. maddesinde yer almaktadır. Bu maddeye göre kapsamda olanlar; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası kapsamında olanlardan bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan sigortalılar, 4857 sayılı

⁹ Söz konusu düzenlemeyi içeren tek madde komisyon görüşmeleri sırasında 3 ayrı madde haline getirilmiştir.

Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6'nıncı maddesi kapsamındaki sigortalılar ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20'nci maddesinde açıklanan sandıklara tabi sigortalılardır.

İşsizlik sigortası primleri 5510 Sayılı Kanuna göre hizmet akdi kapsamında çalışan sigortalıların aylık brüt kazançları üzerinden alınmaktadır. Primler, brüt kazanç üzerinden %1 sigortalı, %2 işveren ve %1 Devlet payı olarak hesaplanır. 5510 Sayılı Kanunun isteğe bağlı sigortalılarından da (işsizlik primini ödeyenlerden) %1 sigortalı ve %2 işveren payı alınır.

İşverenlerin, işsizlik sigortası primlerini, sigortalının prime esas kazancının toplamı üzerinden yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren olmak üzere toplam yüzde 3 oranında tahakkuk ettirerek ilgili olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödemeleri gerekmektedir.

Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, Kurumca sigortalı işsizlere yapılacak ödemelerin ve sağlanacak hizmetlerin karşılanması amacıyla; İşsizlik sigortası primleri ile bu primlerin değerlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratların, Devlet tarafından yapılacak katkı ve yardımların, ayrıca Kanun gereğince işçi ve işverenlerden alınacak ceza, gecikme zammı ve faizler ile diğer her türlü gelir ve kazançların toplandığı, Devlet güvencesinde olan "İşsizlik Sigortası Fonu" oluşturulmuştur

Bu sistem, sigortacılık tekniğiyle faaliyet gösteren, zorunlu ve primli bir sistemdir. İşsizlik Sigortası Fonunun amacı, çalıştıkları süre içerisinde işsizlik sigortası primi ödemiş olan işçilerin, işsiz kaldıkları sürede işsizlik ödeneğinden yararlanmaları, böylece bu dönemde kendilerine bir gelir desteğinin sağlanmasıdır. Başka bir anlatımla; İşsizlik ödeneği, sadece, karşılığı olan işsizlik sigortası primlerini daha önceden ödemiş olan işçilerin (kanunda yazılı usul ve esaslara göre) hak ettiği bir ödenektir. Bu ödeneğin, sosyal yardım ve hizmet niteliği bulunmamaktadır.

Nitekim; 4447 sayılı Kanunun 48. maddesinde, "... Sigortalı işsiz, bu maddede belirtilen ödeme ve hizmetlerden yararlanabilmesi için işten ayrılma bildirgesi ile birlikte hizmet akdinin feshedildiği tarihi izleyen günden itibaren otuz gün içinde Kuruma doğrudan veya elektronik ortamda başvurması gerekir... .Sigortalı işsizlere, bu Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, Kurumca aşağıda belirtilen ödemeler yapılır ve hizmetler sağlanır..." denilmekte, 47.madesinde ise "Sigortalı işsiz: Bu Kanun kapsamına giren bir işyerinde bir hizmet akdine dayalı ve sigortalı olarak çalışırken bu Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen nedenlerle işini kaybeden ve Kuruma başvurarak çalışmaya hazır olduğunu bildiren kimse.." şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun, 01.06.2000 tarihinde yürürlüğe giren 48. maddesinin ilk halinde, kanunun amaç ve sistematığına uygun şekilde, sigortalı işsizlere yapılacak ödemeler ve sağlanacak hizmetler olarak; İşsizlik ödeneği, Hastalık ve analık sigortası (genel sağlık sigortası) primleri, yeni bir iş bulma, meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi sayılmaktadır.

13.02.2011 tarih, 6111 sayılı Kanunun 69. maddesi ile 4447 sayılı Kanunun 48. Maddesi yedinci fıkrası, "Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin %30'u; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilir. Bu oranı %50'ye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir." şeklinde değiştirilmiş, %30'luk oran, 16.03.2015 tarih, 2015/7437 sayılı B.K.K ile önce %42'ye, 01.10.2015 tarih, 2015/8112 sayılı ve 13.02.2017 tarih, 2017/9920 sayılı BKK² ları ile de daha sonra (2015-2018 yılları için) üst limit olan %50'ye çıkarılmıştır.

4447 sayılı Kanunun 53. maddesinde yar alan; "**...Bu fon bütçe kapsamı dışında olup, gelirlerinden hiçbir şekilde kesinti yapılamaz ve Genel Bütçeye gelir kaydedilemez..**" hükmüne karşın, İşsizlik Sigortası Kanununda yapılan değişiklik ve ilavelerle, işsizlik ödeneği dışında, aşağıda yer alan bazı ödemeler ve sağlanan hizmetler karşılığı giderlerin finansmanın da İşsizlik Sigortası Fonundan yapılması imkanı getirilmiştir.

- ✓ İşsizlik sigortası hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için İŞKUR Yönetim Kurulunun onayı üzerine İŞKUR tarafından yapılan giderler ile hizmet binası kiralınması, hizmet satın alınması, bilgisayar, bilgisayar yazılım ve donanım alım giderleri,¹⁰
- ✓ 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri,¹¹
- ✓ Ücret Garanti Fonu (İşverenin ödeme güçlüğüne düştüğü hallerde, işçilerin iş ilişkisinden kaynaklanan üç aylık ödenmeyen ücret alacaklarını karşılamak amacı ile İşsizlik Sigortası Fonu kapsamında ayrıca oluşturulan Fon),¹²
- ✓ Kısa Çalışma Ödeneği (Ekonomik kriz ve zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde

¹⁰ 25.06.2003 tarih, 4904 sayılı Kanunun 30.maddesi,

¹¹ 17.04.2008 tarih, 5754 sayılı Kanunun 90.maddesi

¹² 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanunun 17.maddesi

faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere geçici çalışma yapılabilir.,¹³

- ✓ Fonun nema gelirlerinden 2008 yılı için 1.300.000.000 T.L lik, 2009 ve 2010 yılları için dörtte üçlük, 2011 ve 2012 yılları için dörtte birlik kısmınının GAP kapsamındaki yatırımlara öncelik verilerek ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarında kullanılması,¹⁴
- ✓ İlave genç ve kadın işçi çalıştıran işverenlere sosyal sigorta prim desteği,¹⁵
- ✓ Mevcut çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilen işçiler için sosyal sigorta prim desteği,¹⁶
- ✓ Soma ve Ermenek'teki işçiler ve hak sahipleri için yapılan aylık ve ücret ödemeleri,¹⁷
- ✓ Fondan ödenmek üzere vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanlar ile bunlardan ilgili mevzuatına göre İŞKUR kadrolarına atanan ve İŞKUR'da çalışmaya devam eden personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeler,¹⁸
- ✓ İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl içinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerine işsizlik sigortası primi teşviki,¹⁹
- ✓ 18-29 yaşları arasında olup, İŞKUR tarafından 31.12.2016 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayanları işe alan özel sektör işverenlerine sosyal sigorta prim desteği,²⁰
- ✓ Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar için Mesleki Yeterlik Kurumu belge ve sınav ücreti,²¹
- ✓ Aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programların ücretleri, İŞKUR'a kayıtlı işsizlere ve öğrencilere yönelik düzenlenecek işbaşı Eğitim Giderleri,²²
- ✓ 31.12.2020 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere işverenlere belirli sürelerde sosyal sigorta prim desteği,²³

¹³ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanununun 18. Maddesi, 13.02.2011 tarih, 6111 sayılı Kanununun 73. Maddesiyle değişik

¹⁴ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanununun 19. Maddesi, 11.08.2009 tarih, 5921 sayılı Kanununun 2. maddesi

¹⁵ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanununun 20. maddesi

¹⁶ 11.08.2009 tarih, 5921 sayılı Kanununun 1. Maddesi

¹⁷ 03.04.2013 tarih, 6456 sayılı Kanununun 33. maddesi, 18.06.2014 tarih, 6545 sayılı Kanununun 102. Maddesi

¹⁸ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanununun 23. Maddesi

¹⁹ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanununun 25. maddesi

²⁰ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanununun 28. Maddesi

²¹ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanununun 24. Maddesi

²² 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanununun 23. Maddesi, 29.01.2016 tarih, 6663 sayılı Kanununun 19. Maddesi

²³ 13.02.2011 tarih, 611 sayılı Kanununun 74. Maddesi, 21.12.2015 tarih, 2015/8321 sayılı B.K.K. eki kararın 1. Maddesi

- ✓ 4857 sayılı İş Kanununun 74. maddesi uyarınca haftalık çalışma süresinin yarısı kadar verilen ücretsiz izin süresince doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödenekleri,²⁴
- ✓ 31.12.2017 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, 01.02.2017 tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince Kuruma kayıtlı işsizler arasından işe alınanlarla ilgili aylık prim ödeme gün sayısının 22,22 TL ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar kadar işverenlere yapılacak destek ödemeleri,²⁵

OCAK/2018 ayı itibarıyla İşsizlik Sigortasının nakit fon varlığı **117.903.055.059 TL**'dir.²⁶

İşsizlik sigortasının uygulanmaya başladığı Mart/2002 tarihinden 30.12.2017 tarihine kadar olan dönemde; 9.197.249 kişi başvuruda bulunmuş, 5.823.169 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Mart 2002 tarihinden 31.01.2018 tarihine kadar toplam 18.482.519.281 TL ödemede bulunulmuştur.²⁷

Fondan sadece Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ve diğer kalkınma projeleri için Hazineye aktarılan tutarın 11.511.523.477 TL²⁸ olduğu dikkate alındığında, bu tutarın bile fonun asıl amacı doğrultusunda kullanılmadığını göstermektedir.

İşsizlik sigortasından ödenek alma koşullarının ağırlığı, işsizlik ödeneği verilen sürenin kısalığı, ödeneye getirilen üst sınır nedeniyle, ücreti yüksek çalışandan daha yüksek prim kesilmesine karşın ilgiliye daha yüksek ödenek verilmesinin söz konusu olmaması gibi nedenlerle işsizlik sigortası fonunda önemli miktarda para birikmiştir.

Ancak, işsizlik sigortasının uygulanmaya başladığı Mart/2002 tarihinden 30.12.2017 tarihine kadar olan dönemde sadece işsizlik ödeneği almaya hak kazanmış olan 5.823.169 işsize, toplam 18.482.519.281 TL ödenek verilmiştir. Böylece, 15 yıllık bir sürede fonda biriken paranın yalnızca (yaklaşık) yüzde 10'nun gerçek sahiplerine ödenebildiği ortaya çıkmaktadır.

Asgari ücretteki artışa paralel olarak işsizlik ödeneklerinde meydana gelen artışlar ile işsizlik ödeneği verilen işsiz sayısında son yıllarda görülen artışlar, işsizlik sigortası Kanununda özellikle Hükümet tarafından zorlama yol ve yöntemlerle, kanunun tekniğine / sistematığına aykırı ve işsizlik fonunun amaç dışı kullanımına yönelik olarak yapılan ilave ve değişiklikler fon varlıklarının giderek erimesine yol açmıştır.

İşsizlik sigortası fonunda, çalışanların alın terleri ile elde ettikleri ücretlerinden kesilen primlerle biriken paralar, Hükümetin iştahını kabartmakta, her vesile ile fonun gerçek amacı dışında kullanılması için özel bir çaba harcanmaktadır.

²⁴ 29.01.2016 tarih, 6663 sayılı Kanununun 20. Maddesi

²⁵ 09.02.2017 tarih, 687 sayılı KHK.nın 3. Maddesi.

²⁶ İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni (Ocak/2018)

²⁷ İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni.(Ocak/2018)

²⁸ 01.01.2014-31.12.2014 dönemi İşsizlik Sigortası Fonu Bağımsız Denetim Raporu

Bu fonlar; Aktif İşgücü Hizmetleri, Mesleki Eğitim Kursları, İşbaşı Eğitim Programları, Girişimcilik Eğitim Programları, Toplum Yararına Programlar, İş ve Meslek Danışmanlığı Faaliyetleri, Diğer Kurs, Program, Proje ve Özel Uygulamalar gibi popolist faaliyetlerle, iş ve meslek danışmanları, kura veya mülakat yöntemiyle seçilen kursiyerler için yandaş yüklenicilerden Kamu İhale Kanunu'nun doğrudan temin yöntemiyle hizmet alımı ve işbirliği yapılması suretiyle kullanılmaktadır.2017 yılı içerisinde Aktif İşgücü Programları için yapılan ödeme tutarı neredeyse 2017 yılı için ödenen İşsizlik Sigortası toplam ödeme tutarına yaklaşmıştır.

Aktif İşgücü Programları kapsamında; 2014 yılında 1.358.883.085 TL, 2015 yılında 3.026.360.569 TL, 2016 yılında 4.912.228.761 TL, 2017 yılında 3.771.274.305 TL tutarında fon kaynağının kullanılmış olması ve kullanılan kaynak tutarında her yıl gözlenen ciddi artışlar, fon kaynaklarının kısa sürede eriyeceğinin habercisi olarak değerlendirilmektedir.²⁹

Söz konusu programlardan, 18 yaşını tamamlamış, işsizlik kaydı olan, aylık ve nakdi sosyal yardım almayan, öğrenci olmayanlar (açık öğretim öğrencileri hariç), her bir program için en fazla 9 ay süreyle yararlanmaktadırlar.

Program süresinin kısa tutulması, bir yandan ilgililerin kıdem tazminatı talep edememeleri sonucunu doğurmakta, diğer yandan ise hemen seçim ya da referandum öncesi başlatılan bu programlar, geçici iş bağlılığına dayalı oy avcılığı projesine dönüşmektedir. Bu projelerle kısa süreli geçici iş olanakları yaratılarak iktidarın oy tabanı genişletilmektedir.

Öte yandan; önceki bölümde sözü edildiği üzere; 18-29 yaşları arasında olup, İŞKUR tarafından 31.12.2016 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayanları işe alan özel sektör işverenlerine sosyal sigorta prim desteği de sağlanmaktadır.

İşsizlik ödeneği gibi iş bulma ve meslek eğitimi hizmetleri de önemli işsizlik sigortası hizmetlerinden olmakla birlikte, işsizliğin tazminine yönelik işsizlik sigortası politikaları ile işsizliğin önlenmesine yönelik aktif istihdam politikalarının birbirinden bağımsız olarak ele alınması gerekmektedir.

Toplum Yararına Çalışma Programlarını, işçinin parasıyla finanse edilen, ön plana çıkarılmaya çalışılmasına karşın, kurs niteliği olmayan, yoksul kesimin düşük ücretle ve güvencesiz (iş güvencesi, sendika, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin hakkı gibi yasal haklardan yoksun) olarak vasıfsız işlerde çalıştırıldığı, iktidarın oylarının arttırılmasına yönelik yeni bir çalışma rejimi şeklinde tanımlayabiliriz.

Bu bakımdan, Toplum Yararına Programların; Ne işsizlikle, nede yoksullukla mücadeleye katkısı olmamakta, aksine bu programların uygulamaya konulmasıyla, işsizlik fonu kaynağından geçici işler yaratılmakta ve sürekli kadrolara atanan kişilerce

²⁹ İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni (Ocak/2018)

yürütülmesi gereken bazı kamu hizmetleri devlet eliyle geçici hale getirilmektedir. Böylece, örtülü bir taşeronlaşmaya yol açılmaktadır.

Bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, herhangi bir kasıt ve kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalıların işsiz kalmaları nedeniyle uğradıkları gelir kaybının, belli bir süre ve ölçüde karşılanması için kurulan işsizlik sigortası fonunun; son dönemde yoğun olarak yatırımların ve istihdamın teşviki amacıyla getirilen ve bütçe kaynaklarından karşılanması gereken teşvik ve indirimlerin finansmanında kullanılması, bu durumun rutin bir uygulama olarak sürdürülmesi, fonun kuruluş amacına uygun düşmemektedir. İşsizlik fonundan yapılan bu tür finansmanın kaliteli istihdam artışına neden olup olmadığına da ciddi bir şekilde analiz edilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Tasarının 42, 43 ve 44. maddelerinde yer alan İşsizlik Fonu mevzuatını ilgilendiren hükümlerinin, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.11 Tasarının 45. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının bu maddesiyle; 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 2. maddesinde değişikliğe gidilerek işverenleri aracılığıyla otomatik olarak emeklilik planına dâhil edilen çalışanların, sistem kapsamına alındıklarının kendilerine bildirildiği tarihten itibaren cayma hakkını kullanmak suretiyle sistemden ayrılacaklarına ilişkin iki aylık süreyi üç katına kadar uzatılabilmesine ilişkin olarak Bakanlar Kuruluna yetki verilmekte, ayrıca taahhüt olarak hesaplanan Devlet katkısı tutarlarının nemalandırılması ve nemalarıyla birlikte ödenmesi hususundaki usul ve esaslar ile birikimin yüzde beşi oranındaki ek devlet katkısının azami limiti ile hak kazanma koşullarının kaybedilmesi hâlinde iadesine ve bin Türk lirası tutarındaki ilave Devlet katkısının yıllar itibarıyla yeniden değerlemesine ilişkin usul ve esasların Bakan tarafından belirlenebilmesine imkan verilmektedir.

Fon değerlendirme esasına göre kurulmuş olan emeklilik sistemlerinin, sistemden yararlananların sosyal gereksinimlerini ve insanca yaşam için zorunlu giderlerini karşılamaktan uzaklaşması, emeklilik fonlarının liberal ekonomik sistemlerin krizlerinde heba edilmesi emeklilik sistemleri için yeni arayışlara, ek olanaklar peşinde koşulmasına neden olmuş, böylece çalışanların emekliliklerinde yaşamlarını sürdürmelerini sağlayacak zorunlu emeklilik sistemlerinin yanında bireysel emeklilik sistemleri kurulmuştur. Çalışanlar açısından gelecek güvencesi olarak görülen bu çabalar, liberal ekonomi için ise tasarruf açığının giderilmesi ve yatırımlar açısından kaynak olarak görülmektedir.

Ülkemizde de 10.08.2016 tarih ve 6740 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa ek madde eklenmek suretiyle çalışanlar için "Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi" yaşama geçirilmek istenilmiştir. 01.01.2017 tarihinden itibaren yürürlüğe giren sistemin uygulamasında söz konusu yasa tasarısının görüşülmesi sırasında tarafımızca ortaya konulan eleştirilerin haklılığını doğrulayan aksaklıklar meydana gelmiştir. Yaklaşık bir yıllık uygulama sürecinde görülen en önemli aksaklık zorunlu bireysel emeklilik sisteminden ayrılma (cayma) sayısındaki eğilimdir. Komisyon görüşmeleri sırasında tarafımıza verilen güncel bilgilerden sisteme dahil edilen 3.622.000 kişinin sadece % 42 sinin sisteme devam ettiğini (kamudaki devam oranının % 50 olduğu beyan edilmiştir) ortaya koymaktadır.

Bireysel Emeklilik Sisteminin yapısal sorunları ile ilgili çözüm süreci ortaya konulmadan devlet katkı paylı bir tasarruf ortamı yaratmanın riskleri geçerliliğini koruyacaktır.

Uzun vadeli stratejik plan yapılmadığı takdirde sürdürülebilir bir uygulamanın gerçekleşmesi mümkün olmayacaktır.

Fon birikimlerinde içerik kompozisyonlarının oluşumu ve takibi çok önemlidir. Son beş yıl açısından bakıldığında ortalama fon getirilerinin, kümülatif enflasyonun gerisinde kalması sonucunda reel getiri kaybı ortaya çıkmaktadır.

Yakın geçmişte yaşanan Zorunlu Tasarruf Fonu ve zorunlu Konut Edindirme Yardımı adıyla uygulanmış olan örneklerde, nemalandırma açısından yaşanan kayıpların sonrasında ortaya çıkan ciddi sonuçların, geri ödemenin çalışanlar açısından yarattığı olumsuzluğu unutturmaması gerekir.

Türkiye'deki servet ve gelir dağılımındaki adaletsiz tablo var olduğu müddetçe dar gelirlinin sırtından tasarruf yaratmaya çalışmak adaletsiz ve haksız bir tercih olmaktadır.

3.12 Tasarının 46, 47, 48 ve 49. Maddeleri ile ilgili değerlendirme maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarıya komisyonda verilen önergelerle eklenen bu maddeler ile; 4634 sayılı Şeker Kanununda değişiklik yapılarak,

-Şeker üretiminde A ve B kotasına ilişkin yetkilerin Bakanlar Kuruluna verilmesi,

-Şeker üretiminde şirketlerin A ve B kotalarının tespitinin Bakanlar Kuruluna verilmesi, tahsis edilen kotaların iptal ve transferinin yeniden düzenlenmesi, yeni düzenlemeler yapıncaya kadar mevcut düzenlemelerin uygulanması,

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Tüketim, güvenlik ve ihracat kotasının belirlenmesi ile ilgili olan bu düzenlemelerin özellikle 14 adet Şeker Fabrikasının özelleştirme kararının alındığı bir dönemde acele ile komisyondan geçirilerek yasalaştırılması gayretini doğru bulmuyoruz.

Söz konusu maddelerin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 4634 sayılı Şeker Kanununu ilgilendiren bu değişikliklerin, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.13 Tasarının 50 maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 50. Maddesi;

“MADDE 50- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun geçici 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak bu hükümler, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatı için uygulanmaz. Ayrıca, yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatında bu Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentleri ve (4) numaralı alt bendini takip eden birinci paragrafta belirtilen şartlar aranmaz. Bir takvim yılında yapılabilecek spot boru gazı ithalat miktarı ve uygulama yöntemi Bakanlık görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.”

hükmünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, ülkemiz doğal gaz tüketiminin %98’inin ithal yoluyla temin edilen doğal gaz ile karşılandığı hususu dikkate alındığında, günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak, doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelebilecek doğal gaz açığını gidererek, ülke arz güvenliğinin sağlanmasını teminen sürekli ve kesintisiz doğal gaz tüketiminin sağlanabilmesi amacıyla, uzun dönemli kontrata bağımlı olmayan anlık boru gazı ithalatı ve sıkıştırılmış doğal gaz ithalatının yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

açıklaması yer almaktadır.

Maddenin komisyonda görüşmeleri sırasında; bu konuda kotanın firmalar arasında nasıl dağıtılacağı, spot alımlarla, uzun vadeli kontrat yöntemiyle alımların bir arada olması durumunda lehte veya aleyhte oluşan fiyat farklılıklarının tüketiciye nasıl yansıtılacağı konusunda hükümet temsilcilerine yöneltilen sorulara tatminkar cevaplar alınamamıştır.

Söz konusu maddenin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 4646 sayılı sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununu ilgilendiren bu değişikliklerin, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.14 Tasarının 53 maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 53. Maddesi;

“MADDE 53- 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “vakıflardan” ibaresi “vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerden” şeklinde, aynı fıkrada yer alan “vakıflar” ibaresi “vakıflar ve dernekler” şeklinde ve geçici 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vakıflardan” ibaresi “vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerden” şeklinde ve aynı maddede yer alan “bir yıl” ibaresi “iki yıl” şeklinde değiştirilmiştir”

hükmünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan öğrencilere yönelik eğitim ve yurt temini faaliyeti bulunanlardan Gençlik ve Spor Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından müştereken belirlenen şartları sağlayanlar lehine, kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere, mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların üzerinde maddede belirtilen süre ve koşullarla bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilmesi ve bunlar adına kullanma izni verilebilmesi imkanı getirilerek, bu şekilde irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlardan söz konusu vakıflar tarafından elde edilen gelirin tamamının, münhasıran öğrencilere yönelik eğitim kurumlarının veya yurtların yapım, bakım, onarım, işletim ve benzeri giderlerinin karşılanmasında kullanılacağı ve bu taşınmazların tapu kütüğüne amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin şerh konulacağı yönünde düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeye bağlı olarak 4706 sayılı Kanuna eklenen geçici 21 inci madde ile de anılan maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinlerinin 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesine uyarlanmasına imkan sağlanmıştır.

Madde ile, 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinde ve buna bağlı olarak geçici 21 inci maddesinde yapılan bu düzenlemenin kapsamına, kamu yararına çalışan derneklerin dahil edilmesi ve bu derneklerin maddede belirtilen imkanlardan yararlanmalarının sağlanması ve geçici 21 inci maddesinde belirlenen sürenin bir yıl daha uzatılması amaçlanmaktadır.”

denilmektedir.

Tasarının bu maddesi hükmü ile; kamu yararına çalışan derneklerin de, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan eğitim ve yurt temini faaliyetinde bulunanlara tanınan ayrıcalık ve imkanlardan yararlandırılması ve bu derneklere de kamu taşınmazlarının, eğitim veya yurt olarak kullanılmak üzere 49 yıllığına irtifak veya kullanım hakkı verilmesi sağlanmakta, daha önce bu tür taşınmazları bedelli olarak kullanan vakıf ve derneklere, iki yıl içerisinde başvurmaları halinde buralarının bedelsiz olarak kullanabilmelerine olanak tanınmaktadır.

Tasarının bu maddesi ile Bakanlar Kurulunca vergi kamu yararına çalışan ve öğrencilere yönelik eğitim ve yurt temini faaliyeti bulunan derneklerden Gençlik ve Spor Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından müştereken belirlenen şartları sağlayanlar lehine, kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde kırkdokuz yıl süre ile bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilme olanağı getirilmekte, ayrıca bunlara. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise bedelsiz kullanma izni verilebilmesi sağlanmaktadır. Bu irtifak hakkı tesis nedeniyle bu kamuya yararlı derneklerden ayrıca hasılat payı alınmayacaktır.

Tasarının yine bu maddesi ile de; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinlerinin, 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen şartları taşımaları koşuluyla maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde talepte bulunulması halinde, hasılat payı alınmaksızın kırkdokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına veya kullanma iznine dönüştürülmesine imkân verilmektedir.

Ülkenin yakın geçmişinde karşılaşılan eğitim ve yurt hizmetlerinin vakıflara, cemaatlara bırakılmasının ortaya koyduğu olumsuz örnekler dikkate alındığında, sosyal devlet olmanın da gereği olarak hangi eğitim düzeyinde olursa olsun eğitim yurtlarına yönelik hizmetlerin bizzat devlet tarafından sağlanması esas olmalıdır.

Kaldı ki, tasarının 53. maddesi hükmünde mülkiyeti hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların hangi kriterler göz önünde bulundurulurken hangi şartları taşıyan vakıflara bedelsiz irtifak hakkı tesis edileceği hususunda açıklık bulunmamaktadır.

Bu şartların herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmaksızın üç Bakanlık(Maliye, Gençlik ve Spor, Millî Eğitim) tarafından müştereken tespitinin yapılması, yasama yetkisinin yürütmeye koşulsuz devri anlamında değerlendirilmesi mümkündür.

Söz konusu madde metninde geçen "kamu kurum ve kuruluşları" kavramı oldukça geniş bir kavram olup merkezi bütçeli idareler, özel ve özerk bütçeli idareler ve

kuruluşları, sosyal güvenlik kurumları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar gibi bağlı, ilgili, ilişkili kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamaktadır. Bu tanımda geçen idarelerin hepsinin sahip olduğu taşınmazların yönetimi ile ilgili olarak kendi yasalarında özel hükümler bulunmaktadır. Bu hükümler dikkate alınmadan irtifak hakkı tesisi ile ilgili esasların belirlenmesinin üç Bakanlığa bırakılması uygulamada da yasal açıdan sorunlar doğurabilecektir.

Tasarının bu maddesinde yer alan düzenlemelerin tüm boyutlarıyla Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.15 Tasarının 54 ve 55 maddeleri ile ilgili değerlendirme:

Tasarının bu maddeleri ile; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna 'tek hazine kurumlar hesabı' tanımının eklenmekte, ve "tek hazine hesabı" nın kapsamı genişletilmektedir.

Tasarının 54. maddesi:

"MADDE 54- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında "Takas" tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

"Tek hazine kurumlar hesabı: İşsizlik Sigortası Fonu hariç olmak üzere kamu idarelerinin mali kaynaklarının bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin karşılığı Hazineden alacak kaydedilmek üzere toplandığı ve Müsteşarlık tarafından yönetilen hesabı,"

Tasarının 55. maddesi:

"MADDE 55- 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "diğer Hazine işlemleri kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler" ibaresi "diğer Hazine işlemleri ile tek hazine kurumlar hesabı kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Genel bütçe kapsamındaki ödemeleri" ibaresi "Genel bütçe ve tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki ödemeleri" şeklinde, "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla" ibaresi "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında veya diğer kamu bankalarında" şeklinde, "Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında" ibaresi "Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile ilgisine göre Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya diğer kamu bankaları arasında" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "Genel bütçe kapsamındaki idareler" ibaresi "Hazine Müsteşarlığı dışında kalan genel bütçe kapsamındaki idareler" şeklinde

değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yukarıda sayılanlardan mali kaynakları tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek olanları belirlemeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Tek hazine kurumlar hesabının ve buna bağlı olarak açılacak banka hesaplarının işleyişi, tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kurum ve kuruluşların Müsteşarlıktan olan nakit talepleri ile ödeme ve tahsilat tahminlerinin Müsteşarlığa bildirilmesi, Müsteşarlıkça nakit taleplerinin karşılanması, bu hesabın işleyişinden doğan borçlandırma ve alacaklandırma işlemlerinin yapılması, tek hazine kurumlar hesabında toplanan kaynakların değerlendirilmesi, belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birliklerinin tek hazine kurumlar hesabına alınan kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu elde edilecek getirin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan bankalarca bir aya kadar vadeli mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranının %70’i esas alınarak belirlenmesi, paylaşılması ve diğer ilgili hususlara ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kaynakların değerlendirilmesinden elde edilen nema gelirleri genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Müsteşarlıkça belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ve birlikleri ile paylaşılan nema gelirleri Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak tertiplere gider kaydedilerek ilgili kurumlara ödenir. Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında Müsteşarlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasında oluşan her türlü yükümlülük ilgili taraflarca faizsiz olarak yerine getirilir.”

hükümünü içermektedir.

Tasarı maddelerinin komisyonda görüşülmesi sırasında tarafımızca yöneltilen eleştiri ve önerilerin bir kısmı dikkate alınarak tasarının bu maddeleri önerge ile değiştirilmiş, İşsizlik Fonu kapsam dışına çıkarılmıştır.

Tasarının 54. maddesinde yer alan *Tek hazine kurumlar hesabı tanımı oldukça geniş tutulmuş*, İşsizlik Sigortası Fonu hariç olmak üzere tüm kamu idarelerinin mali kaynaklarının bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin karşılığı Hazineden alacak kaydedilmek üzere toplandığı ve Müsteşarlık tarafından yönetilen hesap olarak tanımlanmıştır.

Bu kapsama öncelikle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun kapsam ve tanım başlıklı 2 ve 3. maddelerinde bulunan³⁰ genel bütçeli, özel bütçeli

³⁰ 2018 yılı itibarıyla Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanununa ekli tablolardaki verilere göre 45 adet Genel Bütçeli, 43 adet özel bütçeli (111 üniversite hariç), 10 adet Düzenleyici ve Denetleyici Kurum, 2 adet Sosyal Güvenlik Kuruluşu bulunmaktadır

kamu idareleri, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin (yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri) girdikleri anlaşılmaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında hükümet yetkililerince yapılan açıklamalardan İşsizlik Fonu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna bağlı şirketler hariç olmak üzere tüm merkezi ve yerel yönetim kamu kurum, kuruluşları, idareleri, kamu iktisadi kuruluşları, il özel idareleri ve belediyelerin söz konusu genişletilmiş hazine tek hesap uygulamasına bir diğer adıyla "kamu genel nakit yönetimi sistemine dahil olacağı anlaşılmaktadır. Bu konuda kapsamdaki kurum ve kuruluşları belirlemeye hazineden sorumlu ilgili bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birliklerinin tek hazine kurumlar hesabına alınan kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu elde edilecek getirinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan bankalarca bir aya kadar vadeli mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranının %70'i esas alınarak belirlenmesi, paylaşılması ve diğer ilgili hususlara ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenecektir.

Tasarıda yer alan söz konusu "tek hazine kurumlar hesabı" uygulamasını hazine birliği açısından olumlu bulmakla beraber, tasarının 55. maddesinde yer alan belediyeler ve il özel idarelerinin ve bunlara bağlı ortaklık ve müesseselerin durumunun Anayasal normlar açısından irdelenmesi, bu nedenle söz konusu fıkra düzenlemesinin Anayasanın 123 ve 127'nci madde hükmü açısından da ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

Anayasanın;

"İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzel kişiliği" başlıklı 123'üncü maddesinde;

" İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur."

"Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinde;

" Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir. ...

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir. ...”

hükmüne yer verilmiştir.

Anayasa'nın 123'üncü maddesinde, idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenleneceği öngörüldükten sonra, idarenin kuruluş ve görevlerinin, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayandığı hükme bağlanarak, kamu tüzel kişiliğinin, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulacağı belirtilmiştir. İdarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ilkesiyle, idarenin yerine getirdiği çeşitli görevlerle bu görevleri yerine getiren kurumlar arasında birlik sağlanması ve idari yapı içinde yer alan kurumların bir bütünlük içerisinde çalışması öngörülmüştür.

Anayasa'da mahallî idarelere idari ve mali özerklik tanınmış olmasına karşın merkezi yönetime, yerinden yönetim kuruluşlarını denetleme yetkisi verilmiş ve bu yetki idari vesayet olarak somutlaştırılmıştır.

Anayasa'nın 127. maddesinin beşinci fıkrasına göre idari vesayet; merkezi idarenin, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde sahip olduğu yetkidir.

Belirtilen yetki, hukuka uygunluk denetiminin yanında yerindelik denetimini içerir şekilde düzenlenebilir. Vesayet makamınca, işlemler üzerinde iptal, onama, erteleme, izin, tekrar görüşülmesini isteme, düzeltme gibi çeşitli denetim usulleri uygulanmaktadır.

Mahalli idareler kuruluş kanunlarında belirtildiği üzere, idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Bunların kendilerine özgü karar ve yönetim organları bulunmaktadır. 5302 sayılı İl Özel İdareleri Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, 5393 sayılı Belediyeler

Kanununda mali kaynakların yönetimi, bütçenin hazırlanması, görüşülmesi, bütçenin kabul edilmesi, vb konularda özel düzenlemelere yer verilmiştir. Mahalli İdarelerin mali kaynaklarının yönetiminden bunların karar ve yönetim organları sorumludur.

Anayasa'da merkezî idare- mahallî idare ayrımının yapılması, mahallî idarelerin organlarının seçimle göreve gelmesinin öngörülmesi, seçimlerinin süreli olması, kararlarını kendi organları eliyle alması ve uygulatması, kendilerine özgü bütçelerinin bulunması gibi yetki ve ayrıcalıklar tanınmış olması, bu idarelerin özerkliklerinin somutlaşmış hâlidir. Tasarının 55. Maddesi hükmü ile bu idarelerin kullanımında bulunan nakit varlıkların tek hazine kurumlar hesabı kavramı içine dahil edilmesi idari ve mali özerklik kavramları açısından sakıncalıdır.

Nitekim Anayasa Mahkemesinin geçmiş kararlarında da, Anayasa'nın 127. maddesi uyarınca mahallî idarelerin idari ve mali özerkliklerinin bulunduğu vurgulanmıştır. İdari özerklik icrai karar alma yetkisini de içermektedir. Merkezî idarenin bu kuruluşlar üzerindeki vesayet yetkisi yerindelik ve hukukilik denetimleriyle sınırlı olup vesayet, yerinden yönetim kuruluşları yerine geçerek icrai karar alma yetkisini içermez.

Böylesi bir düzenleme Anayasa'nın 127. maddesinde yer alan mahallî idarelerin özerkliğı ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

3.16 Tasarının 63 ve 64. maddeleri ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 63 ve 64. Maddeleri ile; 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanunda değişiklik yapılarak,;

Eti Maden İşletmelerince ihtiyaç duyulan konulardaki Ar-Ge çalışmalarının, Ulusal Bor Enstitüsünün Eti Maden İşletmelerinin desteğı ve işbirliğı halinde yapılması sağlanmakta,

Enstitünün yurtdışında da Ar-Ge faaliyetleri yürütmesine imkan tanınmakta,

Ulusal Bor Enstitüsünün Ar-Ge proje desteklerinin yürütücü idareler tarafından açılacak özel hesaplara aktarılması, Enstitünün projelerinde görev alan kamu görevlilerine ücret ödenebilmesi ve Ar-Ge projelerinde görev alan lisansüstü öğrencilere ve doktora sonrası araştırmacılara burs verilebilmesi olağı sağlanmaktadır.

Dünya Bor rezervinin yaklaşık % 70'ini elinde bulunduran ülkemizde bor madeninin değişik ürün konseptleriyle değerlendirilmesini sağlayacak bu düzenleme tarafımızca de uygun bulunmaktadır.

Ancak maddelerin komisyonadaki görüşmeleri sırasında, Ulusal Bor Enstitüsünün yurt dışı Ar-Ge çalışmalarına katılma biçimi, bu Ar-Ge çalışmalarının organizasyon şekli konusunda sorulan sorulara tatminkar yanıtlar alınamamıştır.

Söz konusu maddelerin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanununu ilgilendiren bu değişikliklerin, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.17 Tasarının 66. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 66. maddesi;

“MADDE 66- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dağıtıcılar, 5015 sayılı Kanun gereği ulusal petrol stok mükellefiyeti kapsamında stok yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır. Ancak bu yükümlülük, stok hesaplamasına esas alınan dönemde yurtiçi pazar payı yüzde ikinin altında olan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları dağıtıcı lisans sahipleri bakımından oluşmaz.”

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu düzenleme ile LPG sektöründe faaliyet gösteren (yurtiçi pazar payı yüzde ikinin altında olan) küçük ölçekli şirketlerin depolarında asgari 20 günlük yakıt tutma zorunlulukları kaldırılmaktadır.

Pazar payı düşük olan firmaların stok maliyetlerini azaltıcı yöndeki bu düzenlemenin, sektörde ilave bölünmelere neden olup olmayacağı veya bu düzenlemenin ülke açısından güvenlik rezerv problemine neden olup olmayacağı, bu konudaki riskin nasıl yönetileceği konusunda komisyon çalışmaları sırasında yöneltilen sorulara tatmin edici cevaplar alınamamıştır.

Söz konusu maddenin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununu ilgilendiren bu değişikliğin, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii

Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz

3.18 Tasarının 67. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 67. maddesi;

“MADDE 67- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.”

hükümünü içermektedir.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, istihdam edildikleri alanlar ve istihdam şekilleri gözönüne alınarak, günümüz teknolojik koşullarında doğan ihtiyacı karşılamak ve istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla gençlerin sigortalı işe giriş bildirgesinin çalışılmaya başlanılan tarih itibarıyla verilebilmesine imkan sağlanması amaçlanmaktadır.

açıklaması yer almaktadır.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında bu değişikliğin kayıt dışı istihdamı artırma olasılığının olup olmadığı yönündeki soru ve eleştirilerimize tatminkar yanıt alınamamıştır.

Söz konusu maddenin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu ilgilendiren bu değişikliğin, kayıt dışı istihdamı artırma olasılığı da dikkate alınarak, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.19 Tasarının 73. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 73. Maddesi;

“MADDE 73- 5510 sayılı Kanunun geçici 66 ncı maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkrasına “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

“Birinci fıkrada belirtilen iş kazaları sonucu ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”

hükümünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, 10/6/2003 (dahil) tarihi ile 1 3/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişinin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilmelerine imkan sağlanması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili tarih sınırlandırılması, bu tarihten önce olan ve acısı henüz canlılığını koruyan maden kazalarında hayatlarını kaybedenlerin yakınlarına büyük haksızlık yaratmaktadır.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında söz konusu madde ile ilgili 10/6/2003 (dahil) tarihi ile 1 3/5/2014 tarihi arasındaki süre sınırlılığının kaldırılmasına ilişkin önergemiz; konunun gene kurul görüşmelerine kadar yeniden değerlendirileceği ve hakkaniyetin genel kurulda düzeltilmesi çabası gösterileceği üzerinde mutabakat sağlandıktan sonra geri çekilmiştir.

Konunun genel kurulda hakkaniyet ve adalet ilkelerine uygun bir yapıya kavuşturulacağı umudu taşınmaktadır.

3.20 Tasarının 78 ve 79. maddeleri ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 78 ve 79. maddeleri ile 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununda değişiklik yapılarak; Proje sonrasında enerji tasarruflarının garanti edildiği ve yapılan harcamaların ileride sağlanacak tasarruflarla ödenmesi esasına dayanan sözleşmeler olarak tanımlanan “Enerji performans sözleşmesi” kavramı mevzuata dahil edilmekte, kamu kurum ve kuruluşlarının enerji giderleri ve tüketimlerini düşürmek amacıyla enerji performans sözleşmeleri yapabilmelerine imkan sağlayıcı düzenlemeler yapılmaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında kamu kesiminde enerji performans sözleşmelerine istinaden yapılacak hizmet satın alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun kapsamı dışına çıkartılma nedeni konusunda yöneltilen sorulara tatmin edici cevaplar alınamamıştır. Ayrıca risk paylaşımlı bir finansman modeli ile ilgili olarak

tasarı maddelerinde detaylandırma bulunmadığı, her türlü sorunun çözümünün ikincil mevzuat düzeyinde cevabının aranacağı ifade edilmiştir.

Söz konusu maddenin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununu ilgilendiren bu değişikliğin, enerji performans sözleşmeleri gibi yeni bir kavramı sisteme yerleştirdiği hususu da dikkate alınarak, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.21 Tasarının 81. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 81. maddesi;

“MADDE 81- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Nispi ödeme, ihracat işlemleri üzerinden FOB bedelin binde birine kadar tahsil edilir. Hizmet ihracatında nispi ödeme tahsil edilmez. Giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde ellisinden fazla olamaz. Hizmet sektörü için giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarı ile bu tutarın beş katı arasında belirlenen tutarda tahsil edilir. Giriş aidatının alındığı yıl ayrıca yıllık aidat alınmaz.”

hükümünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, 5910 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan asgari nispi ödeme oranının kaldırılması; hizmet ihracatının tevsiki ve tespitinde karşılaşılan zorluklar nedeniyle hizmet ihracatında nispi ödemenin tahsil edilmeyeceğinin belirtilmesi ve hizmet sektöründe giriş ve yıllık aidat belirlenebilmesi amaçlanmaktadır.”

şeklinde açıklama yer almaktadır.

Maddedeki hüküm ile; ihracatçı birliklerinin gelirleri kapsamında alınan asgari nispi ödeme oranının kaldırılmakta, hizmet sektöründe giriş ve yıllık aidat belirlenmesi ve hizmet ihracatında nispi ödemenin tahsil edilmemesi sağlanmaktadır.

Maddenin görüşülmesi sırasında ihracat işlemleri üzerinden FOB bedelin binde birine kadar tahsil edilecek olan nispi ödemenin tamamen kaldırılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

3.22 Tasarının 84. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 84. maddesi;

“MADDE 84- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanuna 29 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 29/A maddesi eklenmiştir.

“Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu

MADDE 29/A- (1) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, bu hak ve lisansları ile yayınlarını bu Kanun ve 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak internet ortamından da sunabilirler. Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini sadece internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılar Üst Kuruldan yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecileri de Üst Kuruldan yayın iletim yetkisi almak zorundadır.

(2) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletiliğinin Üst Kurulca tespiti halinde Üst Kurulun talebi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından internet ortamındaki söz konusu yayınlara ilişkin olarak içeriğinin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu karar, 5651 sayılı Kanun uyarınca gereği yapılmak üzere Erişim Sağlayıcılar Birliğine gönderilir. Sulh ceza hâkimi, Üst Kurulun talebini en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(3) İçerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu Üst Kurulun görev alanına ilişkin uluslararası anlaşmalar ve bu Kanun hükümlerine aykırı yayın yaptığı Üst Kurulca tespit edilen bir başka ülkenin yargı yetkisi altındaki medya hizmet sağlayıcılarının veya platform işletmecilerinin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletimi ile internet ortamından Türkçe olarak Türkiye'ye yönelik yayın yapan veya yayın dili Türkçe olmamakla birlikte Türkiye'ye yönelik ticari iletişim yayınlarına yer veren yayın kuruluşlarının yayın hizmetleri hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır. Bu kuruluşların internet ortamındaki yayınlarına devam edebilmeleri için Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yargı yetkisi altındaki diğer kuruluşlar gibi Üst Kuruldan yayın lisansı, bu kapsamdaki platform işletmecilerinin de yayın iletim yetkisi alması zorunludur.

*(4) İnternet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi verilmesine, söz konusu yayınların denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin **usul ve esaslar**, Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bu maddenin yürürlüğe*

girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde müştereken çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.”

hükmünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Bilişim sektöründe meydana gelen teknolojik gelişmeler ile genişband internet hizmetlerinin kullanımının yaygınlaşması nedeniyle, radyo ve televizyon yayınları internet ortamına yönelmeye başlamıştır. İnternet ortamından yayınlanmak üzere, özel içerikler de sıklıkla üretilir olmuştur. Karasal, uydu ve kablo ortamından lisanslı olarak yayın yapan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar yayınlarını aynı zamanda internet üzerinden de sunmaya başlamışlardır. Bunun yanında, Radyo ve Televizyon (üst Kurulundan lisansı bulunmayan pek çok kuruluş da kayıtsız olarak internet üzerinden radyo ve televizyon içeriklerini yayınlamaya başlamıştır.

Söz konusu yayınları internet üzerinden ileten platformlar, iletim yönünden Bilgi Teknolojileri ve iletişim Kurumunca yetkilendirilmedikleri gibi, Üst Kurul tarafından da yayın iletim yetkisi ile yetkilendirilmemiştir. İnternet üzerinden radyo ve televizyon yayınlarını sunan kuruluşlar da Üst Kurul tarafından herhangi bir şekilde lisanslandırılmamıştır. Dolayısıyla, söz konusu kuruluşlar, yayın içerik denetiminden kaçındıkları gibi, gerek yurtiçinden çoğunlukla da yurtdışından söz konusu yayınlar nedeniyle elde ettikleri gelirler nedeniyle vergi ve benzeri mali yükümlülüklerden de kaçınmaktadırlar. Belirtilen gerekçelerle, sabit ve mobil internet altyapıları üzerinden sunulan radyo ve televizyonlar içeriklerinin de denetlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Madde ile, (Üst Kurul kayıtlarında yayıncı olarak gözüken kuruluşların, eş zamanlı olup olmadığına bakılmaksızın, herhangi bir ilave külfete de girmeksizin yayınlarını isterlerse kendilerine ait internet sitelerinden sunabilecekleri hususu açıkça düzenlenmektedir. Radyo ve televizyon yayınlarını sadece internet üzerinden sunmak isteyen kuruluşlara da sadece bu amaçla lisans alabilme imkanı getirilmektedir. Bu sayede söz konusu yayınlar da karasal, uydu ve kablo ortamından yapılan diğer yayınlar gibi Üst Kurulun içerik denetimine tabi olacaktır. Bunların haricinde, internet üzerinden, radyo ve televizyon yayım yapan, ancak Üst Kurulca yetkilendirilmeyen kuruluşların yayınları ise Üst Kurulun bildiri üzerine sulh ceza hâkimi kararı ile engellenebilecektir. Bu karara karşı, Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilecektir.”

açıklaması yer almaktadır.

Maddede yer alan hüküm ile;

RTÜK tarafından yayıncı olarak kabul edilen kuruluşların yayınlarını isterlerse kendilerine ait internet sitelerinden de sunabilmeleri sağlanmakta,

Sadece internet üzerinden yayın yapan radyo ve televizyonlara da sadece bu amaçla lisans alma zorunluluğunun getirilmekte,

Söz konusu yayınların içerik denetimine tabi tutulmakta,

Ayrıca bunların haricinde İnternet üzerinden, radyo ve televizyon yayını yapan, ancak Üst Kurulca yetkilendirilmeyen kuruluşların yayınlarının ise Üst Kurulun bildiri üzerine sulh ceza hâkimi kararı ile engellenebilmesine olanak tanınmaktadır.

RTÜK Yasasındaki ana düzenleme kamusal tasarrufta, kamusal mülkiyette bulunan yani doğa, hava, gökyüzü, kara, bu alanlarda yapılan iletimlerin, , sınırlı imkânlar içermesi, frekans tahsisinin gerekliliğidir.

İnternet üzerinden yapılan yayınlarda herhangi bir kamusal alan bulunmamakta, kişiler veya şirketler kendilerince ücret ödenerek kiralanmış hat üzerinden yayın yapılmaktadır. Bazı büyük şirketlerin, uluslararası şirketlerin internet üzerinden yaptıkları yayınlarda ortaya çıkan, reklam vb şeylerden kaynaklanan gelirlerinin vergilendirilmesi gerekir. Fakat bu sorunun çözümü internet üzerinden yapılan radyo ve televizyon yayıncılığına lisans alma zorunluluğu getirmek değildir.

İnternetteki yayın içeriklerinin denetimi ile elde edilen gelirlerden vergi alınacağı görüntüsü adı altında, internet üzerinden iletim yapan tüm sosyal medya iletişim mecralarına sansür getirilerek erişimin engellenmesi amaçlanmaktadır. Bu düzenleme Anayasada tanımlanan iletişim ve haberleşme özgürlüğü ihlal etme riski çok yüksek olan bir düzenlemedir. 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun barındırdığı bazı maddeler(8,8/A,9,9/A maddeleri) ve uygulamada RTÜK'ün aşırı yetkilendirilmesi de farklı problemlere neden olabilecektir.

Anayasanın “Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti” başlıklı 26. maddesi;

“Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Madde 26 – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.”

hükmünü taşımaktadır.

Bu hükme göre düşünceyi açıklamada; Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmamaktadır.

Anayasa'nın 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği, bu sınırlamaların Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir.

Çağdaş demokrasiler, temel hak ve özgürlüklerin en geniş ölçüde sağlanıp güvence altına alındığı rejimlerdir. Temel hak ve özgürlükleri büyük ölçüde kısıtlayan ve kullanılamaz hâle getiren sınırlamalar hakkın özüne dokunur. Temel hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamaların yalnız ölçüsü değil, koşulları, nedeni, yöntemi, kısıtlamaya karşı öngörülen kanun yolları gibi güvenceler hep demokratik toplum düzeni kavramı içinde değerlendirilmelidir. Bu nedenle, temel hak ve özgürlükler, istisnai olarak ve ancak özüne dokunmamak koşuluyla demokratik toplum düzeninin gerekleri için zorunlu olduğu ölçüde ve ancak kanunla sınırlandırılabilirler.

Anayasa Mahkemesinin E.2014/149;K.2014/151 sayılı kararında;

Erişimin engellenmesi, Anayasa'nın 22. maddesindeki haberleşme hürriyeti ve 26. maddesindeki düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti ile doğrudan ilgili olup Anayasa'nın 22. maddesinde, "Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir."; "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" başlıklı 26. maddesinde de, "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar.

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir." denilmek suretiyle temel hak ve özgürlükler arasında yer alan ifade özgürlüğü güvence altına alınmıştır.

İfade özgürlüğü, sadece "düşünce ve kanaate sahip olma" özgürlüğünü değil, aynı zamanda sahip olunan "düşünce ve kanaati (görüşü) açıklama ve yayma", buna bağlı olarak "haber veya görüş alma ve verme" özgürlüklerini de kapsamaktadır. Bu çerçevede ifade özgürlüğü bireylerin serbestçe haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine ulaşabilmesi, edindiği düşünce ve kanaatlerden dolayı kınanmaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelir.

İfade özgürlüğünün, toplumsal ve bireysel işlevini yerine getirebilmesi için AIHM'in de ifade özgürlüğüne ilişkin kararlarında sıkça belirttiği gibi, sadece toplumun ve devletin olumlu, doğru ya da zararsız gördüğü "haber" ve "düşüncelerin" değil, devletin veya halkın bir bölümünün olumsuz ya da yanlış bulduğu, onları rahatsız eden haber ve düşüncelerin de serbestçe ifade edilebilmesi ve bireylerin bu ifadeler nedeniyle herhangi bir yaptırıma tabi tutulmayacağından emin olmaları gerekir. İfade özgürlüğü, çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin temeli olup bu özgürlük olmaksızın "demokratik toplumdaki" bahsedilemez.

İnternet, modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından önemli bir değere sahip bulunmaktadır. İnternetin sağladığı zemin, bilgiye ulaşma, kişilerin bilgi ve düşüncelerini açıklama, karşılıklı paylaşma ve yaymaları için vazgeçilmez niteliktedir. Bu nedenle sadece düşünceyi açıklamanın değil, aynı zamanda bilginin elde edilmesi açısından günümüzde en etkili ve yaygın yöntemlerden biri hâline gelen internet konusunda yapılacak düzenleme ve uygulamalarda devletin ve idari makamların çok hassas davranmaları gerektiği açıktır.

Türkiye'de telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin içeriğini kontrol etmekle yükümlü TİB'in oluşturulmasındaki temel amaç, iletişimin izlenmesi ve tespit edilmesi uygulamalarında yetkileri merkezileştirmektir. 5651 sayılı Kanun'a göre TİB, internet içeriğinin izlenmesi/denetlenmesi ile hâkim, mahkeme ve Cumhuriyet savcılar tarafından verilmiş erişim engelleme kararlarının uygulanmasından sorumludur. Ayrıca TİB, Türkiye'de barındırılan belli bazı internet içeriklerine ve 8. maddede sayılan suçlar bağlamında Türkiye dışında barındırılan içeriğe erişimi, bazı suçlar yönünden idari kararlar engelleme yetkisine de sahiptir. TİB'in ayrıca internetteki içerik izleme sistemlerinin yapısı, zamanlaması ve yöntemlerini, filtreleme, engelleme ve izleme için

kullanılacak yazılım ya da donanımın üretimine ilişkin asgari ölçütleri belirleme yetkisi de vardır. Ancak TİB gerek kuruluş mevzuatı gerekse de bu Kanun kapsamında yürüttüğü görevler bakımından ne bir regülasyon otoritesi ne de bir adli ve idari kolluktur.

Demokratik ülkelerde çocuk pornografisi, çocukların cinsel istismarı ve ırkçılık gibi ağır suçlar için konulan "erişimin engellenmesi" tedbiri, yargı kararı ile yargılama sürecinin bir parçası olarak uygulanan zorunlu ve istisnai bir tedbir olarak düzenlenmektedir. 5651 sayılı Kanun'daki erişim engelleme kararları cezai ve idari yaptırım niteliğinde olmayıp tedbir niteliğindedir.....

Anayasa'nın 22. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen durumlarda kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emriyle haberleşmenin engellenebileceği belirtilmektedir. Burada belirtilen yetkili merciin tespitinde yasa koyucunun sınırsız bir yetkiye sahip olmadığı açıktır. Belirlenecek yetkili merciin fıkroda belirtilen sebepler konusunda değerlendirme yapabilecek ve karar alabilecek yetkinliğe sahip olması gerekir.

Haberleşme özgürlüğü ile düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünün kullanılması demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde ve Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen nedenlere bağlı olarak, kanunla, belli koşullara, sınırlamalara bağlanabilir. Ancak, getirilen bu sınırlamalar hakların özüne dokunamaz, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Anayasal açıdan dokunulamayacak özün, her temel hak ve özgürlük açısından farklılık göstermekle birlikte kanunla getirilen sınırlamanın hakkın özüne dokunmadığının kabulü için temel hakların kullanılmasını ciddi surette güçleştirip, amacına ulaşmasına engel olmaması ve etkisini ortadan kaldıracı bir nitelik taşıyamaması gerekir.

Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan ölçülülük ilkesi, amaç ve araç arasında hakkaniyete uygun bir dengenin bulunması gereğini ifade eder. Ölçülülük, aynı zamanda yasal önlemin sınırlama amacına ulaşmaya elverişli olmasını, amaç ve aracın ölçülü bir oranı kapsamasını ve sınırlayıcı önlemin demokratik toplum düzeni bakımından zorunluluk taşımasını da içeren bir ilkedir.

Anayasa'da güvence altına alınan haklara kamu gücü tarafından bir sınırlama (resen erişimin engellenmesi) imkânı getirildiği hâllerde ilgili Kanun'da böyle bir yetkinin kullanılmasına ilişkin kapsam ve usullerin yeterli bir açıklıkla belirtilmesi de gerekmektedir.

Hukukun genel prensibi gereği "hukuken korunması gereken amaçla", bu amacı gerçekleştirmek için kanunda tanımlı "hukuki himaye yönteminin yani aracın" orantılı

olması aranmalıdır. Bir başka deyişle, hakkın kullanılmasında aşırıya kaçma riski olan, bir başkasının hak ve menfaatlerini zedeleme tehlikesi taşıyan hukuki himaye araçlarının amaç-araç dengesi bakımından hukuka uygun olmadığı kabul edilmektedir. Kuralda yer alan "millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi" ibarelerine dayanarak verilmesi öngörülen erişimin engellenmesi tedbiri; "amaç-araç" dengesi bakımından Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde tanımlı olan ifade özgürlüğü, haberleşme hürriyeti, düşünce ve ifadeyi yayma özgürlüğü noktasında bireylere tanınan temel hak ve özgürlüklerini ölçsüzce sınırlandırma tehlikesini taşıyan bir hukuki himaye vasıtasıdır

Erişimin engellenmesinde seçilen araç, hedeflenen gayeyi gerçekleştirmeye elverişli, yani o aracın yardımıyla gerçekleşmesinden korkulan tehlikenin yöneldiği hukuksal değer etkin bir şekilde korunabiliyorsa, isabetli bir araç seçilmiş demektir. Ancak ölçülülük değerlendirmesi için bu yeterli değildir. Elverişli aracın zorunlu olması da şarttır. Eğer bireyin ya da bireylerin hak ve özgürlüklerine daha az zarar verebilecek bir tedbir varsa onunla yetinilmelidir. Bir sitede yer alan sakıncalı içerik nedeniyle şartları oluşmadan öncelikle en ağır yaptırım olan sitenin bütününün erişime engellenmesi ölçülülük ilkesine aykırılık oluşturacaktır."

belirlemelerine yer verilmektedir.

Frekans olmaksızın lisans verilmesi uygulaması gibi bir uygulama yoktur. Tahsis edilecek bir frekans boyutu yok ise, lisans verilme işlemine başka dayanaklar aranılması gerekir. Bu konuda da kriterler yasal olarak tespit edilmemiş ise, o takdirde lisans verme veya vermeme kararlarının kişisel durum incelemesine dönüşme potansiyeli bulunmaktadır. Bu konudaki kriterlerin kanun maddesinde yazılı olması gerekir.

Söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararındaki ifadeler de dikkate alındığı takdirde, tasarının bu maddesi Anayasanın 2,13, 22, ve 26. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır.

Söz konusu maddenin içeriği aslında Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunla ilgili olduğu ve kişisel hakların kullanımı ile ilintili olduğu dikkate alınarak; Anayasa Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarında, tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.23 Tasarının 85, 86 ve 87. maddeleri ile ilgili değerlendirme:

Tasarının görüşülmesi sırasında verilen önergelerle tasarıya eklenen bu maddeler ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda değişiklik yapılarak;

EPIAŞ'ın faaliyet alanının genişlemesine koşul olarak, doğalgaz piyasasında da damga vergisi ve harç istisnası getirilmesi,

Lisanssız yapılabilecek faaliyetlere elektrik depolama ve talep tarafı katılımı kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetlerinin eklenmesi, önlisans sahibi tüzel kişilerin de teşvik kapsamına alınması

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının 85. maddesi;

"MADDE 85- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin on birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun kapsamında organize toptan elektrik piyasalarında ve bu maddenin sekizinci fıkrası kapsamında EPIAŞ'ın faaliyet alanına dahil edilen doğalgaz dahil diğer enerji piyasaları işlemleri ve emisyon ticareti hususunda EPIAŞ ve/veya iştirakleri bünyesinde yapılan işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır"

Tasarının 86. maddesi;

"MADDE 86 - 6446 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"(e) Bakanlığın görüşü alınarak Kurulun belirleyeceği limitler ile usul ve esaslar çerçevesinde elektrik depolama ve talep tarafı katılımı kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetleri"

Tasarının 87. maddesi;

"MADDE 87- 6446 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(5) Birinci fıkrada belirtilen tarihe kadar uygulanmak üzere, önlisans sahibi tüzel kişilerin, önlisansın geçerlilik süresi içerisinde bu önlisans kapsamında kuracağı üretim tesisleriyle ilgili yaptıkları işlemler harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır."

hükümünü içermektedir.

Önerge ile ihdas olunan bu maddelere ilişkin olarak komisyon çalışmaları sırasında, elektrik depolamasında regülasyon, lisans problemlerinin nasıl çözümleneceği ve bu konularda hemen hemen her türlü yetkinin neden Kuruma

bırakıldığı konusunda yönelttiğimiz sorulara hükümet temsilcileri tarafından verilen cevaplar tatminkar bulunmamıştır.

Söz konusu maddenin içeriği Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas alanı dışında olup, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu ilgilendiren bu değişikliklerin, elektrik depolaması konusunda yeni olanakları sisteme yerleştirdiği hususu da dikkate alınarak, tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, tüm sivil toplum örgütlerinin katılımıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra yasalaştırılmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.24 Tasarının 89. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 89. Maddesi;

“MADDE 89- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma hükümlerine göre yürütülen Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı ve Ekleri kapsamındaki nükleer enerji santrali yatırımları, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda nükleer enerji santrali yatırımları için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılır.”

hükmünü içermektedir.

Tasarıda söz konusu maddenin gerekçesi;

“Madde ile, nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması amaçlanmaktadır.”

şeklinde yer almaktadır.

Tasarıda yer alan bu hükümlerle geçmişte yapılan uluslararası anlaşmalara istinaden yürütülen mevcut nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Söz konusu tasarı metninde adı geçen nükleer santral projelerine ilişkin anlaşmalar ve 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da öngörülen teşvik ve destekler konusunda özet bilgi aşağıda verilmektedir.

1-12.05.2010 tarihinde Ankara'da imzalanan 15/7/2010 tarihli ve 6007 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahası'nda Bir Nükleer Güç Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 16/8/2010 tarihli ve HUMŞ/182338 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 27/8/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı 06.10.2010 tarihli resmi gazetede yayımlanmıştır.

Söz konusu anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Rusya Federasyonu Devlet Atom Enerjisi Kuruluşu "Rosatom" arasında imzalanmıştır.

Rus tarafı bu anlaşmaya göre imza tarihinden itibaren 3 ay içerisinde Proje Şirketinin kurulması için gerekli çalışmaları başlatacaktır.

Proje Şirketi, Rus Tarafı'nca yetkilendirilen şirketlerin doğrudan veya dolaylı olarak başlangıçta %100 (yüzde yüz) hisse payına sahip olacak şekilde, Türkiye Cumhuriyeti kanunları ve düzenlemeleri kapsamında anonim şirket şeklinde kurulacaktır. Rus Yetkili Kuruluşları'nın Proje Şirketi'ndeki toplam payları, hiçbir zaman %51'den (yüzde elli birden) az olamayacaktır.

Her bir Güç Ünitesi için ESA³¹'nin (Elektrik Satın Alma Anlaşması) sona ermesini müteakip, ancak her bir Güç Ünitesinin ticari işletmeye girişi tarihinden sonra 15 (on beş) yıldan daha erken olmamak kaydıyla, Proje Şirketi, NGS ömrü boyunca, NGS Ünite 1, Ünite 2, Ünite 3 ve Ünite 4 için, Türk Tarafı'na yıllık bazda Proje Şirketi'nin net kârının % 20'sini verecektir.

TETAŞ, Proje Şirketi'nden, ESA'da belirtildiği şekilde, NGS'de üretilmesi planlanan elektriğin -Ünite 1 ve Ünite 2 için % 70'ine (yüzde yetmiş) ve Ünite 3 ve Ünite

³¹ NGS tarafından üretilen elektriğin alımı ve satışına ilişkin Proje Şirketi ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) arasındaki Anlaşma anlamına gelir

4 için % 30'una (yüzde otuz)- tekabül eden sabit miktarlarını her bir güç ünitesinin ticari işletmeye alınma tarihinden itibaren 15 (on beş) yıl boyunca 12.35 (on iki nokta otuz beş) Amerika Birleşik Devletleri (ABD) senti/kWh ağırlıklı ortalama fiyattan (Katma Değer Vergisi dahil değildir) satın almayı garanti etmiştir.

Anlaşmanın 10.8 maddesi;” Birim fiyat bileşenlerine eskalasyon³² uygulanmaz. ESA dönemi içinde birim fiyatta artış talep edilmez. İşbu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra Türk kanunları ve düzenlemelerindeki değişiklikler nedeniyle ortaya çıkabilecek maliyetlerdeki değişiklikler, ESA'ya göre TETAŞ tarafından satın alınan elektrik yüzdesi ile orantılı olarak TETAŞ'a yansıtılır.” hükmünü içermektedir.

2- Aynı şekilde 22.08.2014 tarihinde Ankara'da , 27.08.2014 tarihinde Tokyo'da imza edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti arasında akdedilen “Türkiye Cumhuriyeti'nde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma” ile “Türkiye Cumhuriyeti'nde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı”nın onaylanması 01.04.2015 tarih ve 6642 sayılı Kanunla uygun bulunmuştur.

Söz konusu işbirliği Zaptı Rusya Federasyonu ile imzalanana görece daha ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Japonya Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanmıştır. Burada kurulacak proje şirketinin de % 51'nin Japon tarafına % 49'unun ise EÜAŞ 'a (veya EÜAŞ konsorsiyumuna ait olması kararlaştırılmıştır.

Bu mutabakat zaptında asıl ilginç olan husus zaptın 16.1 maddesine göre Proje nin 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (tüm ekleri dahil) hükümleri uyarınca tanımlanan 5. Bölge teşvikleri uyarınca tüm teşviklerden yararlanacağı yönündeki düzenlemedir.

Mutabakat zaptının 16.2 maddesi; “Taraflar Fizibilite Çalışması dönemi boyunca Türkiye Cumhuriyetindeki teşvik rejimine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesindeki teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışacaklardır. Taraflar karşılıklı olarak ek teşvikler üzerinde mutabık kalırlarsa Tarife bu doğrultuda düşürülecektir.” Belirlenmesini içermektedir.

3- 10.06.2012 tarih ve 28308 sayılı Resmi Gazetede 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımı Hakkında Karar yayımlanmıştır. Söz konusu karar bilahare 15 kez değişik ek kararlarla değişikliğe uğramıştır.

4- 03.05.2017 tarihli gazete yayımlanan 2017/10111 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile nükleer enerji yatırımları öncelikli yatırım kapsamına alınmış, bu düzenleme ile nükleer enerji yatırımları 5. Bölge teşvikinden yararlanacak hale getirilmiştir.

³² Eskalasyon:İhalelerde sözleşme fiyatının maliyetlerdeki artışa göre güncellenmesi

5-15/06/2012 Tarihli ve 2012/3305 Sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar Uyarınca, Nükleer Santral Yatırımlarının Yararlanabileceği Teşvik Unsurları şunlardır.

Nükleer Enerji Santralleri yatırımları 24.04.2017 tarihli ve 2017/10111 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Öncelikli Yatırım" olarak belirlenmiş ve teşvik kararnamesinde 5.Bölge için öngörülen teşviklerden yararlanması sağlanmıştır.

20.08.2015 tarihli 2015/8050 sayılı kararname ile asgari sabit yatırım tutarı 3 milyar TL üzerinde olan öncelikli yatırımlar "Stratejik Yatırım" olarak kabul edilmiştir.

Bu kapsamda Nükleer Enerji Santrali yatırımı aşağıdaki teşviklerden yararlanabilecektir;

- 1- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- 2- KDV İstisnası ve KDV İadesi (Teşvik Belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithali ve yerli teslimleri ile yazılım ve gayrimaddi hak satış ve kiralamaları KDV'den istisnadır. Ayrıca Nükleer Enerji Santrali yatırımlarına ilişkin bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlanabilecektir.)
- 3- Faiz Desteği (Nükleer Enerji Santrali yatırımları için TL cinsi kredilerde 5 puan, döviz kredilerinde 2 puan devletçe karşılanabilecektir.)
- 4- Sigorta Prim İşveren Hissesi Desteği (İstihdam edilen her bir işçi için sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı 7 yıl süre ile devletçe karşılanacaktır.)
- 5- Sigorta Primi Desteği (Sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı 10 yıl süre ile)
- 6- Kurumlar Vergisi İndirimi (Nükleer Enerji Santrali yatırımlarında Kurumlar Vergisi İndirimi - %90, Yatırıma Katkı Oranı - %50)
- 7- Yatırım Yeri Tahsisi (29.06.2001 tarihli ve 4706 sayılı kanun çerçevesinde Maliye Bakanlığınca yatırım yeri tahsis edilebilmektedir.)
- 8- 22.12.2017 tarihli Resmi Gazete yer alan ve Kasım 2017 ayında teşvik verilen yatırımları gösterir listenin tetkikinde adı geçen Akkuyu Nükleer A.Ş.'ye **76.000.000.000 TL. KDV istisnası, 4.508.259.804 TL. Gümrük Vergisi Muafiyeti** verildiği anlaşılmaktadır.

"Anayasanın Milletlerarası anlaşmaları uygun bulma" başlıklı 90. Maddesi;

“Madde 90 – Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan anlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu anlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir anlaşmaya dayanan uygulama anlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari anlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluğu yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticari veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren anlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü anlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşma hükümleri esas alınır.”

hükmünü taşımaktadır.

Tasarı maddesi; ile tartışmalı olan husus, geçmişte yapılan ve T.B.M.M. tarafından da onaylanmış bulunan uluslararası anlaşmalara istinaden yürütülen mevcut nükleer enerji santrali yatırımları ile ilgili olan düzenleme ve hakların kanunlar hiyerarşisi içerisinde onun altında olan kanun ve kararnamelerle değiştirilip değiştirilemeyeceği konusudur.

Kanunlar hiyerarşisinde Anayasa, uluslararası anlaşmalar, kanunlar, tüzükler, yönetmelikler sıralaması bulunmaktadır. Hatta uluslararası anlaşmaların Anayasa'ya aykırılığının da iddia edilmemesi nedeniyle uluslararası anlaşmalar bu hiyerarşi içerisinde ön sırada yer aldığı söylenebilir. Anayasanın 94. maddesinde; *Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz”.* hükmü yer almaktadır.

Uluslararası hukukta, uluslararası anlaşmalarda, bir konuda herhangi bir hüküm varsa bu hükümler tek başına, tek yanlı olarak ulusal parlamentolarda çıkarılacak yasalara konulacak hükümlerle değiştirilemez. Bunların ilgili taraflar tarafından yapılacak yeni müzakereler neticesinde düzenlenecek ek antlaşma veya mutabakat zabıtlarıyla değiştirilmesi gerekir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti arasında akdedilen "Türkiye Cumhuriyeti'nde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma" eki olan "Türkiye Cumhuriyeti'nde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı"nın 16.1 maddesine göre "Proje 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (tüm ekleri dahil) hükümleri uyarınca tanımlanan 5. Bölge teşvikleri uyarınca tüm teşviklerden yararlanacaktır."

Bu Mutabakat zabtının 16.2 maddesi; "Taraflar Fizibilite Çalışması dönemi boyunca Türkiye Cumhuriyetindeki teşvik rejimine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesindeki teşvik uygulamalarındaki değişiklikleri tartışacaklardır. Taraflar karşılıklı olarak ek teşvikler üzerinde mutabık kalırlarsa Tarife bu doğrultuda düşürülecektir." belirlemesini içermektedir.

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti'nde Akkuyu Sahası'nda Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma"da da projenin finansmanı, faiz desteği gibi konularda belirlemelere yer verilmiştir. Anlaşmanın 10.8 maddesi;" *Birim fiyat bileşenlerine eskalasyon³³ uygulanmaz. ESA dönemi içinde birim fiyatta artış talep edilmez. İşbu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra Türk kanunları ve düzenlemelerindeki değişiklikler nedeniyle ortaya çıkabilecek maliyetteki değişiklikler, ESA'ya göre TETAŞ tarafından satın alınan elektrik yüzdesi ile orantılı olarak TETAŞ'a yansıtılır.*" hükmünü içermektedir.

Söz konusu uluslararası antlaşmalarda nükleer santral projelerinin tarife, teşvik kredi vb gibi konularda önemli belirlemeler var iken, yapılan uluslararası anlaşmalara istinaden yürütülen mevcut nükleer enerji santrali yatırımlarının 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılmasının sağlanması ile ilgili hüküm taşıyan tasarının bu maddesini anlaşmanın koşullarını tek taraflı olarak pazarlık dahi yapmadan değiştirdiği için hem Anayasanın 94. maddesi açısından problemli görüyoruz, hem de Türk tarafının bu projelerle ilgili olarak gelecekteki pazarlık gücünü azaltması bakımından uygun bulmuyoruz.

3.25 Tasarının 94. maddesi ile ilgili değerlendirme:

Tasarının 94. maddesi:

"MADDE 94- 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

³³ Eskalasyon:ihalelerde sözleşme fiyatının maliyetlerdeki artışa göre güncellenmesi

“GEÇİCİ MADDE 15- (1) 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9 uncu maddesi kapsamında 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış olanlar; başvuru tarihinin son günü itibarıyla bu görevlerinden dolayı en az 540 gün sigorta primi ödenmiş olması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmene atanabilmek için aranan özel şartları taşımaları, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmaları ve Kamu Personel Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenen taban puan ve üzerinde puan almış olmaları kaydıyla, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre ek 4 üncü madde uyarınca öğretmen unvanlı vize edilmiş pozisyonlarda sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilir. Bakanlıkça belirlenecek alanlarda olmak üzere bu kapsamda istihdam edilebilecek sözleşmeli öğretmen sayısı 5.000’i geçemez.”

hükümünü içermektedir.

Tasarının bu maddesi ile; 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders karşılığı görev yapmış ücretli öğretmenlerin (5000 adedinin), bazı kriterleri karşılması durumunda sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında hali hazırda 57.000 ek ders karşılığı ücretli öğretmenin görev yaptığı, tasarı maddesiyle bunlardan gerekli şartları taşıyan 5.000 adedinin sözleşmeli öğretmen olarak atamasının yapılacağı anlaşılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı için acil öğretmen gereksiniminin 100.000 adet olduğu dikkate alındığı takdirde, öğretmen açığının bu tip yüzeysel çözümler yerine belli bir insan kaynakları planlaması yapılarak ivedilikle çözümünün gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Tasarının bu maddesinde yer alan düzenlemenin Millî Eğitimde uygulanması gerekli istihdam planı ve uygulanacak politikalar açısından Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

Sonuç olarak 1’nci bölümde açıklanan nedenlerle bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2’nci bölümünde açıklanan nedenlerle “torba kanun” şeklinde hazırlandığı için tasarının bütününe; 3’ncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “Vergi Kanunları İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde

Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Zekeriya Temizel
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul

Musa Çam
İzmir

Lale Karabıyık
Bursa

Utku Çakırözer
Eskişehir

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Kadim Durmaz
Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

1/914 esas numaralı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”na ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

I. Usul Açısından Değerlendirme

Tasarı, yasama literatürüne AKP döneminde giren ve AKP'nin 16 yıllık iktidarı döneminde yasama ciddiyeti ile bağdaşmayan, Plan ve Bütçe Komisyonu'nun ihtisas alanına girmeyen çok sayıda farklı düzenlemeyi içeren bir torba tasarı şeklinde gelmiştir. Tasarıda 35 kanun ve 3 Kanun Hükmünde Kararname olmak üzere toplam 38 farklı düzenlemede değişiklik yapılmaktadır. Her torba yasa uygulamasında komisyonumuzun alanı dışındaki konuların, ilgili komisyona sevk edilerek o komisyonlarda görüşülmesini defalarca dile getirdiğimiz halde, AKP iktidarı birbirinden bağımsız konuları torba yasa ile tek komisyonda görüşme yaklaşımından vazgeçmemektedir. Uygulamada ortaya çıkan sorunlara yasal düzenlemelerin ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi, konunun uzmanlarının görüşü ve önerilerinin alınmaması ve iktidarın anlık ihtiyaçları veya politikalarına göre apar topar çıkan torba yasalar neden olmaktadır. Düzenlemelerin ilgili ihtisas komisyonlarında teknik çalışmalar yapılarak komisyonumuza getirilmemesi, kanun koyucu olarak yapılan yasama faaliyetlerinin ruhuna uygun olmamakla birlikte, yasama organı olarak topluma karşı üstlenilen ağır sorumluluk ile de bağdaşmamaktadır. Daha önce bu şekilde yasa yapma anlayışına dönük komisyon üyesi milletvekillerinin yönelttikleri itirazlara, yapılan düzenlemelerin muhatapı meslek örgütlerinin veya sivil toplum örgütlerinin tepkilerine ve uygulamada ortaya çıkan sorunlara, iktidar partisinin bir daha torba düzenleme yapmayacağına yönelik çeşitli düzeylerde yaptıkları açıklamalara rağmen torba yasa teklifleri getirilmeye devam etmektedir.

Torba tasarıyla Hükümet, kanun yapma tekniğini yeniden tarumar etmektedir. Kanunun nasıl uygulanacağı yönetmelik veya tebliğ ile düzenlenmesi gerekirken, tüm düzenlemeler kanuna eklenmeye çalışmıştır. Söz konusu tasarıda, bazı maddeler birer buçuk sayfada düzenlenmiş olması kanun yapımına aykırıdır.

Öte yandan, 1/914 esas numaralı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmeye başlandığında, bir hafta önce Komisyon'dan çıkan “Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” da Genel Kurul'a gelmiştir. Bu durumda, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi vekillerin hem Komisyon'da hem de Genel Kurul'da çalışması gerekmiştir. Bu ne doğru, ne de verimli bir çalışma biçimidir. Komisyon ve Genel Kurul çalışmalarının, gündemlerine göre uyumlu bir şekilde planlanması ve çalışmaların bu şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Komisyon'da defaten dilegetirdiğimiz bir başka husus, tasarıda düzenleme yapılan maddeler, eğer bağımsız bir kuruluşu ilgilendiriyorsa, bu kurumun başkanının bizzat sunum yapmasıdır. Bu durum, söz konusu tasarıнын 84. maddesi için de geçerli olmuştur. RTÜK'ü alakadar eden düzenlemeyle ilgili RTÜK Başkanı'nın sunum yapması talebimiz maalesef reddedilmiştir.

II. Maddeler Üzerine Değerlendirme

Madde 4:

Düzenleme ile işverenlerin açacakları kreşler için vergi istisnası getirilmektedir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na ve 4857 sayılı Kanun'un 88. maddesine dayanarak çıkartılan “Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım

Yurtlarına Dair Yönetmeliğinin” 13. maddesi ile işverenlere 150’den fazla kadın çalışanı olan İşyerlerinde Kreş ve 100’den fazla kadın çalışanı olan işyerlerinde Emzirme Odası açma zorunluluğu getirmiştir. Fakat düzenlemede “bu hizmetin verilmediği durumlarda” denilerek bu hizmetin verilememesi durumu olağanlaştırılmaktadır. Yönetmeliğe göre işverenler, ayrıca, ortaklaşa oda ve yurt kurabilecekleri gibi, oda ve yurt açma yükümlülüğünü, kamu kurumlarınınca yetkilendirilmiş yurtlarla yapacakları anlaşmalarla da yerine getirebilirler.

Ancak; Kadın Emeği ve İstihdamı Girişimi Türkiye’de işletme büyüklüklerinin KOBİ’ler esas alınarak 50, 100,250 çalışana göre saptanması dolayısıyla SGK tarafından 150 üstü kadın çalışanı bulunan işyeri sayısına ilişkin bir verinin bulunmadığını ortaya koymuştur. ÇSGB 2018 bütçe taslağına göre ise emzirme odası bulundurması gereken 111, çocuk bakım odası bulundurması gereken 95 işyeri bulunmaktadır. 20 işyeri emzirme odası, 41 işyeri çocuk bakım odası bulundurmamaktadır. Türkiye’de işletmelerin çoğu KOBİ olduğu için ve kadın istihdamı oranı çok düşük olduğu için 150 üstü kadın çalışanı bulunan işletme sayısı çok azdır. Dolayısıyla bu düzenleme kadın çalışanların çok az bir kısmını kapsamaktadır.

Bu nedenle sorun doğrudan kadın işçilere yönelik nakit transferleri ile değil kreş hizmeti çeşitlendirilip genişletilerek çözümlenmelidir. Nitekim 64. Hükümetin 2016 Eylem Planı’nda 21 Haziran 2016’ya kadar belediyelere kreş açma zorunluluğu getirileceği duyurulmuş olduğu halde bu yerine getirilmemiştir. Aile Bütünlüğünün Sağlanması Komisyonu Raporuna göre 2013 yılında başlayan boşanma hizmeti aynı yıl tam 12 ilde faaliyete başlamışken, 2013 yılında duyurulan, organize sanayi bölgesi olan 10 ilde kreş açılması projesinin hala hayata geçirilmemiş olması kadınların ne şiddet, ne çocuk bakımı sorununun boşanma kadar ciddiye alınmadığını göstermektedir.

Kamusal bakım hizmetleri yaygınlaşmadığından kadınlar bakım emeği yükü nedeniyle iş bulamamakta, işyerinde ayrımcılığa ve *mobbing*’e uğramakta, hem işyerinde hem evde yoğun biçimde çalışmak zorunda kalmakta ve doğumdan sonra işe devam etmeleri durumunda kazandıkları ücretlerin büyük bir kısmını bakıcı veya kreşlere ödemek durumunda kalmaktadırlar.

Kreş yardımı ve işverenlere vergi muafiyeti gibi düzenlemeler ise kreşleri piyasalaştırmaktadır. Kreş fiyatları gün geçtikçe artmaktadır. Talebimiz, istihdamdan bağımsız her mahallede ücretsiz ve ulaşılabilir kreşlerin açılmasıdır. Kreşlerin yaygınlaşması sadece çocuğun kreşte geçirdiği zaman boyunca kadınlara ve çocuklara fayda sağlamayacak; aynı zamanda çocuğun temiz biçimde evine dönmesini de sağlayarak kadının bakım emeğini azaltacak, kadınların iş yaşamına katılımını artıracaktır. Bakım hizmetlerinin kamulaşmasının kadınların ve erkeklerin kendilerine ayırdıkları zamanı eşitlemek namına önemi büyüktür. Her mahalleye erişilebilir, ücretsiz mahalle kreşleri açılmalıdır. Türkiye’de çocuk bakım hizmetleri ve daha genel anlamda erken çocukluk hizmetlerine erişimin, ekonomik, sosyal ve bölgeler arası eşitsizlikler ile derin bağı göz önüne alındığında, mahalleler bazında ücretsiz kreşlerin yaygınlaştırılması, halihazırda bu hizmetlere erişimi olmayan kesimlerin hizmete erişimini kolaylaştıracak ve böylelikle çocuk hizmetleri konusunda toplumsal eşitliğin sağlanması açısından sınırlı ama önemli bir katkı sağlayacaktır. Kreş talebinin kadın erkek eşitliğine katkı sunması için cinsiyetçi işbölümünü aşındırmaya yönelik diğer politikalarla birlikte ele alınmalıdır. Kreş, istihdamdan bağımsızlaştırılmalıdır. Ev dışında ücret karşılığı

çalışmayan tam zamanlı ev kadınlarının (evli ya da yalnız anne) da kreş hakkı olmalıdır. Dışarıda çalışmayan kadınların annelik rollerinin sabitlenmemesi için bu elzendir.

Madde 5,7:

Düzenleme tazminatlara gelir vergisi uygulanmasını öngörmektedir. Fakat tazminat, esasında bir gelir değil, karşı tarafa (işverene) yüklenen bir cezai sorumluluktur. O yüzden de tazminatın gelir vergisinden istisna edilmesi gerekir.

Madde 6:

Alt gelir grubundakilerin, gelir vergisi diliminin değişmemesi için yapılan bir düzenlemedir fakat bu sorun, yine de kalıcı bir şekilde çözülmemektedir. Asgari ücretin yıllık olan matrahının ilk basamak olarak, onun hemen üzerinde belirlenmesi şeklinde bir düzenlemenin daha doğru olacağı kanaatindeyiz. Her yıl basamaklar ayarlanırken, asgari ücretin aşağı yukarı ulaşacağı rakama göre ayarlanması ve ilk basamağın her zaman asgari ücret noktasında bırakılması esas olmalıdır.

Bu noktada bir gelir vergisi reformuna ihtiyaç olduğunu söylemek gerekir. 120 bin lira geliri olan ile 120 milyon lira geliri olan aynı vergi oranıyla vergilendirildiği için gini kat sayımız hep kötüye gitmektedir ve gitmeye de devam edecektir. Asgari ücretliyi, dar gelirliyi koruyacak, gini kat sayımızı iyileştirecek bir düzenleme gerekmektedir. Bu anlamda, kayıpların giderilmesi için yüzde 40 veya 45 gibi yeni bir basamak ihdas edilebilir, böylece çok yüksek gelirli vergilendirilmiş olur. Hem gini kat sayısı iyileştirilmiş hem de ödeme gücü ilkesi göz önünde bulundurularak vergi adaleti sağlanmış olacaktır.

Madde 8:

Vergi bilgilerinin üçüncü şahıslarla paylaşılmasını engelleyen vergi mahremiyetini ortadan kaldıran bir düzenlemedir. Şirketlerin, derneklerin, sendikaların vb. kurumların bilgileri bu yasayla paylaşılabilir olacaktır. Düzenlemede hiçbir sınırlayıcılık yoktur. Her maddede olduğu gibi burada da Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır. Fakat bu bilgilerin hangi usul ve esaslara göre, kimlerle ne şekilde paylaşılacağına yasada belirtilmesi gerekmektedir.

Madde 11:

Sermayenin kur farkı üzerinden elde ettiği kazancı vergi dışı bırakan bir düzenleme, esas sermayeden gelen vergiler kısılması anlamına gelmektedir. Aynı tasarıda yer alan başka düzenlemelerde ÖTV'nin vergi tabanı genişletilirken, bu düzenleme ile yeniden sermayeye bir istisna sağlanması doğru olmayacaktır.

Madde 14:

Vergi Usul Kanunu kapsamında kesilen usulsüzlük cezalarında, pişmanlık halinde eskiden 1/3 oranında yapılan indirim, ½'ye yükseltilmektedir. Fakat vergi aşlına bağlı olarak kesilen cezadan indirim yapmak doğru olmayacaktır. Yasal süreçte beyanname vermeyenlere, zamanını kaçıranlara ½ indirim uygulanabilir fakat vergi kaçırana uygulanmaması gereken bir indirimdir. Bu düzenleme, vergi kaçırma suçu sabit olan birine de indirim uygulanmasının önünü açmaktadır.

Madde 16:

Teşvikli yatırımlarda, Ar-Ge yatırımlarında “faydalı ömür süresinin” yarısına kadar düşürülmesini öngören bu düzenleme, geliri, vergi matrahını azaltmak anlamına gelmektedir. Bu da, tasarıdaki birçok madde gibi yine sadece sermaye kesimi düşünülerek düzenlenmiş bir maddedir.

Madde 17-21:

Düzenlemeler ile Motorlu Taşıtlar Vergisi'nin kapsamı genişletilmekte, elektrikli araçlar da MTV kapsamına alınmaktadır. Alınması öngörülen %25 vergi, motorlu taşıt kullanımı henüz yaygınlaşmamışken, yenilenebilir enerji kullanımını teşvik etmekten uzak bir düzenlemedir. Üstelik aynı tasarınnın 3. maddesinde yenilenebilir enerji kaynaklarının üretiminin teşviki ile ilgili bir düzenleme bulunmaktayken, söz konusu bu düzenleme yenilenebilir enerjiye yaklaşımda çelişkiler ortaya koymaktadır.

Madde 23:

AYİM'nin “tarafsız ve bağımsız olmadığı gerekçesiyle”, AİHM'de görülen davalarda, bu dosyaların başvuru sahiplerine, “yargılanmanın yenilenmesi” talebiyle Ankara'daki idare mahkemelerinin kapısını açmaktadır. Komisyon görüşmelerinde Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı Daire Başkanı Ahmet Metin Gökler, “Biz bu düzenlemeyle yaklaşık 280 başvuruda Hazine'den 400 bin Euro ödemenin önüne geçeceğimiz gibi ayrıca ülkemizin uluslararası arenadaki karnesini yani ihlal sayısının azaltılmasını da amaçlamaktayız.” açıklamasıyla esasen başka bir gerçekliği gözler önüne sermiştir.

AİHM'e yapılan başvurular neticesinde, Türkiye 2002-2017 yılları arasında hak ihlalleri nedeniyle yaklaşık 247 milyon 500 bin lira tazminat ödemiştir. Türkiye, son üç yıllık raporlarda ise en çok hak ihlali yapılan ilk beş ülke arasındadır. Adalet Bakanlığı verilerine göre, 2012-2016 döneminde AİHM'den 485 ihlal kararı çıkmıştır. Dünya Adalet Projesi'nin (WJP) yayınladığı 2017 Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye 113 ülke arasında 99. sıradan 101. sıraya gerilemiştir.

Hak ihlallerinin bütçeyi ilgilendiren kısmı düşünülerek böyle bir düzenleme yapılmış olsa dahi, esas olan Türkiye'yi OHAL şartlarıyla yönetilmeyen bir hukuk devleti statüsüne çıkarmaktır.

Madde 29:

Organize sanayi bölgelerinde oluşturulacak iktisadi işletmeler, elektrik, altyapı vb. yatırımları yapıldığında KDV'den müstesna edileceklerdir. Önerimiz, bu istisnanın nasıl kullanılacağı konusunda bir denetim mekanizması oluşturulmasıdır.

Madde 31:

Düzenleme ile Ar-Ge ve sanayi yatırımları yükseltilmeye çalışılmaktadır fakat bu yalnızca teşviklerle ve vergi istisnaları ile olmayacaktır. Hem sanayiciler için gereğinden çok vergi istisnası zaten mevcuttur, hem de Ar-Ge'lerin ne kadar ve kim tarafından denetlendiği meçhuldür. Ar-Ge'lerin kurumsal ve kamusal denetim süreçlerinden geçirilmesi gerekmektedir.

MADDE 33:

Bu madde ile kaçak madenciliğin önüne geçilmek istense de esasen madencilik alanında köklü bir düzenleme getirilmemektedir. Madencilik sektöründe işçi cinayetleri ve iş kazalarının en önemli sebebi *rödovans* sistemidir. Bu madde ise *rödovans* sistemini veri olarak kabul etmektedir. 301 maden işçisinin Soma'da, 18 işçinin ise Ermenek'te hayatını kaybetmesine neden olan bu sistem değişmedikçe, madencilik sektöründe işçi cinayetlerinin önüne geçmek mümkün olmayacaktır. Şırnak'ta yaşanan maden kazasında 8 işçi hayatını kaybetmiş ancak o madenin ruhsatlı olup olmadığı, denetlenip denetlenmediği kamuoyuna yetkililer tarafından açıklanmamıştır. Kaçak madenciliği engellemeyi amaçlayan bu madde, maden işçisinin güvenliğini sağlamaya yaramayacaktır.

MADDE 34:

33. maddede olduğu gibi bu maddede de *rödovans* sistemi veri kabul edilmiştir. Bu maddede madencilik sektöründe faaliyet gösteren sermaye sahiplerinin maliyet artışlarından kaynaklı zararlarının giderilmesi hedeflenmektedir. Bu maddede de esasen kanun koyucu sektörde çalışan işçilerin ücretlerini iyileştirmek ya da güvenliklerini ilgilendiren önlemler almak yerine sermaye sahiplerinin maddi kayıplarını telafi etme yolu seçilmiştir.

MADDE 35:

Anayasa'nın 161'inci maddesinde öngörülen bütçenin hazırlanması ve uygulanması ilkeleri ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda düzenlenen bütçenin genelliği ve ademitahsis ilkeleriyle çelişmektedir. Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen, hukuk devletinin bir gereği olan kanunilik ilkesine de aykırılık oluşturmaktadır. Bütçenin genelliği ilkesi kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanarak, kamu hizmetlerinde öncelik sırasına göre kamu gideri olarak harcanmasını düzenlemektedir. Madde, bu düzenlemeyle net olarak çelişmektedir. Bütçe kapsamında yapılması gereken işlemlerin kayıt altına alınması ve ilgili oldukları hesaplar dışında hesaplara kaydedilmemeleri bütçede açıklık ve alenilik ilkesi olarak adlandırılır. Bütçenin birliği ve genelliği ilkeleri ihlal edilerek bütçenin temel gelirlerinden olan gelir vergisi kesintilerinin bütçenin gelir ve harcamalarıyla ilgilendirilmeksizin ret ve iade edilmesi devletin bütçe birliği ilkesine aykırıdır. Amaç amatör kulüpleri desteklemekse bunun Gençlik Spor Bakanlığı'nın bütçesinde gösterilmesi, böylece denetlenebilir olması sağlanmalıdır.

Çıkış noktası halkın oyunu olan futbol, zaman içinde kabuk değiştirmeye başlamış ve günümüzde endüstriyel futbol adı altında bir iş organizasyonuna dönüşmüştür. Futbol artık çok yönlü bir sektör, taraftar da müşteri olarak görülmektedir. *"Futbolun bünyesinde taşıdığı mitik, dinsel, sınıfsal özelliklerin yanı sıra sembolik değerlerle kurmuş olduğu bağlantı bu oyunun önemini daha da arttırmıştır. Futbolun 1980'li yıllarda ön plana geçmesinde dünyada yaşanan ekonomik gelişmelerle, bu gelişmeleri sağlayan ideolojik yapı ile futbol arasındaki birliktelik etkili olmuştur. 1980'lerde tüm dünyada yaşanan liberal dalga, futbolu da etkilemiş ve futbolun metalaşma sürecinin hızlanmasını sağlamıştır. Kültürel olanın ekonomik olandan ayrı tutulmadığı bu yeni dönemde kültür sanayileri (kitle iletişim araçları, turizm, boş zaman faaliyetleri, spor) ekonomi açısından vazgeçilmez faaliyetlere dönüşmüşlerdir. Tüketim ideolojisi ve yaşam tarzının kitlelere benimsetilmesinde kitleleri etkileme gücü hayli yüksek olan futboldan yararlanılmıştır. Bu yeni dönemde devletin piyasaya müdahalesini öngören ulusal kalkınma planları-politikaları ile ulusal düzeydeki rekabetin yerini serbest piyasa*

ekonomisi ve uluslararası rekabet almıştır. Neo Liberalizm ve serbest pazar kriterlerinin (rekabet, üreticilik, serbest değişim, verimlilik) geçerli olduğu bir ekonomi politikası anlayışı tüm dünyada uygulanmaya başlanmıştır” (İletişim Dergisi, Kış Bahar 2008, Sayı 26/Ahmet Talimciler)

Dolayısıyla bu madde endüstriyel futbolu ön plana çıkarmakta, amatör takımlarla ilgili bir master plandan yoksun bir yaklaşımı ifade etmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı amatör takımların sorunlarını çözmek amacıyla sektördeki tüm bileşenlerle toplantılar yapmalı ve bunun için uzun vadeli bir planlamaya gitmelidir.

MADDE 36:

Bu maddede “engelli ve yaşlıların topluma uyumu” ifadesinin “toplumun engelli ve yaşlılara uyumu” şeklinde düzeltilmesi gerekir. Çünkü engelli ve yaşlıların sorunları ancak kamusal bir yaklaşımla çözülebilir. Maddede “engelli ve yaşlı hizmetleri genel müdürlüğü tarafından hazırlanan veya hazırlatılan projeler” denmesine rağmen müdürlüğün kendi sitesinde uygulanan projeleri görünmemektedir. Yaşlı destek programı için açılan projelerin hükümete yakın örgütlere verildiği, o örgütlere para aktarma aracı olarak kullanıldığı basında sıkça yer almıştır. Bu projelerin şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir. Anayasa’da açıkça yer aldığı gibi sosyal devlet olmanın gereklerinden biri olarak söz konusu müdürlüğün bu alanda bizzat uygulayıcı bir rol üstlenmesi gerekmektedir. Sadece fon dağıtan bir örgüt değil aynı zamanda konuyla ilgili uzun vadeli programlar geliştiren bir yapı kurulması gerekmektedir.

MADDE 37:

Terörle Mücadele Kanunu bir olağanüstü yasa olarak halen durmaktadır. Bu yasa esasen Hükümet’in güvenlikçi yaklaşımının bir eseri olarak tüm toplumsal muhalefetin üzerinde Demokles’in kılıcı gibi sallanmaktadır. Özellikle 15 Temmuz sonrasında ilan edilen OHAL’le birlikte düşünüldüğünde tüm toplumu baskı altına alan en önemli hukuki dayanaklardan biri olarak görülmektedir. Bu kanunun kaldırılması bunun yerine demokrasi ve özgürlük alanını genişleten düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Özellikle “Kürt sorunu”nda barışçıl bir sürece dönülerek insani kayıpların önüne geçilmelidir. Şu anda TMK’ya dayanılarak birçok insan cezaevine konmuş esasen basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilecek birçok “suç” terörle mücadele yasası yüzünden ağır yaptırımlarla karşı karşıya bırakılmaktadır. Bir olağanüstü yönetme şekli olan bu kanun aynı zamanda hukuk literatüründe çokça kullanılan “düşman ceza hukuku”nun da en tipik örneğidir. Hükümete göre makbul vatandaşlar için uygulanan hukuk kuralları ayrı makbul olmayan vatandaşlara uygulanan hukuk ayrıdır. Bu hukukun en önemli dayanağı da terörle mücadele yasasıdır.

MADDE 38-41:

Özelleştirmeye ilişkin yasal düzenlemelerin ilki 1984 yılında çıkarılan ve toplam 6 maddeden oluşan 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun’dur. Bu kanunla, özelleştirme uygulamalarına geniş bir hareket alanı belirlemiş ve özelleştirmenin kurumsal mekanizması oluşturulmuştur. “Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Kurulu”, “Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi” ve “Kamu Ortaklığı Fonu” gibi yapılar bu

kanunla kurulmuş ve “gelir ortaklığı senedi”, “hisse senedi” ve “işletme hakkı devri” gibi özelleştirme yöntemleri tanımlanmıştır. düzenleme yapılması gereği ortaya çıkmış ve bu doğrultuda 1994 yılında çıkarılan 3987 sayılı Yetki Yasası ile hükümete üç ay süre ile özelleştirme konusunda KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu kararname Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ancak gerekçeli karar Resmi Gazete’de yayımlanmadığından iptal kararı geçerlilik kazanmamıştır.

2983 sayılı Kanun, 1994 yılında çıkarılan 530 sayılı KHK ile büyük ölçüde değiştirilmiş ve özelleştir- menin kurumsal yapısı yeniden düzenlenerek Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulu ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme Yüksek Kurulu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığına dönüştürülmüştür. Ayrıca Kamu Ortaklığı Fonu yanında Özelleştirme Fonu kurulmuştur ve Kamu Ortaklığı Fonu ile ilgili görev ve yetkiler de Hazine Müsteşarlığı ile ilişkilendirilmiştir.

Özünde Türkiye, çoğu son 10 yılda olmak üzere satılması mümkün kamu varlıklarının çoğunu satmış durumdadır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı verilerine göre, 267 kuruluşta hisse senedi veya varlık satış/devir işlemi yapıldı ve bu kuruluşların 257’sinde hiç kamu payı kalmadı. 1986 yılından Temmuz 2016 tarihine kadar 30 yılda gerçekleştirilen özelleştirmeden sağlanan gelir, 68 milyar ABD doları olduğu düşünülmektedir ki bunun 60-62 milyar dolarlık kısmı AKP dönemlerinde gerçekleşmiştir. Öte yandan Özelleştirme Fonu’ndan Hazine’ye 1995 yılından Temmuz 2016’ya kadar aktarılan tutar ise 45,1 milyar ABD dolarıdır.

Özelleştirme gelirleri AK Parti iktidarında ciddi artış göstermiştir. 1986-2002 döneminde toplam 8 milyar Dolar özelleştirme geliri elde edilirken, 2003-2015 döneminde bu tutar 61,8 milyar Dolar’a erişmiştir. Cumhuriyet tarihi boyunca elde edilen özelleştirme gelirlerinin yüzde 90’ı AK Parti döneminde elde edilmiştir.

AKP hükümetlerinin iş başında olduğu son 15 yılda 125 büyük özelleştirme yapıldı. Diğer küçük özelleştirmelerle birlikte toplam 62 milyar dolar gelir elde edildi.

Ayrıca özelleştirmeden elde edilen gelirin ÖİB verilerine göre, yüzde 60’ı Hazine’ye aktarıldı ve kamu açıklarının daraltılmasında kullanıldı. Diğer yüzde 40’lık kısım ise sistemin faiz giderlerine, borç taksitlerine (IMF’ye olan 23,5 milyar dolar da dâhil), ÖİB bürokrasisine ağırlıklıla harcandı.

Özelleştirmelerin yüzde 39’unun geniş anlamda sanayi KİT’lerinin satışından elde edilmiştir. İmalat sanayiinde faaliyet gösteren KİT’ler, enerji üreticisi KİT’ler ve madencilik sektöründeki kamu işletmelerinin satışından elde edilen gelirler 25 milyar doları geçti.

Özelleştirmelerle ilgili ikinci hukuki düzenleme 1984’te çıkarılan 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin (KHK) 38’inci maddesi ile yapılmış ve böylece daha önce Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Kurulu’na verilen özelleştirme karar yetkisi Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu’na verilmiştir.

Yine 1984 yılında çıkarılan 3092 sayılı Çay Kanunu ile çay tarımı, üretimi, işlenmesi ve satışı serbest bırakılmış, 3096 sayılı Kanun ile de, özel sektöre elektrik üretimi ve dağıtım hakkı tanınmıştır.

Bu düzenlemeler, kamu tekelindeki ekonomik faaliyet alanlarını özel sektörün girişine açan hükümleri içermesi bakımından daha sonraki özelleştirme düzenleme ve uygulamalarının temel yasal dayanağı haline gelecektir.

1990 yılında 414 sayılı KHK ile Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi'nin Kamu Ortaklığı İdaresine dönüştürülmüş ve özelleştirme ve Kamu Ortaklığı Fonu ile ilgili görev ve yetkileri Kamu Ortaklığı İdaresi'ne devredilmiştir.

Zaman içinde yapılan diğer bazı mevzuat değişiklikleri ve yasal düzenlemelerin yasal boşluğu dol- duramaması ve Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararları nedeniyle sadece özelleştirmelerle ilgili düzenlemeleri kapsayan ve iptal gerekçelerini dikkate alan bir Özelleştirme gelirlerinde en büyük pay sahibi sanayi kuruluşları, EÜAŞ, Tüpraş, Erdemir, Tekel ve Petkim olmuştur. 25 milyar doları aşan değerinde KİT sanayi kuruluşunun satışının yanı sıra, sayıları 100'ü aşan irili ufaklı ve Anadolu'nun özellikle az gelişmiş illerine dağılmış kamu işletmesi de kapatılarak KİT'lerin tasfiye süreci sürdürülmüştür.

OVP'de, özelleştirmeden merkezi bütçeye kaynak akışının son yıllarda azaldığı ifade edilmiştir. Bu akış, 2015'te 4,3 milyar dolar iken 2016 için 3,5 milyar dolar tahmin edilmiştir; 2017 yılı için nereden geleceği anlaşılamayan bir artış söz konusu olmuş ve 5,3 milyar dolarlık bir gelir hesaplanmıştır. Son dönemde TTK, TKİ, Şeker Fabrikaları, kamu taşınmazlarının özelleştirilmesinin gündeme geldiğini bu noktada anımsatmak gerekir. Burada bir başka sorun bu gelir bütçeye mi eklenecektir yoksa TVF'ye mi aktarılacaktır.

Nereden gelecek bu gelir sorusuna bir yanıt da Bakan'dan gelmiştir. Maliye Bakanı Naci Ağbal, özelleştirilmesi planlanan pek çok kuruluşun Varlık Fonu'na devredilmesinin ardından, özelleştirme konusunda yeni projeler geliştireceklerini açıkladı. Şeker fabrikaları gibi devletin elinde kalan son varlıkların da özelleştirileceğini açıklayan Ağbal, bu kapsamda, bazı illerde belediyeler tarafından verilen elektronik trafik denetimi işinin, ülke genelinde ya da bölgesel olarak özel sektör tarafından yapılabileceğini söyledi. Ağbal, Özelleştirme İdaresinden devredilen kurumlara karşın, ciddi gayrimenkuller ile Şeker fabrikalarının özelleştirileceğini de söyledi.

Bunların yanı sıra kimi gerçekleri de anımsamak gerekir. Örneğin bankalar dışında reel sektörün karlılık oranları düştü. Referandum sırasında popülist politikalar sonucu tüketim arttı. Üretimde ve tüketimde vergi kapasitesinin sınırına gelindi. İç ve dış sorunlar nedeni ile yatırım yapmanın riski arttı. AKP'nin temel ekonomi dinamiklerinden olan inşaat sektörü açısından TOKİ, bol miktarda kamu arazisinde konut yaptırdı. Konut arzı arttı. Konut fazlası oluştu. Konut satışları doyma noktasına ulaştı ve son yıllarda konut satışları da düştü.

2002-2017 yılları arasında özelleştirilen KİT'lerin sayısı soru önergesine verilen yanıt ile ortaya çıktı. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın verilerinden derlenen bilgilere dayanarak verilen yanıtta, 18 Kasım 2002 ile 25 Temmuz 2017 tarihleri arasında özelleştirilen kamu varlıklarının sayısı ve satış bedeli açıklandı. Ağbal'ın verdiği yanıtta, özelleştirmeden söz konusu dönemde 59 milyar 558 milyon 225 bin Dolar gelir elde edildiği belirtildi.

Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın verilerinden aktardığı bilgiye göre 15 yıllık AKP iktidarı döneminde sayılan kamu varlıkları şöyle:

- 94 kuruluşta bulunan kamu payları blok satış, halka arz ve İMKB'de hisse satışı yoluyla...

- 10 liman, 81 Elektrik Santrali, 40 Tesis/İşletme, 3 bin 483 taşınmaz, 3 Gemi, 36 Maden Sahası, Araç Muayene Hizmetleri (TÜVTÜRK), Türk Telekom, TEKEL, TÜPRAŞ, ERDEMİR, İSDEMİR, ESGAZ, BURSAGAZ, ETİ A.Ş., Sümer Holding, SEKA, Divriği ve Hekimhan Demir Madenleri, İskenderun İsdemir, Ereğli Erdemir Limanları, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (Tasfiye Edilerek İl Özel İdarelerine Devredildi), Amasya, Kütahya, Adapazarı Şeker Fabrikaları, Çayeli Bakır İşletmesi. A.Ş.

-K.B.I. A.Ş. Samsun ve Murgul İşletmeleri ile Giresun'da 2 Maden Ruh- satı İşletme Hakkı Devri, Sinop'ta 1 Maden Ruhsatı İşletme Hakkı Devri, Murgul İşlet. Hidroelektrik Santrali, 188 Arsa, 154 Taşınmaz, 41 Arsa, 89 Adet Lojman, 3 taşınmaz, Seydişehir Eti Alüminyum A.Ş, Oymapınar Barajı, Antalya Limanı, SSK Eczaneleri (Tasfiye Edildi), T.D.İ. Çeşme, Kuşadası, Trabzon, Dikili Limanları, T.D.İ. M/F Ankara Feribotu, Samsun Feribotu, Karadeniz Gemisi, Şehir Hatları Hizmetleri ve gemileri, Turan Emeksiz Yolcu Gemisi, İstanbul'da 21 Taşınmaz ve Samsun'da Eski Acente Binası, Yakıt 2 Gemisi. Samsun'da taşınmaz, Şehir Hatları Çanakkale Hizmetler, Çanakkale'ye ait 9 Gemi, SÜTAŞ, İGSAŞ, KTHY, T.C.D.D. İzmir ve Derince, İskenderun ve Mersin Limanları, Emekli Sandığı'na ait Çelik Palas, Büyük Ankara, Büyük Efes, Kızılay Emek İş Hanı Büyük Tarabya Otel

Özelleştirme Kapsamındaki Kurum, Kuruluş ve KİT'ler: Otoyollar ve köprüler; Doğusan Boru Sanayi; EÜAŞ'a ait üretim santralleri; Hidrojen Peroksit Sanayi; Sümer Holding; Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ; Türkiye Denizcilik İşletmeleri; Türkiye Şeker Fabrikaları; Türk Telekom'daki kalan hisseler özelleştirilmeyi beklemektedir.

Komisyon görüşmeleri sürerken AKP hükümetinin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 14 fabrikasını özelleştirme kararı Resmi Gazete'de ilan edildi. Pancardan elde edilen şeker sektörü 3 milyar doları aşan bir katma değer yaratmaktadır. Türkiye'nin yıllık şeker ihtiyacı yaklaşık 3 milyon ton civarında iken, şeker pancarı fabrikaları yılda yaklaşık 2.3 milyon ton üretim yapabilmektedir.

Özelleştirme kapsamına alınan 14 fabrikada Türkiye Şeker üretiminde toplam çalışanlarının % 55'i istihdam edilmekte; şeker üretiminin % 67'si, melas üretiminin % 64'ü, yaş küspe üretiminin %67'si özelleştirme kapsamına alınan fabrikalarca gerçekleştirilmektedir. Türkiye Şeker fabrikalarının pancar ekimi yaptırdığı alanların % 66'sı, ekim yaptırdığı çiftçilerin ise %71'i bu fabrikalara yönelik üretim faaliyetindedir. Türkiye'de tarımın tasfiye edilmesiyle başlayan hızlı piyasalaşma süreci, her ürünü etkilediği gibi şeker üretimini de etkiledi. Uluslararası Şeker Birliği verilerine göre Türkiye'nin şeker üretimi 2010'dan beri geriliyor. 2010 yılında Dünya piyasası içinde % 1,7'den % 1,3'e geriledi. 2010 yılında 59 bin ton ihraç fazlası veren Türkiye, 2016 yılında ise 40 bin ton şeker ithal etmek zorunda kaldı.

Şeker pancarına uygulanan kota öncesinde 500 bin hektar alan iken şimdi 320 bin hektar alanda pancar üretimi yapılıyor. Üretim, kota öncesi 22 milyon ton iken, şimdi 15 milyon tona düşmüştür.

Türkiye'de 1998 yılında 492 bin aile, şeker pancarı üretirken, 2014 yılında şeker pancarı üreticilerinin sayısı 124 bine düşmüştü. Pancar üreticilerinin % 75'i pancar üretiminden uzaklaştırılmış, 16 yılda 368 bin çiftçi pancar üretiminden kopartılmıştır. Şeker üreticisi sayısı hızla gerilerken, Türkiye'nin kaybı 5,7 milyar Dolardır.

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi sanayide, tarımda ve hayvancılıkta üretimi zayıflatırken, ithalatla birlikte Türkiye'nin dışa bağımlılığını artıracaktır.

Bir yandan şekerpancarı üretimine kota getirilmesi, öte yandan çiftçinin üretimini sürdürmemesi sonucu ortaya çıkacak olan şeker açığı ithalatla kapatılacaktır.

Bu süreçte ucuz üretim yaptığı bahanesiyle nişasta bazlı şekerlere tanınan ayrıcalıklar sürdürülecek. Sanayide kullanılan şekerler tamamen mısırdan elde edilen şekerlere dayandırılacak, Ülkemizde pancar çiftçisinden esirgenen kaynaklar ABD ve Arjantin'in mısır üreticilerine ve çokuluslu tekelere aktarılacaktır.

MADDE 44:

İşçiler için kurulan İşsizlik Sigortası Fonu uygulamada sermaye ve işverenleri teşvik ve yatırım fonu haline gelmiş durumdadır. İşsizlik Fonu şu anda 117 milyar liraya ulaşmış; 2020 yılı sonunda 158 milyar liraya ulaşacağı öngörülmektedir. Şu ana kadar fondan 12 milyar TL GAP; 40 milyar TL kalkınma projeleri için harcanırken fonun esas amacı olan işsiz kalan yurttaşlara aktarılan kaynak 11 milyar TL olmuştur. *2016 yılında Sayıştay raporlarına göre; İşsizlik Sigortası Fonunun faaliyet geliri 23,2 milyar TL, faaliyet gideri ise 13,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yani 10 milyar TL'lik bir fazla oluşmuştur.* 2016 yılı için işsizlik ödeneğinin toplam harcama içindeki oranı %30'dur. Biriken miktar içindeki oran ise yüzde 10'dur. Bu rakamlar dışında kalan dev miktarlar ise sermayedarları finanse etmek için harcanmaktadır.

İşsizlik rakamları bugün açıklandı, bir miktar düşüş var ama hâlâ yüzde 10'un üzerindeyiz. İşsizliği düşürmek için, ekonomiyi canlandırmak için iktidar kısa vadeli bakarak her türlü teşviki vermeye bu ve benzer düzenlemeleri getirmektedir. Ekonomiyi canlandırmanı en önemli yolu toplumsal barışın inşasından geçer. Yatırımcıların ve tüketicilerin güveni bu yoldan geçer. İşsizlik Sigortası'nın kuruluş yasasına göre fonun kullanım amacı işsizliği gidermek ve işsizlere verilecek sosyal yardımları finanse etmek için kurulmuştur. Ancak bugüne kadar etkin bir şekilde, sermayeyi verilen teşvikler ve finansman için kullanılmıştır. Bu maddede de aynı durum söz konusudur.

Maddede yer alan 25 yaş sınırlandırması ise biyolojik bir sınırlandırma olarak kurgulanmıştır. Böylece firmalar 25 yaşın üzerindeki işten çıkararak atlındakileri işe alacaklardır. Bu da işsizliğe çare olarak düşünülen bir tedbirin başka bir yönden işsizliğe sebep olmasını sağlayacaktır. Ayrıca işverenler açısından çeşitli kötüye kullanıma sebep olacaktır.

MADDE 45:

Bu maddeyle zorunlu olarak bireysel emekliliğe dâhil edilenler için öngörülen iki aylık cayma hakkı süresinin altı aya kadar uzatılabilmesinde Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır. İşçilerin cayma hakkını daha uzun sürede kullanabilmeleri ve böylelikle sistemden çıkışların azaltılması amaçlanmaktadır. Bu da Bireysel Emeklilik sisteminin esasen çalışmadığının bir göstergesidir. Zorunlu BES'e dahil edilenlerin cayma oranı yüzde 60'ın üzerindedir. Bu düzenlemeyle bu oran düşürülemeyecektir. Bu uygulama ekonomik sosyal konseylerle, sosyal taraflarla, sendikalarla, işçilerle geniş bir şekilde tartışıp tasarlanması gerekirdi.

MADDE 50:

Dış ticaret ve cari açık açısından en büyük yük olan enerji ithalatı ucuzlatılmaya çalışılmaktadır. Enerjide arz güvenliği açısından yaşanacak problemlerde spot piyasadan enerji alınması ve bunu almaya yetkili 8 firmaya lisans verilmektedir. Bu madde özellikle enerji alımını tam anlamıyla garanti etmeye dönük gibi görünse de bu ihtiyacı tamamen piyasa koşullarına bırakan, rekabeti artıran bir düzenleme içermektedir. Ayrıca stokçuluğun önüne geçebilecek bir önlem de düzenlenmemiştir. Lisans alacak 8 firmanın da hangi şartlara uyacağı belirtilmediğinden, bu firmaların Hükümet'e yakın firmalar olabileceği sorunu akla getirmektedir.

MADDE 52:

Bu düzenlemede arazilerin ranta açık olması riski olacağından emlak vergisi değerinin esas alınması doğru değildir. Amaç tarımı desteklemekse sabit bir rayıç belirlenmelidir.

MADDE 53:

Bu maddede kamu yararına dernekler diye tarif edilen sivil toplum kuruluşlarının belirlenmesinde objektif kriterler yerine siyasal kriterlerin kullanılmış olması riski vardır. AKP hükümeti de kendinden önceki iktidarlar gibi kendisine yakın kuruluşları kamu yararına dernekler ilan etmekten geri durmamıştır.

MADDE 62:

Bu maddedeki en önemli sorun esnek ve güvencesiz çalışmanın önünü açmasıdır.

Madde 63-64:

Maddeler ile 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanunda düzenleme yapılmaktadır. Bilindiği üzere BOREN her ne kadar kamuoyuna farklı lanse edilse de kaynak sıkıntısı çektiği için AR-GE çalışmaları yapamamakta dolayısıyla iş yapamamaktadır. Dolayısıyla kaynağı olmayan bir araştırma enstitüsünün "ölü doğduğunu" kabul edersek düzenleme bu anlamıyla olumlu bir adım olarak düşünülebilir. Fakat daha önce de görüldüğü üzere anlık iyileştirmeler kurumların yapısal sorunlarını gidermemektedir. Dolayısıyla BOREN'in idari, mali, teknik yapısının yeniden ele alındığı kapsamlı bir değişiklik gerekmektedir.

Madde 66:

Madde ile 5307 LPG Piyasası Kanununda düzenleme yapılmakta ve LPG sektöründe faaliyet gösteren yurtiçi Pazar payı %2'nin altında olan küçük ölçekli şirketlerin rekabet gücünü artırmak amacıyla, depolarında asgari 20 günlük yakıt tutma zorunlulukları kaldırılmaktadır. Dağıtım şirketleri arasında rekabetin dengelemesi hedefleniyorsa düzenlemenin kendi içinde barındırdığı tutarsızlığı da gidermek adına bu oranın tamamen kaldırılması ayrıca stok tutma yükümlülüğünün de kaldırılması gerekmektedir.

Madde 67:

Madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda düzenleme yapılmıştır ve 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış gençlerin, sigortalı ise giriş bildirgelerinin çalışılmaya başlanılan tarih itibarıyla verilebilmesi getirilmiştir. Düzenleme bu anlamıyla yani bir aylık sürenin bir güne indirilmesiyle 25 yaşın üstündeki işçiler açısından doğrudan kayıt dışılığı teşvik edecektir. Çünkü Rekabet koşullarının bu kadar zor olduğu bir

Türkiye’de ve dünyada eğer ki siz bir avantaj sunarsanız bazı işletmeler bu avantajı kötüye kullanacaklardır.

Madde 68:

Madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda düzenleme yapılmıştır ve ölüm aylığı alan çocukların hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da ölüm aylığı almaya devam edebilmesi getirilmiştir. Bu hususun işverenler açısından kötüye kullanıldığı ve kayıt dışı istihdamı teşvik ettiği düşünüldüğünde olumlu bir düzenlemedir.

Madde 69:

Madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nda düzenleme yapılmıştır ve ay içerisinde otuz günden az çalıştırılan sigortalıların bildiriminde işverenin beyanının kabul edilerek belge ibraz etme zorunluluğunun kaldırılmıştır. 5510 sayılı yasanın mevcut 86. Maddesinin kayıt dışı istihdamın önüne geçtiğini ancak yapılacak düzenlemenin “kırtasiyeciliği” kaldırmak adına bir geriye gidiş oluşturacağı kanaatindeyiz.

Madde 70:

Yine 5510 sayılı yasada düzenleme yapılmaktadır. 69. maddeye paralel olarak ev hizmetlerinde çalışanların dahil olduğu parça zamanlı çalışan grubuna konut kapıcıları da eklenmiştir. Bu düzenleme nedeniyle konutlar, apartman görevlilerinin sigortalarını 30 gün üzerinden yapmayı reddedebilir. Bu da, apartman görevlilerini esnek çalışmaya zorlayacaktır.

Madde 71, 72:

5510 sayılı yasada yapılan bir başka düzenlemedir. İşverenler düzenli prim ödediklerinde %5 oranında destek alıyorlardı. Fakat bu sınırlı bir uygulamaydı. Şimdi maddede yer alan yerlerde de uygulanarak desteğin kapsamı genişletilmektedir. Ancak düzenlemenin geriye yürütülüyor olması geçmişte var olmayan bir teşvikten kapsama alınan kurumların/birliklerin yararlandırıldığı ve düzenleme ile yasal hale getirildiği düşünülmektedir.

Madde 73:

5510 sayılı yasaya yapılan eklemeye kömür ve linyit madenlerde meydana gelen iş kazalarında ölen sigortalının, eşi; çocuğu yoksa kardeşlerinden birisinin kamu kurumlarında istihdam edilmesi getirilmiştir. Muhakkak bu düzenlemenin iş cinayetlerini teşvik edeceği açıktır. Şöyle ki gerekli önlemleri almayarak iş cinayetine neden olan işveren, yaşamını yitiren işçinin ailesinin şikâyetçi olmaması adına yani “sus payı” olarak bu istihdamı uygulayacak iş cinayetlerinde cezasızlık tavan yapacaktır.

Madde 74, 75:

Yine 5510 sayılı yasaya yapılan eklemeye kendisine gelir veya aylık bağlanan çocukların, hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da gelir ve aylıklarının almaya devam etmeleri ve işverenlerin sigorta primlerinin belli bir kısmının, İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması devam ettirilmektedir. Yani işçiler adına kullanılması beklenen İşsizlik Sigortası Fonu işverenlerin giderlerini sübvansede kullanılmaktadır.

Madde 78, 79:

Maddeler ile 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu’nda düzenlemeler yapılmış ve kamu kurum ve kuruluşlarının enerji giderleri ve tüketimlerini düşürmek üzere enerji performans sözleşmeleri yapabilmelerine imkân verilmiştir. Ancak kamunun bir mal ve hizmet almasının

yöntemi bellidir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'yla ihaleye çıkılır ve 4735 sayılı Kanun'la da sözleşmesi yapılır. Ancak düzenleme söz konusu işlemleri 4734 sayılı yasanın kapsamından ve doğal olarak bütçe disiplininden çıkarma tehlikesi oluşturmaktadır.

Madde 80:

Bu düzenlemeyle, şu an Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde bulunan bazı taşınmazların, hak sahibi olan Süryani cemaatine ait vakıflara iadesi gerçekleşmektedir. Düzenlemenin ilk halinde yalnızca 30 kilise, manastır ve mezarlık vardı, önerge ile bu liste 56'ya tamamlandı. Bu çok önemli ve olumlu bir adımdır. Ancak ilgili vakıfların verdiği listelerde akarlar da mevcuttur. Listenin esası 110 maddeden oluşmaktadır ve bu liste Bakanlığa iletilmiştir. İlerleyen dönemlerde Hükümet'in bu yönde olumlar atarak akarları da vakıflara devretmesi, benzer talepleri olan diğer vakıfların da bu çerçevede değerlendirmesi beklenmektedir.

Madde 84:

Madde ile 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda düzenleme yapılmış ve internet üzerinden yayın faaliyeti yürüten kuruluşların da RTÜK denetimine girmesi hedeflenmiştir.

İnternette yayın yapanların RTÜK'ten lisans almasını ve RTÜK'e bu yayınları denetleme yetkisi verilmesini sağlayan düzenlemenin sansürün internet ortamına da taşıdığı kanaatindeyiz. Burada arzu edilen amacın, dar bir alana hitap etmesine rağmen alternatif medyayı zapturapt altına almak olduğu görülmektedir.

Düzenlemede tanımlar çok eksik kalmıştır. Mesela 'tüm bu işlemler BTK (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu) ve RTÜK tarafından 6 ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenecek' denmektedir. Burada iki olasılık ortaya çıkmaktadır; ya teklif metnini hazırlayanların özensizliği ya da bilinçli olarak ucu açık bırakılması ve bu yolla tedirginlik yaratılmaya çalışılmasıdır. Zira RTÜK'ün yasasında internet denetimi yoktur ancak yasal olarak görevi olmayan bir kuruma bu görev yükleniyor. Şimdiye kadar BTK'nin yaptığı işlem RTÜK'e devredilmektedir.

Ülkeyi yönetenlerin yasaklamalarla, engellemelerle sorunları çözemeyeceklerini fark etmeleri artık elzemedir. Yurttaş bilinci bu açıdan önemlidir. İnternetin televizyondan farkı, izleyicinin burayı bilinçli olarak tercih etmesi olduğu düşünürsek tercih ederek istediği yayına yönelen yurttaşlara getirilen denetimin adı denetim olmaz sansür olur.

Ayrıca internet medyası alanına dair "Görsel İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi", AB'nin bu alana ilişkin elindeki tek araçtır. Türkiye, AB uyum sürecinde, bu alandaki mevzuatını bu direktife uygun hale getirmiş ve 6112 Sayılı Kanun da böyle düzenlenmiştir.

Elbette bu ortamda artan nefret söylemleri ve çocuğun istismarı gibi sorunlar bulunmakla beraber alınacak gibi önlemlerin sansür niteliği taşıyacağı bir başka veridir.

Madde 89:

Madde ile 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna ekleme yapılarak nükleer enerji santrali yatırımlarının "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılması öngörülmüştür.

Düzenleme, Rusya ve Japonya'yla imzalanmış iki uluslararası antlaşmayla yola çıkılan Akkuyu ve Sinop nükleer santrallerini ilgilendirmektedir.

40 milyar dolarlık maliyeti olan iki santrale sağlanan ilave teşvikler, Rusya ve Japonya'ya milyarlarca dolarlık avantaj sağlamaktadır.

Türkiye'nin sağlanan bu yeni avantajlar karşılığında Rusya ve Japonya'dan aldığı taahhüt ise bilinmemektedir. İki santralin üreteceği elektrik yüksek fiyata uzun dönemli alım anlaşmalarına bağlıdır. Ülkemiz ilave teşvik verirken, Rusya ve Japonya'nın bunun karşılığında elektrik fiyatında ne kadar indirim yapacağı belli değildir.

Dünya genelinde, nükleer enerji santralleri kapatılması yönünde güçlü ve aktif bir süreç işlemekteyken, ülkemizde nükleer santrallerin inşasının yeni teşviklerle desteklenmesi manidardır.

Ayrıca Rusya ile 2010 yılında, Japonya ile 2013 yılında imzaladığımız anlaşmalardaki elektriğin ülkemize maliyeti, 2017 yılında ülkemizin yaptığı ihalelerde gördüğümüz gibi, güneş ve rüzgâr enerjisi yatırımlarının çok üzerindedir.

Maddeyi detaylıca ele almak gerekirse halen kamuoyunun gündeminde olan Akkuyu Nükleer Enerji Santrali'nin yapılması için mali destek ve teşvikler düzenlenmektedir.

Ekolojik perspektif bakımından öncelikle nükleer santral gereklilik arz ediyor mu sorusuna yanıt aradığımızda TÜİK verileriyle dahi bunun karşılanmadığını görmekteyiz.

Türkiye'de Ekim ayı sonu itibariyle 82 bin 018 megavat enerji üretim kapasitesi varken, mevcut enerji santraller ortalama bu kapasitenin % 40-50 gibi bir oranda enerji üretmektedirler. Kamu elinde bulunan santraller ya hiç çalışmamakta ya da çok düşük kapasitelerde üretim yaparken özel sektör ise ortalama yüzde 40 üretim gerçekleştirmekteler.

Ayrıca bu santral(ler)in yapımı ve propagandası aşamasında göz ardı edilen bir husus vardır; o da nükleer santral atıkları ve akıbetleridir.

Bu noktada en büyük endişe kaynağımız Türkiye'nin nükleer santral dolayısıyla radyoaktif atık mezarlığına dönüşecek olmasıdır.

Buradan hareketle doğal sistemin zarar göreceğini; yaşama, deniz ekosistemine, tarım alanlarına tafisi mümkün olmayan hasarlar vereceğini dile getirmek kamusal bir sorumluluktur. Bilinmelidir ki söz konusu teşviklerle desteklenecek nükleer santralin yaratacağı yıkım için bir kaza olmasına gerek yoktur zira santral çalışmaya başladıktan sonra radyoaktivite yayılımı başlayacak, soğutma havuzlarına alınan atık çubuklar toprağa suya denize, ışınımın yol alabileceği her canlıya, köylüye, balığa, ormana, kentliye, kurda kuşa, börtü böceğe toksisitesini, ölüm etkisini yaymaya başlayacaktır.

Tarım arazileri bundan etkilenecek; kuş uçuşu çok yakın olan turizm mekânlarında bu faaliyetler kısıtlanacaktır. Bu bakımdan kendi varlığını kabul etmediğimiz nükleer enerji santraline teşvik uygulamasına karşı çıkmaktayız.

Madde 92, 93:

Maddeler ile 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın teşkilat kanununu düzenleyen KHK'de düzenleme yapılarak çeyiz hesabı ve konut hesabı açtıranlara verilen devlet teşviki yeniden düzenlenerek artırılma gidilmiştir. Bu anlamda Bakanlığın ya da Hazine'nin kaynağı

nerden bulacağı sorusu belirsizliğini korumakta öz kaynağı olmayan bu tür teşvikler nedeniyle kamu borçlandırılmaktadır.

Madde 94:

Madde ile 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekleme yapılmış ve ücretli öğretmenlerin belirtilen kriterleri karşılaması durumunda sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmesi öngörülmüştür.

Ancak sözleşmeli öğretmenliğe başvuru için getirilen koşullar dikkate alındığında oldukça tartışmalı bir madde hazırlandığı düşünülmektedir.

Öncelikle madde 2017-2018 öğretim yılında “MEB Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9. maddesi “ kapsamında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış olanları kapsıyor. Bu öğretmenlerin adına ayrıca 540 gün sigorta primi ödenmesi ve devlet memurluğuna atanmak için gerekli genel şartlarla, öğretmenliğe atanmak için gerekli özel şartları taşımaları ve KPSS sonucuna göre oluşan taban puandan fazla puana sahip olmaları da ayrıca başvuru yapmaları için gerekli koşullar arasında. Tasarı kısaca, ortalama son 5 yıldır ders ücreti karşılığında çalışan öğretmenlerin arasından sözlü sınavda belirlenecek 5000 öğretmenin sözleşmeli istihdamını düzenlemektedir.

Dikkat edilirse kullanılan kavramlar ücretli öğretmen, sözleşmeli öğretmen ve sözlü sınavdır. Bu üç kavram kullanılarak devam edecek bir tartışmanın kendisi dahi eğitim alanında içinde bulunduğumuz durumun ne olduğuna dair kapsamlı bir fikir vermektedir. Güvencesiz hale getirilmiş bir çalışma ortamında, düşük ücretle iktidarın kendi belirlediği, tercih ettiği çalışanlarla verilecek bir eğitim hizmetinden bahsetmekteyiz.

Dolayısıyla ücretli öğretmenlerin sözleşmeli istihdamını öngören bu maddeye karşı çıkmaktayız çünkü:

Sadece önceki öğretim yıllarında ücretli çalışanları kapsayan bu tasarı atama bekleyen yüzbinlerce öğretmeni düşündüğümüzde eşitlik duygusunu derinden sarsmaktadır. Bu kapsama girenlerle sınırlı bir atanmanın bilimsel veya pedagojik bir açıklaması veya gerekliliği yoktur. Bu durum olsa olsa bir seçim yatırımı olabilir. Yasa maddesi ile bir kesimin diğerlerine göre avantajlı hale getirilmesi hukuk devleti ilkesi ile bağdaşan bir durum değildir. Bundan dolayı yapılacak atamaların tamamen eşitlik ilkesine göre yapılması gerekmektedir.

Sözleşmeli olarak atanacak öğretmenlerin sözlü sınavla belirlenmesi ve sözleşmeli istihdam edilmesi en önemli sorunlardandır. Öncelikle “sözlü sınavın” yansız, bilimsel bir ölçme aracı olmadığı ve iktidarın kendisine yakın olanları seçmeyi kolaylaştırıcı olduğu için tercih ettiği bir yöntem olduğu unutulmamalıdır. Ayrıca sözleşmeli istihdam edilen öğretmenlerin iş güvencesi olmadan çalışmak durumunda olduklarının ve aynı işi yaptıkları kadrolu öğretmenlerle eşit haklara sahip olmadıklarının da altını çizmek gerekir.

Ayrıca önceki yıllarda ders ücreti karşılığında, çoğunlukla da asgari ücretin altında bir gelirle çalışmak durumunda kalan öğretmenlerin şimdi de sözleşmeli istihdamını öngören bu madde “güvencesiz” çalışmayı kalıcı bir istidam şekline dönüştürmeye çalışmaktadır. Tüm öğretmenlerin kadrolu istihdam edildiği, öğretmen açığının bulunmadığı, atama bekleyen öğretmenlerin mağdur edilmediği bir eğitim ortamı yaratılmadan yaşanan sorunların da ortadan kalkmayacağı bilinmelidir.

Garo Paylan

İstanbul

Ertuğrul Kürkcü

İzmir

Muhalefet Şerhi

1/914 esas numaralı “Vergi Kanunları ve Bazı Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” Plan ve Bütçe Komisyonunda 13-22 Şubat 2018 tarihleri arasındaki birleşimlerde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Usul Yönünden Değerlendirme

Milliyetçi Hareket Partisi olarak daha önceki Torba Kanun düzenlemeleri konusunda ifade etmiş olduğumuz, usul yönünden eleştirilerimiz 1/914 esas sayılı Kanun Tasarısı için de geçerlidir.

Son yıllarda sıklıkla getirilen torba yasaların, yasama faaliyetlerinin düzensiz ve eksik bir yapıda yürütülmesine neden olduğu bir vakiadır. Esasen ekonominin ve idarenin ihtiyacı olan sınırlı sayıda ivedilik arz eden düzenlemelerin, TBMM bünyesinde kendi ihtisas Komisyonlarında ele alınarak gerekli teknik değerlendirilmenin yapılması koşuluyla, bir kanunda birleştirilmesi makul karşılanabilecekken, çok farklı konulardaki ivedilik arz etmeyen bir çok hususun, elzem olan kanun değişikliklerinin arasına derç edilmesinin, pek çok eksiklik ve sakıncaları beraberinde getireceği izahtan varestedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında verilen bilgilerden Tasarının Bütçeye maliyetinin yaklaşık 17 milyar TL’yi bulması beklenmektedir. Bu meblağ, 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nda öngörülen toplam 66 milyar TL bütçe açığının 1/4 ünü teşkil etmektedir. Bu büyüklükte mali külfeti olan bir tasarının usul yönünden daha özenli ve dikkatli hazırlanması ve mevzuat hazırlama usul ve esaslarına riayet edilmesinin yerinde bir yaklaşım olacağı değerlendirilmektedir.

Tasarının Geneli Üzerinde Değerlendirme

Mevcut sistemin, sürekli değişen ve gelişen ihtiyaçlara cevap verememesi sonucu, yasaların öncülüğü ilkesi gereği kabul edilen yeni düzenlemelerle, yeni kurallar oluşturulmak zorunda kalınmaktadır. Bazen de yasaların öngörmediği gelişmeler ve düzenlemeler yaşamın ve ekonomik zorunlulukların etkisi sonucunda yürümeye ve işlemeye başlamaktadır.

Bu noktada, 2018 yılında ekonominin yüzde 5,5 büyüme potansiyelini sürdürmesi,

Enflasyonun kontrol altına alınması,

2018 yılında ihtiyaç duyulan yatırım ve finansman ihtiyacının karşılanması,

Ordumuzun başarı ile yürüttüğü Zeytin Dalı Operasyonu,

Ekonomimizin, memleketimizin ortaya çıkan ihtiyaçlarını en yakın vadede hızlı bir şekilde çözme ihtiyacını ortaya çıkartmaktadır.

Dolayısıyla, böylesi bir politik, ekonomik ortam içerisinde hazırlanmış olan Kanun Tasarının öncelikle ivedilik arz eden hususlara ekonominin ihtiyacı olan reformlara öncelik vermesi gerekirdi.

Oysa ki, Tasarının genel gerekçesinde gerçekleştirilen, yatırım, üretim ve istihdamın artırılması, araştırma geliştirme, yenilik, tasarım faaliyetlerinin teşvik edilmesi, vergiye uyum, kayıtlı ekonomiye geçişin teşviki amacıyla uygulamaya konulan tedbirlerin Türkiye ekonomisinin diğer ülkelerden pozitif ayrışmasına katkıda bulunduğu ifade edilmekte, reform ihtiyacından hiç bahsedilmemekte, ekonomide çok farklı alanlarda gündelik düzenlemeleri bir araya getiren bir torba kanun tasarısı olarak getirilmektedir.

1/914 esas sayılı kanun tasarısı farklı toplum kesimlerini ilgilendiren,

- Tasarrufların artırılması, Tek Hazine hesabı
- İş yapma kolaylığının artırılması,
- Enerji ve madencilik sektörü ile ilgili düzenlemeler,
- Petrol Piyasası,
- Özelleştirme,
- Şeker Kanunu,
- Karayolları,
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri,
- Vergi konularıyla ilgili ihtilafların giderilmesi,
- Motorlu Taşıtlar Vergisi,
- Çalışma hayatı ile ilgili düzenlemenin vatandaş ve mükellefler lehine kolaylaştırılması,
- Kamu taşınmazlarının ekonomiye kazandırılması,
- Sosyal amaçlı düzenlemeler,
- Amatör sporun teşvik edilmesine,

ilişkin düzenlemeler içermektedir

Bu düzenlemeler içerisinde özellikle Tek Hazine Hesabı, Özelleştirme Kanunu'nda önerilen değişiklikler, Şeker Kanunu ve futbol kulüplerinin transferde ödedikleri gelir vergisinin amatör branşlarda harcanmak üzere kulüplere iade edilmesi, özelleştirme kanununda değişiklik yapılması gibi bazı maddeler Komisyonunda ve kamuoyunda tartışmalara yol açmıştır.

Maddeler İtibarıyla Değerlendirme

Başlangıçta 82 madde olarak komisyona gelmiş olan Kanun Tasarısı'na, Komisyon'da yapılan ilaveler ile madde sayısı 96'ya ulaşmıştır.

Tasarının Komisyon görüşmeleri sırasında 19 madde iktidar partisi önerileri ile değiştirilmiştir.

Tasarıda yer alan bazı maddeleri ile ilgili olarak görüşlerimiz aşağıda maruzdur.

Kanun Tasarısının birinci maddesinde, 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun Md. 13/5-14/(A)'da değişiklik yapılarak, öğrenim görmekte olan çocukların anne veya babasından dolayı edindiği diplomatik ve hususi pasaport hakkının, iş sahibi olmaları halinde de devam etmesi sağlanmaktadır.

Madde gerekçesi ile yapılan düzenlemenin bağdaşmaması, kamuoyunda belirli bir zümrenin istifade ettiği ayrıcalıkların kapsamının genişletilmesi yönünde yanlış değerlendirmelere yol açma riski taşınması ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu değerlendirildiğinde anılan maddenin tasarı metninden çıkartılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kanun Tasarısının 2. maddesinde, Amme borçlusunun hacizli malı üzerinde tasarrufuna imkân sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Kanun Tasarısının 3. maddesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu md.9/1'de değişiklik yapılarak Meskenlerde yenilenebilir enerji kaynaklarıyla gücü azami 10 kW olarak üretilen elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satanların gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınması düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 4. Maddesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu md.23/1'de değişiklik yapılarak, Kadın çalışanlar için kreş hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ile asgari ücretin aylık brüt tutarının %15'ini geçmemek üzere sağlanan kreş yardımlarının ücret istisnası kapsamına alınması öngörülmektedir.

Kanun Tasarısının 5. Maddesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu md.25/1'de değişiklik yapılarak, iş sözleşmesi sona erdikten sonra kıdem tazminatlarından istisna edilecek tutar hesap edilirken, ödemeler toplamı üzerinden istisna uygulanması, istisnayı aşan tutarların ise ücret olarak gelir vergisine tabi tutulması düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 6. Maddesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu md.32/4'de değişiklik yapılarak, asgari ücretin vergi dilimi değişikliklerinden etkilenmemesini sağlamak amacıyla asgari geçim indirimi ilave edilmesi sağlanmaktadır.

Burada getirilen Ocak ayında ödenen net ücretin altında kalmaması kriteri asgari ücretlinin yıl içinde enflasyon karşısında gelirlerinin erimesine engel olmamaktadır. Dolayısıyla bu hesaplama yapılırken asgari ücretliyi aynı zamanda enflasyona ezdirmeyecek bir düzenleme yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kanun Tasarısının 7. Maddesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu md. 61/3'de değişiklik yapılarak, çalışanın hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ihale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar ile iş kaybı, iş sonu ve iş güvencesi tazminatları vb ödemelerin ücret kapsamına alınması düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 6-15. Maddelerinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun çeşitli maddelerinde değişikliğe gidilerek ve vergi tabanının genişletilmesi, çeşitli konularda ihtilafların belirsizlik giderilmesi, usulsüzlük cezaları ve usulsüzlük cezalarının tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamına alınması amaçlı düzenlemeler yapılmaktadır.

Kanun Tasarısının 16. Maddesinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun yeni geçici madde 30 eklenerek İmalat sanayii ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik makina ve teçhizat alımlarında, amortisman uygulama süresinin sadece 2018 ve 2019 yıllarına münhasıran mükellefler açısından ihtiyari olarak kısaltılabilmesi sağlanmaktadır.

Kanun Tasarısının 17-21. Maddeleri, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda yapılan değişikliklere ilişkindir. Minibüs tanımında azami oturma kapasitesinin sürücü dâhil 15'ten 17'ye, otobüsün asgari oturma kapasitesinin sürücü dâhil 16'dan 18'e çıkarılması, sadece elektrik motorlu otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve motosikletlerin 1/1/2018 tarihinden itibaren MTV kapsamına alınması, yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25'i oranında vergilendirilmesi, Vergiye etki eden değişkenlerin tanımına "motor gücü" ibaresinin eklenmesine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca Tasarımın geçici 1. Maddesi'nde, 16 ve daha büyük yaştaki araçların doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması durumunda yeni aracın ilk alımındaki ÖTV'den 10.000 TL'ye kadar indirim sağlanması düzenlenmektedir.

Buna ilave olarak, Tasarımın 60. Maddesinde yurtiçinde üretimi yapılan otomobillerde kullanılan hoparlör, radyo, navigasyon cihazı, monitör gibi aparatlar için ödenen ÖTV'nin firmalar iadesi düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 24-25. Maddelerinde, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu değişiklik yapılarak, koruma ve bakım kararı olan çocukların iş başvuru süresinin iki yıldan 5 yıla çıkarılmakta, Koruma ve bakım kararı olan çocuklardan çalışanların öğrenimlerine uygun kadrolara atanmasına ilişkin düzenlemeler getirilmektedir.

Kanun Tasarısının 27. Maddesinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu/md. 12/6'de değişiklik yapılarak, baraj inşası için yapılan kamulaştırmalarda hak kaybı yaşayanlara idareye başvuru şartı getirilmektedir. Kanun Tasarısının 28. maddesinde 2942 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek, bu şartın görülmekte olan davalarda da uygulanması sağlanmaktadır.

Kanun Tasarısının 29. Maddesinde, Sanayi sitelerine su, kanalizasyon, arıtma, vb. için yapılan teslimlerin KDV'den istisna edilmesi, 30. Maddesinde MEB'e bağlı okullarda kantinlerin okul aile birliği kararı ile kiraya verilmesine KDV istisnası getirilmesi düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 31. Maddesinde, Sanayi ve AR-Ge bölgelerine makine ve teçhizat teslimlerinin KDV'den istisna edilmektedir. İstisnanın ithal ve yerli üretim makine teçhizat arasında ayırım yapmaması nedeniyle ithal makine teçhizat talebini arttırması ve yerli makine üreticileri aleyhine bir gelişme olması riski bulunmaktadır. **Madde ile Bakanlar Kurulu'na verilen KDV istisnası uygulanacak ürünleri belirleme yetkisinin, yerli makine ve**

teçhizat üreticilerinin çekinceleri dikkate alınarak ve sektör temsilcileri ile koordineli bir şekilde ithal makine talebini arttırmayacak yerli ürünlerin ithal rakipleri arasında rekabeti bozmayacak şekilde düzenlenmesi önem arz etmektedir.

Kanun Tasarısının 32-34. Maddeleri, Maden Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkindir. Bu kapsamda maden sahasına iki defa ihalesi yapıldığı halde müracaat olmaması halinde sahanın aramalara açık hale gelmesi, kaçak maden ocağı açılması, işletilmesi fiillerini işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis verilmesi ve on yıl madencilik yapamamaları, bazı rödovansçılara, işçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesine bağlı olarak oluşan maliyet artışlarının karşılanması için destek verilmesi düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 35. Maddesi, Spor kulüplerinin sporculara yaptıkları ücret ödemeleri üzerinden kestikleri gelir vergisinin tamamının, ödemeyi yapan kulüp ve şirketlere, amatör sporu destek amaçlı faaliyetlerin finansmanında kullanılmak üzere aktarılmasını düzenlenmektedir. **Tasarı maddesi mevcut haliyle Anayasanın eşitlik, adalet ilkesine ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda düzenlenen bütçenin genelliği ve adem-i tahsis ilkelerine aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir. Ödenen Gelir Vergisinin kulüplere iade edilmesi son derece yanlış bir uygulama olacak ve amatör sporu ülke çapında desteklenmesine de katkı sağlamayacaktır. Yüksek meblağlarla gelir elde eden bir kesimin vergilerinin iade edilmesi, toplumda adalet duygusunu zedeleyici bir yaklaşım olacaktır. Ayrıca böyle bir kaynağı yaratılması halinde bile önce 5018 sayılı kanuna uygun bir şekilde ilkelere göre harcanması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu durumda önce Bütçeye gelir kaydedildikten sonra amatör sporu destek faaliyetlerine bütçeden kaynak tahsisi yoluyla harcanmasının doğru bir yöntem olacaktır. Düzenlemenin mevcut haliyle büyük kulüplere destek dışında da bir anlam taşımayacağı, amatör spor dallarını ülke çapında destekleyecek bir düzenleme olmadığı düşünülmektedir.**

Kanun Tasarısının 37. Maddesinde 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu / ek madde 1/2 Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında terör eyleminin bertaraf edilmesinde yardımcı ve faydalı olurken hayatını kaybeden sivillerin hak sahiplerine ikinci istihdam hakkı verilmesi düzenlenmektedir. **Tasarı maddesi tarafımızdan desteklenmekle birlikte; bu alanda tasarıya eklenmesi gerektiği düşünülen şehit ve gazi yakınları ve muharip gazilerle ilgili düzenlemeler Komisyona önerge olarak sunulmuş ancak iktidar partisi oylarıyla red edilmiştir.**

Kanun Tasarısının 38. Maddesi ile, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin (A) bendinde yer alan "Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir." ibaresi "ekonomide verimlilik artışı, kamu giderlerinde azalma sağlamak, **Hazine'ye ait taşınmazları değerlendirmek suretiyle** kamuya gelir elde etmek gerekçelerinden birisi ile özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir." şeklinde değiştirilmiştir.

Madde ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hk. Kanun/ Md. 1/(A) maddesinde yapılan değişiklikle Kuruluşların özelleştirme kapsamına alınma amaçları ve şartları arasında hazineye ait taşınmazlar değerlendirmek ibaresi eklenmektedir. Böylelikle *ekonomide verimlilik artışı, kamu giderlerinde azalma sağlamak, Hazineye ait taşınmazları değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek* gerekçelerinden birisi ile özelleştirilmelerine karar verilebilecektir.

Bu düzenleme ile kuruluşların sadece hazineye ait taşınmazların değerlendirilmek üzere özelleştirme kapsamına alınması mümkün hale gelmektedir. Komisyona sunulan orijinal öneride “ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak, için kamuya gelir etmek gerekçelerinden birisi veya kuruluşun özellikleri dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirme kapsamına alınabilmesi” teklif edilmiş ancak parti gruplarının ortak çalışması ile hazırlanan önerge ile taslaktaki son şeklini almıştır.

Esasen 4046 sayılı Özelleştirme kanununun ilgili maddesinin de o dönemde tüm parti gruplarının mutabakatı ile kabul edildiği hatırlandığında, tasarının bu maddesi üzerinde Komisyonunda sağlanan uzlaşmanın önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Kanun Tasarısının 42-44. Maddelerinde, İşsizlik Fonundan; özel sektör işverenlerine ve imalat sektörüne yönelik prim desteği, ücret desteği, gelir vergisi stopajı teşviki ve damga vergisi desteği sağlanması düzenlenmektedir. **İşsizlik Fonunun amacı dışında kullanımı doğru bulunmamakta, işsizlik sigorta sisteminde rehabilitasyon yapılarak sistemden yararlanma koşullarının kolaylaştırılması ve daha çok işsizlere yaralanma imkanı sağlanması, Fon kaynaklarının işvereni desteklemek yerine meslek edindirme, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili alanlarda çalışmaların finansmanında kullanılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı değerlendirilmektedir.**

Tasarının 45. Maddesinde, Bireysel emeklilikte çalışanların, iki aylık dönemde cayma hakkının üç katına kadar uzatılabilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Tasarının 46-49. Maddelerinde, 4634 sayılı Şeker Kanununda değişiklik yapılarak, A ve B kotasına ilişkin yetkilerin Bakanlar Kuruluna verilmesi, Şirketlerin A ve B kotalarının tespitinin Bakanlar Kurulunca yapılması, Kanun çerçevesinde tahsis edilen kotaların iptal ve transferlerine ilişkin hususların yeniden düzenlenmesi, A ve B kotalarına ilişkin yeni düzenlemeler yapılmıncaya kadar mevcut düzenlemelerin uygulanması düzenlenmektedir.

Kanun Tasarısının 54-55. Maddeleri, ‘Tek hazine kurumlar hesabı’ tanımının 4749 sayılı Kanuna Kanun'a eklenmesi ve Tek hazine kurumlar hesabının kapsamının belirlenmesine ve uygulanmasına yönelik hükümlerin düzenlenmesine ilişkindir.

Bu itibarla, yapılan düzenlemeyle, uygulanmakta olan tek hazine hesabı sisteminin kapsamının genişletilmesi yoluyla kamunun nakit kaynaklarının Hazine Müsteşarlığı tarafından tek bir hesapta takip edilmesi ve yönetilmesi sağlanarak kamu nakit yönetiminin etkinliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

Düzenleme ile Tek hazine kurumlar hesabına yönelik Hazine işlemlerinin yapılmasına imkân verilmesi, Hazine hesaplarında oluşacak nakit büyüklüklerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının yanı sıra Türkiye'de yerleşik bankalarda da nemalandırılmasının sağlanması, Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek kaynakların kapsamının belirlenmesine yönelik yetkinin düzenlenmesi, Tek hazine kurumlar hesabına yönelik usul ve esasların Hazine Müsteşarlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenmesinin düzenlenmesi, öngörülmektedir.

Tek Hazine hesabı uygulamasına Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek verilmektedir. Ancak hangi kurumların kapsama gireceği Bakanlar Kurulu yetkisiyle belirlenecektir. Bu düzenlemede idari ve mali açıdan özerk olan kurumlar yönünden sorunlu görülmektedir.

Özellikle SGK, KİT'ler ve Belediyelerin bu kapsam içerisine alınmaması gerektiği düşünülmektedir Aksi halde mali özerkliklerinin ellerinden alınması sonucunu doğuracaktır.

Örneğin 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu 1'inci maddesine göre Kurum idari ve mali açıdan özerktir. 5502 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan durumlarda özel hukuk hükümlerine tabidir. Hal böyle iken bu kurumumuzun kapsama alınması halinde Hükümleri de bir anlamda ortadan kaldırılmış olmaktadır. Bir başka ifadeyle, özerkliği ortadan kaldırılmış olacaktır. Kendisi prim toplayan, bu primleri en iyi şekilde değerlendirme görevi olan bir kurum olan Sosyal Güvenlik Kurumu, aktüeryal hesaplar yapan, buna yönelik topladığı primleri en iyi şekilde nemalandırmayı sağlaması gereken bir kurumumuzdur.

SGK, KİT'ler ve Belediyelerin anılan madde kapsamı dışında bırakılması gerektiği düşünülmektedir.

Kanun Tasarısının 65. Maddesi , tasarıya ilave edilen maddeler arasında yer almaktadır. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu / Yeni Geçici Madde 6 ilave edilerek, Maddenin yürürlük tarihinden önce işlenmiş 5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinde fail konumunda olmayanlar, faaliyetleri durdurma cezası kapsamı dışına çıkarılmaktadır. Bu durumda mülk sahibi kaçakçılık fiilinin faili değilse istasyonun mahkeme sürecinin sonuna kadar mühürlenmesi cezası uygulanmamakta, istasyonlarını kiraya vermiş olan mülk sahiplerinin hakları iade edilmektedir.

Kanun Tasarısının 66. Maddesinde LPG sektöründe faaliyet gösteren küçük ölçekli şirketlerin rekabet gücünü artırmak amacıyla, depolarında asgari 20 günlük yakıt tutma zorunluluklarının kaldırılması öngörülmektedir. Bu düzenleme sektördeki küçük ölçekli şirketlerin büyük şirketlere karşı rekabet avantajlarının korunması açısından olumlu bulunmaktadır.

Tasarınının 80. Maddesinde 5737 sayılı Vakıflar Kanunu/ yeni geçici madde ilave edilerek Mardin İli Nusaybin, Savur ve Midyat ilçelerinde Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetindeki bazı taşınmazların mülkiyetinin, bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflara devredilmesi düzenlenmektedir. Bir gecede önerge ile yaklaşık 20 taşınmazın tasarıya nasıl ilave edildiği de anlaşılamamıştır.

Bu çerçevede, sözkonusu taşınmazların Vakıflar Kanununda değişiklik yapılması suretiyle kanun ile iade edilmesi kabul edilemez bir yaklaşım olarak görülmektedir. Konunun sözkonusu taşınmazların mülkiyetinin değil, kullanım hakkının Hazineden devri yoluyla çözülebilmesi mümkün iken, böyle bir düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğu da anlaşılammaktadır

Sonuç

Komisyon çalışmalarında yukarıda belirtilen çekincelerimiz dışında, Kanun Tasarısına destek verilmiş, görüşülen maddelerde eksikliklerinin giderilerek işlevsel ve hakkaniyetli bir yapıya kavuşturulması için gerekli değişikliklerin yapılması noktasında katkı verilmiştir.

Ancak maalesef Kanun Tasarısında yer alınmasında fayda gördüğümüz bazı öncelikli hususların önergeler ile Tasarıya eklenmesi taleplerimiz Komisyonda olumlu karşılık bulmamıştır. Hükümetin özellikle içinde bulunduğumuz hassas dönemde bu önergelere katılmayışının nedenleri de anlaşılammıştır.

Aşağıda açıklanan bu konulardan bazılarının ülkemizin içinde bulunduğu ortam itibariyle aciliyet kespettiği ve Genel Kurul görüşmelerinde ele alınıp tasarı metnine eklenmesinin gerektiği değerlendirilmektedir. Bu çerçeve,

- TBMM’de, geçen yıl Kasım ayında kabul edilen 7061 sayılı Kanunla, Gazilerimizin “hizmetli” unvanlı kadro ve pozisyonlar yerine “memur” unvanlı kadro ve pozisyonlara atanmaları düzenlenmişti. Parti olarak gazilerimizle ilgili yapılan düzenlemeyi desteklemekle birlikte, şehit ve gazi yakınlarının da “memur” unvanlı kadro ve pozisyonlara atanmaları görüşünde olduğumuzu ifade etmiştik. Şehitlerimizin emanetlerine ve gazilerimize sahip çıkmak, korumak ve toplumda kendilerine yakışır bir hayat seviyesi sağlamak hepimizin görevidir. Bu itibarla, hizmetli unvanlı kadrolarda görev yapan şehit ve gazi yakınlarımızın, kadro ve pozisyon unvanları başka bir işleme gerek kalmaksızın memur olarak değiştirilmesine d6n6k düzenlemelerin tasarı metnine eklenmesi gerekmektedir.
- Şehit ve gazilerimizin anne ve babalarına bağlanan aylık, her biri için asgari ücretin net tutarından az olmamak üzere artırılması, Şehit yetimlerinin hepsine kamuda iş hakkı verilmesi, Gazilere 3600 günde emekli olabilme hakkı tanınması, Ordu ve polis vazife malul6 gazilerin aylıkları iyileştirilmesine ilişkin düzenlemeler tasarı metnine eklenmelidir.
- Muharip gazilerin sosyal güvencesi olsun olmasın hepsine aynı tutarda şeref aylığı ödenmesi, kendilerinden madalya için para istenme ayıbının ortadan kaldırılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

Sonuç olarak, 1/914 esas numaralı “ Bazı Vergi Kanunlarında ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın; yukarıda açıklanan hususlarda gerekli ilavelerin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Mustafa Kalaycı
Konya

Emin Haluk Ayhan
Denizli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

VERGİ KANUNLARI İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasında ve 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının beşinci paragrafında ve (B) fıkrasının son paragrafında yer alan “öğrenimi devam eden” ibarelerinden önce gelen “iş sahibi olmayan” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 74/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 74/A- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince haczedilen mal üzerindeki hacizler aşağıdaki şartların sağlanması halinde kaldırılır.

1. Mahcuz malın bu Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan mallardan olması.

2. Mahcuz mala biçilen değer ile %10 fazlasının, ilk sırada haciz tatbik eden tahsil dairesine ödenmesi (Şu kadar ki, madde kapsamında ödenecek tutar, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan ödeme zamanı gelmiş, tecil edilmiş veya muacceliyet kesbetmiş borçların toplamından fazla olamaz.).

3. Mahcuz mala ilişkin takip masraflarının ayrıca ödenmesi.

4. Hacze karşı dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi.

Haczedilen malın değer tespiti bu Kanun hükümlerine göre yapılır. Ancak, menkul mallar için her halükarda tahsil dairesince bilirkişiye değer biçilir.

Bu madde kapsamında haczin kaldırılması halinde aynı mala, haczin kaldırıldığı tarihten itibaren üç ay müddetle Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince, bu Kanunun 13 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, haciz tatbik edilemez. Bu hüküm, haczi kaldırılan malın üçüncü şahıslar tarafından amme borçlusu lehine teminat olarak gösterilen mal olması halinde, üçüncü şahsın bu Kanun kapsamına giren borçları için uygulanmaz.

Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak hacze karşı açtığı davalardan vazgeçen borçlunun, haczi kaldırılan mal ile ilgili açtığı davalar mahkemelerce incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa bu karar hükümsüz sayılır.

Tahsil edilen paralar, motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı fer’i alacaklar ile vergi cezaları öndendikten sonra alacaklı tahsil daireleri arasında haciz sırasına göre, artan tutar ise bu Kanunun 74 üncü maddesine göre mahsup edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına (8) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (9) numaralı bent (10) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

VERGİ KANUNLARI İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasında ve 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının beşinci paragrafında ve (B) fıkrasının son paragrafında yer alan “öğrenimi devam eden” ibarelerinden önce gelen “iş sahibi olmayan” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 74 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 74/A maddesi eklenmiştir.

“Bazı hallerde haczin kaldırılması

MADDE 74/A- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince haczedilen mal üzerindeki hacizler aşağıdaki şartların sağlanması halinde kaldırılır.

1. Mahcuz malın bu Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan mallardan olması.

2. Mahcuz mala biçilen değer ile %10 fazlasının, ilk sırada haciz tatbik eden tahsil dairesine ödenmesi (Şu kadar ki, madde kapsamında ödenecek tutar, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan ödeme zamanı gelmiş, tecil edilmiş veya muacceliyet kesbetmiş borçların toplamından fazla olamaz.).

3. Mahcuz mala ilişkin takip masraflarının ayrıca ödenmesi.

4. Hacze karşı dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi.

Haczedilen malın değer tespiti bu Kanun hükümlerine göre yapılır. Ancak, menkul mallar için her halükarda tahsil dairesince bilirkişiye değer biçilir.

Bu madde kapsamında haczin kaldırılması halinde aynı mala, haczin kaldırıldığı tarihten itibaren üç ay müddetle Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince, bu Kanunun 13 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, haciz tatbik edilemez. Bu hüküm, haczi kaldırılan malın üçüncü şahıslar tarafından amme borçlusu lehine teminat olarak gösterilen mal olması halinde, üçüncü şahsın bu Kanun kapsamına giren borçları için uygulanmaz.

Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak hacze karşı açtığı davalardan vazgeçen borçlunun, haczi kaldırılan mal ile ilgili açtığı davalar mahkemelerce incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa bu karar hükümsüz sayılır.

Tahsil edilen paralar, söz konusu malın aynından doğan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı fer’i alacaklar ile vergi cezalarına, mahcuz mala haciz tatbik etmiş dairelerin sırasıyla; takip konusu olan, muaccel hale gelmiş bulunan, ödeme zamanı gelmiş henüz vadesi geçmemiş olan ve tecil edilmiş bulunan alacaklarına, haciz sırasına göre mahsup edildikten sonra haciz tatbik etmemiş dairelerin bu fıkrada belirtilen alacaklarına garameten taksim edilir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına (8) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (9) numaralı bent (10) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“9. Sahibi oldukları veya kiraladıkları meskenlerde (eklentileri dahil), 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 14 üncü maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satanlar;”

MADDE 4- 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“16. İşverenlerce, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (İşverenlerce işyerinde bu hizmetlerin vermediği durumlarda, ödemenin doğrudan bu hizmetleri sağlayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine yapılması şartıyla, her bir çocuk için aylık, asgarî ücretin aylık brüt tutarının % 15 ’ ini aşmamak üzere bu istisnadan yararlanılır. Kreş ve gündüz bakımevi hizmetini sağlayanlara yapılan ödemelerin belirlenen istisna tutarını aşan kısmı ile hizmet erbabına bu amaçla nakden yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir. Bu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)”

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“7. a) 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanunu ve 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununa göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanuna göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları (Hizmet ifa etmeksizin ödenen ücretler tazminat sayılmaz.);

b) Hizmet erbabının tabi olduğu mevzuata göre bu bendin (a) alt bendinde belirtilen istisna tutarının hesabında dikkate alınmak şartıyla, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar (Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.);”

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun 32 nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Net ücretleri, bu Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle bu maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgarî geçim indirimi hesaplanan asgarî ücretlilere, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile bu tutarın altında kaldığı aylara ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgarî geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkrada geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgarî geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“9. 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiralandıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları kurulu gücü azami 10 kW’a kadar (10 kW dâhil) olan (Kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulan dâhil) yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar (Bu bendin uygulanmasında üçüncü fıkra hükmü dikkate alınmaz.)”

MADDE 4- 193 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“16. İşverenlerce, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (İşverenlerce bu hizmetlerin verilmediği durumlarda, ödemenin doğrudan bu hizmetleri sağlayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine yapılması şartıyla, her bir çocuk için aylık, asgari ücretin aylık brüt tutarının %15’ini aşmamak üzere bu istisnadan yararlanılır. Kreş ve gündüz bakımevi hizmetini sağlayanlara yapılan ödemelerin belirlenen istisna tutarını aşan kısmı ile hizmet erbabına bu amaçla nakden yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir. Bu bentte yer alan %15 oranını, asgari ücretin aylık brüt tutarının %50’sine kadar artırmaya ve kanuni seviyesine getirmeye Bakanlar Kurulu, bu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)”

MADDE 5- 193 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“7. a) 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanunu ve 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununa göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanuna göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları (Hizmet ifa etmeksizin ödenen ücretler tazminat sayılmaz.);

b) Hizmet erbabının tabi olduğu mevzuata göre bu bendin (a) alt bendinde belirtilen istisna tutarının hesabında dikkate alınmak şartıyla, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar (Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)”

MADDE 6- 193 sayılı Kanununun 32 nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Net ücretleri, bu Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle bu maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgarî geçim indirimi hesaplanan asgarî ücretlilere, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin (ilgili yılda geçerli asgari ücretin dönemsel olarak farklı tutarlarda belirlenmiş olması halinde, yeni asgari ücretin geçerli olduğu aylar için artışın uygulandığı ilk aydaki ücret üzerinden Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan tarifenin ilk dilimindeki oran baz alınarak hesaplanan net ücretin) altında kalanlara, bu tutar ile bu tutarın altında kaldığı aylara ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra geçiren net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgarî geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“7. Hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar.”

MADDE 8- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili kanunları uyarınca mükelleflerden talep edilebilen, kurum ve kuruluşların görevleriyle doğrudan ilgili ve görevlerinin ifası için zorunluluk ve süreklilik arz eden bilgilerin, bu kurum ve kuruluşlara verilmesi vergi mahremiyetinin ihlali sayılmaz. Bu durumda, kendilerine bilgi verilenler, bu maddede yazılı yasalara uymak zorunda olup, bu bilgilerin muhafazasını sağlamaya yönelik tedbirleri almakla yükümlüdürler. Maliye Bakanlığı, bu fıkra uyarınca verilecek bilgilerin kapsamı ile bilgi paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 9- 213 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır. Limited şirket ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar. Şu kadar ki bu fıkra uyarınca tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır.

Beşinci fıkra kapsamına girmeyen tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinin veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tüzel kişiliği olanların kanuni temsilcilerinden, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler (adi ortaklıklarda ortaklardan herhangi biri) ve varsa bunların temsilcilerinden herhangi biri adına yapılır.”

MADDE 10- 213 sayılı Kanuna 278 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 278/A maddesi eklenmiştir.

“İmha edilmesi gereken mallar:

MADDE 278/A- Bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtia, bu mahiyetteki imha işlemleri süreklilik arz eden mükelleflerin başvurularına istinaden, bu Kanunun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü bendindeki usulle mukayyet olmaksızın, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul çerçevesinde ve tayin olunan imha oranı dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir.

Birinci fıkra hükmünden yararlanmak için yapılan başvurular, Maliye Bakanlığınca, mükellefin geçmiş yıllardaki işlemleri, fiili üretimi, satış ve imha süreçleri ile sektördeki diğer mükelleflerin durumu, yetkili idare, oda ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir. Bu değerlendirme neticesinde, Maliye Bakanlığınca karşılıklı anlaşmak suretiyle, tayin olunan imha oranını aşmamak kaydıyla imha edilen emtianın emsal bedeli sıfır olarak kabul edilir.

Mükellefler, imha işlemine ilişkin her türlü kayıt, belge ve evrakı bu Kanunun ilgili hükümleri uyarınca muhafaza ve gerektiğinde ibraz etmek zorundadır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 193 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“7. Hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar.”

MADDE 8- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili kanunları uyarınca mükelleflerden talep edilebilen, kurum ve kuruluşların görevleriyle doğrudan ilgili ve görevlerinin ifası için zorunluluk ve süreklilik arz eden bilgilerin, bu kurum ve kuruluşlara verilmesi vergi mahremiyetinin ihlali sayılmaz. Bu durumda, kendilerine bilgi verilenler, bu maddede yazılı yasalara uymak zorunda olup, bu bilgilerin muhafazasını sağlamaya yönelik tedbirleri almakla yükümlüdürler. Maliye Bakanlığı, bu fıkra uyarınca verilecek bilgilerin kapsamı ile bilgi paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 9- 213 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır. Limited şirket ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar. Şu kadar ki bu fıkra uyarınca tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır.

Beşinci fıkra kapsamına girmeyen tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinin veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tüzel kişiliği olanların kanuni temsilcilerinden, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler (adi ortaklıklarda ortaklardan herhangi biri) ve varsa bunların temsilcilerinden herhangi biri adına yapılır.”

MADDE 10- 213 sayılı Kanuna 278 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 278/A maddesi eklenmiştir.

“İmha edilmesi gereken mallar:

MADDE 278/A- Bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtia, bu mahiyetteki imha işlemleri süreklilik arz eden mükelleflerin başvurularına istinaden, bu Kanunun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü bendindeki usulle mukayyet olmaksızın, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul çerçevesinde ve tayin olunan imha oranı dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir.

Birinci fıkra hükmünden yararlanmak için yapılan başvurular, Maliye Bakanlığınca, mükellefin geçmiş yıllardaki işlemleri, fiili üretimi, satış ve imha süreçleri ile sektördeki diğer mükelleflerin durumu, yetkili idare, oda ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir. Bu değerlendirme neticesinde, Maliye Bakanlığınca karşılıklı anlaşmak suretiyle, tayin olunan imha oranını aşmamak kaydıyla imha edilen emtianın emsal bedeli sıfır olarak kabul edilir.

Mükellefler, imha işlemine ilişkin her türlü kayıt, belge ve evrakı bu Kanunun ilgili hükümleri uyarınca muhafaza ve gerektiğinde ibraz etmek zorundadır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Maliye Bakanlığı, bu maddeden yararlanmak için başvuruda bulunabilecek mükelleflerde aranacak şartları, tayin olunan imha oranının geçerli olacağı süreyi, imha oranının süresinden önce iptaline ilişkin kriterleri, bu madde kapsamına giren emtiayı, sektörler, iş kolları ve işletme büyüklüklerini ayrı ayrı ya da birlikte dikkate almak suretiyle, belirlemeye ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları tespiti yetkilidir.”

MADDE 11- 213 sayılı Kanuna 280 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 280/A maddesi eklenmiştir.

“Yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paralar:

MADDE 280/A- Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, işe başladıkları hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paraların, söz konusu dönem zarfında yatırım teşvik belgesi kapsamında sarf olunan kısmı nedeniyle oluşan kur farkları pasifte özel bir fon hesabına alınabilir. Bu durumda olumlu kur farkları bu hesabın alacağına, olumsuz kur farkları ise bu hesabın borcuna kaydedilir.

Sermaye olarak konulan bu yabancı paraların, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar herhangi bir suretle sarf edilmeyen kısmı; bu hesap dönemlerine ait vergilendirme dönemlerinin sonuna kadar mukayyet değeriyle, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap döneminin sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlenir.

Birinci fıkraya uyarınca oluşan fon hesabı, sermayeye ilave edilme dışında, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulur. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri hariç, şirketin tasfiyesi halinde de bu hüküm uygulanır.

Mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için ticaret siciline tescil tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar yatırım teşvik belgesi almak için başvuruda bulunmuş ve işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar bu belgeyi almış olması gerekir. Söz konusu yabancı paralar; başvurunun süresi içinde yapılmaması halinde müteakip ilk vergilendirme döneminden, yatırım teşvik belgesinin alınmaması halinde ise işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlenir.

Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun 227 nci ve 231 inci maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların herbirine, her bir belge için 240 Türk Lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10’u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 120.000 Türk Lirasını geçemez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Maliye Bakanlığı, bu maddeden yararlanmak için başvuruda bulunabilecek mükelleflerde aranacak şartları, tayin olunan imha oranının geçerli olacağı süreyi, imha oranının süresinden önce iptaline ilişkin kriterleri, bu madde kapsamına giren emtiayı, sektörler, iş kolları ve işletme büyüklüklerini ayrı ayrı ya da birlikte dikkate almak suretiyle belirlemeye ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları tespit etkilidir.”

MADDE 11- 213 sayılı Kanuna 280 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 280/A maddesi eklenmiştir.

“Yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paralar:

MADDE 280/A- Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, işe başladıkları hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paraların, söz konusu dönem zarfında yatırım teşvik belgesi kapsamında sarf olunan kısmı nedeniyle oluşan kur farkları pasifte özel bir fon hesabına alınabilir. Bu durumda olumlu kur farkları bu hesabın alacağına, olumsuz kur farkları ise bu hesabın borcuna kaydedilir.

Sermaye olarak konulan bu yabancı paraların, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar herhangi bir suretle sarf edilmeyen kısmı; bu hesap dönemlerine ait vergilendirme dönemlerinin sonuna kadar mukayyet değeriyle, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap döneminin sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlenir.

Birinci fıkraya uyarınca oluşan fon hesabı, sermayeye ilave edilme dışında, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulur. Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri hariç, şirketin tasfiyesi halinde de bu hüküm uygulanır.

Mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için ticaret siciline tescil tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar yatırım teşvik belgesi almak için başvuruda bulunmuş ve işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar bu belgeyi almış olması gerekir. Söz konusu yabancı paralar; başvurunun süresi içinde yapılmaması halinde müteakip ilk vergilendirme dönemi, yatırım teşvik belgesinin alınmaması halinde ise işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlenir.

Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun 227 nci ve 231 inci maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için 240 Türk Lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10’u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevki irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için 240 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 12.000 Türk Lirasını, bir takvim yılı içinde ise 120.000 Türk Lirasını geçemez.”

MADDE 13- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığı “Bilgi vermekten çekinenler ile diğer bazı yükümlülüklere uymayanlar için ceza:” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanunun 107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlardan, bu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alanlara 1.000 Türk Lirası, (2) numaralı bendinde yer alanlara 500 Türk Lirası, (3) numaralı bendinde yer alanlara 250 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 14- 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “üçte biri” ibaresi “yarısı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vergilerle kesilecek cezalarda” ibaresi “vergiler ile bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezalarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerce münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca bu Kanunun 315 inci maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilir. Bu şekilde yapılacak hesaplamada faydalı ömür süresinin küsuratlı çıkması halinde, çıkan rakam bir üst tam sayıya tamamlanmak suretiyle ilgili kıymetlere uygulanacak amortisman oran ve süreleri belirlenir. Bu şekilde belirlenen oran ve süreler izleyen yıllarda değiştirilemez. İmalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makina ve teçhizatı tespiti Bakanlar Kurulu, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığınca yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 120.000 Türk Lirasını geçemez.

2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için 240 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 12.000 Türk Lirasını, bir takvim yılı içinde ise 120.000 Türk Lirasını geçemez.”

MADDE 13- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığı “Bilgi vermektен çekinenler ile 107/A, 256, 257, mükerrer 257 nci madde ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için ceza:” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanunun 107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlardan, bu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alanlara 1.000 Türk Lirası, (2) numaralı bendinde yer alanlara 500 Türk Lirası, (3) numaralı bendinde yer alanlara 250 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 14- 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “üçte biri” ibaresi “yarısı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vergilerle kesilecek cezalarda” ibaresi “vergiler ile bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezalarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerce münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca bu Kanunun 315 inci maddesine göre tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilir. Bu şekilde yapılacak hesaplamada faydalı ömür süresinin küsuratlı çıkması halinde, çıkan rakam bir üst tam sayıya tamamlanmak suretiyle ilgili kıymetlere uygulanacak amortisman oran ve süreleri belirlenir. Bu şekilde belirlenen oran ve süreler izleyen yıllarda değiştirilemez. İmalat sanayiinde kullanılmak üzere iktisap edilen ve madde hükmünden yararlanılabilecek makina ve teçhizatı tespitte Bakanlar Kurulu, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 17- 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “onbeş” ibaresi “onyedi” şeklinde, (5) numaralı bendinde yer alan “onaltı” ibaresi “onsekiz” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“21- Motor gücü: Taşıtların elektrik motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit edilen ve kilovat (kW) olarak ifade olunan azami güçtür.”

MADDE 18- 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesine birinci fıkrasında yer alan (I) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(I) sayılı tarifenin “1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW’ı geçmeyenler 1, 2, 3 satır numaralarında,
- b) 70 kW’ı geçen fakat 85 kW’ı geçmeyenler 4, 5, 6 satır numaralarında,
- c) 85 kW’ı geçen fakat 105 kW’ı geçmeyenler 7, 8 satır numaralarında,
- d) 105 kW’ı geçen fakat 120 kW’ı geçmeyenler 9, 10 satır numaralarında,
- e) 120 kW’ı geçen fakat 150 kW’ı geçmeyenler 11,12 satır numaralarında,
- f) 150 kW’ı geçen fakat 180 kW’ı geçmeyenler 13, 14 satır numaralarında,
- g) 180 kW’ı geçen fakat 210 kW’ı geçmeyenler 15, 16 satır numaralarında,
- h) 210 kW’ı geçen fakat 240 kW’ı geçmeyenler 17, 18 satır numaralarında,
- i) 240 kW’ı geçenler 19, 20 satır numaralarında,

yer alan taşıt değerlerine ve yaşına isabet eden vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.

(I) sayılı tarifenin “2- Motosikletler” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 6 kW’ı geçen fakat 15 kW’ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,
 - b) 15 kW’ı geçen fakat 40 kW’ı geçmeyenler bu bölümün ikinci satırında,
 - c) 40 kW’ı geçen fakat 60 kW’ı geçmeyenler bu bölümün üçüncü satırında,
 - d) 60 kW’ı geçenler bu bölümün dördüncü satırında,
- yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.”

MADDE 19- 197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine birinci fıkrasında yer alan (II) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(II) sayılı tarifenin “2) Panel van ve motorlu karavanlar (Motor Silindir hacmi)” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 115 kW’ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,
 - b) 115 kW’ı geçenler bu bölümün ikinci satırında,
- yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.

(II) sayılı tarifedeki minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlardan sadece elektrik motoru olanlar, bu taşıtlara ilişkin tarifede yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.”

MADDE 20- 197 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “motor silindir hacmi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “motor gücü,” ibaresi eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17- 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “onbeş” ibaresi “onyedi” şeklinde, (5) numaralı bendinde yer alan “onaltı” ibaresi “onsekiz” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“21- Motor gücü: Taşıtların elektrik motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit edilen ve kilovat (kW) olarak ifade olunan azami güçtür.”

MADDE 18- 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesine birinci fıkrasında yer alan (I) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(I) sayılı tarifenin “1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW’ı geçmeyenler 1, 2, 3 satır numaralarında,
- b) 70 kW’ı geçen fakat 85 kW’ı geçmeyenler 4, 5, 6 satır numaralarında,
- c) 85 kW’ı geçen fakat 105 kW’ı geçmeyenler 7, 8 satır numaralarında,
- d) 105 kW’ı geçen fakat 120 kW’ı geçmeyenler 9, 10 satır numaralarında,
- e) 120 kW’ı geçen fakat 150 kW’ı geçmeyenler 11, 12 satır numaralarında,
- f) 150 kW’ı geçen fakat 180 kW’ı geçmeyenler 13, 14 satır numaralarında,
- g) 180 kW’ı geçen fakat 210 kW’ı geçmeyenler 15, 16 satır numaralarında,
- h) 210 kW’ı geçen fakat 240 kW’ı geçmeyenler 17, 18 satır numaralarında,
- ı) 240 kW’ı geçenler 19, 20 satır numaralarında,

yer alan taşıt değerlerine ve yaşına isabet eden vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.

(I) sayılı tarifenin “2- Motosikletler” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 6 kW’ı geçen fakat 15 kW’ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,
 - b) 15 kW’ı geçen fakat 40 kW’ı geçmeyenler bu bölümün ikinci satırında,
 - c) 40 kW’ı geçen fakat 60 kW’ı geçmeyenler bu bölümün üçüncü satırında,
 - d) 60 kW’ı geçenler bu bölümün dördüncü satırında,
- yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.”

MADDE 19- 197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine birinci fıkrasında yer alan (II) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(II) sayılı tarifenin “2) Panel van ve motorlu karavanlar (Motor Silindir hacmi)” başlıklı bölümünde yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 115 kW’ı geçmeyenler bu bölümün birinci satırında,
 - b) 115 kW’ı geçenler bu bölümün ikinci satırında,
- yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.

(II) sayılı tarifedeki minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlardan sadece elektrik motoru olanlar, bu taşıtlara ilişkin tarifede yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.”

MADDE 20- 197 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “motor silindir hacmi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “motor gücü,” ibaresi eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 21- 197 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan (I/A) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(I/A) sayılı tarifede yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW’ı geçmeyenler birinci satırında,
- b) 70 kW’ı geçen fakat 85 kW’ı geçmeyenler ikinci satırında,
- c) 85 kW’ı geçen fakat 105 kW’ı geçmeyenler üçüncü satırında,
- d) 105 kW’ı geçen fakat 120 kW’ı geçmeyenler dördüncü satırında,
- e) 120 kW’ı geçen fakat 150 kW’ı geçmeyenler beşinci satırında,
- f) 150 kW’ı geçen fakat 180 kW’ı geçmeyenler altıncı satırında,
- g) 180 kW’ı geçen fakat 210 kW’ı geçmeyenler yedinci satırında,
- h) 210 kW’ı geçen fakat 240 kW’ı geçmeyenler sekizinci satırında,
- ı) 240 kW’ı geçenler dokuzuncu satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.”

MADDE 22- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) sayılı Tarifenin “A) Mahkeme Harçları” başlıklı bölümünün “III- Karar ve ilam harcı” başlıklı alt bölümünün (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Açılmış davalarda uyuşmazlıkların arabuluculuk yoluyla çözümlenmesi halinde, arabuluculuk son tutanağına dayalı olarak verilen kararlarda 35,90 TL”

MADDE 23- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, kaldırılan Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin tarafsız ve bağımsız olmadığı iddiasıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yaptığı başvuru derdest olanlar, bu tarihten itibaren üç ay içinde Ankara idare mahkemelerinden yargılamanın yenilenmesini isteyebilirler. Bu süre içinde istemde bulunmayanlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince münhasıran iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle verilen kabul edilemezlik kararının kendilerine tebliğinden itibaren üç ay içinde de istemde bulunabilirler. Süresinde istemde bulunulması halinde yargılama yeniden yapılarak karar verilir.”

MADDE 24- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (c) bendi yürürlükten kaldırılmış ve ikinci fıkrasında yer alan “Bu madde” ibaresi “Birinci fıkra” şeklinde değiştirilmiştir.

“b) Bu hükümden yararlanmak isteyenler, 18 yaşını doldurdıkları ve korunma, bakım tedbir kararı veya bu Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına başvururlar. Bu madde hükümleri çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hak sahibi olduğu onaylananlar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Hak sahiplerinin atamaları il tercihleri de dikkate alınarak Başkanlığa kura usulü ile yapılır. İşe yerleştirmede öncelik, sırasıyla lisans, ön lisans ve ortaöğretim mezunlarına verilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 21- 197 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan (I/A) sayılı tarifeden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(I/A) sayılı tarifede yer alan ve sadece elektrik motoru olan taşıtlardan, motor gücü;

- a) 70 kW’ı geçmeyenler birinci satırında,
- b) 70 kW’ı geçen fakat 85 kW’ı geçmeyenler ikinci satırında,
- c) 85 kW’ı geçen fakat 105 kW’ı geçmeyenler üçüncü satırında,
- d) 105 kW’ı geçen fakat 120 kW’ı geçmeyenler dördüncü satırında,
- e) 120 kW’ı geçen fakat 150 kW’ı geçmeyenler beşinci satırında,
- f) 150 kW’ı geçen fakat 180 kW’ı geçmeyenler altıncı satırında,
- g) 180 kW’ı geçen fakat 210 kW’ı geçmeyenler yedinci satırında,
- h) 210 kW’ı geçen fakat 240 kW’ı geçmeyenler sekizinci satırında,
- ı) 240 kW’ı geçenler dokuzuncu satırında,

yaşları itibarıyla yer alan vergi tutarlarının %25’i oranında vergilendirilir.”

MADDE 22- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) sayılı Tarifenin “A) Mahkeme Harçları” başlıklı bölümünün “III- Karar ve ilam harcı” başlıklı alt bölümünün (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Açılmış davalarda uyuşmazlıkların arabuluculuk yoluyla çözümlenmesi halinde, arabuluculuk son tutanağına dayalı olarak verilen kararlarda 35,90 TL”

MADDE 23- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, kaldırılan Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin tarafsız ve bağımsız olmadığı iddiasıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yaptığı başvuru derdest olanlar, bu tarihten itibaren üç ay içinde Ankara idare mahkemelerinden yargılamanın yenilenmesini isteyebilirler. Bu süre içinde istemde bulunmayanlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince münhasıran iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle verilen kabul edilemezlik kararının kendilerine tebliğinden itibaren üç ay içinde de istemde bulunabilirler. Süresinde istemde bulunulması halinde yargılama yeniden yapılarak karar verilir.”

MADDE 24- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (c) bendi yürürlükten kaldırılmış ve ikinci fıkrasında yer alan “Bu madde” ibaresi “Birinci fıkra” şeklinde değiştirilmiştir.

“b) Bu hükümden yararlanmak isteyenler, 18 yaşını doldurdıkları ve korunma, bakım tedbir kararı veya bu Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına başvururlar. Bu madde hükümleri çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hak sahibi olduğu onaylananlar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Hak sahiplerinin atamaları il tercihleri de dikkate alınarak Başkanlığa kura usulü ile yapılır. İşe yerleştirmede öncelik, sırasıyla lisans, ön lisans ve ortaöğretim mezunlarına verilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“ç) Yerleştirme yapılacak kadro sayısı 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kuramların serbest memur kadroları ile sözleşmeli personel pozisyonları ve işçi kadro sayısının toplamının binde biridir. Toplam kadro ve pozisyon sayısının belirlenmesinde yerleştirme yapılacak yılın başındaki veriler esas alınır. Devlet Personel Başkanlığınca bu madde kapsamında hak sahiplerinin istihdam edileceği toplam kadro sayıları her kurum için tespit edilerek kuramlara bildirilir. Kurumlar, bildirilen bu kadroları merkez ve taşra teşkilatları itibarıyla dağıtımını yaparak yerleştirme dönemlerinde Devlet Personel Başkanlığına bildirir. Bu madde kapsamına girenlerin yerleştirilmeleri; ortaöğretim ve daha üst öğrenim mezunları için kuramların talepleri doğrultusunda öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanın 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerde yer alması şartıyla ihraz etmiş buldukları unvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunları için memur unvanlı kadro ve pozisyonlara, diğer öğrenim mezunları için ise yardımcı hizmetler sınıfında yer alan kadro ve pozisyonlara yılda üç defadan az olmamak üzere Devlet Personel Başkanlığınca yapılır veya yaptırılır. Ek 1 inci madde kapsamında yerleştirme yapılacak kurumlarca teşkilat bazında dağıtımın bildirilmemesi hâlinde Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde resen yerleştirme yapılır.”

MADDE 25- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Bu Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında ataması yapılan ve fiilen görevde bulunanlar kuramların kadroları ve ihtiyaçları gözönünde bulundurularak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ve öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanlara atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce hak sahibi olanlardan daha önce istihdam hakkından yararlanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde Bakanlığa başvurmaları halinde ek 1 inci maddede yer alan istihdam hakkından maddede belirtilen diğer şartları taşımaları kaydıyla yararlanabilirler.”

MADDE 26- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malları” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Hazinenin” ibaresi “idarelerin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalar sonunda kamulaştırma sahasına mücavir taşınmaz mallar, çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulması, ekonomik veya sosyal yönden yararlanılmasının mümkün olmaması hallerinde, kamulaştırma işleminin tamamlandığına ilişkin ilanın indirildiği tarihten itibaren bir yıl içinde sahiplerinin yazılı başvurusu üzerine kamulaştırmaya tabi tutulabilir. Yapılan başvurular, valilikçe kurulacak komisyon tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır. Bu başvuru dava şartı olup başvuru yapmadan doğrudan dava açanların dosyaları, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilerek mahkemece ilgili valiliğe gönderilmesine karar verilir. Reddedilen davalarda yargılama gideri kamu üzerine bırakılır ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri, Maliye, Çevre ve Şehircilik, Gıda,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“ç) Yerleştirme yapılacak kadro sayısı 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumların serbest memur kadroları ile sözleşmeli personel pozisyonları ve işçi kadro sayısının toplamının binde biridir. Toplam kadro ve pozisyon sayısının belirlenmesinde yerleştirme yapılacak yılın başındaki veriler esas alınır. Devlet Personel Başkanlığınca bu madde kapsamında hak sahiplerinin istihdam edileceği toplam kadro sayıları her kurum için tespit edilerek kurumlara bildirilir. Kurumlar, bildirilen bu kadroları merkez ve taşra teşkilatları itibarıyla dağıtımını yaparak yerleştirme dönemlerinde Devlet Personel Başkanlığına bildirir. Bu madde kapsamına girenlerin yerleştirilmeleri; ortaöğretim ve daha üst öğrenim mezunları için kurumların talepleri doğrultusunda öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanın 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerde yer alması şartıyla ihraz etmiş buldukları unvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunları için memur unvanlı kadro ve pozisyonlara, diğer öğrenim mezunları için ise yardımcı hizmetler sınıfında yer alan kadro ve pozisyonlara yılda üç defadan az olmamak üzere Devlet Personel Başkanlığınca yapılır veya yaptırılır. Ek 1 inci madde kapsamında yerleştirme yapılacak kurumlarca teşkilat bazında dağıtımın bildirilmemesi hâlinde Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde resen yerleştirme yapılır.”

MADDE 25- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Bu Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında ataması yapılan ve fiilen görevde bulunanlar kurumların kadroları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ve öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanlara atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce hak sahibi olanlardan daha önce istihdam hakkından yararlanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde Bakanlığa başvurmaları halinde ek 1 inci maddede yer alan istihdam hakkından maddede belirtilen diğer şartları taşımaları kaydıyla yararlanabilirler.”

MADDE 26- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Hazinenin” ibaresi “idarelerin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Baraj inşası için yapılan kamulaştırmalar sonunda kamulaştırma sahasına mücavir taşınmaz mallar, kamulaştırma işleminin tamamlandığına ilişkin ilanın indirildiği tarihten itibaren bir yıl içinde sahiplerinin yazılı başvurusu üzerine çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulup bozulmadığı, ekonomik veya sosyal yönden yararlanılmasının mümkün olup olmadığı yönlerinden ilgili valilikte kurulan komisyon tarafından incelenir. Komisyonca yapılan inceleme sonucunda çevrenin sosyal, ekonomik veya yerleşme düzeninin bozulduğuna ve taşınmaz maldan yararlanılmasının mümkün olmadığına karar verilmesi halinde taşınmaz mal kamulaştırmaya tabi tutulur. Taşınmaz mal sahibinin bu kapsamda açacağı davalarda ilgili valilik komisyonuna başvurulması dava şartıdır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin hususlar İçişleri, Maliye, Çevre ve Şehircilik, Gıda,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Tarım ve Hayvancılık ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Bakanlıkça hazırlanarak Bakanlar Kurulunca bir yıl içinde yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Bu suretle kamulaştırılan mücavir taşınmaz mallar hakkında 22 nci ve 23 üncü maddeler uygulanmaz. İdare, bu taşınmaz mallar üzerinde imar mevzuatı hükümlerini de gözönünde tutarak dilediği gibi tasarrufta bulunabilir ve gerektiğinde Hazineye bedelsiz olarak devredebilir.”

MADDE 28- 2942 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Bu Kanunla 12 nci maddenin altıncı fıkrasında yapılan değişiklik, görülmekte olan davalarda da uygulanır ve dava, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilir. Reddedilen davalarda yargılama gideri kamu üzerine bırakılır ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmez. Davacı, ret kararının kesinleşmesinden itibaren altı ay içinde 12 nci maddenin altıncı fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklik uyarınca ilgili idareye başvurarak taşınmazın kamulaştırmaya tabi tutulmasını talep edebilir. Aksi halde daha önce açılmış olan dava, açılmamış sayılır.”

MADDE 29- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları,”

MADDE 30- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (d) bendinde yer alan “gayrimenkullerin kiralanması işlemleri” ibaresi “gayrimenkullerin kiralanması işlemleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2019 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Tarım ve Hayvancılık ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Bakanlıkça hazırlanarak Bakanlar Kurulunca bir yıl içinde yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Bu suretle kamulaştırılan mücavir taşınmaz mallar hakkında 22 nci ve 23 üncü maddeler uygulanmaz. İdare, bu taşınmaz mallar üzerinde imar mevzuatı hükümlerini de göz önünde tutarak dilediği gibi tasarrufta bulunabilir ve gerektiğinde Hazineye bedelsiz olarak devredebilir.”

MADDE 28- 2942 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Bu Kanunun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri, görülmekte olan davalarda da uygulanır ve dava, dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddedilerek, dava açanların dosyalarının mahkeme tarafından ilgili valilik komisyonuna gönderilmesine karar verilir. Reddedilen davalarda yargılama gideri kamu üzerine bırakılır ve davalı idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmez.”

MADDE 29- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları,”

MADDE 30- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (d) bendinde yer alan “gayrimenkullerin kiralanması işlemleri” ibaresi “gayrimenkullerin kiralanması işlemleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2019 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

İmalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye Bakanlar Kumlu, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 32- 4/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında bir sahanın ihalesinin iki defa yapılmasına rağmen sahaya müracaat olmaması durumunda sahanın aramalara açık hale geleceği Genel Müdürlükçe ilan edilir. İlan edilen sahaya bir aylık sürede müracaat olması durumunda belirlenen ihale taban bedeli üzerinden ruhsatlandırılır. Müracaatın birden fazla olması durumunda müracaat edenler arasında yeniden ihale edilir.”

MADDE 33- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 15- Bu Kanun kapsamında herhangi bir ruhsatı olmadan maden ocağı açılması, işletilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahasında madencilik faaliyetinde bulunulması fiillerini işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir. Bu suçtan hüküm giyenler, infazın tamamlanmasından itibaren on yıl boyunca madencilik faaliyeti yapamazlar.”

MADDE 34- 3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin işlettirdikleri yeraltı maden işletmelerinde çalışan rödovansçılara, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41 inci, 53 üncü ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir.”

MADDE 35- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinin iadesi

EK MADDE 12- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarları, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, ödemeyi takip eden beş işgünü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanasını, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

İmalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 32- 4/6/1985 tarihli 3213 sayılı Maden Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında bir sahanın ihalesinin iki defa yapılmasına rağmen sahaya müracaat olmaması durumunda sahanın aramalara açık hale geleceği Genel Müdürlüğe ilan edilir. İlan edilen sahaya bir aylık sürede müracaat olması durumunda belirlenen ihale taban bedeli üzerinden ruhsatlandırılır. Müracaatın birden fazla olması durumunda müracaat edenler arasında yeniden ihale edilir.”

MADDE 33- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 15- Bu Kanun kapsamında işletme izni veya Bakanlıkça şerh edilmiş rödovans sözleşmesi olmaksızın mücavirdeki sahalara taşmalar hariç olmak üzere, maden ocağı açılması, maden üretilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahalarında üretim faaliyetlerinin durdurulmasına sebep olan durumların düzeltilmesi ve/veya işletme güvenliğine yönelik faaliyetlerin dışında üretim faaliyetinde bulunulması fiillerini işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir. Bu suçlardan hüküm giyenler, infazın tamamlanmasından itibaren on yıl boyunca madencilik faaliyeti yapamazlar.”

MADDE 34- 3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin bu maddenin yürürlük tarihinden önce sözleşmeye bağlanarak işlettirdikleri yeraltı maden işletmelerinde çalışan rödovansçılara, 4857 sayılı Kanunun 41 inci, 53 üncü ve 63 üncü maddelerinde 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir.”

MADDE 35- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinin iadesi

EK MADDE 12- Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de faaliyette bulunan spor kulüpleri ve sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarları, ilgili işverence Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplara, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz.

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Bu hesaptan yapılan ödeme, her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarı aşamaz.),

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları.

Özel hesaba aktarılan iade tutarları ile bu hesaptan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınamaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

MADDE 36- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından engellilere ve yaşlılara yönelik olarak hazırlanan veya hazırlatılan projeler ile yapım ve kiralama işleri ve anılan Genel Müdürlüğün bu konudaki faaliyetlerine yönelik olarak kullanılmak üzere, bu maddede sayılan gelirlerin %5’e kadarki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu kararıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı emrine tahsis edilir. Bu amaçla tahsis edilen kaynak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulunun onaylayacağı projeler için kullanılır.”

MADDE 37- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bu Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamına girenler hariç olmak üzere” ibaresi ile (ç) bendinde yer alan “21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında vazife malulü sayılanlar,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 38- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (A) bendinde yer alan “Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir” ibaresi “ekonomide verimlilik artışı, kamu giderlerinde azalma sağlamak, kamuya gelir elde etmek, gerekçelerinden birisi veya kuruluşun özellikleri dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenecek sair bir gerekçe ile özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Özel hesaba aktarılan tutarlar aşağıdaki harcamalar dışında kullanılamaz.

a) Amatör spor dallarında sportif faaliyet gösteren sporculara, bunların çalıştırıcılarına ve diğer spor elemanlarına yapılan ücret ve ücret sayılan ödemeler (Bu hesaptan yapılan ödeme, her bir sporcu, çalıştırıcı ve diğer spor elemanları için yıllık olarak 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin üçüncü gelir diliminde yer alan ve ilgili yılda ücretler için geçerli olan tutarın üç katını aşamaz.),

b) Bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki sporcu, çalıştırıcılar ve diğer spor elemanlarının, sportif faaliyetlerine ilişkin işe, ibate, seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, lisans, tescil ve katılım harcamaları.

Özel hesaba aktarılan iade tutarları ile bu hesaptan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınmaz.

Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin gelir (stopaj) vergisi olarak özel hesap açılan mükellef adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

Özel hesapta yer alan tutarlar, bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç, rehnedilemez ve haczedilemez.

Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

MADDE 36- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından engellilere ve yaşlılara yönelik olarak hazırlanan veya hazırlatılan projeler ile yapım ve kiralama işleri ve anılan Genel Müdürlüğün bu konudaki faaliyetlerine yönelik olarak kullanılmak üzere, bu maddede sayılan gelirlerin %5’e kadarki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu kararıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı emrine tahsis edilir. Bu amaçla tahsis edilen kaynak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulunun onaylayacağı projeler için kullanılır.”

MADDE 37- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “bu Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamına girenler hariç olmak üzere” ibaresi ile (ç) bendinde yer alan “21 inci maddenin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında vazife malulü sayılanlar,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (A) bendinde yer alan “Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.” ibaresi “ekonomide verimlilik artışı, kamu giderlerinde azalma sağlamak, Hazineye ait taşınmazları değerlendirmek suretiyle kamuya gelir elde etmek gerekçelerinden birisi ile özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.” şeklinde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 39- 4046 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile aynı Kanuna ekli (1) sayılı Liste aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) İdarenin ana hizmet birimleri; Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanlığı, Proje Değerlendirme ve Hazırlık Daire Başkanlığı, İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığından oluşur.

b) İdarenin danışma birimleri; Hukuk Müşavirliği, Başkanlık Müşavirleri, Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından oluşur.

c) İdarenin yardımcı birimleri; Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığından oluşur.”

“(1) SAYILI LİSTE
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

BAŞKAN	BAŞKAN YARDIMCISI	ANA HİZMET BİRİMLERİ	DANIŞMA BİRİMLERİ	YARDIMCI BİRİMLER
Başkan	Başkan Yardımcısı	Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanlığı	Hukuk Müşavirliği	Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanlığı
	Başkan Yardımcısı	Proje Değerlendirme ve Hazırlık Daire Başkanlığı	Başkanlık Müşavirleri	İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
	Başkan Yardımcısı	İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığı	Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı	
			Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	

”

MADDE 40- 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (B) bendinin (a) alt bendinde yer alan “Sermaye Piyasaları Daire Başkanı” ibaresi “Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanı” şeklinde, (C) bendinin (a) alt bendinde yer alan “ihale Hizmetleri Daire Başkanı” ibaresi “İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” şeklinde, aynı bendin (g) alt bendinde yer alan “Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığının” ibaresi “ihale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığının” şeklinde ve “Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” ibaresi “İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 41- 4046 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 39- 4046 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile aynı Kanuna ekli (1) sayılı Liste aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) İdarenin ana hizmet birimleri; Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanlığı, Proje Değerlendirme ve Hazırlık Daire Başkanlığı, İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığından oluşur.

b) İdarenin danışma birimleri; Hukuk Müşavirliği, Başkanlık Müşavirleri, Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından oluşur.

c) İdarenin yardımcı birimleri; Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığından oluşur.”

“(1) SAYILI LİSTE
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

BAŞKAN	BAŞKAN YARDIMCISI	ANA HİZMET BİRİMLERİ	DANIŞMA BİRİMLERİ	YARDIMCI BİRİMLER
Başkan	Başkan Yardımcısı	Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanlığı	Hukuk Müşavirliği	Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanlığı
	Başkan Yardımcısı	Proje Değerlendirme ve Hazırlık Daire Başkanlığı	Başkanlık Müşavirleri	İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
	Başkan Yardımcısı	İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığı	Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı	
			Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	

”

MADDE 40- 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (B) bendinin (a) alt bendinde yer alan “Sermaye Piyasaları Daire Başkanı” ibaresi “Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanı” şeklinde, (C) bendinin (a) alt bendinde yer alan “İhale Hizmetleri Daire Başkanı” ibaresi “İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” şeklinde, aynı bendin (g) alt bendinde yer alan “Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığının” ibaresi “İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanlığının” şeklinde ve “Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” ibaresi “İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 41- 4046 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 42- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Konut Hesabı ve Devlet Katkısı

EK MADDE 6- Türk vatandaşlarının yurtiçinde sadece bir konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına biriken toplam tutarın azami %25 oranına kadar Devlet katkısı ödenebilir. Devlet katkısı ödemesi katılımcı bazında azami 20.000 Türk Lirasını geçemez. Azami tutar her yıl yeniden değerlendirme oranı kadar artırılır. Azami tutarı üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu madde hükümleri 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamına girenlere uygulanmaz. Bakanlar Kurulu, bu fıkra kapsamındaki konut edinimlerinde, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı Tarifenin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, devralan veya iktisap eden hak sahibi alıcılardan alınması gereken tapu harcı nispetini sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.

Konut hesaplarına yapılacak Devlet katkısına ilişkin hak ediş sürelerinin belirlenmesi, Devlet katkısının, edinilecek konutun niteliği ve sayısı, tasarruf süresi, katılımcı ve ödeme planlarına göre farklılaştırılması, Devlet katkısı sağlanacak hesapların niteliği ve işleyişi, bankalar ve katılımcılar arasında tasarruf tutarı ve konut kredisi kullanılmasına ilişkin düzenlenecek sözleşmeler hakkındaki esaslar ile hesapların denetimi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Devlet katkısı, Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten defaten karşılanır ve hak sahibine hesabın bulunduğu banka aracılığıyla ödenir. Hak sahipliğinin tespitinden ve aktarılacak Devlet katkısının doğru ve tam hesaplanmasından hesabın bulunduğu banka sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısının ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi gerektiği Müsteşarlık tarafından bir yazı ile bankaya bildirilir. Bu süre içinde ödeme yapılmaması halinde bu alacaklar, vergi dairesince anılan Kanun hükümlerine göre, ilgili bankalardan takip ve tahsil edilir. Harç indiriminden haksız olarak yararlandırıldığının tespiti halinde eksik alınan tapu harcı, banka tarafından ilgili vergi dairesine yapılacak bildirim üzerine, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre gecikme faizi ve vergi ziyai cezası ile birlikte hak sahibinden geri alınır.”

MADDE 43- 4059 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga ek 3 üncü maddesi ve anılan maddeye istinaden yayımlanan mevzuat çerçevesinde katılımcılara öngörülen Devlet desteğine ilişkin koşullar aynen korunur. Katılımcılar talepleri halinde bu Kanunun ek 6 ncı maddesinde belirtilen esaslara tabi tutulur. Bununla ilgili usul ve esaslar Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bakanlar Kurulunca ek 6 ncı maddeye istinaden usul ve esaslar belirleninceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 44- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- Kuruma kayıtlı işsizler arasından 1/1/2018 ila 31/12/2020 tarihleri arasında özel sektör işverenlerince 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınanların; işe girdiği aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olmamaları, işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işyerinin imalat veya bilişim sektöründe faaliyet göstermesi halinde ilgili döneme ait günlük brüt asgari ücretin sigortalının prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, sigortalının 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında; işyerinin diğer sektörlerde faaliyet göstermesi halinde sigortalının 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanır ve destek tutarı Fondan karşılanır.

Bu maddeyle sağlanan prim desteği 2020 yılı Aralık ayı/dönemi aşılmamak üzere, destek kapsamına giren sigortalılar için 12 ay süreyle uygulanır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek sigortalılar ile Kuruma engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak uygulanır.

Birinci fıkrada belirtilen bilişim sektöründe destekten yararlanacak işyerlerini, NACE Rev.2 Ekonomik Faaliyet Sınıflamasında belirtilen işkolları arasından belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşyeri ile ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içerisinde verilmemesi, primlerin yasal süresinde ödenmemesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması durumlarında bu maddede belirtilen destekten yararlanılamaz. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandıran işverenler bu taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükmünden yararlandırılır.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi Fon katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan işyerlerinden Fon tarafından karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır.

Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedigi veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri hakkında, 5510 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- Kuruma kayıtlı işsizler arasından 1/1/2018 ila 31/12/2020 tarihleri arasında özel sektör işverenlerince 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınanların; işe girdikleri aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olmamaları, işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işyerinin imalat veya bilişim sektöründe faaliyet göstermesi halinde ilgili döneme ait günlük brüt asgari ücretin sigortalının prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, sigortalının 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında; işyerinin diğer sektörlerde faaliyet göstermesi halinde sigortalının 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanır ve destek tutarı Fondan karşılanır.

Bu maddeyle sağlanan prim desteği 2020 yılı Aralık ayı/dönemi aşılmamak üzere, destek kapsamına giren sigortalılar için 12 ay süreyle uygulanır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek sigortalılar ile Kuruma engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak uygulanır.

Birinci fıkrada belirtilen bilişim sektöründe destekten yararlanacak işyerlerini, NACE Rev.2 Ekonomik Faaliyet Sınıflamasında belirtilen işkolları arasından belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşyeri ile ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içerisinde verilmemesi, primlerin yasal süresinde ödenmemesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması durumlarında bu maddede belirtilen destekten yararlanılamaz. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandırılan işverenler bu taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükümünden yararlandırılır.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi Fon katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan işyerlerinden Fon tarafından karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla ikinci fıkrada belirtilen yararlanma süresini aşmamak üzere, destekten yararlanılmış olan sigortalının destek süresini tamamlamadan işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, söz konusu sigortalıdan dolayı yeniden işe başladığı tarihteki durumu dikkate alınarak ikinci fıkrada belirtilen sürelerden kalan süre kadar bu destekten yararlanmaya devam edilir.

Bu madde kapsamında Fon tarafından işverene sağlanan, sigortalı hissesine karşılık gelen destek tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemez.

Bu madde hükümleri; 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

1/1/2018 ila 31/12/2020 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ve daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu maddede belirtilen şartlar sağlanmak kaydıyla, 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre kadar bu destekten yararlandırılır.

Bu madde kapsamında destekten yersiz yararlandığının tespiti halinde, yararlanılan destek tutarı işverenden 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Bu maddeyle sağlanan teşvikten yararlanmakta olan işverenler, bu teşvikten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanamaz.

Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 20- 2017 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalı sayısı ortalaması 1 ila 3 olan, imalat sektöründe faaliyet gösteren ve bu sektörde ustalık belgesi sahibi olunan özel sektöre ait işyerlerince, işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 25 yaşından küçük sigortalılardan ve Kuruma kayıtlı işsizler arasından olmak kaydıyla 1/1/2018 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınanların; işe girdiği aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç 5510 sayılı Kanunun

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri hakkında, 5510 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

Bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla ikinci fıkrada belirtilen yararlanma süresini aşmamak üzere, destekten yararlanılmış olan sigortalının destek süresini tamamlamadan işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, söz konusu sigortalıdan dolayı yeniden işe başladığı tarihteki durumu dikkate alınarak ikinci fıkrada belirtilen sürelerden kalan süre kadar bu destekten yararlanmaya devam edilir.

Bu madde kapsamında Fon tarafından işverene sağlanan, sigortalı hissesine karşılık gelen destek tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemez.

Bu madde hükümleri; 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

1/1/2018 ila 31/12/2020 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ve daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu maddede belirtilen şartlar sağlanmak kaydıyla, 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre kadar bu destekten yararlandırılır.

Bu madde kapsamında destekten yersiz yararlandığının tespiti halinde, yararlanılan destek tutarı işverenden 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Bu maddeyle sağlanan teşvikten yararlanmakta olan işverenler, bu teşvikten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanamaz.

Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 43- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 20- 2017 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalı sayısı ortalaması 1 ila 3 olan, imalat sektöründe faaliyet gösteren ve bu sektörde ustalık belgesi sahibi olunan özel sektöre ait işyerlerince, işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 25 yaşından küçük sigortalılardan ve Kuruma kayıtlı işsizler arasından olmak kaydıyla 1/1/2018 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınanların; işe girdikleri aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç 5510 sayılı Kanunun 4

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olmamaları, 2017 yılında işyerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işe alındıkları tarihten 2018 yılı Aralık ayı/dönemine kadar geçerli olmak üzere, destek kapsamına giren sigortalılar için 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanır ve destek tutarı Fondan karşılanır.

Destek kapsamındaki sigortalılar için birinci fıkrada belirtilen prim desteğiyle birlikte 2018 yılı Aralık ayına/dönemine kadar geçerli olmak üzere; sigortalının destek sağlanan aya ilişkin prim ödeme gün sayısının 53,44 TL ile çarpılması sonucu bulunacak tutar, ücret desteği olarak Kurum tarafından işverene ödenir ve destek tutarı Fondan karşılanır.

Bu maddeyle sağlanan prim ve ücret desteği 2018 yılı Aralık ayı/dönemini geçmemek üzere, sigortalının işe alındığı ayı takip eden ilk aydan başlamak üzere her ikinci ay için uygulanır.

Bu madde kapsamına giren işyerleri en fazla iki sigortalı için destekten yararlanır. İşyerlerinde destekten yararlanılacak azami sigortalı sayısını değiştirmeye ve destekten yararlanılacak toplam sigortalı sayısını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşyeri ile ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içerisinde verilmemesi, primlerin yasal süresinde ödenmemesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması durumlarında bu maddede belirtilen destekten yararlanılamaz. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandırılan işverenler bu taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükümünden yararlandırılır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılmış olan sigortalının işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla 2018 yılı Aralık ayı/dönemini geçmemek üzere söz konusu sigortalıdan dolayı bu destekten yararlanır.

Bu madde kapsamında Fon tarafından işverene sağlanan, sigortalı hissesine karşılık gelen destek tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemez.

2018 yılında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ile daha önce Kanun kapsamına alındığı halde 2017 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermeyen ve 2018 yılında ilk defa sigortalı bildiriminde bulunan işyerleri bu maddede yer alan destekten yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olmamaları, 2017 yılında işyerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işe alındıkları tarihten 2018 yılı Aralık ayı/dönemine kadar geçerli olmak üzere, destek kapsamına giren sigortalılar için 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanır ve destek tutarı Fondan karşılanır.

Destek kapsamındaki sigortalılar için birinci fıkrada belirtilen prim desteğiyle birlikte 2018 yılı Aralık ayına/dönemine kadar geçerli olmak üzere; sigortalının destek sağlanan aya ilişkin prim ödeme gün sayısının 53,44 Türk lirası ile çarpılması sonucu bulunacak tutar, ücret desteği olarak Kurum tarafından işverene ödenir ve destek tutarı Fondan karşılanır.

Bu maddeyle sağlanan prim ve ücret desteği 2018 yılı Aralık ayı/dönemini geçmemek üzere, sigortalının işe alındığı ayı takip eden ilk aydan başlamak üzere her ikinci ay için uygulanır.

Bu madde kapsamına giren işyerleri en fazla iki sigortalı için destekten yararlanır. İşyerlerinde destekten yararlanılacak azami sigortalı sayısını değiştirmeye ve destekten yararlanılacak toplam sigortalı sayısını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşyeri ile ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içerisinde verilmemesi, primlerin yasal süresinde ödenmemesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması durumlarında bu maddede belirtilen destekten yararlanılamaz. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandırılan işverenler bu taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükümünden yararlandırılır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılmış olan sigortalının işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla 2018 yılı Aralık ayı/dönemini geçmemek üzere söz konusu sigortalıdan dolayı bu destekten yararlanır.

Bu madde kapsamında Fon tarafından işverene sağlanan, sigortalı hissesine karşılık gelen destek tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemez.

2018 yılında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ile daha önce Kanun kapsamına alındığı halde 2017 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermeyen ve 2018 yılında ilk defa sigortalı bildiriminde bulunan işyerleri bu maddede yer alan destekten yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri hakkında, 5510 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

İşe giriş tarihi itibarıyla sigortalının, işverenin birinci derece kan veya kayın hısımlı ya da eşi olması durumunda söz konusu sigortalıdan dolayı bu maddede yer alan destekten yararlanılamaz. Sigortalının işe giriş tarihinden sonra işverenle arasında oluşan hısımlık veya evlilik durumları destekten yararlanmayı etkilemez.

Bu madde kapsamındaki desteklerden yersiz yararlanıldığına tespiti halinde; yararlanılan sigorta primi desteği tutarı işverenden 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından, yararlanılan ücret desteği tutarı ilgili destek ödemesinin/ödemelerinin yapıldığı tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte Kurum tarafından işverenden tahsil edilir.

Bu madde kapsamındaki destekten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz. Bu destekten yararlanılmayan ayda destek kapsamına giren sigortalıdan dolayı, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan prim indirimi dışındaki diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz.

Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 21- Bu Kanunun geçici 19 ve 20 nci maddeleri kapsamında işe alınanların ücretlerinin, ilgili yılda uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarının prim ödeme gün sayısına isabet eden tutarı üzerinden hesaplanan gelir vergisinin asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra kalan kısmı, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Bu madde kapsamında yapılan ücret ödemelerine ilişkin düzenlenen kağıtlara ait damga vergisinin aylık brüt asgari ücretin prim ödeme gün sayısına isabet eden kısmı beyan edilmez ve ödenmez.

Bu maddeyle sağlanan vergi teşvikleri 2020 yılı Aralık ayı aşılmamak üzere, teşvik kapsamına giren çalışanlar için 12 ay süreyle uygulanır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla teşvik kapsamına giren; 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek çalışanlar ile Kuruma engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak dikkate alınır. Bu madde kapsamındaki vergi teşvikleri, bu Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sağlanan teşvikten yararlanılan çalışanlar için maddede yazılı süre ve şartlarla sınırlı olarak uygulanır, prim ve ücret desteği sağlanmayan aylar için vergi teşvikleri de uygulanmaz.

Bu madde kapsamında teşvikten yararlanılmış olan çalışanın teşvik süresini tamamlamadan işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla üçüncü fıkrada belirtilen yararlanma süresini aşmamak üzere söz konusu çalışan için, yeniden işe başladığı tarihteki durumu dikkate alınarak, kalan süre kadar bu teşvikten yararlanılabilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri hakkında, 5510 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

İşe giriş tarihi itibarıyla sigortalının, işverenin birinci derece kan veya kayın hısımlı ya da eşi olması durumunda söz konusu sigortalıdan dolayı bu maddede yer alan destekten yararlanılamaz. Sigortalının işe giriş tarihinden sonra işverenle arasında oluşan hısımlık veya evlilik durumları destekten yararlanmayı etkilemez.

Bu madde kapsamındaki desteklerden yersiz yararlanıldığına tespiti halinde; yararlanılan sigorta primi desteği tutarı işverenden 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından, yararlanılan ücret desteği tutarı ilgili destek ödemesinin/ödemelerinin yapıldığı tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte Kurum tarafından işverenden tahsil edilir.

Bu madde kapsamındaki destekten yararlanılan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz. Bu destekten yararlanılmayan ayda destek kapsamına giren sigortalıdan dolayı, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan prim indirimi dışındaki diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz.

Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gelir, gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 44- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 21- Bu Kanunun geçici 19 uncu ve geçici 20 nci maddeleri kapsamında işe alınanların ücretlerinin, ilgili yılda uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarının prim ödeme gün sayısına isabet eden tutarı üzerinden hesaplanan gelir vergisinin asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra kalan kısmı, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Bu madde kapsamında yapılan ücret ödemelerine ilişkin düzenlenen kâğıtlara ait damga vergisinin aylık brüt asgari ücretin prim ödeme gün sayısına isabet eden kısmı beyan edilmez ve ödenmez.

Bu maddeyle sağlanan vergi teşvikleri 2020 yılı Aralık ayı aşılmamak üzere, teşvik kapsamına giren çalışanlar için 12 ay süreyle uygulanır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla teşvik kapsamına giren; 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek çalışanlar ile Kuruma engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak dikkate alınır. Bu madde kapsamındaki vergi teşvikleri, bu Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sağlanan teşvikten yararlanılan çalışanlar için maddede yazılı süre ve şartlarla sınırlı olarak uygulanır, prim ve ücret desteği sağlanmayan aylar için vergi teşvikleri de uygulanmaz.

Bu madde kapsamında teşvikten yararlanılmış olan çalışanın teşvik süresini tamamlamadan işten ayrılıp yeniden işe başlaması halinde, bu maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla üçüncü fıkrada belirtilen yararlanma süresini aşmamak üzere söz konusu çalışan için, yeniden işe başladığı tarihteki durumu dikkate alınarak, kalan süre kadar bu teşvikten yararlanılabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlananlar, diğer kanunlarda yer alan benzer nitelikli gelir vergisi stopajı teşviklerinden yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Bu Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki desteklerden faydalananlar hariç olmak üzere, 1/1/2018 ila 31/12/2020 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ve daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu maddede belirtilen şartlar sağlanmak kaydıyla, 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren bu Kanunun geçici 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre kadar bu maddede yer alan vergi teşviklerinden yararlandırılır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 45- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Bu süreyi üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde, bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının, ilgililerin hesaben takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına, taahhüt olarak hesaplanan bu tutarların nemalandırılmasına ve ek 1 inci maddede belirtilen hak kazanma koşulları dikkate alınarak nemalarıyla birlikte ödenmesine karar vermeye; bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının nemalandırılmasına, bin Türk lirası tutarındaki ilave Devlet katkısının yıllar itibarıyla yeniden değerlendirilmesine ve ek devlet katkısının azami limiti ile iade edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bu Kanun uyarınca yapılacak bildirimler, Müsteşarlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde güvenli elektronik iletişim araçları ile de yapılabilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlananlar, diğer kanunlarda yer alan benzer nitelikli gelir vergisi stopajı teşviklerinden yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Bu Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki desteklerden faydalananlar hariç olmak üzere, 1/1/2018 ila 31/12/2020 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ve daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu maddede belirtilen şartlar sağlanmak kaydıyla, 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren bu Kanunun geçici 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre kadar bu maddede yer alan vergi teşviklerinden yararlandırılır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 45- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Bu süreyi üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Bakan, belirleyeceği esaslar dâhilinde, bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının, ilgililerin hesaba takip edebilmesini sağlayacak şekilde taahhüt olarak hesaplanmasına, taahhüt olarak hesaplanan bu tutarların nemalandırılmasına ve ek 1 inci maddede belirtilen hak kazanma koşulları dikkate alınarak nemalarıyla birlikte ödenmesine karar vermeye; bu Kanun kapsamında sağlanan Devlet katkısının nemalandırılmasına, bin Türk lirası tutarındaki ilave Devlet katkısının yıllar itibarıyla yeniden değerlendirilmesine ve ek devlet katkısının azami limiti ile iade edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bu Kanun uyarınca yapılacak bildirimler, Müsteşarlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde güvenli elektronik iletişim araçları ile de yapılabilir.”

MADDE 46- 4/4/2001 tarihli ve 4634 sayılı Şeker Kanununun 2/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) A ve B kotalarının tespiti, iptal ve transferlerine ilişkin teklifi Bakanlar Kuruluna sunar ve bu konuda alınacak Bakanlar Kurulu kararını uygular.”

MADDE 47- 4634 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketlerin A ve B kotaları Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından her yıl en geç 30 Haziran tarihine kadar, yurt içi şeker talebi, fabrikaların işleme ve şeker üretim kapasiteleri göz önünde bulundurularak müteakip beşer yıllık dönemler için tespit edilir.”

“Yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikaların kapasitelerini arttırabilmeleri için kota temin etmeleri zorunludur. Şirketlere yeni A ve B kotaları tahsisine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 46- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun geçici 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak bu hükümler, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatı için uygulanmaz. Ayrıca, yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatında bu Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentleri ve (4) numaralı alt bendini takip eden birinci paragrafta belirtilen şartlar aranmaz. Bir takvim yılında yapılabilecek spot boru gazı ithalat miktarı ve uygulama yöntemi Bakanlık görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 48- 4634 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Şirketler haklı bir sebebe dayanmadan iki yıl üst üste kendilerine tahsis edilen kotalardan % 90’ ın altında arz sağladıkları takdirde, kota ile arz arasındaki fark kadar A ve B kotalarına ilişkin haklarını Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek süre için kaybederler. Şirketler bu süre içinde kaybettikleri kota hakkına karşılık yeni kota sağlayamazlar.

Şirketlere tahsis edilen A ve B kotaları Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek süre içinde kullanılmadığı takdirde iptal edilir.

Zorunlu hallerde pazarlama yılı içinde kotalar arası şeker transferi yapılır. A kotasının bir kısmı pazarlanamadığı takdirde, pazarlanamayan miktar gelecek yılın A kotasına aktarılır ve bir sonraki yılın A kotası aktarılan miktar kadar düşürülür veya cari pazarlama yılı içinde, şirketlerin talep etmesi durumunda ve Bakanlar Kurulunca uygun bulunması halinde pazarlanamayan A kotasının tamamı veya bir kısmı, aynı pazarlama yılı içinde ihraç edilmek kaydıyla C şekerine aktarılabilir.

Şirketler yapacakları kapasite değişikliklerine göre ve/veya mücbir sebeplerin tespiti durumunda Bakanlık kararı ile bünyelerindeki fabrikalar arasında kota aktarımı yapabilirler.

A ve B kotalarının tespiti, tahsisi, iptali, transferi, yeni kota tahsisi ile uygulama ve denetime ilişkin hususlar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 49- 4634 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 4634 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler uyarınca A ve B kotalarına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı ile yönetmelik çıkarılıncaya kadar mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 50- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun geçici 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak bu hükümler, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatı için uygulanmaz. Ayrıca, yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG), spot boru gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ithalatında bu Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentleri ve (4) numaralı alt bendini takip eden birinci paragrafta belirtilen şartlar aranmaz. Bir takvim yılında yapılabilecek spot boru gazı ithalat miktarı ve uygulama yöntemi Bakanlık görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 51- 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bu hakların ilgili mevzuat çerçevesinde tescil, kayıt veya bildirim şartına bağlamaya,” ibaresi “bu hakların, mahiyetlerine göre, AR-GE faaliyetleri neticesinde elde edilmesi ve ilgili mevzuat çerçevesinde tescil veya kayıt ettirilmesi ya da bildirilmesi şartına bağlamaya, istisnadan kazancın elde edildiği vergilendirme dönemine ilişkin beyannamelerin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar tescil veya kayıt için yetkili kuruma başvurulmuş olması kaydıyla bu kazançları doğuran işlemlerin gerçekleştirildiği vergilendirme döneminden başlayarak faydalandırmaya,” “bu kapsamda uygulamaya” ibaresi “bu kapsamda tescil, kayıt veya bildirim şartının yerine getirilmesine ve uygulamaya” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Belirlenen esaslar çerçevesinde tescil, kayıt veya bildirim şartının yerine getirilmemesi durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergi, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 47- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hâzineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ayrıca söz konusu taşınmazlar, tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler ve tarımsal üretici birlikleri ile kuruluş amaçlarında kullanılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine, 492 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerın yarısı üzerinden doğrudan satılabilir.”

MADDE 48- 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “vakıflardan” ibaresi “vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerden” şeklinde, aynı fıkarda yer alan “vakıflar” ibaresi “vakıflar ve dernekler” şeklinde ve geçici 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vakıflardan” ibaresi “vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerden” şeklinde ve aynı maddede yer alan “bir yıl” ibaresi “iki yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 49- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Takas” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Tek hazine kurumlar hesabı: Kamu idarelerinin mali kaynaklarının bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin karşılığı Hazineden alacak kaydedilmek üzere toplandığı ve Müsteşarlık tarafından yönetilen hesabı,”

MADDE 50- 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “diğer Hazine işlemleri kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler” ibaresi “diğer Hazine işlemleri ile tek hazine kurumlar hesabı kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Genel bütçe kapsamındaki ödemeleri” ibaresi “Genel bütçe ve tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki ödemeleri” şeklinde, “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla” ibaresi “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında veya Türkiye’de yerleşik bankalarda” şeklinde, “Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında” ibaresi “Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile ilgisine göre Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya Türkiye’de yerleşik bankalar arasında” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Genel bütçe kapsamındaki idareler” ibaresi “Hazine Müsteşarlığı dışında kalan genel bütçe kapsamındaki idareler” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu fıkra kapsamındaki hususlara istisna getirmeye, uygulamaya ilişkin esasları ve yukarıda sayılanlardan, mali kaynakları tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek olanları belirlemeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Tek hazine kurumlar hesabının ve buna bağlı olarak açılacak banka hesaplarının işleyişi, tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kurum ve kuruluşların Müsteşarlıktan olan nakit talepleri ile ödeme ve tahsilat tahminlerinin Müsteşarlığa bildirilmesi, Müsteşarlıkça nakit taleplerinin karşılanması, bu hesabın işleyişinden doğan borçlandırma ve alacaklandırma işlemlerinin yapılması, tek hazine kurumlar hesabında toplanan kaynakların değerlendirilmesi ve diğer ilgili hususlara ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 52- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Hazineye ait taşınmazlar, tarımsal üretim yapmak üzere tarımsal amaçlı kooperatifler, tarım satış kooperatifleri ve tarımsal üretici birlikleri ile bunların üst kuruluşlarına 492 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerın yüzde biri üzerinden yirmi yıl süre ile doğrudan kiralanabilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 53- 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “vakıflardan” ibaresi “vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerden” şeklinde, aynı fıkarda yer alan “vakıflar” ibaresi “vakıflar ve dernekler” şeklinde ve geçici 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vakıflardan” ibaresi “vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerden” şeklinde ve aynı maddede yer alan “bir yıl” ibaresi “iki yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 54- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Takas” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Tek hazine kurumlar hesabı: İşsizlik Sigortası Fonu hariç olmak üzere kamu idarelerinin mali kaynaklarının bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin karşılığı Hazineden alacak kaydedilmek üzere toplandığı ve Müsteşarlık tarafından yönetilen hesabı,”

MADDE 55- 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “diğer Hazine işlemleri kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler” ibaresi “diğer Hazine işlemleri ile tek hazine kurumlar hesabı kapsamında yaptırılan iş, işlem ve diğer hizmetler” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Genel bütçe kapsamındaki ödemeleri” ibaresi “Genel bütçe ve tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki ödemeleri” şeklinde, “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla” ibaresi “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında veya diğer kamu bankalarında” şeklinde, “Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında” ibaresi “Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile ilgisine göre Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya diğer kamu bankaları arasında” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Genel bütçe kapsamındaki idareler” ibaresi “Hazine Müsteşarlığı dışında kalan genel bütçe kapsamındaki idareler” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. “Yukarıda sayılanlardan mali kaynakları tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirilecek olanları belirlemeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Tek hazine kurumlar hesabının ve buna bağlı olarak açılacak banka hesaplarının işleyişi, tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kurum ve kuruluşların Müsteşarlıktan olan nakit talepleri ile ödeme ve tahsilat tahminlerinin Müsteşarlığa bildirilmesi, Müsteşarlıkça nakit taleplerinin karşılanması, bu hesabın işleyişinden doğan borçlandırma ve alacaklandırma işlemlerinin yapılması, tek hazine kurumlar hesabında toplanan kaynakların değerlendirilmesi, belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birliklerinin tek hazine kurumlar hesabına alınan kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu elde edilecek getirinin Türkiye

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kaynakların değerlendirilmesinden elde edilen nema gelirleri genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında Müsteşarlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasında oluşan her türlü yükümlülük ilgili taraflarca faizsiz olarak yerine getirilir.”

MADDE 51- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler; ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 52- 4760 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “9302.00” ibaresi “9302.00.00.00.00” şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende “Milli İstihbarat Teşkilatı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Savunma Sanayii Müsteşarlığı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 53- 4760 sayılı Kanunun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P.numaralı” ibaresi “2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 54- 4760 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.”

MADDE 55- 4760 sayılı Kanuna 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 9/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 9/A - Bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi, (II) sayılı listedeki malların imalatçısına iade edilir. Maliye Bakanlığı verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan bankalarca bir aya kadar vadeli mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranının yüzde yetmiş esas alınarak belirlenmesi, paylaşılması ve diğer ilgili hususlara ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Tek hazine kurumlar hesabı kapsamındaki kaynakların değerlendirilmesinden elde edilen nema gelirleri genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Müsteşarlıkça belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ve birlikleri ile paylaşılan nema gelirleri Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak tertiplere gider kaydedilerek ilgili kurumlara ödenir. Tek hazine kurumlar hesabı kapsamında Müsteşarlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasında oluşan her türlü yükümlülük ilgili taraflarca faizsiz olarak yerine getirilir.”

MADDE 56- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler; ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 57- 4760 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan “9302.00” ibaresi “9302.00.00.00.00” şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende “Milli İstihbarat Teşkilatı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Savunma Sanayii Müsteşarlığı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 58- 4760 sayılı Kanunun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P.numaralı” ibaresi “2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 59- 4760 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.”

MADDE 60- 4760 sayılı Kanuna 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 9/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 9/A - Bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi, (II) sayılı listedeki malların imalatçısına iade edilir. Maliye Bakanlığı verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 61- 4760 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan “belirlenen oranları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını” ibaresi eklenmiş ve “mallar için özel tüketim vergisi matrahını esas alarak fiyat grupları oluşturmaya, bu fiyat grupları ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 56- 4760 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan “2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.62.00.10, 2710.19.62.00.11, 2710.19.64.00.10, 2710.19.64.00.11 ve 2710.19.68.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde ve “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 57- 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiş ve mevcut (i) bendi (j) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ihtiyaç duyulan konularda, Ar-Ge projeleri ile diğer bilimsel çalışmaları işbirliği halinde yapmak ve/veya desteklemek; bor ile ilgili araştırma, geliştirme, yatırım ve üretim çalışmaları için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne sağlanacak finansman desteğinden yararlanmak.”

“i) Görevleri ile ilgili olarak yurtdışında araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek ve/veya desteklemek.”

MADDE 58- 4865 sayılı Kanunun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Enstitünün görevleri kapsamında desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin tutarlar, Enstitü bütçesine gider kaydedilmek suretiyle Ar-Ge projelerinin yürütüldüğü idarelere aktarılabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan kamu görevlilerine aylık (20.000) gösterge rakamının, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara kadar ücret ödenebilir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılara diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın burs verilebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enstitü tarafından belirlenir. Bu kapsamda Yönetim Kurulu üyeleri ile Enstitü personeline ödeme yapılamaz.

Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri için Enstitü dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan destek alınabilir. Bu kapsamda Enstitüye aktarılan tutarlar, Enstitü bütçesine gelir kaydedilmeksizin ilgili Ar-Ge projesi adına açılacak özel hesaplarda izlenebilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 62- 4760 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinde yer alan “2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.62.00.10, 2710.19.62.00.11, 2710.19.64.00.10, 2710.19.64.00.11 ve 2710.19.68.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde ve “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.43.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 63- 4/6/2003 tarihli ve 4865 sayılı Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiş ve mevcut (i) bendi (j) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ihtiyaç duyulan konularda, Ar-Ge projeleri ile diğer bilimsel çalışmaları işbirliği halinde yapmak ve/veya desteklemek; bor ile ilgili araştırma, geliştirme, yatırım ve üretim çalışmaları için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne sağlanacak finansman desteğinden yararlanmak.”

“i) Görevleri ile ilgili olarak yurt dışında araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek ve/veya desteklemek.”

MADDE 64- 4865 sayılı Kanunun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Enstitünün görevleri kapsamında desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin tutarlar, Enstitü bütçesine gider kaydedilmek suretiyle Ar-Ge projelerinin yürütüldüğü idarelere aktarılabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan kamu görevlilerine aylık (20.000) gösterge rakamının, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara kadar ücret ödenebilir. Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri kapsamında görev alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılara diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın burs verilebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enstitü tarafından belirlenir. Bu kapsamda Yönetim Kurulu üyeleri ile Enstitü personeline ödeme yapılamaz.

Enstitü tarafından yürütülen ve desteklenen Ar-Ge projeleri için Enstitü dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan destek alınabilir. Bu kapsamda Enstitüye aktarılan tutarlar, Enstitü bütçesine gelir kaydedilmeksizin ilgili Ar-Ge projesi adına açılacak özel hesaplarda izlenebilir.”

MADDE 65- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu Kanunun 20 nci maddesinin sekizinci fıkrası hükmü, bu maddenin yürürlük tarihinden önce işlenmiş fiiller için tesis üzerindeki aynı hak sahibinin fail konumunda olmadığı hallerde, bu hak sahipleri açısından uygulanmaz.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 59- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dağıtıcılar, 5015 sayılı Kanun gereği ulusal petrol stok mükellefiyeti kapsamında stok yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır. Ancak bu yükümlülük, stok hesaplamasına esas alınan dönemde yurtiçi pazar payı yüzde ikinin altında olan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları dağıtıcı lisans sahipleri bakımından oluşmaz.”

MADDE 60- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 61- 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamışların, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, bunlara aylık bağlanmasına engel oluşturmaz.”

MADDE 62- 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmayan ve ücret ödenmeyen sigortalıların eksik gün nedeni ve eksik gün sayısı, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan edilir. Sigortalıların otuz günden az çalıştıklarını gösteren eksik gün nedenleri ile bu nedenleri ispatlayan belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, saklanması ve diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin Kurumca istenilmesine rağmen ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerin geçerli sayılmaması halinde otuz günden az bildirilen sürelerle ait aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde Kurumca re’sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.”

MADDE 63- 5510 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin başlığı “Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı ve konut kapıcılığı” şeklinde değiştirilmiş ve birinci fıkrasına “10 gün ve daha fazla olan sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile konut kapıcılığı işyerlerinde çalıştırılan sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 64- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 16- Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ile bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurtiçinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri; bu Kanun, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve diğer Kanunlarda yer alan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 66- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dağıtıcılar, 5015 sayılı Kanun gereği ulusal petrol stok mükellefiyeti kapsamında stok yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır.”

“Ancak bu yükümlülük, stok hesaplamasına esas alınan dönemde yurt içi pazar payı yüzde ikinin altında olan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları dağıtıcı lisans sahipleri bakımından oluşmaz.”

MADDE 67- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını doldurmamış sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 68- 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamışların, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, bunlara aylık bağlanmasına engel oluşturmaz.”

MADDE 69- 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmayan ve ücret ödenmeyen sigortalıların eksik gün nedeni ve eksik gün sayısı, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan edilir. Sigortalıların otuz günden az çalıştıklarını gösteren eksik gün nedenleri ile bu nedenleri ispatlayan belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, saklanması ve diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin Kurumca istenilmesine rağmen ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerin geçerli sayılmaması halinde otuz günden az bildirilen sürelerle ait aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde Kurumca re’sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.”

MADDE 70- 5510 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin başlığı “Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı ve konut kapıcılığı” şeklinde değiştirilmiş ve birinci fıkrasına “10 gün ve daha fazla olan sigortalılar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile konut kapıcılığı işyerlerinde çalıştırılan sigortalılar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 71- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 16- Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ile bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurt içinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri; bu Kanun, 4447 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 14/7/2004 tarihli ve 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, 3294 sayılı Kanun, 2828 sayılı Kanun ve diğer kanunlarda yer alan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemlerde vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ve bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurtiçinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri tarafından, bu Kanun, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu uyarınca yararlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden usulüne uygun olarak yararlanmış sayılır.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ve okul aile birlikleri, ek 17 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere ilgili kanunlarla sağlanan prim teşvik, destek ve indirimlerinden geriye yönelik olarak yararlanamaz ve yararlanmış olan söz konusu teşvik, destek ve indirimler değiştirilemez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir.

EK MADDE 17- Bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmadığı ay/dönemlerde gerekli tüm koşulların sağlanmış olması ve yararlanılmayan ay/dönemi takip eden altı ay içerisinde Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla, başvuru tarihinden geriye yönelik en fazla altı aya ilişkin olmak üzere, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşviki, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olmak üzere tüm şartları sağladığı halde bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanmamış işverenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yararlanan prim teşviki, destek ve indirimlerin değiştirilmesine yönelik talepte bulunan işverenler tarafından en son bu maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay içinde Kuruma başvurulması halinde, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşvik, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında talepte bulunan işverenlere iade edilecek tutar, maddenin yürürlük tarihinden önce talepte bulunanlar için maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından, yürürlük tarihinden sonra talepte bulunanlar için ise, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren kanuni faiz esas alınmak suretiyle hesaplanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak üç yıl içinde ödenir. Ödeme, öncelikle bu Kanunun 88 inci maddesinin ondört ve onaltıncı fıkralarına göre muaccel hale gelmiş prim ve her türlü borçlardan, sonrasında ise ilgili kanunlar uyarınca yapılandırma veya taksitlendirme de dâhil olmak üzere müeccel haldeki prim ve her türlü borçlarından mahsup yoluyla gerçekleştirilir. Ancak, üç yıl sonunda ilgili kanunları gereği yapılandırılma veya taksitlendirilme sebebiyle vadesi gelmemiş taksit ödemelerinden peşinen mahsup edilir. Kuruma borcu bulunmayan işverenlere altı ayda bir eşit taksitlerle iade yapılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemlerde vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ve bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurt içinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri tarafından, bu Kanun, 4447 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun, 5746 sayılı Kanun, 5225 sayılı Kanun, 3294 sayılı Kanun ve 2828 sayılı Kanun uyarınca yararlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden usulüne uygun olarak yararlanmış sayılır.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ve okul aile birlikleri, ek 17 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere ilgili kanunlarla sağlanan prim teşvik, destek ve indirimlerinden geriye yönelik olarak yararlanamaz ve yararlanmış olan söz konusu teşvik, destek ve indirimler değiştirilemez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir.”

MADDE 72- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 17- Bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmadığı ay/dönemlerde gerekli tüm koşulların sağlanmış olması ve yararlanılmayan ay/dönemi takip eden altı ay içerisinde Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla, başvuru tarihinden geriye yönelik en fazla altı aya ilişkin olmak üzere, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşviki, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olmak üzere tüm şartları sağladığı halde bu Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanmamış işverenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yararlanan prim teşviki, destek ve indirimlerin değiştirilmesine yönelik talepte bulunan işverenler tarafından en son bu maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay içinde Kuruma başvurulması halinde, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilir veya yararlanmış olan prim teşviki, destek ve indirimleri başka bir prim teşvik, destek ve indirimi ile değiştirilebilir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında talepte bulunan işverenlere iade edilecek tutar, maddenin yürürlük tarihinden önce talepte bulunanlar için maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından, yürürlük tarihinden sonra talepte bulunanlar için ise, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren kanuni faiz esas alınmak suretiyle hesaplanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak üç yıl içinde ödenir. Ödeme, öncelikle bu Kanunun 88 inci maddesinin on dört ve on altıncı fıkralarına göre muaccel hale gelmiş prim ve her türlü borçlardan, sonrasında ise ilgili kanunlar uyarınca yapılandırma veya taksitlendirme de dâhil olmak üzere müaccel haldeki prim ve her türlü borçlarından mahsup yoluyla gerçekleştirilir. Ancak, üç yıl sonunda ilgili kanunları gereği yapılandırılma veya taksitlendirilme sebebiyle vadesi gelmemiş taksit ödemelerinden peşinen mahsup edilir. Kuruma borcu bulunmayan işverenlere altı ayda bir eşit taksitlerle iade yapılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Görülmekte olan davalarda ayrıca bir başvuru şartı aranmaksızın, dava öncesi yapılan idari başvuru tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte hesaplanacak tutar üçüncü fıkra hükümlerine göre mahsup veya iade edilir. Mahkemelerce, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yargılama giderleri idare üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretinin dörtte birine hükmedilir. Ayrıca, ilk derece mahkemelerince verilen kararlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumunca kanun yollarına başvurulmaz ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan kanun yolu başvurularından vazgeçilmiş sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir.”

MADDE 65- 5510 sayılı Kanunun geçici 66 ncı maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkrasına “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

“Birinci fıkrada belirtilen iş kazaları sonucu ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”

MADDE 66- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 74-** Bu maddenin yürürlük tarihinden önce ilgili kanunlarına göre gelir veya aylık bağlanan hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamayanların bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, ödenmekte olan gelir ve aylıkların kesilmesini gerektirmez.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce çalışmaları nedeniyle ilgili kanunlarına göre gelir veya aylıkları kesilen ve bu Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde belirtilen şartları taşıyanlardan, gelir veya aylık bağlanması için yazılı istekte bulunanların gelir ve aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılır ve bağlanan gelir ve aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 75- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı Bakanlar Kurulunca belirlenen tutar ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2018 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2018 yılı Ocak ila Eylül ayları/dönemleri için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinin uygulanmasında Bakanlar

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Görülmekte olan davalarda ayrıca bir başvuru şartı aranmaksızın, dava öncesi yapılan idari başvuru tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte hesaplanacak tutar üçüncü fıkra hükümlerine göre mahsup veya iade edilir. Mahkemelerce, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yargılama giderleri idare üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretinin dörtte birine hükmedilir. Ayrıca, ilk derece mahkemelerince verilen kararlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumunca kanun yollarına başvurulmaz ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan kanun yolu başvurularından vazgeçilmiş sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir.”

MADDE 73- 5510 sayılı Kanunun geçici 66 ncı maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkrasına “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

“Birinci fıkrada belirtilen iş kazaları sonucu ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”

MADDE 74- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 74- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce ilgili kanunlarına göre gelir veya aylık bağlanan hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamayanların bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, ödenmekte olan gelir ve aylıkların kesilmesini gerektirmez.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce çalışmaları nedeniyle ilgili kanunlarına göre gelir veya aylıkları kesilen ve bu Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde belirtilen şartları taşıyanlardan, gelir veya aylık bağlanması için yazılı istekte bulunanların gelir ve aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılır ve bağlanan gelir ve aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 75- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 75- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı Bakanlar Kurulunca belirlenen tutar ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2018 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2018 yılı Ocak ila Eylül ayları/dönemleri için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinin uygulanmasında Bakanlar

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kurulunca belirlenecek prime esas günlük kazancı 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için ayrıca tespit edilebilir.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2018 yılı Ocak ile Eylül ayları/dönemleri için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2018 yılı Ocak ile Eylül aylarına/dönemlerine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulamasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2017 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2017 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükmüne bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç iki kat olarak ve 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kurulunca belirlenecek prime esas günlük kazancı 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için ayrıca tespit edilebilir.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2018 yılı Ocak ile Eylül ayları/dönemleri için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2018 yılı Ocak ile Eylül aylarına/dönemlerine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulamasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2017 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2017 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükmüne bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç iki kat olarak ve 2017 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2018 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2018 yılı Ocak ila Eylül aylarına/dönemlerine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 67- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 68- 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullanılmasına Dair Kanunun adı “Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kar Payı Destekli Fon Kullanılmasına Dair Kanun” şeklinde değiştirilmiş, aynı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına “faiz destekli kredi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kar payı destekli fon” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ye” ibaresi “Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen kuruluşlara” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Bakanlar Kurulunca belirlenecek özel ve/veya kamunun doğrudan veya dolaylı olarak hakim sermayedar olduğu bankaların ve/veya ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerinin faiz destekli kredi ve kar payı destekli fon kullandırımı uygulamalarından dolayı doğacak gelir kayıpları, bu amaçla ilgili yıl merkezî yönetim bütçesinde öngörülecek ödenekle sınırlı olmak üzere, Hazinece ödenir.”

MADDE 69- 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(j) Enerji performans sözleşmesi: Uygulama projesi sonrasında sağlanacak enerji tasarruflarının garanti edilmesi ve yapılan harcamaların uygulama sonucu oluşacak tasarruflarla ödenmesi esasına dayanan sözleşmeyi,”

MADDE 70- 5627 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, enerji tüketimlerini veya enerji giderlerini düşürmek üzere enerji performans sözleşmeleri yapabilir ve onbeş yılı aşmayan yıllara yaygın yüklenmeye girişebilirler. Bu kapsamda gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(2) Enerji performans sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemeler, idarelerin sözleşme konusu enerji alım giderlerinin yapıldığı bütçe tertiplerinden gerçekleştirilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2018 yılı Ocak ile Eylül aylarına/dönemlerine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 76- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendi ve 17 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 77- 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunun adı “Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kar Payı Destekli Fon Kullandırılmasına Dair Kanun” şeklinde değiştirilmiş, aynı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına “faiz destekli kredi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kar payı destekli fon” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ye” ibaresi “Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen kuruluşlara” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Bakanlar Kurulunca belirlenecek özel ve/veya kamunun doğrudan veya dolaylı olarak hakim sermayedar olduğu bankaların ve/veya ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerinin faiz destekli kredi ve kar payı destekli fon kullandırımı uygulamalarından dolayı doğacak gelir kayıpları, bu amaçla ilgili yıl merkezî yönetim bütçesinde öngörülecek ödenekle sınırlı olmak üzere, Hazinece ödenir.”

MADDE 78- 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(j) Enerji performans sözleşmesi: Uygulama projesi sonrasında sağlanacak enerji tasarruflarının garanti edilmesi ve yapılan harcamaların uygulama sonucu oluşacak tasarruflarla ödenmesi esasına dayanan sözleşmeyi,”

MADDE 79- 5627 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, enerji tüketimlerini veya enerji giderlerini düşürmek üzere enerji performans sözleşmeleri yapabilir ve on beş yılı aşmayan yıllara yaygın yüklenmeye girişebilirler. Bu kapsamda gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(2) Enerji performans sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemeler, idarelerin sözleşme konusu enerji alım giderlerinin yapıldığı bütçe tertiplerinden gerçekleştirilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) Yıllık yapılacak ödemelerin toplamı garanti edilen yıllık tasarruf miktarına karşılık gelen tutarı aşamaz.

(4) Sözleşme bedeli, uygulamanın ekonomik ömrü boyunca sağlanacak toplam tasarruf miktarından eşit veya yüksek olamaz.

(5) Bu madde kapsamında yapılacak işlerde taahhüde uyulmaması halinde uygulanacak cezai şartlara, tasarruf hesaplarına esas referans değerlerin belirlenmesine, sözleşmeye esas ekonomik ve teknik analizlere, sözleşme süresince yapılacak izleme ve doğrulama faaliyetlerine, enerji performans sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemelere, asgari sözleşme hükümleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 71- 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Genel Müdürlüğün mülkiyetinde bulunan aşağıdaki listede belirtilen taşınmazlar, tapu kayıtlarındaki hak ve mükellefiyetleri ile birlikte, taşınmazların bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflar arasından Vakıflar Meclisinin kararı ile belirlenecek vakıflar adına, ilgili tapu sicil müdürlüklerince tescil edilir.

SIRA NO	İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ/MAHALLE	PAFTA	ADA	PARSEL
1	MARDİN	NUSAYBİN	DAĞIÇI	-	118	1
2	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	101	2
3	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	108	24
4	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	110	31
5	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	118	6
6	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	2
7	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	4
8	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	15
9	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	132	9
10	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	135	26
11	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	137	1
12	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	101	2
13	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	102	5
14	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	105	42
15	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	134	4
16	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	45
17	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	53
18	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	66

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Yıllık yapılacak ödemelerin toplamı garanti edilen yıllık tasarruf miktarına karşılık gelen tutarı aşamaz.

(4) Sözleşme bedeli, uygulamanın ekonomik ömrü boyunca sağlanacak toplam tasarruf miktarına eşit veya bu miktardan yüksek olamaz.

(5)Bu madde kapsamında yapılacak işlerde uygulanacak ihale usul ve esasları, taahhüde uyulmaması halinde uygulanacak cezai şartlara, tasarruf hesaplarına esas referans değerlerin belirlenmesine, sözleşmeye esas ekonomik ve teknik analizlere, sözleşme süresince yapılacak izleme ve doğrulama faaliyetlerine, enerji performans sözleşmeleri gereğince yapılacak ödemelere, asgari sözleşme hükümleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 80- 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Genel Müdürlüğün mülkiyetinde bulunan aşağıdaki listede belirtilen taşınmazlar, tapu kayıtlarındaki hak ve mükellefiyetleri ile birlikte, taşınmazların bulunduğu bölgede yer alan Süryani cemaatine ait vakıflar arasından Vakıflar Meclisinin kararı ile belirlenecek vakıflar adına, ilgili tapu sicil müdürlüklerince tescil edilir.

SIRA NO	İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ/MAHALLE	PAFTA	ADA	PARSEL
1	MARDİN	NUSAYBİN	DAĞIÇI	-	118	1
2	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	101	2
3	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	108	24
4	MARDİN	NUSAYBİN	DİBEK	-	110	31
5	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	118	6
6	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	2
7	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	4
8	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	119	15
9	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	132	9
10	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	135	26
11	MARDİN	NUSAYBİN	TAŞKÖY	-	137	1
12	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	101	2
13	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	102	5
14	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	105	42
15	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	134	4
16	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	45
17	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	53
18	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	149	66
19	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	150	2

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

19	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	150	2
20	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇYOL	-	109	3
21	MARDİN	DARGEÇİT	ÇATALÇAM	M47-D-1	128	1
22	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C20-C	126	11
23	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C20-D	120	6
24	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	148	1
25	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	148	13
26	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	175	1
27	MARDİN	NUSAYBİN	ODABAŞI	-	-	90
28	MARDİN	NUSAYBİN	GÜNYURDU	-	-	88
29	MARDİN	NUSAYBİN	BALABAN	-	-	173
30	MARDİN	MİDYAT	BAĞLARBAŞI	-	140	3

”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

20	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇYOL	-	109	3
21	MARDİN	DARGEÇİT	ÇATALÇAM	M47-D-1	128	1
22	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C20-C	126	11
23	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C20-D	120	6
24	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	148	1
25	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	148	13
26	MARDİN	SAVUR	DEREİÇİ KÖYÜ	M45-C-25-A	175	1
27	MARDİN	NUSAYBİN	ODABAŞI	-	-	90
28	MARDİN	NUSAYBİN	GÜNYURDU	-	-	88
29	MARDİN	NUSAYBİN	BALABAN	-	-	173
30	MARDİN	MİDYAT	BAĞLARBAŞI	-	140	3
31	MARDİN	MİDYAT	MERCİMEKLİ	-	122	1
32	MARDİN	MİDYAT	MERCİMEKLİ	-	134	1
33	MARDİN	MİDYAT	MERCİMEKLİ	-	108	63
34	MARDİN	MİDYAT	DOĞANÇAY	-	149	1
35	MARDİN	MİDYAT	ALAGÖZ	-	129	56
36	MARDİN	MİDYAT	ALAGÖZ	-	145	1
37	MARDİN	MİDYAT	ALTINTAŞ	-	105	471
38	MARDİN	MİDYAT	ALTINTAŞ	-	118	43
39	MARDİN	MİDYAT	ALTINTAŞ	-	123	11
40	MARDİN	MİDYAT	ALTINTAŞ	-	131	14
41	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	118	16
42	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	107	7
43	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	107	24
44	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	112	20
45	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	132	7
46	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	135	8
47	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	136	7
48	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	103	72
49	MARDİN	MİDYAT	ANITLI	-	136	14
50	MARDİN	MİDYAT	BARDAKÇI	-	150	4
51	MARDİN	NUSAYBİN	BALABAN	-	-	194
52	MARDİN	NUSAYBİN	ESKİHİSAR	-	-	33
53	MARDİN	NUSAYBİN	GÜNYURDU	-	-	90
54	MARDİN	NUSAYBİN	GÜNYURDU	-	-	107
55	MARDİN	NUSAYBİN	ÜÇKÖY	-	105	43
56	MARDİN	DARGEÇİT	ÇATALÇAM	-	104	53

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 72- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Nispi ödeme, ihracat işlemleri üzerinden FOB bedelin binde birine kadar tahsil edilir. Hizmet ihracatında nispi ödeme tahsil edilmez. Giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde ellisinden fazla olamaz. Hizmet sektörü için giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarı ile bu tutarın beş katı arasında belirlenen tutarda tahsil edilir. Giriş aidatının alındığı yıl ayrıca yıllık aidat alınmaz.”

MADDE 73- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanuna 29 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 29/A maddesi eklenmiştir.

“Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu

MADDE 29/A- (1) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı alan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, bu hak ve lisansları ile yayınlarını bu Kanun ve 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak internet üzerinden de sunabilirler. Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini sadece internet üzerinden sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılar Üst Kuruldan yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecileri de Üst Kuruldan yayın iletim yetkisi almak zorundadır.

(2) Üst Kuruldan alınan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletildiğinin Üst Kurulca tespiti halinde Üst Kurulun talebi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından internet ortamındaki söz konusu yayımla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu karar, 5651 sayılı Kanun uyarınca gereği yapılmak üzere Erişim Sağlayıcılar Birliğine gönderilir. Sulh ceza hâkimi, Üst Kurulun talebini en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 81- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Nispi ödeme, ihracat işlemleri üzerinden FOB bedelin binde birine kadar tahsil edilir. Hizmet ihracatında nispi ödeme tahsil edilmez. Giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde ellisinden fazla olamaz. Hizmet sektörü için giriş aidatı ve yıllık aidat, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarı ile bu tutarın beş katı arasında belirlenen tutarda tahsil edilir. Giriş aidatının alındığı yıl ayrıca yıllık aidat alınmaz.”

MADDE 82- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Genel Müdürlük mülkiyetinde bulunan ihtiyaç fazlası taşınmazlardan 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde satışı gerçekleştirilmek üzere Genel Müdürlük tarafından Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilenler, Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınarak özelleştirilir. Satış bedelinden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan giderler düşüldükten sonra kalan tutar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılır.”

MADDE 83- 6001 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Genel Müdürlük mülkiyetinde iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte özelleştirme kapsam ve programında olan ve özelleştirme işlemleri devam eden taşınmazların satışından elde edilecek gelirlerden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan giderler düşüldükten sonra kalan tutar Genel Müdürlük hesaplarına aktarılır.”

MADDE 84- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanuna 29 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 29/A maddesi eklenmiştir.

“Yayın hizmetlerinin internet ortamından sunumu

MADDE 29/A- (1) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, bu hak ve lisansları ile yayınlarını bu Kanun ve 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak internet ortamından da sunabilirler. Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini sadece internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılar Üst Kuruldan yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecileri de Üst Kuruldan yayın iletim yetkisi almak zorundadır.

(2) Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletilmesinin Üst Kurulca tespiti halinde Üst Kurulun talebi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından internet ortamındaki söz konusu yayınlara ilişkin olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu karar, 5651 sayılı Kanun uyarınca gereği yapılmak üzere Erişim Sağlayıcılar Birliğine gönderilir. Sulh ceza hâkimi, Üst Kurulun talebini en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) İçerik veya yer sağlayıcısının yurtdışında bulunmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu Üst Kurulun görev alanına ilişkin uluslararası andlaşmalar ve bu Kanun hükümlerine aykırı yayın yaptığı Üst Kurulca tespit edilen bir başka ülkenin yargı yetkisi altındaki medya hizmet sağlayıcılarının veya platform işletmecilerinin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletimi ile internet ortamından Türkçe olarak Türkiye'ye yönelik yayın yapan veya yayın dili Türkçe olmamakla birlikte Türkiye'ye yönelik ticari iletişim yayınlarına yer veren yayın kuruluşlarının yayın hizmetleri hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır. Bu kuruluşların internet ortamındaki yayınlarına devam edebilmeleri için Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yargı yetkisi altındaki diğer kuruluşlar gibi Üst Kuruldan geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı, bu kapsamdaki platform işletmecilerinin de yayın iletim yetki belgesi alması zorunludur.

(4) İnternet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetki belgesi verilmesine, söz konusu yayınların denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde müştereken çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 74- 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir.

- a) Doğal afetler,
- b) Savaş hali,
- c) Kısmi veya genel seferberlik hali,
- ç) Genel salgın hastalık,

d) Faaliyet ve yükümlülüklerin yerine getirilmesini engelleyen ve yükümlünün kendisi dışındaki nedenlerden kaynaklanan diğer benzeri haller.

(2) Mücbir sebep halleri, petrol işlemine etkileri oranında petrol hakkı sahibinin hak ve yükümlülüklerini erteler.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) İçerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu Üst Kurulun görev alanına ilişkin uluslararası andlaşmalar ve bu Kanun hükümlerine aykırı yayın yaptığı Üst Kurulca tespit edilen bir başka ülkenin yargı yetkisi altındaki medya hizmet sağlayıcılarının veya platform işletmecilerinin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletimi ile internet ortamından Türkçe olarak Türkiye'ye yönelik yayın yapan veya yayın dili Türkçe olmamakla birlikte Türkiye'ye yönelik ticari iletişim yayınlarına yer veren yayın kuruluşlarının yayın hizmetleri hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır. Bu kuruluşların internet ortamındaki yayınlarına devam edebilmeleri için Türkiye Cumhuriyeti Devletinin yargı yetkisi altındaki diğer kuruluşlar gibi Üst Kuruldan yayın lisansı, bu kapsamdaki platform işletmecilerinin de yayın iletim yetkisi alması zorunludur.

(4) İnternet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna, bu hizmetlerin iletimine, internet ortamından medya hizmet sağlayıcılara yayın lisansı, platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi verilmesine, söz konusu yayınların denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 85- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin on birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(11) Bu Kanun kapsamında organize toptan elektrik piyasalarında ve bu maddenin sekizinci fıkrası kapsamında EPIAŞ’ın faaliyet alanına dahil edilen doğalgaz dahil diğer enerji piyasaları işlemleri ve emisyon ticareti hususunda EPIAŞ ve/veya iştirakleri bünyesinde yapılan işlemlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.”

MADDE 86 - 6446 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(e) Bakanlığın görüşü alınarak Kurulun belirleyeceği limitler ile usul ve esaslar çerçevesinde elektrik depolama ve talep tarafı katılımı kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetleri”

MADDE 87- 6446 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Birinci fıkrada belirtilen tarihe kadar uygulanmak üzere, önlisans sahibi tüzel kişilerin, önlisansın geçerlilik süresi içerisinde bu önlisans kapsamında kuracağı üretim tesisleriyle ilgili yaptıkları işlemler harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.”

MADDE 88- 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir.

- a) Doğal afetler,
- b) Savaş hali,
- c) Kısmi veya genel seferberlik hali,
- ç) Genel salgın hastalık,

d) Faaliyet ve yükümlülüklerin yerine getirilmesini engelleyen ve yükümlünün kendisi dışındaki nedenlerden kaynaklanan diğer benzeri haller.

(2) Mücbir sebep halleri, petrol işlemine etkileri oranında petrol hakkı sahibinin hak ve yükümlülüklerini eşit sürede erteler.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 75- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma hükümlerine göre yürütülen Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı ve Ekleri kapsamındaki nükleer enerji santrali yatırımları, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda nükleer enerji santrali yatırımları için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılır.”

MADDE 76- 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasına “herhangi birine teslim eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya söz konusu taşıtlardan 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 G.T.İ.P. numaralarında yer alanları doğrudan ya da ihracatçılar vasıtasıyla ihraç eden” ibaresi, “hurdaya çıkarılan” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da ihraç edilen” ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “31/12/2018” ibareleri “31/12/2019” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 77- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Büyük ölçekli bilgi işlem birimlerinde çalıştırılabilecek sözleşmeli personel sayısını kurumlar itibarıyla 100’e kadar yükseltmeye ve bu şekilde ilave vize edilecek sözleşmeli personel pozisyonlarında çalıştırılacaklara ödenecek ücreti anılan ücret tavanının beş katına kadar belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 78- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüzde 20’sini” ibaresi “yüzde 25’ini” ve “5.000” ibaresi “7.500” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 79- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 89- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma hükümlerine göre yürütülen Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı ve Ekleri kapsamındaki nükleer enerji santrali yatırımları, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda nükleer enerji santrali yatırımları için öngörülen teşvik ve desteklerden yararlandırılır.”

MADDE 90- 18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasına “herhangi birine teslim eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya söz konusu taşıtlardan 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 G.T.İ.P. numaralarında yer alanları doğrudan ya da ihracatçılar vasıtasıyla ihraç eden” ibaresi, “hurdaya çıkarılan” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da ihraç edilen” ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “31/12/2018” ibareleri “31/12/2019” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 91- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnenin ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Büyük ölçekli bilgi işlem birimlerinde çalıştırılabilecek sözleşmeli personel sayısını kurumlar itibarıyla 100’e kadar yükseltmeye ve bu şekilde ilave vize edilecek sözleşmeli personel pozisyonlarında çalıştırılacaklara ödenecek ücreti anılan ücret tavanının beş katına kadar belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 92- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnenin ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüzde 20’sini” ibaresi “yüzde 25’ini” ve “5.000” ibaresi “7.500” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 93- 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararnenin ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Konut Hesabı ve Devlet Katkısı

EK MADDE 3- (1) Türk vatandaşlarının yurt içinde sadece bir konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına biriken toplam tutarın azami yüzde 25 oranına kadar Devlet katkısı ödenebilir. Devlet katkısı ödemesi katılımcı bazında azami 20.000 Türk lirasını geçemez. Azami tutar her yıl yeniden değerlendirilme oranı kadar artırılır. Azami tutarı üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu madde hükümleri, 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesi kapsamına girenlere uygulanmaz. Bakanlar Kurulu, bu fıkra kapsamındaki konut edinimlerinde, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 80- 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- (1) 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9 uncu maddesi kapsamında 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış olanlar; bu görevlerinden dolayı en az 540 gün sigorta primi ödenmiş olması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmenliğe atanabilmek için aranan özel şartları taşımaları, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmaları ve Kamu Personel Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenen taban puan ve üzerinde puan almış olmaları kaydıyla, Bakanlıkça belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre ek 4 üncü madde uyarınca öğretmen unvanlı vize edilmiş pozisyonlarda sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilir. Bakanlıkça belirlenecek alanlarda olmak üzere bu kapsamda istihdam edilebilecek sözleşmeli öğretmen sayısı 5.000’i geçemez.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kanununa bağlı (4) sayılı Tarifenin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, devralan veya iktisap eden hak sahibi alıcılardan alınması gereken tapu harcı nispetini sifra kadar indirmeye yetkilidir.

(2) Konut hesaplarına yapılacak Devlet katkısına ilişkin hak ediş sürelerinin belirlenmesi, Devlet katkısının, edinilecek konutun niteliği ve sayısı, tasarruf süresi, katılımcı ve ödeme planlarına göre farklılaştırılması, Devlet katkısı sağlanacak hesapların niteliği ve işleyişi, bankalar ve katılımcılar arasında tasarruf tutarı ve konut kredisi kullanılmasına ilişkin düzenlenecek sözleşmeler hakkındaki esaslar ile hesapların denetimi ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

(3) Devlet katkısı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten defaten karşılır ve hak sahibine hesabın bulunduğu banka aracılığıyla ödenir. Hak sahipliğinin tespitinden ve aktarılacak Devlet katkısının doğru ve tam hesaplanmasından hesabın bulunduğu banka sorumludur. Haksız olarak yapıldığı tespit edilen Devlet katkısının ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi gerektiği Bakanlık tarafından bir yazı ile bankaya bildirilir. Bu süre içinde ödeme yapılmaması halinde bu alacaklar, vergi dairesince anılan Kanun hükümlerine göre, ilgili bankalardan takip ve tahsil edilir. Harç indiriminden haksız olarak yararlandığının tespiti halinde eksik alınan tapu harcı, banka tarafından ilgili vergi dairesine yapılacak bildirim üzerine, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre gecikme faizi ve vergi ziyai cezası ile birlikte hak sahibinden geri alınır."

MADDE 94- 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 15- (1) 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9 uncu maddesi kapsamında 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ek ders ücreti karşılığında görev yapmış olanlar; başvuru tarihinin son günü itibarıyla bu görevlerinden dolayı en az 540 gün sigorta primi ödenmiş olması, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde öngörülen genel şartlar ile öğretmenliğe atanabilmek için aranan özel şartları taşımaları, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmaları ve Kamu Personel Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenen taban puan ve üzerinde puan almış olmaları kaydıyla, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre ek 4 üncü madde uyarınca öğretmen unvanlı vize edilmiş pozisyonlarda sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilir. Bakanlıkça belirlenecek alanlarda olmak üzere bu kapsamda istihdam edilebilecek sözleşmeli öğretmen sayısı 5.000'i geçemez."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2019 tarihine kadar, 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 G.T.İ.P. numaralarında yer alan, kayıt ve tescile tabi 16 ve daha büyük yaştaki araçların adına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından, ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescili silinerek, doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması halinde, her bir araç için aynı cins (87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan araçlardan sadece motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyen) yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, 10.000 lirayı aşmamak üzere araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre Bakanlar Kurulunca tespit edilecek kısmı, terkin edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında yeni aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, Bakanlar Kurulunca söz konusu araç için tespit edilen tutarın altında olması halinde özel tüketim vergisi tahsil edilmez, tahakkuk eden özel tüketim vergisini aşan tutar iade edilmez ve başka bir araç alımında kullanılmaz.

(3) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile kamu tüzel kişiliğini haiz diğer kurum ve kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) bu madde hükümlerinden faydalanamaz.

(4) İhraç edilen veya hurdaya çıkartılan araçların yaşı, tescil işleminin yapıldığı yıl dikkate alınmaksızın, tescil belgesinde yazılı model yılında aracın bir yaşında olduğu kabul edilmek suretiyle tespit olunur.

(5) Bu madde kapsamında ihraç edilen aracın, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168 inci, 169 uncu ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelmesi halinde, yeni aracın ilk iktisabında terkin edilen özel tüketim vergisi tutarı, terkin tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faizi ile birlikte ilk iktisapla ilgili işlemleri yapan vergi dairesine ödenmeden araç ithal edilemez.

(6) Bu madde hükümlerinden haksız olarak faydalanılması halinde, zamanında ödenmeyen özel tüketim vergisi faydalanandan, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

(7) Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yer alan tutarı; sifıra kadar indirmeye, aracın hurdaya çıkarılması veya ihraç edilmesi durumuna göre farklılaştırmaya, hurdaya ayrılacak veya ihraç edilecek araçların teslim edilmesi gereken yerleri veya kişileri ve bunlarda aranılacak nitelikleri belirlemeye yetkilidir.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ekonomi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2019 tarihine kadar, 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 G.T.İ.P. numaralarında yer alan, kayıt ve tescile tabi 16 ve daha büyük yaştaki araçların adına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından, ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescili silinerek, doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması halinde, her bir araç için aynı cins (87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan araçlardan sadece motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyen) yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin 10.000 Türk Lirasını aşmamak üzere araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre Bakanlar Kurulunca tespit edilecek kısmı, terkin edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında yeni aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, Bakanlar Kurulunca söz konusu araç için tespit edilen tutarın altında olması halinde özel tüketim vergisi tahsil edilmez, tahakkuk eden özel tüketim vergisini aşan tutar iade edilmez ve başka bir araç alımında kullanılmaz.

(3) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile kamu tüzel kişiliğini haiz diğer kurum ve kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) bu madde hükümlerinden faydalanamaz.

(4) İhraç edilen veya hurdaya çıkartılan araçların yaşı, tescil işleminin yapıldığı yıl dikkate alınmaksızın, tescil belgesinde yazılı model yılında aracın bir yaşında olduğu kabul edilmek suretiyle tespit olunur.

(5) Bu madde kapsamında ihraç edilen aracın, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168 inci, 169 uncu ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelmesi halinde, yeni aracın ilk iktisabında terkin edilen özel tüketim vergisi tutarı, terkin tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faizi ile birlikte ilk iktisapla ilgili işlemleri yapan vergi dairesine ödenmeden araç ithal edilemez.

(6) Bu madde hükümlerinden haksız olarak faydalanılması halinde, zamanında ödenmeyen özel tüketim vergisi faydalanandan, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

(7) Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yer alan tutarı; sifıra kadar indirmeye, aracın hurdaya çıkarılması veya ihraç edilmesi durumuna göre farklılaştırmaya, hurdaya ayrılacak veya ihraç edilecek araçların teslim edilmesi gereken yerleri veya kişileri ve bunlarda aranılacak nitelikleri belirlemeye yetkilidir.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ekonomi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 81- Bu Kanunun;

- a) 2 nci, 29 uncu, 55 inci ve 64 üncü maddeleri yayımını izleyen aybaşında,
b) 16 ncı, 31 inci ve 35 inci maddeleri yayımını izleyen ikinci aybaşında,
c) 11 inci maddesi yayımı tarihinden sonra tescil edilen sermaye şirketlerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
ç) 15 inci maddesi yayımı tarihinden önce tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilenler hariç olmak üzere yayımı tarihinde,
d) 44 üncü maddesi, 66 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 75 inci madde 1/1/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
e) 17 ncı, 18 inci, 19 uncu, 20 ncı ve 21 inci maddeleri 1/1/2019 tarihinde,
f) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 82- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Başbakan Yardımcısı

R. Akdağ

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

J. Sarıeroğlu

Ekonomi Bakanı V.

N. Ağbal

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

A. E. Fırtına

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

A. Demircan

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

H. Çavuşoğlu

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhaseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Kurtulmuş

Millî Savunma Bakanı

N. Canikli

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

F. Işık

Adalet Bakanı

A. Gül

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

O. A. Bak

İçişleri Bakanı

S. Soylu

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 95- Bu Kanunun;

a) 2 nci, 29 uncu, 60 ıncı, 71 inci ve 72 nci maddeleri yayımını izleyen aybaşında,

b) 16 ncı, 31 inci ve 35 inci maddeleri yayımını izleyen ikinci aybaşında,

c) 11 inci maddesi yayımı tarihinden sonra tescil edilen sermaye şirketlerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 15 inci maddesi yayımı tarihinden önce tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilenler hariç olmak üzere yayımı tarihinde,

d) 42 nci, 43 üncü, 44 üncü ve 75 inci maddeleri 1/1/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) 17 nci, 18 inci, 19 uncu, 20 nci ve 21 inci maddeleri 1/1/2019 tarihinde,

f) 76 ncı maddesinin 5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin hükmü 1/1/2019 tarihinde (1/1/2019 tarihi itibarıyla kurulu bölgesel yönetim merkezleri için 1/1/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere),

g) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 96- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ CETVELLER

(1) Sayılı Cetvel
I SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Tutarı (TL)	Birimi
2710.12.11.00.00	(Hafif yağlar ve müstahzarları) Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	2,5000	Kilogram
2710.12.31.00.00	Uçak benzini	2,5000	Litre
2710.12.41.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) Oktanı (RON) 95'den az olanlar	2,1500	Litre
2710.12.45.00.11	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Kurşunsuz benzin 95 oktan	2,3765	Litre
2710.12.45.00.13	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Kurşunsuz benzin 95 oktan (E10)	2,3765	Litre
2710.12.45.00.18	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Diğerleri	2,3765	Litre
2710.12.49.00.11	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Kurşunsuz benzin 98 oktan	2,4985	Litre
2710.12.49.00.12	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Kurşunsuz benzin 98 oktan (E10)	2,4985	Litre
2710.12.49.00.18	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Diğerleri	2,4985	Litre
2710.12.51.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) Oktanı (RON) 98'den az olanlar	2,1800	Litre
2710.12.59.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar	2,1800	Litre
2710.12.70.00.00	Benzin tipi jet yakıtı	2,5000	Litre
2710.19.21.00.00	(Kerosen) Jet yakıtı	2,5000	Litre
2710.19.43.00.11	(Gaz oiller) (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Motorin	1,7945	Litre
2710.19.43.00.17	(Gaz oiller) (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7945	Litre
2710.19.43.00.29	(Gaz oiller) (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.19.46.00.18	(Gaz oiller) (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,001'i geçen fakat % 0,002'yi geçmeyenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7945	Litre
2710.19.46.00.29	(Gaz oiller) (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,001'i geçen fakat % 0,002'yi geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.19.47.00.18	(Gaz oiller) (Ağırlık itibarıyla kükürt oranı % 0,002'i geçen fakat % 0,1'i geçmeyenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7945	Litre

2710.19.47.00.19	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,002'i geçen fakat % 0,1'i geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.19.48.00.11	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7245	Litre
2710.19.48.00.18	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler) Diğerleri	1,7245	Litre
2710.20.11.00.11	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Motorin	1,7945	Litre
2710.20.11.00.19	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.20.15.00.00	(Gaz oiller) Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçen fakat % 0,002'yi geçmeyenler	1,7945	Litre
2710.20.17.00.00	(Gaz oiller) Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,002'yi geçen fakat % 0,1'i geçmeyenler	1,7945	Litre
2710.20.19.00.00	(Gaz oiller) Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler	1,7245	Litre
2710.20.90.00.00	Diğer yağlar (2710.12.90.00.11, 2710.12.90.00.19, 2710.19.29.00.00 G.T.İ.P. numaralı malların biodizel ihtiva edenleri ile 2710.19.81, 2710.19.83, 2710.19.85, 2710.19.87, 2710.19.91, 2710.19.93 ve 2710.19.99 alt pozisyonlarında yer alan malların biodizel ihtiva edenleri hariç)	1,7245	Litre
2710.19.62.00.10	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Kalorifer Yakıtı	0,4760	Kilogram
2710.19.62.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Fuel oil	0,4760	Kilogram
2710.19.62.00.31	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Artık denizcilik yakıtı	0,4760	Kilogram
2710.19.62.00.39	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Diğerleri	0,4760	Kilogram
2710.19.64.00.10	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Kalorifer Yakıtı	0,2370	Kilogram
2710.19.64.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Fuel oil	0,2370	Kilogram
2710.19.64.00.31	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Artık denizcilik yakıtı	0,2370	Kilogram
2710.19.64.00.39	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Diğerleri	0,2370	Kilogram
	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler)		

2710.19.68.00.11	Yüksek kükürtlü fuel oil	0,2240	Kilogram
	(Fuel oiller)		
2710.19.68.00.31	Artık denizcilik yakıtı	0,2240	Kilogram
	(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler)		
2710.19.68.00.39	Diğerleri	0,2240	Kilogram
	(Fuel oiller)		
2710.20.31.00.00	Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler	0,4760	Kilogram
	(Fuel oiller)		
2710.20.35.00.00	Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler	0,2370	Kilogram
	(Fuel oiller)		
2710.20.39.00.00	Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler	0,2240	Kilogram
27.11	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar (2711.11.00.00.00; 2711.12; 2711.13; 2711.19.00.00.11; 2711.21.00.00.00; 2711.29.00.00.11 ve 2711.29.00.00.12 hariç)	2,5000	Kilogram
2711.11.00.00.00	(Sıvılaştırılmış) Doğal gaz Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar Diğerleri	0,8599 0,0230	Metreküp Metreküp
2711.12	(Sıvılaştırılmış) Propan	1,7780	Kilogram
2711.13	(Sıvılaştırılmış) Bütan	1,7780	Kilogram
2711.19.00.00.11	Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.) Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar (Otogaz) Diğerleri	1,7780 1,7780	Kilogram Kilogram
2711.21.00.00.00	(Gaz halinde olanlar) Doğal gaz Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar Diğerleri	0,8599 0,0230	Metreküp Metreküp
2711.29.00.00.11	(Gaz halinde olanlar) Propan	1,7780	Kilogram
2711.29.00.00.12	(Gaz halinde olanlar) Bütan	1,7780	Kilogram
27.13	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları (2713.11.00.00.00; 2713.12.00.00.00; 2713.20.00.00.19; 2713.90 hariç)	2,5000	Kilogram
2713.11.00.00.00	(Petrol koku) Kalsine edilmemiş	2,5000	Kilogram
2713.12.00.00.00	(Petrol koku) Kalsine edilmiş	2,5000	Kilogram
2713.20.00.00.19	(Petrol bitümeni) Diğerleri	2,5000	Kilogram
2713.90	Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları (28.03 pozisyonundaki her nevi karbon imaline mahsus olanlar hariç)	2,5000	Kilogram
2715.00.00.00.00	Esasını tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti (bitümenli sakızlar, cut-backs gibi) teşkil eden bitümenli karışımlar	2,5000	Kilogram
38.26	Biodizel ve bunların karışımları (Ağırlık itibariyle %70'den az petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler veya içermeyenler	1,1209	Litre

(B) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Tutarı (TL)	Birimi
2707.10.00.00.00	Benzol (Benzen)	2,4985	Kilogram
2707.20.00.00.00	Toluol (Toluen)	2,4985	Kilogram
2707.30.00.00.00	Ksilol (Ksilen)	2,4985	Kilogram
2707.50.00.00.11	Solvent nafta (Çözücü nafta)	2,4985	Kilogram
2707.50.00.00.19	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2707.99.19.00.00	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2707.99.20.00.00	Sülfürik asitle diğer kısımları alınmış petrol eterleri; Antrasen	2,4985	Kilogram
2709.00.10.00.00	Tabii gazın kondanseleri	2,4985	Kilogram
2710.12.21.00.00	White spirit	2,4985	Kilogram
2710.12.25.00.00	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2710.12.90.00.11	Diğer solventler (Çözücüler)	2,4985	Kilogram
2710.12.90.00.19	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2710.19.29.00.00	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2710.20.90.00.00	Diğer yağlar [Yalnız; -2710.12.90.00.11, 2710.12.90.00.19 ve 2710.19.29.00.00 G.T.İ.P. numaralı malların biodizel ihtiva edenleri, -2710.19.81, 2710.19.83, 2710.19.85, 2710.19.87, 2710.19.91, 2710.19.93 ve 2710.19.99 alt pozisyonlarında yer alan malların biodizel ihtiva edenleri.]	2,4985 1,5007	Kilogram Kilogram
2901.10.00.90.11	Hekzan	2,4985	Kilogram
2901.10.00.90.12	Heptan	2,4985	Kilogram
2901.10.00.90.13	Pentan	2,4985	Kilogram
2901.10.00.90.19	Diğer doymuş asiklik hidrokarbonlar	2,4985	Kilogram
2902.20.00.00.00	Benzen (Benzol)	2,4985	Kilogram
2902.30.00.00.00	Toluen (Toluol)	2,4985	Kilogram
2902.60.00.00.00	Etilbenzen	2,4985	Kilogram
2909.19.90.00.13	Metil tersiyer bütıl eter (MTBE)	2,4985	Kilogram
38.11	Vuruntuyu önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar	2,4985	Kilogram
3814.00	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar	0,9390	Kilogram
3824.99.96.90.68	Diğerleri	0,9390	Kilogram
2710.19.71.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	1,5007	Kilogram
2710.19.75.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) 2710.19.71.00 alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işleme kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	1,5007	Kilogram
2710.19.81.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları	1,5007	Kilogram
2710.19.83.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Hidrolik yağları	1,5007	Kilogram
2710.19.85.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Beyaz yağlar, sıvı parafin	1,5007	Kilogram

2710.19.87.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Dişli yağları ve redüktör yağları	1,5007	Kilogram
2710.19.91.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar	1,5007	Kilogram
2710.19.93.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar	1,5007	Kilogram
2710.19.99.00.25	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Diğer madeni yağlar	1,5007	Kilogram
2710.19.99.00.11	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Spindle Oil, Light Neutral, Heavy Neutral, Bright Stock	1,5007	Kilogram
2710.19.99.00.98	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Diğerleri	1,5007	Kilogram
2712.20	Ağırlık itibarıyla %0,75'den az yağ içeren parafin	1,5007	Kilogram
3801.20.10.00.00	Sıvı yağ içinde çözelti halinde olan koloidal grafit; yarı-koloidal grafit	1,5007	Kilogram
3819.00.00.00.00	Hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar için petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyen veya ağırlık itibarıyla % 70'den az oranda içeren müstahzar sıvılar	1,5007	Kilogram
2710.19.25.00.11	Gazyacağı	1,1367	Litre
2710.19.25.00.19	Diğerleri	1,1367	Litre
3403.11.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	1,5007	Kilogram
3403.19.10.00.00	(Yağlama müstahzarları) Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler	1,5007	Kilogram
3403.19.20.00.00	(Yağlama müstahzarları) Hacim olarak en az %25 biyo temelli karbon içeriğine sahip ve en az %60'a kadar geri dönüştürülebilir yağlayıcılar	1,5007	Kilogram
3403.19.80.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	1,5007	Kilogram
3403.91.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	1,5007	Kilogram
3403.99.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	1,5007	Kilogram

(2) Sayılı Cetvel
(II) SAYILI LİSTE

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
8701.20	Yarı römorkler için çekiciler	4
87.02	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar - Otobüs - Midibüs - Minibüs	1 4 9
87.03	Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.] [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç] - Yük taşımada kullanılan azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dahil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dahil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç) -- İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyen motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ün altında olanlar -- İstiap haddi 850 kilogramı geçen motor silindir hacmi 2800 cm ³ 'ün altında olanlar -- Sadece elektrik motorlu olanlar - Sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlardan -- Motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler -- Sadece elektrik motorlu olanlar - Diğerleri -- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçmeyenler -- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçen fakat 2000 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 50 kW'ı geçen motor silindir hacmi 1800 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Diğerleri -- Motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ü geçenler --- Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 100 kW'ı geçen motor silindir hacmi 2500 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Diğerleri -- Sadece elektrik motorlu olanlar --- Motor gücü 85 kW'ı geçmeyenler --- Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler --- Motor gücü 120 kW'ı geçenler	15 15 10 15 10 60 110 110 160 160 37 60 84
8703.10.11.00.00	Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar	6,7
8703.10.18.00.00	Diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar)	6,7
87.04	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar (Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) - Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyen, sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler hariç); -- Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçmeyenler	10

	-- Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçen fakat 4000 cm ³ 'ü geçmeyenler	52
	-- Motor silindir hacmi 4000 cm ³ 'ü geçenler	75
	-- Sadece elektrik motorlu olanlar	
	--- Motor gücü 85 kW'ı geçmeyenler	37
	--- Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler	60
	--- Motor gücü 120 kW'ı geçenler	84
	- Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar	
	-- Sadece elektrik motorlu olanlar	10
	-- Diğerleri	10
	- Diğerleri	
	-- Sadece elektrik motorlu olanlar	4
	-- Diğerleri	4
87.05	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, püskürtme yapan arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri) [(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)]	4
87.09	Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları	4
87.11	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler (sepetler hariç) (Sadece elektrik motorlu olanlar hariç)	
	- Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçmeyenler	22
	- Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçenler	37
8711.60.10.00.00	Sürekli nominal gücü 250 watt'ı geçmeyen yardımcı bir elektrik motoru olan pedal yardımcı, iki, üç ve dört tekerlekli taşıtlar	22
8711.60.90.00.11	Motor gücü 20 kW'ı geçenler	37
8711.60.90.00.12	Motor gücü 20 kW'ı geçmeyenler	22
88.02	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları [(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)]	0,5
8901.10.10.00.11	18 Gros tonlatoyu geçmeyen gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olanlar)	6,7
8901.10.90.00.11	Yolcu ve gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar)	6,7
89.03	Yatlar ve diğer eğlence ve spor amaçlı deniz taşıtları; kürekli kayıklar ve kanolar (Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg'ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç)	8

NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

(3) Sayılı Cetvel
(III) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
20.09	Meyva suları (üzüm sırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın (Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslim konular) (Sebze suları ve Türk Gıda Kodeksine göre % 100 meyve suyu sayılanlar hariç)	10	-
22.02	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış) ve alkolsüz diğer içecekler (20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç) (Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslim konular) (Doğal mineralli doğal maden suyu ile üretilmiş, tatlandırılmış, aromalandırılmış meyveli gazlı içecekler ile 2202.10.00.00.11, 2202.10.00.00.12, 2202.10.00.00.13, 2202.91.00.00.00 hariç)	10	-
2202.10.00.00.11	Sade gazozlar	10	-
2202.10.00.00.12	Meyvalı gazozlar	10	-
2202.10.00.00.13	Kolalı gazozlar	25	-
2202.91.00.00.00	Alkolsüz biralar	10	-
2203.00	Malttan üretilen biralar	63,3	1,3498
22.04	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm sırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç) (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şarabları hariç)	63,3	6,6363
2204.10	Köpüklü şaraplar	275,6	44,8351
22.05	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış) (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç)	275,6	67,6673
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 18 veya daha az olanlar	275,6	53,7356
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 22 ve fazla olanlar	275,6	197,5242
2206.00	Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı, sake gibi), tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları	275,6	6,6363
2207.20	Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler [Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç]	275,6	197,5242
22.08	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)]	275,6	197,5242
2208.20	Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler	275,6	197,5242
2208.50	Cin ve Geneva	275,6	175,6630
2208.60	Votka (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç)	275,6	175,6630
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibarıyla % 45.4'den fazla olanlar)	275,6	197,5242
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibarıyla % 45.4'den fazla olanlar)	275,6	197,5242
2208.70	Likörler	275,6	197,5242
2208.90	Diğerleri (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç)	275,6	197,5242
2208.90.48.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar)	275,6	171,2723
2208.90.71.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar)	275,6	171,2723

(B) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
2402.10.00.00.11	Tütün içeren purolar	65,25	0,2429
2402.10.00.00.12	Uçları açık purolar	65,25	0,2429
2402.10.00.00.19	Sigarillolar	65,25	0,2429
2402.20	Tütün içeren sigaralar	65,25	0,2429
2402.90.00.00.00	Diğerleri (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar)		
	-Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar	65,25	0,2429
	-Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar	65,25	0,2429
24.03	Diğer mamul tütün ve mamul tütün yerine geçen maddeler; "homojenize" veya yeniden tertip edilmiş tütün; tütün hülasa ve esansları (2403.11.00.00.00, 2403.19.10.00.19, 2403.19.90.00.19, 2403.91.00.00.00, 2403.99.10.00.00, 2403.99.90.00.00 hariç)	65,25	0,2429
2403.11.00.00.00	Bu faslın 1 nolu alt pozisyon notunda belirtilen nargile tütünleri	65,25	0,2429
2403.19.10.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gr.ı geçmeyen ambalajlarda olanlar)	65,25	0,2429
2403.19.90.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gr.ı geçen ambalajlarda olanlar)	65,25	0,2429
2403.99.10.00.00	Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün	65,25	0,2429
4813.10.00.80.00	Diğerleri (Makaron)	65,25	0,0994

(4) Sayılı Cetvel
(IV) SAYILI LİSTE

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
1604.31.00.00.00	Havyar	20
1604.32.00.00.00	Havyar yerine kullanılan ürünler	20
3303.00	Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)	20
33.04	Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (ilaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları	20
3305.20.00.00.00	Perma ve defrize müstahzarları	20
3305.30.00.00.00	Saç spreyleri	20
3305.90	(Saç losyonları, boyaları, v.b) Diğerleri	20
33.07	Tıraş öncesinde, tıraş sırasında veya tıraştan sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın) Tıraş köpüğü ve tıraş kremi	20 6,7
3401.11.00.90.00	Diğerleri (Yalnız tıraş sabunu)	6,7
4103.90.00.00.11	Diğer hayvanların yaş derileri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.00.00.12	Diğer hayvanların kuru derileri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.00.00.13	Diğer hayvanların pikle derileri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.00.00.19	Diğerleri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
43	Kürkler ve taklit kürkler; bunların mamulleri [Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi, oğlak ve sığırların (bufalo dahil) postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç]	20
49.01	Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
49.02	Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
7013.10.00.10.00	(Cam seramiğinden sofa ve mutfak eşyası) Sofra ve mutfak işleri için olanlar	20
7013.22.10.00.00	(Kurşun kristalden ayaklı bardak) El imali olanlar	20
7013.22.90.00.00	(Kurşun kristalden ayaklı bardak) Makina imali olanlar	20
7013.33.11.00.00	(Kurşun kristalden el imali bardak) Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış	20
7013.33.19.00.00	(Kurşun kristalden el imali bardak) Diğerleri	20
7013.33.91.00.00	(Kurşun kristalden makina imali bardak) Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış	20
7013.33.99.00.00	(Kurşun kristalden makina imali bardak) Diğerleri	20
7013.41.10.00.00	(Kurşun kristalden sofa ve mutfak eşyası) El imali olanlar	20

	(Bardak hariç)	
7013.41.90.00.00	(Kurşun kristalden sofa ve mutfak eşyası) Makina imali olanlar (Bardak hariç)	20
7013.91.10.00.00	(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) El imali olanlar	20
7013.91.90.00.00	(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) Makina imali olanlar	20
8214.20.00.00.11	Çıt çıt tipi turnak makasları	20
8214.20.00.00.19	[Manikür ve pedikür takım ve aletleri (turnak törpüleri dahil)] Diğerleri	20
8215.10.20.00.11	(Kaşık, çatal vb. takım halinde) Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
8215.91.00.90.11	(Tek kaşık, çatal vb.) Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
84.15	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatlı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil) [Yalnız 8415.10.10.00.00 Tek bir gövde halinde (self-contained); 8415.10.90.00.00 Ayrı elemanlı sistemler (split-sistem); 8415.81.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevrimini tersine değiştiren bir valf içerenler) (ters çevrimli ısı pompaları) (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); 8415.82.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içeren, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan, motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı); 8415.83.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içermeyen, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı); 8415.90.00.90.11 (Split sistemlerin dış üniteleri) ve 8415.90.00.90.12 (Split sistemlerin iç üniteleri)]	6,7
84.18	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç) (Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç)	6,7
8419.11.00.00.00	Gazla çalışan anında su ısıtıcılar	6,7
8419.19.00.00.11	(Katrı yakıtlı) Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)	6,7
8419.19.00.00.19	(Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları) Diğerleri	6,7
8421.12.00.00.11	(Çamaşır kurutma makinaları) Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg.ı geçmeyecek kapasitede olanlar	6,7
8422.11.00.00.00	(Bulaşık yıkama makinaları) Evlerde kullanılanlar	6,7
8450.11.11.00.00	(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) Çamaşırını önden yüklemeli olanlar	6,7
8450.11.19.00.00	(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) Çamaşırını üstten yüklemeli olanlar	6,7
8450.11.90.00.00	(Tam otomatik çamaşır yıkama makinası) Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçen fakat 10 kg.ı geçmeyenler	6,7
8450.12.00.00.00	(Çamaşır yıkama makinası) Diğer çamaşır makinaları (santrifüjlü kurutma tertibatlı olanlar)	6,7
8450.19.00.00.11	(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen, santrifüjlü kurutma tertibatlı olmayan çamaşır yıkama makinası) Elektrikli olanlar	6,7
8450.19.00.00.19	(Elektrikli olmayan çamaşır yıkama makinası) Diğerleri	6,7
8451.21.00.00.11	(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen kurutma makinaları) Evlerde kullanılanlar	6,7

85.07	Elektrik akümülatörleri (bunların seperatörleri dahil) (kare veya dikdörtgen şeklinde olsun olmasın) (Yalnız elektrik motorlu taşıt araçlarının motorunu çalıştırmaya mahsus olanlar)	3
85.08	Vakumlu elektrik süpürgeleri	6,7
85.09	(Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyva veya sebze presleri, vb.; et kıyma makinaları vb.) Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu elektrik süpürgeleri hariç)	6,7
8510.10.00.00.00	(Elektrikli) Traş makinaları	6,7
85.16	Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (örneğin; saç kurutucular, saç kıvrma cihazları, saç kıvrma maşalarını ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli ütüler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı rezistanlar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (8516.40 Elektrikli ütüler hariç)	6,7
8517.11.00.00.00	Kordsuz azizeli telli telefon cihazları	20
8517.12.00.00.11	Alıcısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları	25
8517.12.00.00.12	Alıcısı bulunan verici mobil araç (Cellular) telsiz telefon cihazları	20
8517.12.00.00.19	Diğerleri [Yalnız alçak güçlü (100 miliwatt dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları]	20
8517.69.30.00.00	Telsiz telefon, telsiz telgraf için alıcı cihazlar (Yalnız arama, uyarma veya çağırma sistemlerinde kullanılan taşınabilir alıcılar ile amatör telsiz alıcı cihazları)	20
8517.69.90.90.24	Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt dan küçük) telsiz cihazları ve diğer amatör telsiz cihazları	20
8517.69.90.90.29	Diğerleri (Yalnız amatör telsiz telefon verici cihazları ve telsiz alarm cihazları)	20
85.18	Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplitatörleri	20
85.19	Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar (8519.81.95.00.00 hariç) (Sinematografik ses kaydetmeye ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar hariç)	6,7
85.21	Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın)	6,7
8523.29.15.00.18	(Manyetik mesnetler) Video bantları	6,7
8523.29.19.00.00	(Diğer manyetik mesnetler) Diğerleri (Yalnız video bantları)	6,7
8523.41.10.00.00	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler) Silinebilenler hariç, kayıt kapasitesi 900 megabaytı aşmayan lazer okuma sistemleri için diskler (Yalnız lazer diskler)	6,7
8523.41.30.00.00	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler) Silinebilenler hariç, kayıt kapasitesi 900 megabaytı aşan fakat 18 gigabaytı aşmayan lazer okuma sistemleri için diskler (Yalnız lazer diskler)	6,7
8523.41.90.00.00	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler) Diğerleri (Yalnız lazer diskler)	6,7
8523.49.10.00.00	(Diğer optik mesnetler) Dijital çok yönlü diskler (DVD) (Ses veya görüntü dışındaki fenomenleri tekrar vermeye mahsus olanlar, sadece sesi tekrar vermeye mahsus olanlar, otomatik bilgi işlem makinası vasıtasıyla işlenebilen ya da kullanıcıya etkileşim sağlayabilen, bir makinada okunabilir ikili formda kayıtlı görüntü, ses, bilgi ve komutların gösterimlerini tekrar vermeye mahsus olanlar hariç)	6,7

8523.49.20.00.00	Diğerleri (Ses veya görüntü dışındaki fenomenleri tekrar vermeye mahsus olanlar, sadece sesi tekrar vermeye mahsus olanlar, otomatik bilgi işlem makinası vasıtasıyla işlenebilen ya da kullanıcıya etkileşim sağlayabilen, bir makinada okunabilir ikili formda kayıtlı görüntü, ses, bilgi ve komutların gösterimlerini tekrar vermeye mahsus olanlar hariç)	6,7
8525.80	Televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar [Yalnız 8525.80.11 Üç veya daha fazla kamera tüpü olan televizyon kameraları; 8525.80.19 Televizyon kameraları (8525.80.11 pozisyonunda olmayan televizyon kameraları); 8525.80.30.00.00 Dijital kameralar]	20
8526.92	Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları	20
8527.12	Cep tipi radyo kaset çalar	20
8527.13	Ses kayıt veya kayıt edilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar	20
8527.19.00.00.00	(Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
8527.21.20.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Lazer okuma sistemli olanlar	20
8527.21.52.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
8527.21.59.00.00	(Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Diğerleri	20
8527.21.70.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Lazer okuma sistemli olanlar	20
8527.21.92.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
8527.21.98.00.00	(Kaset tipi olmayan, sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Diğerleri	20
8527.29.00.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Diğerleri	20
8527.91.11.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	6,7
8527.91.19.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
8527.91.35.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Lazer okuma sistemli olanlar	6,7
8527.91.91.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	6,7
8527.91.99.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
8527.92.10.00.00	Çalar saatli radyolar	6,7
8527.92.90.00.00	(Saatli radyolar) Diğerleri	6,7
8527.99.00.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
85.28	Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın) (8528.42.00.00.00; 8528.52.10.00.00; 8528.62.00.00.00 hariç)	6,7
8543.70.03.00.00	Video oyun konsolları için kablosuz kızıl ötesi uzaktan kumanda cihazları	20

8543.70.90.00.15	Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote control)	20
	(Saat kayışları)	
9113.90.00.30.00	İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde edilen taşlardan mamul olanlar	20
9302.00.00.00.00	Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04 pozisyonundakiler hariç)	20
93.03	Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişegi atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişegi atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi)	20
9405.10.50.10.11	Kristal avizeler	20
95.04	Video oyun konsolları ve makinaları, eğlence merkezleri için oyun eşyası, tilt makinası, bilyardo, kumarhane oyunları için özel masalar, salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları dahil	20
96.01	İşlenmiş fildişi, kemik, bağa, boynuz, çatalı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil)	20

NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ CETVELLER

(1) Sayılı Cetvel
(I) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Tutarı (TL)	Birimi
2710.12.11.00.00	(Hafif yağlar ve müstahzarları) Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	2,5000	Kilogram
2710.12.31.00.00	Uçak benzini	2,5000	Litre
2710.12.41.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) Oktanı (RON) 95'den az olanlar	2,1500	Litre
2710.12.45.00.11	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Kurşunsuz benzin 95 oktan	2,3765	Litre
2710.12.45.00.13	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Kurşunsuz benzin 95 oktan (E10)	2,3765	Litre
2710.12.45.00.18	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Diğerleri	2,3765	Litre
2710.12.49.00.11	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Kurşunsuz benzin 98 oktan	2,4985	Litre
2710.12.49.00.12	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Kurşunsuz benzin 98 oktan (E10)	2,4985	Litre
2710.12.49.00.18	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Diğerleri	2,4985	Litre
2710.12.51.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) Oktanı (RON) 98'den az olanlar	2,1800	Litre
2710.12.59.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar	2,1800	Litre
2710.12.70.00.00	Benzin tipi jet yakıtı	2,5000	Litre
2710.19.21.00.00	(Kerosen) Jet yakıtı	2,5000	Litre
2710.19.43.00.11	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Motorin	1,7945	Litre
2710.19.43.00.17	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7945	Litre
2710.19.43.00.29	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.19.46.00.18	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçen fakat % 0,002'yi geçmeyenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7945	Litre
2710.19.46.00.29	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçen fakat % 0,002'yi geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
	(Gaz oiller)		

2710.19.47.00.18	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,002'yi geçen fakat % 0,1'i geçmeyenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7945	Litre
2710.19.47.00.19	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,002'yi geçen fakat % 0,1'i geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.19.48.00.11	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler) Damıtık denizcilik yakıtı	1,7245	Litre
2710.19.48.00.18	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler) Diğerleri	1,7245	Litre
2710.20.11.00.11	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Motorin	1,7945	Litre
2710.20.11.00.19	(Gaz oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçmeyenler) Diğerleri	1,7945	Litre
2710.20.15.00.00	(Gaz oiller) Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,001'i geçen fakat % 0,002'yi geçmeyenler	1,7945	Litre
2710.20.17.00.00	(Gaz oiller) Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,002'yi geçen fakat % 0,1'i geçmeyenler	1,7945	Litre
2710.20.19.00.00	(Gaz oiller) Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,1'i geçenler	1,7245	Litre
2710.20.90.00.00	Diğer yağlar (2710.12.90.00.11, 2710.12.90.00.19, 2710.19.29.00.00 G.T.İ.P. numaralı malların biodizel ihtiva edenleri ile 2710.19.81, 2710.19.83, 2710.19.85, 2710.19.87, 2710.19.91, 2710.19.93 ve 2710.19.99 alt pozisyonlarında yer alan malların biodizel ihtiva edenleri hariç)	1,7245	Litre
2710.19.62.00.10	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Kalorifer Yakıtı	0,4760	Kilogram
2710.19.62.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Fuel oil	0,4760	Kilogram
2710.19.62.00.31	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Artık denizcilik yakıtı	0,4760	Kilogram
2710.19.62.00.39	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler) Diğerleri	0,4760	Kilogram
2710.19.64.00.10	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Kalorifer Yakıtı	0,2370	Kilogram
2710.19.64.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Fuel oil	0,2370	Kilogram
2710.19.64.00.31	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Artık denizcilik yakıtı	0,2370	Kilogram
	(Fuel oiller)		

2710.19.64.00.39	(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler) Diğerleri	0,2370	Kilogram
2710.19.68.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler) Yüksek kükürtlü fuel oil	0,2240	Kilogram
2710.19.68.00.31	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler) Artık denizcilik yakıtı	0,2240	Kilogram
2710.19.68.00.39	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler) Diğerleri	0,2240	Kilogram
2710.20.31.00.00	(Fuel oiller) Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçmeyenler	0,4760	Kilogram
2710.20.35.00.00	(Fuel oiller) Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 0,1'i geçen fakat %1'i geçmeyenler	0,2370	Kilogram
2710.20.39.00.00	(Fuel oiller) Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçenler	0,2240	Kilogram
27.11	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar (2711.11.00.00.00; 2711.12; 2711.13; 2711.19.00.00.11; 2711.21.00.00.00; 2711.29.00.00.11 ve 2711.29.00.00.12 hariç)	2,5000	Kilogram
2711.11.00.00.00	(Sıvılaştırılmış) Doğal gaz Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar Diğerleri	0,8599 0,0230	Metreküp Metreküp
2711.12	(Sıvılaştırılmış) Propan	1,7780	Kilogram
2711.13	(Sıvılaştırılmış) Bütan	1,7780	Kilogram
2711.19.00.00.11	Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.) Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar (Otogaz) Diğerleri	1,7780 1,7780	Kilogram Kilogram
2711.21.00.00.00	(Gaz halinde olanlar) Doğal gaz Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar Diğerleri	0,8599 0,0230	Metreküp Metreküp
2711.29.00.00.11	(Gaz halinde olanlar) Propan	1,7780	Kilogram
2711.29.00.00.12	(Gaz halinde olanlar) Bütan	1,7780	Kilogram
27.13	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları (2713.11.00.00.00; 2713.12.00.00.00; 2713.20.00.00.19; 2713.90 hariç)	2,5000	Kilogram
2713.11.00.00.00	(Petrol koku) Kalsine edilmemiş	2,5000	Kilogram
2713.12.00.00.00	(Petrol koku) Kalsine edilmiş	2,5000	Kilogram
2713.20.00.00.19	(Petrol bitümeni) Diğerleri	2,5000	Kilogram
2713.90	Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları (28.03 nozisonundaki her nevi karbon imaline mahsus olanlar hariç)	2,5000	Kilogram
2715.00.00.00.00	Esasım tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti (bitümenli sakızlar, cut-backs gibi) teşkil eden bitümenli karışımlar	2,5000	Kilogram
38.26	Biodizel ve bunların karışımları (Ağırlık itibariyle %70'den az petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler veya içermeyenler	1,1209	Litre

(B) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Tutarı (TL)	Birimi
2707.10.00.00.00	Benzol (Benzen)	2,4985	Kilogram
2707.20.00.00.00	Toluol (Toluen)	2,4985	Kilogram
2707.30.00.00.00	Ksilol (Ksilen)	2,4985	Kilogram
2707.50.00.00.11	Solvent nafta (Çözücü nafta)	2,4985	Kilogram
2707.50.00.00.19	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2707.99.19.00.00	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2707.99.20.00.00	Sülfürik asitle diğer kısımları alınmış petrol eterleri; Antrasen	2,4985	Kilogram
2709.00.10.00.00	Tabii gazın kondanseleri	2,4985	Kilogram
2710.12.21.00.00	White spirit	2,4985	Kilogram
2710.12.25.00.00	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2710.12.90.00.11	Diğer solventler (Çözücüler)	2,4985	Kilogram
2710.12.90.00.19	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2710.19.29.00.00	Diğerleri	2,4985	Kilogram
2710.20.90.00.00	Diğer yağlar [Yalnız; -2710.12.90.00.11, 2710.12.90.00.19 ve 2710.19.29.00.00 G.T.İ.P. numaralı malların biodizel ihtiva edenleri, -2710.19.81, 2710.19.83, 2710.19.85, 2710.19.87, 2710.19.91, 2710.19.93 ve 2710.19.99 alt pozisyonlarında yer alan malların biodizel ihtiva edenleri.]	2,4985 1,5007	Kilogram Kilogram
2901.10.00.90.11	Hekzan	2,4985	Kilogram
2901.10.00.90.12	Heptan	2,4985	Kilogram
2901.10.00.90.13	Pentan	2,4985	Kilogram
2901.10.00.90.19	Diğer doymuş asiklik hidrokarbonlar	2,4985	Kilogram
2902.20.00.00.00	Benzen (Benzol)	2,4985	Kilogram
2902.30.00.00.00	Toluen (Toluol)	2,4985	Kilogram
2902.60.00.00.00	Etilbenzen	2,4985	Kilogram
2909.19.90.00.13	Metil tersiyer bütül eter (MTBE)	2,4985	Kilogram
38.11	Vuruntuyu önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar	2,4985	Kilogram
3814.00	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar	0,9390	Kilogram
3824.99.96.90.68	Diğerleri	0,9390	Kilogram
2710.19.71.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	1,5007	Kilogram
2710.19.75.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) 2710.19.71.00 alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işlemle kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	1,5007	Kilogram
2710.19.81.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları	1,5007	Kilogram
2710.19.83.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Hidrolik yağları	1,5007	Kilogram
	(Yağlama yağları; diğer yağlar)		

2710.19.85.00.00	Beyaz yağlar, sıvı parafin	1,5007	Kilogram
2710.19.87.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Dişli yağları ve redüktör yağları	1,5007	Kilogram
2710.19.91.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar	1,5007	Kilogram
2710.19.93.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar	1,5007	Kilogram
2710.19.99.00.25	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Diğer madeni yağlar	1,5007	Kilogram
2710.19.99.00.11	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Spindle Oil, Light Neutral, Heavy Neutral, Bright Stock	1,5007	Kilogram
2710.19.99.00.98	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Diğerleri	1,5007	Kilogram
2712.20	Ağırlık itibarıyla %0,75'den az yağ içeren parafin	1,5007	Kilogram
3801.20.10.00.00	Sıvı yağ içinde çözelti halinde olan kolloidal grafit; yarı-kolloidal grafit	1,5007	Kilogram
3819.00.00.00.00	Hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar için petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyen veya ağırlık itibarıyla % 70'den az oranda içeren müstahzar sıvılar	1,5007	Kilogram
2710.19.25.00.11	Gazyağı	1,1367	Litre
2710.19.25.00.19	Diğerleri	1,1367	Litre
3403.11.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	1,5007	Kilogram
3403.19.10.00.00	(Yağlama müstahzarları) Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler	1,5007	Kilogram
3403.19.20.00.00	(Yağlama müstahzarları) Hacim olarak en az %25 biyo temelli karbon içeriğine sahip ve en az %60'a kadar geri dönüştürülebilir yağlayıcılar	1,5007	Kilogram
3403.19.80.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	1,5007	Kilogram
3403.91.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	1,5007	Kilogram
3403.99.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	1,5007	Kilogram

(2) Sayılı Cetvel
(II) SAYILI LİSTE

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
8701.20	Yarı römorkler için çekiciler	4
87.02	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar - Otobüs - Midibüs - Minibüs	1 4 9
87.03	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.] [Ambulanlar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç] - Yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dahil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dahil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç) -- İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ün altında olanlar -- İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 cm ³ 'ün altında olanlar -- Sadece elektrik motorlu olanlar - Sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlardan -- Motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler -- Sadece elektrik motorlu olanlar - Diğerleri -- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Özel tüketim vergisi matrahı 46.000 TL'yi aşmayanlar --- Özel tüketim vergisi matrahı 46.000 TL'yi aşsın, 80.000 TL'yi aşmayanlar --- Diğerleri -- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçen fakat 2000 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 50 kW'ı geçip motor silindir hacmi 1800 cm ³ 'ü geçmeyenler ---- Özel tüketim vergisi matrahı 57.000 TL'yi aşmayanlar ---- Özel tüketim vergisi matrahı 57.000 TL'yi aşsın, 91.000 TL'yi aşmayanlar ---- Diğerleri --- Diğerleri ---- Özel tüketim vergisi matrahı 114.000 TL'yi aşmayanlar ---- Diğerleri -- Motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ü geçenler --- Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 100 kW'ı geçip motor silindir hacmi 2500 cm ³ 'ü geçmeyenler ---- Özel tüketim vergisi matrahı 114.000 TL'yi aşmayanlar ---- Diğerleri --- Diğerleri -- Sadece elektrik motorlu olanlar --- Motor gücü 85 kW'ı geçmeyenler --- Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler	15 15 10 15 10 60 60 60 110 110 110 110 110 110 160 160 160 37 60

	--- Motor gücü 120 kW'ı geçenler	84
8703.10.11.00.00	Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar	6,7
8703.10.18.00.00	Diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar)	6,7
87.04	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar (Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) - Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip, sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler hariç); -- Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçmeyenler 10 -- Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçen fakat 4000 cm ³ 'ü geçmeyenler 52 -- Motor silindir hacmi 4000 cm ³ 'ü geçenler 75 -- Sadece elektrik motorlu olanlar --- Motor gücü 85 kW'ı geçmeyenler 37 --- Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler 60 --- Motor gücü 120 kW'ı geçenler 84 - Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar -- Sadece elektrik motorlu olanlar 10 -- Diğerleri 10 - Diğerleri -- Sadece elektrik motorlu olanlar 4 -- Diğerleri 4	
87.05	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, püskürtme yapan arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri) [(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)]	4
87.09	Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları	4
87.11	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler (sepetler hariç) (Sadece elektrik motorlu olanlar hariç) - Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçmeyenler 22 - Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçenler 37	
8711.60.10.00.00	Sürekli nominal gücü 250 watt'ı geçmeyen yardımcı bir elektrik motoru olan pedal yardımcı, iki, üç ve dört tekerlekli taşıtlar	22
8711.60.90.00.11	Motor gücü 20 kW'ı geçenler	37
8711.60.90.00.12	Motor gücü 20 kW'ı geçmeyenler	22
88.02	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yürüme-altı araçları [(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)]	0,5
8901.10.10.00.11	18 Gros tonlatoyu geçmeyen gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olanlar)	6,7
8901.10.90.00.11	Yolcu ve gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar)	6,7
89.03	Yatlar ve diğer eğlence ve spor amaçlı deniz taşıtları; kürekli kayıklar ve kanolar (Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç)	8

NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

(3) Sayılı Cetvel
(III) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
20.09	Meyva suları (üzüm sırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın (Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslim konular edilecekler) (Sebze suları ve Türk Gıda Kodeksine göre % 100 meyve suyu sayılanlar hariç)	10	-
22.02	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış) ve alkolüz diğer içecekler (20.09 pozisyonundaki meyve ve sebze suları hariç) (Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslim konular edilecekler) (Doğal mineralli doğal maden suyu ile üretilmiş, tatlandırılmış, aromalandırılmış meyveli gazlı içecekler ile 2202.10.00.00.11, 2202.10.00.00.12, 2202.10.00.00.13, 2202.91.00.00.00 hariç)	10	-
2202.10.00.00.11	Sade gazozlar	10	-
2202.10.00.00.12	Meyvalı gazozlar	10	-
2202.10.00.00.13	Kolalı gazozlar	25	-
2202.91.00.00.00	Alkolüz biralalar	10	-
2203.00	Malttan üretilen biralalar	63,3	1,3498
22.04	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm sırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç) (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şarapları hariç)	63,3	6,6363
2204.10	Köpüklü şaraplar	275,6	44,8351
22.05	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış) (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç)	275,6	67,6673
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 18 veya daha az olanlar	275,6	53,7356
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 22 ve fazla olanlar	275,6	197,5242
2206.00	Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı, sake gibi), tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolüz içeceklerin karışımları	275,6	6,6363
2207.20	Alkol derecesi ne olursa olsun tağıyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkolü içkiler [Alkol derecesi ne olursa olsun tağıyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç]	275,6	197,5242
22.08	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80'den az olan tağıyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkolü içkiler, likörler ve diğer alkolü içecekler [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80'den az olan tağıyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)]	275,6	197,5242
2208.20	Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkolü içkiler	275,6	197,5242
2208.50	Cin ve Geneva	275,6	175,6630
2208.60	Votka (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç)	275,6	175,6630
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibarıyla % 45,4'den fazla olanlar)	275,6	197,5242
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibarıyla % 45,4'den fazla olanlar)	275,6	197,5242
2208.70	Likörler	275,6	197,5242
2208.90	Diğerleri (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç)	275,6	197,5242
2208.90.48.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar)	275,6	171,2723
2208.90.71.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar)	275,6	171,2723

(B) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
2402.10.00.00.11	Tütün içeren purolar	65,25	0,2429
2402.10.00.00.12	Uçları açık purolar	65,25	0,2429
2402.10.00.00.19	Sigarillolar	65,25	0,2429
2402.20	Tütün içeren sigaralar	65,25	0,2429
2402.90.00.00.00	Diğerleri (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar) -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar -Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar	65,25 65,25	0,2429 0,2429
24.03	Diğer mamul tütün ve mamul tütün yerine geçen maddeler; "homojenize" veya yeniden tertip edilmiş tütün; tütün hülasa ve esansları (2403.11.00.00.00, 2403.19.10.00.19, 2403.19.90.00.19, 2403.91.00.00.00, 2403.99.10.00.00, 2403.99.90.00.00 hariç)	65,25	0,2429
2403.11.00.00.00	Bu faslın 1 nolu alt pozisyon notunda belirtilen nargile tütünleri	65,25	0,2429
2403.19.10.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gr.ı geçmeyen ambalajlarda olanlar)	65,25	0,2429
2403.19.90.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gr.ı geçen ambalajlarda olanlar)	65,25	0,2429
2403.99.10.00.00	Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün	65,25	0,2429
4813.10.00.80.00	Diğerleri (Makaron)	65,25	0,0994

(4) Sayılı Cetvel
(IV) SAYILI LİSTE

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
1604.31.00.00.00	Havyar	20
1604.32.00.00.00	Havyar yerine kullanılan ürünler	20
3303.00	Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)	20
33.04	Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (ilaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları	20
3305.20.00.00.00	Perma ve defrize müstahzarları	20
3305.30.00.00.00	Saç spreyleri	20
3305.90	(Saç losyonları, boyaları, v.b) Diğerleri	20
33.07	Tıraş öncesinde, tıraş sırasında veya tıraşın sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifenin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın) Tıraş köpüğü ve tıraş kremi	20 6,7
3401.11.00.90.00	Diğerleri (Yalnız tıraş sabunu)	6,7
4103.90.00.00.11	Diğer hayvanların yaş derileri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.00.00.12	Diğer hayvanların kuru derileri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.00.00.13	Diğer hayvanların pikle derileri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.00.00.19	Diğerleri [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
43	Kürkler ve taklit kürkleri; bunların mamulleri [Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi, oğlak ve sığırların (bufalo dahil) postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç]	20
49.01	Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
49.02	Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
7013.10.00.10.00	(Cam seramiğinden sofraya ve mutfak eşyası) Sofra ve mutfak işleri için olanlar	20
7013.22.10.00.00	(Kurşun kristalden ayaklı bardak) El imali olanlar	20
7013.22.90.00.00	(Kurşun kristalden ayaklı bardak) Makina imali olanlar	20
7013.33.11.00.00	(Kurşun kristalden el imali bardak) Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış	20
7013.33.19.00.00	(Kurşun kristalden el imali bardak) Diğerleri	20
7013.33.91.00.00	(Kurşun kristalden makina imali bardak) Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış	20
7013.33.99.00.00	(Kurşun kristalden makina imali bardak) Diğerleri	20

7013.41.10.00.00	(Kurşun kristalden sofa ve mutfak eşyası) El imali olanlar (Bardak hariç)	20
7013.41.90.00.00	(Kurşun kristalden sofa ve mutfak eşyası) Makina imali olanlar (Bardak hariç)	20
7013.91.10.00.00	(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) El imali olanlar	20
7013.91.90.00.00	(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) Makina imali olanlar	20
8214.20.00.00.11	Çıt çıt tipi tırnak makasları	20
8214.20.00.00.19	[Manikür ve pedikür takım ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)] Diğerleri	20
8215.10.20.00.11	(Kaşık, çatal vb. takım halinde) Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
8215.91.00.90.11	(Tek kaşık, çatal vb.) Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
84.15	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatlı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil) [Yalnız 8415.10.10.00.00 Tek bir gövde halinde (self-contained); 8415.10.90.00.00 Ayrı elemanlı sistemler (split-sistem); 8415.81.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevrimini tersine değiştiren bir valf içerenler) (ters çevrimli ısı pompaları) (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); 8415.82.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içeren, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan, motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan klima cihazı); 8415.83.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içermeyen, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan klima cihazı); 8415.90.00.90.11 (Split sistemlerin dış üniteleri) ve 8415.90.00.90.12 (Split sistemlerin iç üniteleri)]	6,7
84.18	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç) (Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç)	6,7
8419.11.00.00.00	Gazla çalışan anında su ısıtıcılar	6,7
8419.19.00.00.11	(Katı yakıtlı) Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)	6,7
8419.19.00.00.19	(Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları) Diğerleri	6,7
8421.12.00.00.11	(Çamaşır kurutma makinaları) Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg.ı geçmeyecek kapasitede olanlar	6,7
8422.11.00.00.00	(Bulaşık yıkama makinaları) Evlere kullanılanlar	6,7
8450.11.11.00.00	(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) Çamaşırını önden yüklemeli olanlar	6,7
8450.11.19.00.00	(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası) Çamaşırını üstten yüklemeli olanlar	6,7
8450.11.90.00.00	(Tam otomatik çamaşır yıkama makinası) Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçen fakat 10 kg.ı geçmeyenler	6,7
8450.12.00.00.00	(Çamaşır yıkama makinası) Diğer çamaşır makinaları (santrifüjli kurutma tertibatlı olanlar)	6,7
8450.19.00.00.11	(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen, santrifüjli kurutma tertibatı olmayan çamaşır yıkama makinası) Elektrikli olanlar	6,7
8450.19.00.00.19	(Elektrikli olmayan çamaşır yıkama makinası) Diğerleri	6,7

8451.21.00.00.11	(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen kurutma makinaları) Evlerde kullanılanlar	6,7
85.07	Elektrik akümülatörleri (bunların seperatörleri dahil) (kare veya dikdörtgen şeklinde olsun olmasın) (Yalnız elektrik motorlu taşıt araçlarının motorunu çalıştırmaya mahsus olanlar)	3
85.08	Vakumlu elektrik süpürgeleri	6,7
85.09	(Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyva veya sebze presleri, vb.; et kıyma makinaları vb.) Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu elektrik süpürgeleri hariç)	6,7
8510.10.00.00.00	(Elektrikli) Traş makinaları	6,7
85.16	Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (örneğin; saç kurutucular, saç kıvrma cihazları, saç kıvrma maşalarının ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli ütüler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı rezistanslar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (8516.40 Elektrikli ütüler hariç)	6,7
8517.11.00.00.00	Kordonsuz ahizeli telli telefon cihazları	20
8517.12.00.00.11	Alıcısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları	25
8517.12.00.00.12	Alıcısı bulunan verici mobil araç (Cellular) telsiz telefon cihazları	20
8517.12.00.00.19	Diğerleri [Yalnız alçak güçlü (100 miliwatt dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları]	20
8517.69.30.00.00	Telsiz telefon, telsiz telgraf için alıcı cihazlar (Yalnız arama, uyarma veya çağırma sistemlerinde kullanılan taşınabilir alıcılar ile amatör telsiz alıcı cihazları)	20
8517.69.90.90.24	Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt dan küçük) telsiz cihazları ve diğer amatör telsiz cihazları	20
8517.69.90.90.29	Diğerleri (Yalnız amatör telsiz telefon verici cihazları ve telsiz alarm cihazları)	20
85.18	Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplitütörleri	20
85.19	Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar (8519.81.95.00.00 hariç) (Sinematografik ses kaydetmeye ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar hariç)	6,7
85.21	Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın)	6,7
8523.29.15.00.18	(Manyetik mesnetler) Video bantları	6,7
8523.29.19.00.00	(Diğer manyetik mesnetler) Diğerleri (Yalnız video bantları)	6,7
8523.41.10.00.00	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler) Silinebilenler hariç, kayıt kapasitesi 900 megabaytı aşmayan lazer okuma sistemleri için diskler (Yalnız lazer diskler)	6,7
8523.41.30.00.00	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler) Silinebilenler hariç, kayıt kapasitesi 900 megabaytı aşan fakat 18 gigabaytı aşmayan lazer okuma sistemleri için diskler (Yalnız lazer diskler)	6,7
8523.41.90.00.00	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler) Diğerleri (Yalnız lazer diskler)	6,7
8523.49.10.00.00	(Diğer optik mesnetler) Dijital çok yönlü diskler (DVD)	6,7

	(Ses veya görüntü dışındaki fenomenleri tekrar vermeye mahsus olanlar, sadece sesi tekrar vermeye mahsus olanlar, otomatik bilgi işlem makinası vasıtasıyla işlenebilen ya da kullanıcıya etkileşim sağlayabilen, bir makinada okunabilir ikili formda kayıtlı görüntü, ses, bilgi ve komutların gösterimlerini tekrar vermeye mahsus olanlar hariç)	
8523.49.20.00.00	Diğerleri (Ses veya görüntü dışındaki fenomenleri tekrar vermeye mahsus olanlar, sadece sesi tekrar vermeye mahsus olanlar, otomatik bilgi işlem makinası vasıtasıyla işlenebilen ya da kullanıcıya etkileşim sağlayabilen, bir makinada okunabilir ikili formda kayıtlı görüntü, ses, bilgi ve komutların gösterimlerini tekrar vermeye mahsus olanlar hariç)	6,7
8525.80	Televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar [Yalnız 8525.80.11 Üç veya daha fazla kamera tüpü olan televizyon kameraları; 8525.80.19 Televizyon kameraları (8525.80.11 pozisyonunda olmayan televizyon kameraları); 8525.80.30.00.00 Dijital kameralar]	20
8526.92	Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları	20
8527.12	Cep tipi radyo kaset çalar	20
8527.13	Ses kayıt veya kayıt edilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar	20
8527.19.00.00.00	(Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
8527.21.20.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Lazer okuma sistemli olanlar	20
8527.21.52.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
8527.21.59.00.00	(Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Diğerleri	20
8527.21.70.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Lazer okuma sistemli olanlar	20
8527.21.92.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
8527.21.98.00.00	(Kaset tipi olmayan, sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Diğerleri	20
8527.29.00.00.00	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar) Diğerleri	20
8527.91.11.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	6,7
8527.91.19.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
8527.91.35.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Lazer okuma sistemli olanlar	6,7
8527.91.91.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	6,7
8527.91.99.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7
8527.92.10.00.00	Çalar saatli radyolar	6,7
8527.92.90.00.00	(Saatli radyolar) Diğerleri	6,7
8527.99.00.00.00	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar) Diğerleri	6,7

85.28	Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın) (8528.42.00.00.00; 8528.52.10.00.00; 8528.62.00.00.00 hariç)	6,7
8543.70.03.00.00	Video oyun konsolları için kablosuz kızıl ötesi uzaktan kumanda cihazları	20
8543.70.90.00.15	Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote control)	20
9113.90.00.30.00	(Saat kayışları) İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde edilen taşlardan mamul olanlar	20
9302.00.00.00.00	Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04 pozisyonundakiler hariç)	20
93.03	Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişegi atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişegi atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi)	20
9405.10.50.10.11	Kristal avizeler	20
95.04	Video oyun konsolları ve makineleri, eğlence merkezleri için oyun eşyası, tilt makinası, bilardo, kumarhane oyunları için özel masalar, salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları dahil	20
96.01	İşlenmiş fildişi, kemik, bağa, boynuz, çatalı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil)	20

NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
GİH	Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	Sermaye Piyasaları Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Finansman Fon Yönetimi Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İhale Hizmetleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Personel ve Eğitim Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İstihdam ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanı	1	1	1
TOPLAM			8	8

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
GİH	Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanı	1	1	1
TOPLAM			3	3

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
GİH	Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	Sermaye Piyasaları Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Finansman Fon Yönetimi Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İhale Hizmetleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Personel ve Eğitim Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İstihdam ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanı	1	1	1
TOPLAM			8	8

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAMI
GİH	Finansman Fon Yönetimi ve Sermaye Piyasaları Daire Başkanı	1	1	1
GİH	İhale ve Danışmanlık Hizmetleri Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Personel, Eğitim ve İstihdam Daire Başkanı	1	1	1
TOPLAM			3	3

TBMM Basımevi - 2018